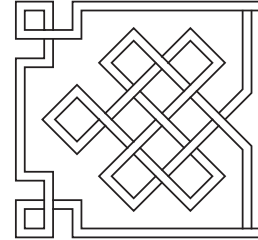
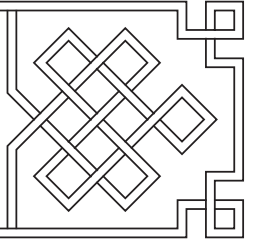

ཁྱོད་

༡༡། འགྲོ་མགོན་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་བསྟན་པའི་གསལ་བྱེད་ལོ་ཡོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྱ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆའི་
གསུང་འབུམ་མཆོན་བཟང་སོ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ལྡན་ལས་པོད་བཙོ་བརྒྱུད་པ་བཞུགས་སོ།།

ཐ་མའི་ཁྱད་ག་པ། ལོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྱ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེ།

རྒྱ་སྦྱོར་པ། རྩེ་དཔོན་ཆོས་རྩེ་སྤྲ་མ་དབང་ལྷུག་སྦྱོབས་ལྡན།

སྤྱི་ཁྱབ་སྦྱོབ་སྦྱོན་པ། སྤྱི་དཔོན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཀམ་ལྷ་སྤ།

གསུང་འབུམ་གཙོ་སྦྱིག་པ། མཁན་པོ་ཤེས་རབ་སྤྱན་ཆོག་ས།

ཁྱུ་ཆེན་པ། མཁན་པོ་ཤེས་རབ་སྤྱན་ཆོག་ས།

དཔེ་སྦྱིག་པ། ལོ་ཙྰ་བ་མཁན་པོ་ཀམ་ཆོས་འཕེལ།

དཔེ་སྦྱོན་འགན་ཁུར་པ། མཁན་པོ་བཀྲ་ཤེས་སྤྱན་ཆོག་ས།

ལྷ་ཁ་བརྩ་བིདྱ་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

Khajuhee P.O. Sarnath, Varanasi, UP India 221007

ཁྱད་ག་ལས་རིགས་གཙོ་བོ་གནང་མཁན། མཁན་པོ་ཀམ་ཆོས་རྒྱལ།

མཁན་པོ་དག་སྦྱོང་ཆེ་རིང་། མཁན་པོ་ཀམ་འགོ་འདུལ། མཁན་པོ་བསྐྱ་དོན་གྲུབ།

གན་ཀམ་ལོར་རྒྱས། ལཱ་ཙྰ་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཆོག་སོགས།

ཁྱད་ག་པ། བརྩ་བིདྱ་འི་གཙུག་ལག་སྦྱོབ་གཉེར་ཁང་གི་མཁན་སྦྱོབ་དག་བའི་བཤེས་

གཉེན་རྣམས་དང་། སྦྱོབ་གཉེར་བ་དབུ་མ་གོང་འོག་དང་ཡར་བྱིན་འཛིན་གྲུ་རྣམས།

བར་ཐེངས་དང་པོ། སྤྱི་ལོ་༢༠༡༥ ལོར། གསུང་འབུམ་བོད་སོ་གཉིས་ཅན།

༡༠༠༠ བར་སྦྱོན་ཁྱུས།

༡༡། །རི་སྐད་དུ། མཁས་བརྩན་བཟང་པོའི་ལུས་སྟོབས་རབ་རྒྱས་ཤིང་། །ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་གཡུ་རལ་དགུང་དུ་གཟེངས། །འཆད་ཚུད་ཚུམ་པའི་གད་རྒྱངས་མཐོན་པོ་ཅན། །སྤྱོད་པའི་སེང་གེ་སྤྱོད་ཡང་སྤྱོད་འབྱོན་གསོལ། །ཞེས་རྗེ་བརྩ་བརྩན་པ་ཆེན་པོས་བྱགས་སྟོན་མཛད་པ་ལྟར། དེང་སྐབས་ས་སྟེང་འདི་ན་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་ངང་ཚུལ་དགུས་བརྩན་ཅིང་མཁས་པའི་བྱ་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་འགྲོ་མགོན་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་བརྩན་པའི་གསལ་བྱེད་དམ་པ་མཆོན་བརྗོད་པར་དཀའ་ཡང་དོན་གྱི་སྤྱད་དུ་མཆོན་ནས་སྟོས་ཏེ་མཁན་ཆེན་ཀམ་སྟོ་གྲོ་ས་རིང་ལུགས་སྤྱོད་པའི་སེང་གེ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་ནི། བརྩན་པ་སྤྱོད་དར་གྱི་དུས་སུ་བྱུང་བུ་དཔལ་གྱི་སེང་གེ་དང་། བརྩན་པ་སྤྱོད་དར་གྱི་དུས་སུ་རྟོག་སྟོན་ཆོས་སྤྱོད་རྗེ་དང་བྱགས་རྒྱུད་གཉིས་སུ་མེད་པར་རྗེ་བརྩ་བྱག་པ་རང་བྱུང་རིག་པའི་རྟོ་རྗེས་བསྐྱགས་བརྗོད་གྱི་མེ་ཏོག་ཐོར་བར་མཛད་ཅིང་། བརྩན་པ་ཡང་དར་གྱི་དུས་སུ་རྒྱལ་དབང་སྤྱོད་བྱག་པ་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་དང་། བརྩན་པ་ཆོས་བྱགས་རྒྱ་མཆོའི་ཞལ་སྟོབ་ཁ་འགྱུ་སྤྱོད་དང་པོ་ཤེས་རབ་བརྩན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་དུ་གྱུར་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། རྒྱལ་དབང་སྤྱོད་རིམ་བྱོན་གྱི་བྱགས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཁ་འགྱུའི་སྤྱོད་བར་མ་ཆད་པར་བྱོན་པར་མཛད། ལྷག་པར་རང་ཅག་ཡོངས་གྱི་མེ་ཏོག་

ཐོག་པའི་ལྷ་སྐལ་ཁྲ་འགྲུ་སྐྱ་ཕྱེང་དགྲུ་པ་མཁན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་སྐྱ་པའི་སེང་གེ་མཆོག་ནི། རྒྱལ་དབང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཐུགས་སྤྲས་བུ་ཆེན་དུ་གྱུར་པ་མ་ཟད། རྗེ་བཅུ་བདུན་པ་ཨོ་རྒྱན་འགྲོ་
 འདུལ་ཕྱིན་ལས་རྡོ་རྗེས་གཙོས་པའི་ཡབ་སྤྲས་རྣམ་པ་ལྔའི་ཡོངས་འཛིན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཚུལ་བཟུང་ནས། རྒྱལ་བསྟན་སྤྱི་དང་། སྐྱབ་བརྒྱུད་ཀམ་ཀམ་ཆང་གི་བསྟན་པ་ཉག་ཕྱ་བའི་དུས་སུ་
 བསྟན་པའི་མེ་རོ་གསོ་བར་མཛད་ཅིང་འཛམ་གླིང་ཤར་རུབ་ཀྱན་ཏུ་རྒྱབས་ཆེན་གྱི་མཛད་ཕྱིན་བསྐྱངས་པས་སྟིགས་དུས་གྱི་འགྲོ་བ་འདྲེན་པའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར། ད་ལམ་རྗེ་ཉིད་གྱི་གསུང་
 རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་ཏེ། ཡེ་ཡོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྲ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་འབུམ། ཞེས་བྱ་བ་སྟེགས་བམ་མཆོན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་གྱི་གྲངས་སུ་བཞུགས་པ་འདི་ཉིད་དཔེ་
 རྒྱན་ཞུས་བུབ་པ་ནི། སྤྱ་མའི་མཛད་པ་ཀྱན་གྱི་ནང་ནས་གསུང་གི་མཛད་པ་མཆོག་ཡིན་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་ཅག་ཡོངས་གྱི་ཕ་ཞོར་རིན་ཐང་དང་བྲལ་བ་བུ་ཡི་ལག་ཏུ་སོན་པ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད།
 སྤྱིར་འཛམ་གླིང་ཀྱན་གྱི་སྤྱི་ཞོར་དང་། ལྷག་པར་རང་རེ་བུ་སྟོབ་ཡོངས་གྱི་སྟིང་དུ་བརྟག་པའི་དོན་ཆེན་དང་། བསོད་ནམས་གྱི་དཔལ་དུ་བྱོན་པ་ཞིག་ཡིན། ཡོངས་འཛིན་ཁྲ་འགྲུའི་གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་

༡༡། །རི་ལྷ་པ་བཞེངས་པ་དང་། བྱིད་ལུང་བསྐྱེལ་བའི་ཚུལ་ནི། སྤྱི་ལོ་༢༠༠༧ ལོར། ལྷ་ཆ་བཟོ་བྱིང་འདེམ་མཛོད་དོ་དམ་པ་མཁན་པོ་དགེ་སློང་ཆེ་རིང་ནས་བྱུགས་ཁུར་ཆེན་པོས་༧སྐབས་རྗེ་
 ཡོངས་འཛིན་ཁྱ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ཐོར་བུའི་རིགས་རྣམས་འཆོལ་ཞིབ་དང་གཅེས་ཉར་བཀྱིས་པ་རྣམས་སྡེ་ཆེན་བརྒྱད་དུ་བསྐྱེས་ཏེ། གསུང་རྩོམ་ཐོར་བུ་ཕྱོགས་བསྐྱེས་ཞེས་པའི་དེབ་ཐེང་པར་སྐྱུན་
 ཞུས་ནས་ཐོག་མར་གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མུང་གཞི་ལྷ་བུ་ཞིག་ཚུགས། དེའི་ལས་མས་རྣམས་སུ་དྲིན་ཅན་སྟེ་མ་དམ་པ་༧སྐབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་སྡོན་གདན་ས་རུམ་བཏེག་ཏུ་དཔེ་བྱིད་མཛོད་
 སྐབས་དང་། ཕྱིས་སྐྱུག་མོ་ལུས་སྤྱིན་བཀྲ་ཤིས་ཡང་རྩེ་དགོན་དང་། བཟོ་བྱིང་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་རྣམས་སུ། ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ཀར་ཁྲི་ག་རྒྱས་པ་ལ་འཇུག་བདེ་བའི་ཆེད་དུ། རྗེ་བདུན་པ་
 ཆོས་གྲགས་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་ཆོད་མ་རིགས་གཞུང་རྒྱ་མཆོ་ལས་རྣམ་འགྲེལ་རྣམ་ངེས་རིགས་ཐིགས་གསུམ་སོ་སོར་བྱེས་ཏེ་བྱུར་བཀོལ་ཁ་སློང་བཅས་མཛོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྗེ་བརྒྱད་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་
 རྗེའི་གསུང་འདུལ་ཁྲི་ག་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། ཨར་བྱིན་ཁྲི་ག་རྗེ་བཙུན་ངལ་གསོ་དང་། དབུ་མ་དྲུགས་བརྒྱད་ཐུབ་པའི་ཤིང་རྟ་དང་། མཛོད་ཁྲི་ག་ཐུབ་བདེའི་དཔྱིད་འཛོ་དང་། རྗེ་དཔལ་པོའི་གསུང་

༡༡། །གནང་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱབ་དཔོན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཀམ་ལྷ་བུ་མཆོག་དང་། རྒྱའི་གསོལ་དཔོན་སྒྲ་མ་བཟླ་ཤེས་ཆོ་དབང་བུང་ནས་ལྷ་སྐབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྲ་འགྲུ་
 རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་ཏེ་བྲིད་ལུང་བསྟུ་ལ་དགོས་པ་གསོལ་བ་ལུང་ཚུགས་སུ་བཏབ་པ་བཞིན་རྗེ་སྒྲ་མ་མཆོག་ནས་ཀྱང་ཐུགས་དགེས་པ་ཆེན་པོའི་ངང་
 ཞལ་བཞེས་མཛད། དེ་མཆོམས་སྐྱབ་དཔོན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཀམ་ལྷ་བུ་མཆོག་ནས་ལྷོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྲ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་བསྒྲིག་རྒྱའི་དགོངས་པ་རྒྱ་ཆེར་བཞེས་ཏེ། མཁན་པོ་
 ཤེས་རབ་ལུན་ཆོགས་གསུང་འབུམ་གྱི་གཙོ་སྒྲིག་པ་དང་། མཁན་པོ་དག་སྟོང་ཆོ་རིང་གསུང་འཆོལ་བསྟུ་བྱེད་པོ་དང་། མཁན་པོ་ཆོས་ཉིད་རང་གྲོལ་དང་། མཁན་པོ་ཀམ་ཆོས་རྒྱལ་དང་། མཁན་པོ་ཀམ་
 དག་འདུན་དང་། མཁན་པོ་ཀམ་འགྲོ་འདུལ་རྣམས་གསུང་འབུམ་ཞུ་དག་གནང་རྒྱའི་ཐད་འགན་ཁུར་ཞུ་དགོས་པ་དང་། ལོ་ཙཱ་བ་མཁན་པོ་ཀམ་ཆོས་འཕེལ་དཔེ་སྒྲིག་པ་དང་། མཁན་པོ་བཟླ་ཤེས་ལུན་
 ཆོགས་དཔེ་སྐྱན་འགན་ཁུར་གནང་དགོས་པའི་བཀའ་སྟོབ་ལམ་སྟོན་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གསུང་འབུམ་བསྒྲིག་རྒྱའི་ལས་འགུལ་དབུ་བརྩམས། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་བཟླ་བྱའི་བཤད་གྲུའི་དག་སྟོབ་

ནམས་དང་། བཙུན་དགོན་བཤད་གྲ་ཐོས་བསམ་དར་རྒྱས་སྤིང་གི་དགོ་སློབ་ནམས་མཉམ་རུབ་ཀྱིས་སྒར་དཔེ་སྐྱོན་གནང་བའི་དཔེ་དེབ་ཁག་ལ་བསྐྱར་དུ་ཁུ་དག་དང་། ལུས་ཆེན་གཙོ་བོ་གསུང་
འབུམ་གཙོ་སྒྲིག་པ་མཁན་པོ་ཤེས་རབ་ལུན་ཆོགས་ནས་མཛད་དེ། ཐ་མའི་ལུ་དག་ལ་སྐྱབས་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་སྐྱོན་འབུལ་ལུས། རྩེ་སྒྲ་མ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐ་མའི་ལུ་དག་མཛད་གྲུབ་པའི་རྩེས་སུ་བྲིད་
ལུང་བསྐྱུལ་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་བཟང་པོ་ཐོབ། དེ་ནས་ཕྱག་ཆེན་རྒྱ་གཞུང་གི་ལྷགས་ལུང་གནང་གྲུབ་པའི་རྩེས་སྤྱི་ལོ་༢༠༢༡ ཟླ་༡ ཆོས་༣༡ ཉིན་མགོན་པོ་གང་གི་གསུང་འབུམ་ཐ་མའི་ལུ་དག་གྲུབ་པ་
ནམས་བྲིད་ལུང་གནང་རྒྱ་དབུ་བཙུགས། དེ་ལྟར་བྲིད་ལུང་གནང་བཞིན་པའི་སྐབས་བཟོ་བྱེད་པའི་བཤད་གྲུའི་མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་སོགས་དགོ་འདུན་པ་འགའ་ཞིག་གིས་མ་བསྐྱུལ་དང་སྤངས་ཀྱིས་
ལ་སྐྱབས་རྩེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་སྒྲ་འཛིན་འཁོར་ཐག་ཏུ་ཡོད་པ་ནམས་ལས་གལ་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་སྒྲ་ཕབ་ལུ་རྒྱུའི་ལས་འགུལ་དབུ་བཙུགས། དེ་ནམས་ཀྱིས་སྒྲ་ཕབ་ལུས་པ་ཁག་གསུང་འབུམ་གཙོ་སྒྲིག་
པས་དག་བཙོས་ནན་ཏན་གྱིས་ལུས་ཆེན་མཛད་ཅིང་། ལ་སྐྱབས་རྩེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་དུ་ནན་ཏན་བཅར་བ་དང་། སྐབས་འགར་སྒྲ་མ་བཀྲ་ཤིས་ཆོ་དབང་བརྒྱད་སྟོན་སེང་ལུལ་བས་བཀའ་སློབ་ལམ་

དཔྱེག་པ་

པུ་

གསལ་བཤད།

༡༡། །སྟོན་གནང་བ་ལྟར། གཞུང་སོ་སོའི་རྩ་བ་དང་ས་བཅད་དང་མཛད་བྱང་རྣམས་རྗེ་སྤྲུལ་མ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་དང་མཐུན་པར་བསྐྱེད་པ་ཏེ་ཐ་མའི་ཞུ་དག་ལྟ་བུའི་ལོངས་འཛིན་མཁན་
ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་དེ་བྲིད་ལུང་བསྟུ་ལ། མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཀམ་བཀྲ་ཤིས་གཙོས་པའི་མཁན་སྟོན་དག་འདུན་པ་འགའ་ཞིག་གིས་སྐྱ་ཕབ་ཞུས་ཏེ་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་བ་པོད་ཀྱི་ཅམ་སྟེ། བྲོན་
བསྐྱེད་ལོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྱ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་པོ་ཏེ་མཆོན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་སུ་བྲོན་པ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་མ་འགྲིག་སྟེ་གྲུབ་ཀྱིས་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་འཆར་
གཞི་བཀོད་དེ་གྲུབ་པ་ཞིག་མིན། ལྟག་པར་དུ་གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་ལ་བྲོན་ཆགས་པའི་བྱད་ཆོས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་ནི། མཛད་པ་པོ་དགྲུང་གྲངས་གྲུ་དགྲུ་དང་དགྲུ་བཅུ་དང་གོ་གཅིག་ལ་ཐེབས་པའི་
སྐབས་སུ་ཐ་མའི་ཞུ་དག་མཛད་དེ་བྲིད་ལུང་བསྟུ་ལ་ཡོད་པ་དང་། གསུང་འབུམ་སྐྱེད་བཞིན་པའི་ཆེ་རྩ་བ་རྣམས་ཡི་གེ་ཆུང་དུ་དང་། ས་བཅད་རྣམས་ཡི་གེ་འབུར་ནག་ཅན་བཟོ་དགོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་
གསུང་འབུམ་དཔེ་གཟུགས་དང་དེབ་གཟུགས་གཉིས་ཀའི་ཆོད་གཞི་དང་། ཡི་གེ་ཆེ་ཆུང་རྣམས་ཀྱང་མཛད་པ་པོ་རྗེ་སྤྲུལ་མ་ཉིད་ཀྱིས་གཏན་འབེབས་མཛད་དེ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་བྲོན་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོད་ཁ་

༡༡། |ཕུ་ལྷ་ཏུ་སྤྱི། དི་ལྷོ།)ལྷ་བུ་དང་། ཚེགས་བཅད་ལ་ལེགས་སྒྱུར་དང་མཐུན་པར་(སྟེ་ཆ་...སྟོ་ཀ།)ལྷ་བུ་བྲིས་ཡོད། ཡུལ་གྱི་མིང་གཞན་ནམས་གཙོ་བོ་སྒྲ་གདངས་དང་མཐུན་པར་(ཐའེ་
 རན་ལྷ་བུ་དང་། མ་ལེ་གི་ཡ་ལྷ་བུ་)བྲིས་ཡོད། ཐུགས་རྗེ་ལེགས་གསོལ་ཞུ་བ་ནི། གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་པར་སྒྱུན་གྱི་འགྲོ་གྲོན་ནམས་སྒྱུ་འི་རྗེ་དཔོན་ཆོས་རྗེ་སྒྲ་མ་དབང་ཕུག་སྟོབས་ལྡན་མཆོག་ནས་ཐུགས་ཁུར་
 ཆེན་པོས་མཐུན་འགྱུར་མཛད་དེ་བཀའ་དྲིན་བསྐྱེད་ས་མཛད་པ་དང་། སྐུལ་སྐྱེད་མཆོས་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་ཞུ་དག་གནང་བའི་སྐྱབས་སྒྲ་བྱི་བར་གསུམ་དུ་མཐུན་རྒྱུན་སྒྱུར་བ་སོགས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་
 དང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ལྷག་པར་དུ་སྒྲུབ་དཔོན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཀམ་ལྷ་བུ་མཆོག་ནས་ཐུགས་ཁུར་རྒྱ་ཆེན་པོས་གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་སྒྲིག་དགོས་པའི་བཀོད་བྱུང་ནན་པོ་མཛད་དེ་བཀའ་སྟོབ་
 ལམ་སྟོན་གནང་བ་དང་། རྗེ་སྒྲ་མ་ཉིད་ལ་ལྷགས་ལུང་བསྐུལ་དགོས་པའི་གསོལ་བ་ཕུར་ཚུགས་སུ་བཏབ་པ་ནི་གཞལ་དུ་མེད་པའི་བཀའ་དྲིན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་འབུམས་པས་སྙིང་དབུས་ནས་ཐུགས་
 རྗེ་ཆེ་ལན་བརྒྱུར་ཞུས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་སྐྱ་ཆེ་བཏྱན་ཅིང་མཛད་ཤིན་རྒྱས་པའི་སྟོན་འདུན་ཞུ། དེ་བཞིན་སྐྱུ་འི་གཙོ་བོ་ཕུག་མཛོད་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་དང་། སྐྱུ་འི་གསོལ་དཔོན་སྟོ་བཟང་དོ་རྗེ་བུང་

དཔྱུ་མེད་	<p>༡༡། །བཤད་གྲུའི་མཁན་སྟོབ་དག་ཀྱི་ནང་དུ་སྟོབ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལུ་དག་ལ་ཕྱར་བ་གྱུ་འདེགས་གང་ཐུབ་མཛད་པ་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ལུ་རྒྱ་ཡིན། ལྷག་པར་དུ་སྒྲ་ཕབ་ལུས་པའི་གསུང་</p>	
དཔྱུ་མེད་	<p>རྣམས་གསུང་འབུམ་གཙུག་ལྷན་གྱིས་ལུ་དག་གནང་བའི་སྐབས་དང་། གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་ཕྱོགས་སྒྲིག་ལུ་བཞིན་པའི་ཐོག་ཐ་བར་གསུམ་དུ། བཟླ་བའི་དུའི་བཤད་གྲུའི་མཁན་པོ་ཀམ་ཡུན་ཆོག་ལ། མཁན་</p>	
དཔྱུ་མེད་	<p>པོ་བསྟན་འཛིན་དོ་རྗེ། མཁན་པོ་བསྟན་པ་དོན་གྱུ་བ། སྟོབ་དཔོན་བདེ་ཆེན་ཡུན་ཆོག་ལ། སྟོབ་དཔོན་ཀམ་མགོན་པོ། སྟོབ་དཔོན་ཡུན་གྱུ་བ་དོ་རྗེ། སྟོབ་དཔོན་ཀམ་འོད་ཟེར། སྟོབ་དཔོན་ཆེ་རིང་གཡུང་དུང་།</p>	
ཀམ་ལ་བཤད་	<p>སྟོབ་དཔོན་ཕྱིན་ལས་དབང་རྒྱལ། སྟོབ་དཔོན་ཀམ་ཆོས་གྲགས། བཤད་གྲུའི་སྟོབ་གཉེར་བ་དབུ་མ་གོང་འོག་དང་ཕར་ཕྱིན་འཛིན་གྱུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལུ་དག་ཕྱག་རོགས་གནང་བ་དང་། དམིགས་བསལ་</p>	
ཀམ་ལ་བཤད་	<p>དུ་མཁན་པོ་ཀམ་ཆོས་རྒྱལ་དང་། མཁན་པོ་དག་སྟོང་ཆེ་རིང་། མཁན་པོ་ཀམ་འགྲོ་འདུལ། མཁན་པོ་བསྟན་དོན་གྱུ་བ། སྟོབ་དཔོན་ཀམ་ལོར་རྒྱས། རྟམ་ཀ་རའི་འགན་འཛིན་ཨུ་རུ་སངས་རྒྱས་བསྟན་</p>	
ཀམ་ལ་བཤད་	<p>ཆོག །བཤད་གྲུའི་སྟོབ་གཉེར་བ་བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབར། ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ། ཚུལ་ཁྱིམས་ལོར་བྱ། བསོད་ནམས་བསྟན་འཛིན་རྣམས་ཀྱིས་དུས་ཆོད་མང་པོ་བཏང་ནས་ཐོག་ཐ་བར་གསུམ་དུ་ལུ་དག་གི་</p>	<p>xx</p>

ཕྱག་རོགས་ནན་ཏན་གནང་བ་ལ་བཀའ་བློན་ཆེ་ཞུ་ཡིན། དེ་བཞིན་རང་དགོན་གྱི་མཁན་ཆེན་ཀམ་བག་གིས་གཙོས་པའི་མཁན་སློབ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། དབུ་མཛེད་ལྷག་པ་ཆེ་རིང་གཙོས་
པའི་དག་འདུན་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་མ་བསྐྱལ་དང་སྤངས་ཀྱིས་རྗེ་བཙུན་སྤྱ་མའི་གསུང་སྒྲ་འཛིན་འཁོར་ཐག་ཏུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་ཕབ་བཤུས་མཛེད་དེ་རྗེ་སྤྱ་མའི་གསུང་གི་གདམས་པ་རྣམས་མ་
འོངས་པའི་མི་རབས་རྣམས་ལ་མཛལ་དུ་ཡོད་པའི་ཞབས་ཏོག་སྤྱ་ལྷག་ཏུ་བསྐྱན་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་བཀའ་བློན་ཆེ་ཞུ་ཡིན། གཞན་ཡང་རྗེ་སྤྱ་མ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེ་ཆེན་མཁན་པོ་གང་ཤར་དབང་པོའི་
གསུང་ཕྱད་ཚད་རང་གྲོ་ལ་སོགས་དང་། སྤུང་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ལྷ་མགུར་སོགས་བཀའ་བློན་གནང་བ་མང་པོ་ཞིག་རང་དགོན་གྱི་མཁན་པོ་ཀམ་དག་འདུན་མཆོག་ནས་འགན་ཁུར་ཞུས་ཏེ་སྤྱ་ཕབ་གནང་བའི་
ཀྱང་། ཞུ་དག་གི་ལས་རིམ་འགའ་ཞིག་ལྷག་ཡོད་པས་ད་ལྟའི་ཆར་དུས་ཚོད་ཀྱི་རྒྱུན་པས་པར་སྐྱོན་ཞུ་མ་བྱུང་པ་ཡིན། མ་འོངས་པར་མཁན་ཆེན་གང་ཤར་དབང་པོའི་གསུང་བཀའ་བློན་གནང་བ་སོགས་
གལ་ཆེན་རིགས་འགའ་ཞིག་སྤྱ་ཕབ་དང་དག་ཐེར་མཐེལ་བྱོན་པ་ཞུས་ཏེ་གསུང་འབུམ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཁ་སྐོང་བག་གིས་ཏྲགས་ཀྱི་གྲངས་ལྡན་ཞིག་པར་སྐྱོན་ཞུ་བྱའི་འཆར་གཞི་ཡོད། མཐའ་དོན་ཞི་བར་

དཔྱལ་བའི་རྒྱུ་	<p>༡༡། །གཤེགས་པ་རྗེ་བཙུན་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུའི་ཡང་སྤྱིད་འབྲུལ་བྲུལ་སྐྱར་དུ་བྱོན་ནས་གོང་མའི་རྣམ་ཐར་བདག་གིར་བཞུགས་ཏེ་བསྟན་འགྲོའི་དཔལ་མགོན་དམ་པར་འགྱུར་བའི་སྟོན་འདུན་བཅས། ཡོངས་འཛིན་བྲ་འགྱའི་གསུང་འབུམ་མཆོན་བཟང་སོ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ལྡན་འདི་ཉིད་པར་སྐྱོན་ཐེངས་དང་པོ་གནང་བའི་སྐབས་སུ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་གི་གདན་ས་བཟོ་བཅུ་འདི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་སྤྱི་ལོ་༢༠༢༥ ཟླ་༣ ཚེས་༡ ཉིན་ལ།</p>	xvii
བདུན་བྱེན།		
གསལ་བཤད།		

རྒྱ་

གཅིག་

ཆེན་

༡༡། །ཡལྱངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྱ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་གྱི་དཀར་ཆག་བསྐྱུས་པ་བཞུགས། རྣམ་ཐར་གསོལ་འདེབས་སྒྲིབ། ཐོད། ཀ། དཀར་ཆག་རྒྱས་པ། རང་རྣམ་
ཐོར་བུའི་སྒྲིབ། ཐོད། ཁ། རང་རྣམ་པད་དཀར་ཆུན་པོའི་སྒྲིབ་ཆ། ཐོད། ག། རང་རྣམ་པད་དཀར་ཆུན་པོའི་བར་ཆ། ཐོད། ང། རང་རྣམ་པད་དཀར་ཆུན་པོའི་སྒྲིབ་ཆ་དང་། དེའི་ཁ་སྒྲིབ་།
ཐོད། ཅ། དཀར་བརྒྱད་གསེར་ཐེང་རྣམ་ཐར་ལྷ་བ་ཆུ་ཤེལ་ཐེང་བའི་ཁ་སྒྲིབ་། ཐོད། ཆ། ཀར་རབས་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་ཐར། དུས་མཁའི་རྣམ་ཐར། ཁ་ལེགས་སྐྱབས་མགོན། ཟུར་སྒྱུ་ལ། སྒོ་
གྲོས་ཉི་མ་བཅས་ཀྱི་སྐྱེ་ཐེང་རིམ་བྱོན་རྣམ་ཐར། རྣམ་ཐར་འགའ་ཞིག་གི་བསྐྱུས་དོན་ས་བཅད་དང་བརྗེད་ཐོ། གསོལ་འདེབས་སྒྲིབ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲིབ་། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། གསོལ་
འདེབས། ཞབས་བརྟན། ཟུར་བྱོན་གསོལ་འདེབས། གཟེངས་བསྒྲིབ་སོགས། རྗེ་ཉིད་མུ་ངན་ལས་འདས་སྐྱབས་ཤུལ་ལུས་ཞལ་སྒྲོབ་རྣམས་ལ་བསྐྱུལ་བའི་བྱུགས་གསོལ་བཀའ་སྒྲོབ་བྱུགས་བསྐྱུས།
འདུལ་བའི་སྒྲིབ། ཐོད། ཇ། དཀོན་མཆོག་རྗེས་དྲན་མདོའི་ས་བཅད། རྣལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་ལྟན་པའི་མདོའི་ས་བཅད། ཀླ་རི་ཀླ་ལྟ་བུ་པའི་འགྲེལ་པ་དང་། དེའི་དྲི་བ་དྲིས་ལན། འདུལ་བ་

༣༣	༡༣། །ཡར་ཕྱིན་སྒྲོར། བོད། ཚ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ཚིག་འགྲེལ་བྱར་བཀོལ་དང་། རོན་བདུན་ཅུའི་བསྐྱུས་དོན། དབུ་མའི་སྒྲོར། བོད། ཇ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཚིག་འགྲེལ་གཅེས་	
༣༤	བདུས་དང་། དབུ་མ་དྲགས་བརྒྱད་ཟུབ་ཤིང་གི་བསྐྱུས་དོན་ས་བཅད་དོན་ཚན་བཞི་བརྒྱ་པ། བོད། ཁ། དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ཅ་བ་ས་བཅད་དང་སྐྱར་བ། དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ཚིག་འགྲེལ་གཅེས་བདུས། ཟུབ་	
༣༥	མཐའ་སྟིང་བསྐྱུས། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་ས་བཅད་དང་འགྲེལ་པ། ཚེས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་གྱི་འགྲེལ་པ། བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོའི་སྒྲོར། བོད། ཉ། རྒྱད་སྒྲ་མའི་རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་བཅུ་དང་།	xi
༣༦	དཔེ་དགུ་དོན་དགུའི་འགྲེལ་པ། དབུ་མ་ཚེས་དབྱིངས་བསྟོད་པའི་འགྲེལ་པ། བོད། ཟ། རྣམ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་འབྱེད་དང་། སྟིང་པོ་བསྟན་པའི་ས་བཅད་དང་འགྲེལ་པ། རྩེ་བརྒྱད་པའི་དབུ་མ་གཞན་སྟོང་	
	གི་ས་བཅད། སྟོ་སྟོང་གི་སྒྲོར། བོད། འ། སྟོ་སྟོང་དོན་བདུན་མ་དང་། ཚིག་བརྒྱད་མའི་འགྲེལ་པ། དྲགས་པོ་ཚེས་བཞིའི་འགྲེལ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་གདམས་པ་སོགས། སྒྲོམ་རིམ་གྱི་	
	སྒྲོར། བོད། ཡ། སྒྲོམ་རིམ་ཐོག་ཐ་བར་གསུམ་གྱི་བསྐྱུས་དོན་དང་། དེའི་དྲི་བ་དྲིས་ལན། ཞལ་གདམས་མགུར་འགྲེལ་སྒྲོར། བོད། ར། དིང་རི་བརྒྱད་ཅུ་པ་དང་། གསུང་བ་སུམ་ཅུའི་འགྲེལ་པ།	

དར་	<p>༡༡། །ལག་ལེན་ཚེ་གའི་སྒོར་ལས། ཐུན་མིན་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒོར། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཐིག་ཅུ་སོགས། མགོན་པོའི་ཚོགས་འབུམ་བྱ་ཐབས། རྩ་ལ་སེར་པོའི་སྒྲུབ་ཐབས། བཀའ་བསྒྲིག་བྱེད་ཐབས་</p>	
གསུམ་བྱེད་།	<p>བྱ་ཚུལ། དག་བསྟེན་ཕྱིན་བཅོལ། བསང་མཆོད། གསེར་སྐྱེམས། ཚོགས་སྤྱུ། དྲིས་ལན་སྒོར་བཅས། སྤང་དོར་བསྐྱབ་བྱ་དང་། བཀའ་སྒྲོབ་སྒོར། བོད། ༤༡ སྤང་དོར་བསྐྱབ་བྱ་ཕྱོགས་བསྐྱས་ཉམས་</p> <p>ཕྱོང་ཤོན་པོའི་སྤྱིང་གཏམ། སྤང་དོར་གསལ་བའི་བཀའ་སྒྲོབ་ཕྱོགས་བསྐྱས་གནས་བརྟན་ཤོན་པོའི་ཞལ་ལུང་། བོད། ༤༢ བཅའ་ཡིག་སྒོར། ཚོས་འབྱུང་ལོ་རྒྱས་སྒོར། ཐོབ་ཡིག་སྒོར། ཐོར་བུ་སྒྲ་</p> <p>ཚོགས་ཀྱི་སྒོར། རྩེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛོད་པའི་ཞབས་བརྟན་དང་། ལྷུང་བྱོན་གསོལ་འདེབས་སྒོར། བོད། ༤༣ བར་སྐྱོན་སྒོན་བརྩོད་སྒོར། དཀར་ཆག་བཀོད་ཡིག་སྒོར། ལུ་འཕྱིན་ཆབ་ཤོག་གི་སྒོར། རྩེ་</p> <p>ཉིད་ལ་ལུལ་བའི་སྤྱིངས་ཡིག་ཕྱོགས་བསྐྱས། རྩེ་ཉིད་དགོངས་པ་ཚོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་སྐྱབས་བྱལ་ལུས་ཞལ་སྒོབ་རྣམས་ལ་གནང་བའི་ཐུགས་གསོའི་ལུ་འཕྱིན་སྒོར། རྩེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛོད་པའི་བཀྲ་ཤིས་</p>	xxiii
ཆག་	<p>སྒོན་ཚིག་སྒོར་བཅས་བཞུགས།</p>	

༡༡། །ཤེར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་རྣམ་བཤད་རྗེ་བཙུན་ངལ་གསོའི་ཚིག་འགྲེལ་བྱུང་བཀོལ་བཞུགས་སོ།།

༡༡།   །རྒྱལ་དང་དེ་སྤྲུལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སོགས། །སྦྱོང་བྱེད་རྒྱལ་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཕར་ཕྱིན་གྱི། །མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་དྲི་མ་
 མེད་རྣམས་ལ། །རྟག་ཏུ་གྲུས་པའི་ཡིད་གྱིས་ཉེ་བར་བསྟེན། །མི་བསྦྱོང་རྒྱལ་བའི་རྗེ་བཙུན་ངལ་གསོ་ལ། །སློ་གྲོས་གསར་བྱ་འཇུག་པ་བདེ་བའི་
 ཆེད། །རྩ་བའི་ཆོག་འགྲེལ་ཙམ་ཞིག་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་གྱིས། །རང་བཟོའི་བཅོས་སྤྱད་མེད་པར་དགོད་པར་བྱ། །དེའང་གནས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་བྱ་
 རྟོད་ལྷུང་པོའི་རི་ལ་འཁོར་རྣམ་པ་བཞི་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་ལ་དངོས་བསྟན་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་

༣༡ །ལས་བརྩམས་ཏེ། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་བསྟན་པས་སྤྲས་དོན་མངོན་ཏྲོགས་བརྒྱད་གསུལ་བྱའི་རྒྱད་ལ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་
 ཡན་ལག་གི་དོན་བདུན་ཅུ་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་ཏྲོགས་པའི་ཐབས་སུ་སྒྲོ་གསུམ་རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཅིག་གི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པར་མཛད་དོ། །དེ་
 ཡང་ཉན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོ་གསུམ་ནི། མགོ་སྒྲོས་པས་གོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པའི་སྒྲོ། སྒྲོས་ཏེ་གོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་འབྲིང་དུ་བསྟན་
 པའི་སྒྲོ། ཆོག་ལ་འཆེལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྒྲོ་རྣམས་སོ། །རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཅིག་ནི། ལྷ་ཡིའི་བྲ། རབ་འབྱོར། བརྒྱ་བྱིན།

ཡང་རབ་འབྱོར། བྱམས་པ། ཡང་རབ་འབྱོར། བརྒྱ་བྱིན། རབ་འབྱོར། བྱམས་པ། རབ་འབྱོར། ཀུན་དགའ་བོ་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དྲི་ལན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པ་རྣམས་སོ། །ཡུམ་རྒྱས་པ་དྲི་བའི་ཡུལ་
 དུ་བཞུགས་པའི་ཤེར་བྱིན་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་པ་དང་། ལྷ་ཡི་ཡུལ་དུ་བཞུགས་པའི་འབུམ་ཕྱག་བརྒྱ་པ། ལྷ་ཡི་ཡུལ་དུ་བཞུགས་པའི་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ་སོགས་ཡོད་པར་གསུངས། འོན་ཀྱང་བོད་ལ་ཕལ་ཆེར་
 ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ནི། ཡུམ་སྤྲས་བཅུ་བདུན་ཏེ། ༡ སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ་ཤེར་བྱིན་འབུམ་པ། ༢ ཉི་ཁྲི་ལྷ་སྟོང་པ། ༣ ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ། ༤ ཤེས་རབ་ཁྲི་པ། ༥ བརྒྱད་སྟོང་པ། ༦ མདོ་སྤྱད་པ་སྟེ་ཡུམ་དུག་
 དང་། ༧ ཤེར་བྱིན་བདུན་བརྒྱ་པ། ༨ ལྷ་བརྒྱ་པ། ༩ སུམ་བརྒྱ་པ། ༡༠ ཚུལ་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་པ། ༡༡ ལྷ་བཅུ་པ། ༡༢ སྒྲོ་ཉེར་ལྷ་པ། ༡༣ ཀའི་ཤི་ཀས་ཞུས་པ། ༡༤ རབ་རྩལ་རྣམ་གཞོན་གྱིས་ཞུས་པ། ༡༥ ཤེར་
 བྱིན་ཡི་གེ་ཉུང་དུ། ༡༦ ཡི་གེ་གཅིག་པ། ༡༧ ཤེས་རབ་སྟོང་པོ་སྟེ། སྤྲས་བཅུ་གཅིག་བཅས་སོ། །དགོས་པ་ནི། དངོས་སུ་གསུངས་པས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་གྲོལ་བ་འདི་ལ་བསྟོས་དགོས་པ་རྣམས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་དང་། བརྒྱད་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་བ་ངན་པའི་སྒྲིབ་གཡོགས་བསལ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་

གད་ཕྱིན་	<p> ༡༡། །མཐའ་གཉིས་ལ་རབ་རྩ་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དགའ་ཡི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་གིང་རྟའི་ལམ་སྟོན་གཉིས་སུ་བྱུང་བ་ལས་གཙུ་བོ་ བོ། སྤྲུལ་དོན་མངོན་ཏོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གསལ་བར་མཛད་པ་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པས་མཛད་པའི་ཤེར་ཕྱིན་མངོན་ཏོགས་རྒྱན་དུ་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་དོ། །དེའི་དགོངས་འགྲེལ་རྒྱ་གར་ནས་བོད་དུ་དར་བའི་ རྒྱ་འགྲེལ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་ཀྱི། ༡ འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྒྲེས་མཛད་པའི་ཉི་ཁྲི་སྤྲུང་བ། ༢ བཙུན་པ་གྲོལ་སྒྲེས་མཛད་པའི་ཉི་ཁྲི་རྣམ་འགྲེལ། ༣ སྟོབ་དཔོན་སེང་བཟང་གིས་མཛད་པའི་ཉི་ཁྲི་ལེའུ་བརྒྱད་ མ། ༤ སྟོབ་དཔོན་ཤུཌི་པས་མཛད་པའི་ཉི་ཁྲི་དག་ལྷན་བཅས་བཞི་ནི་ཉི་ཁྲི་དང་སྦྱར་བའི་འགྲེལ་པ་བཞི་ལོ། ༥ སྟོབ་དཔོན་སེང་བཟང་གིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་ཆེན་རྒྱན་སྤྲུང་། ༦ ཤུཌི་པས་མཛད་པའི་ བརྒྱད་སྟོང་དགའ་འགྲེལ་སྟོང་པོ་མཆོག་ ༧ །ཨ་ལྟ་ཡས་མཛད་པའི་གནད་ཀྱི་ལྷ་འོད་བཅས་གསུམ་ནི་བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་སྦྱར་བའི་འགྲེལ་པ་གསུམ་མོ། ༨ །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ རྒྱད་པའི་དགའ་འགྲེལ། ༩ སྟོབ་དཔོན་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱད་འགྲེལ་ཏོགས་སྟེ། ༡༠ །ཁ་ཆེ་རྣམ་གྲོལ་མཛད་པར་གྲགས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་མངོན་ཏོགས་ཀྱི་ལྷ་མིག་བཅས་གསུམ་ནི་རྒྱད་པ་དང་སྦྱར་བའི་འགྲེལ་ </p>	5
----------	---	---

བ་གསུམ་མོ། ༡༡ །རྟམ་གྲིས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་འབུམ་རྒྱུང་པ་དང་སྦྱར་བའི་འགྲེལ་བ་གཅིག་ ༡༢ །རྫོ་བོ་སྤྱི་ཏི་རྩོ་ནས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་ཡུམ་གསུམ་དོན་བརྒྱུད་དང་མཐུན་པར་སྦྱར་བའི་
 འགྲེལ་བ་གཅིག་བཅས་བཅུ་གཉིས་དང་། ༡༣ སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་འགྲེལ་རྒྱུང་དོན་གསལ། ༡༤ སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་དེའི་འགྲེལ་བཤད་ཆོག་
 གསལ། ༡༥ གསེར་གླིང་པ་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་བཤད་ཉོགས་དཀའི་སྒྲུང་བ། ༡༦ རྫོ་བོ་རྩེས་མཛད་པའི་ཤེར་ཕྱིན་དོན་བསྐྱུས་སྒྲོན་མ། ༡༧ །ཁ་ཆེ་གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱིས་མཛད་པའི་
 བསྐྱུས་དོན། ༡༨ ཤེར་འབྱུང་སློ་གྲོས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྐྱུས་དོན། ༡༩ རང་ཀྱི་ཉི་མ་རིན་ཆེན་གྲགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་གྲགས་པའི་ཆ། ༢༠ ཨ་བྷ་ཡ་ཀཱ་རས་མཛད་པའི་བྱབ་པ་དགོངས་རྒྱུ། ༢༡ བུརྟ་
 གྲིས་མཛད་པའི་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེའི་ཕྱེང་བ་བཅས་སོ། །ཤེར་ཕྱིན་བོད་དུ་དར་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་བོད་དུ་རི་ལྟར་དར་བའི་ཚུལ་ཡང་། སྦྱིར་འཕགས་ཡུལ་དུ་གང་བཞུགས་
 ཐམས་ཅད་བྱོན་པ་ལྟར་གྲགས་ཏེ། བསྟན་པ་སྤྲ་དར་གྱི་དུས་སུ་རྒྱུངས་ཁམས་པ་གོ་ཆས་འཕགས་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་ཤེར་ཕྱིན་འབུམ་པ་བྲགས་ལ་བཟུང་སྟེ་བོད་དུ་ལེགས་པར་བསྐྱར། རྒྱལ་པོ་ཁྱི་སྒོང་

གད་ལྟན་

བཞུ་

སྒྲིག་པ་

༡༡། །ཕྱེའུ་བཙན་གྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་ཉིད་གྱི་སྐྱུ་ཁྲག་མཆོལ་དང་ར་དཀར་མོའི་འོ་མ་སྐྱུར་ནས་བྲིས་པ་རེག་ཟེག་དམར་པོར་གྲགས་པ་སྟེ་སྤྱ་འགྱུར་ཆུང་དུ་དང་། ཡང་དབས་མཚུ་བྱི་དང་། ཉང་ཨིན་མ་རོ་གཉིས་གྱིས་རྒྱ་གར་ནས་དཔེ་སྤྲང་སྟེ་བསྐྱུར་བ་བཙན་པོའི་དབུ་སྐྱའི་གཞོབ་རམ་དང་ར་དཀར་མོའི་འོ་མ་ལ་སྐྱུར་ནས་བྲིས་པ་རེག་ཟེག་སྟོན་པོར་གྲགས་པ་ཞིག་ཀྱང་བྱུང་བར་གྲགས། དེ་གཉིས་པོ་ནི་འགྲེས་རྟེན་ཐམས་ཅད་མི་རྒྱས་པས་པ་གོར་བེ་རོ་ཙ་ནས་སྤྱར་ཡང་ཁུ་ཆེན་མཛད་དེ། འགྲེས་རྟེན་ཆད་ཆད་པ་སོགས་བསམ་བས། ཆོག་སྒྲིག་བསྐྱེད་ས་ཏེ་བརྗོད་བདེ་བར་བསྐྱུར་བ་ལྷག་དཔེ་བཞུགས་སྟོན་ལས་འབུམ་གྱི་སྟོན་ཅན་དུ་གྲགས་པ་སྤྱ་འགྱུར་འབྲིང་པོ་དང་། བྲི་རལ་གྱི་དུས་སུ་པརྟེ་ཏ་སུ་རེན་པོ་རྟེ་དང་། ལོ་ཙུ་བ་ཀ་ཙེག་གཉིས་གྱིས་ཁུ་ཆེན་མཛད་པའི་སྤྱ་འགྱུར་ཆེན་མོ་སོགས་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་འགའ་ཞིག་བྱུང་། དེ་དག་གི་བཀའ་དྲིན་ལས་བཤད་པ་དང་ཉམས་ལེན་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱུང་ངོ་། །བསྟན་པ་བྱི་དར་ལ་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་པརྟེ་ཏ་གུ་ཁ་མི་ཏ་ལས་མངོན་རྟོགས་རྒྱུན་འགྲེལ་པ་དང་བཙན་པ་གསན་ནས་བཤད་སྟོལ་གྱི་སྟོན་ཐོག་མར་བཏོད། རོ་བོ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤས་ཀྱང་ཁུ་ཆེན་པོ་སྟེ་སྤྲིངས་པ། འབྲོམ་སྟོན་པ་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས། ལྷ་དར་སྟོན་པ་

སོགས་ལ་བཤད་པ་བསྟུ་ལ་བ་ལས་རྒྱ་ཆེན་དར་ཞིང་། ལྷག་པར་འཇམ་དཔལ་ཙུ་རྒྱད་ལས། འདི་ནས་བྱང་ཕྱོགས་གངས་འབྲུམ་དུ། ཁྲོ་ལྷན་གང་ཞིག་འབྱུང་འབྱུར་བ། ཡི་གེ་སྤྱོད་དང་ཤེས་བྱ་ལ། ཁྲོ་
 གྲོས་ཕྱོགས་པ་མེད་པ་འབྱུང་། །ཞེས་ལུང་བསྟན་པའི་རྫོག་ལོ་ཙུ་བ་ཆེན་པོ་ཁྲོ་ལྷན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་པརྫོང་ཏ་འབུམ་ཕྱག་གསུམ་པ་ལས་ཤེར་ཕྱིན་ཐམས་ཅད་དང་། གཞན་ཡང་མཁས་གྲུབ་དུ་མ་ལས་མདོ་
 རྒྱད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞུས། བལ་ཡུལ་ཡམ་ཐིང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ན་བཞུགས་པའི་འབུམ་ལས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མིང་ཆད་པ་བསམས་པ་སོགས་འབྱུར་བཅོས་དང་། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ཙུ་བ་དང་།
 འགྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་ལ་འབྱུར་བཅོས་དང་། གསར་འབྱུར་ཅི་རིགས་མཛད་ནས་བཤད་པའང་དབྱིས་ཕྱིན་པར་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་དར་རྒྱས་སུ་མཛད། བསྟན་པ་སྤྱོད་དར་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་བཤད་རྒྱན་དང་། ཕྱི་
 འབྱུར་གྱི་བཤད་རྒྱན་ཐམས་ཅད་གྱི་བཀའ་བབས་པ། རྫོག་ལོའི་སློབ་མ་བྱ་པོ་བཞི་ལས། ཤེར་ཕྱིན་བཀའ་བབ་འབྲེ་ཤེས་རབ་འབར་གྱིས་བཤད་རྒྱན་དེ་དག་གཅིག་དྲིལ་གྱིས་སློབ་ཆེན་པོ་བཏོད་པ་
 ཡར་བྱང་རྒྱབ་སེང་གི་ལ་བརྒྱད། དེ་ནས་རིམ་པར་གཡག་མི་ཡམ་ཆོས་གྱི་བླ་མ་དང་། རོང་སྟོན་ཤེས་བྱ་ཀུན་གཟིགས་སོགས་གྱིས་འཆད་ཉན་གྱི་རྟེན་བཟུང་སྟེ། ཡབ་སྤྲས་དེ་དག་གི་རྣམ་དབྱེད་གྱི་མཐུ་

གད་ཕྱོད་

ལཱ་

སྒྲིག་པ་

༡༡། །ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་བཤད་པའི་ཆུ་རྒྱན་བཟང་པོ་མ་ཉམས་པར་རྒྱ་ཆེར་དར། ཡང་རྩོག་ལོའི་སློབ་མ་གྱི་ལུང་པ་སློབ་གྲོས་འབྱུང་གནས་ཀྱི་བཤད་སློབ་ཕུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སེང་གེས་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བའི་
བཤད་སློབ་བཟང་པོ་རང་རྒྱ་རྒྱུགས་པའང་བྱུང་བར་གྲགས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྩོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་འཕགས་བོད་གཉིས་ན་མང་དུ་བཞུགས་ཡོད་པ་ལས། འདིར་
རྩེ་བཙུན་མི་བསྐྱོད་རྩོམ་མངོན་པའི་མངོན་རྩོགས་རྒྱན་གྱི་རྣམ་བཤད་རྩེ་བཙུན་ངལ་གསོའི་ཆོག་འགྲེལ་རྣམས་བྱུང་དུ་བཀོལ་བ་ནི། དེ་ལ་ཐོག་མར་རང་བཞིན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མཆན་ཉིད་ནི། གཟུང་འཛིན་
གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིང་ཅན་གཞན་མ་ཡིན་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཁམས་སྣ་ཆོགས་པས་བསྐྱེབས་པ་ན་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྲིང་པོ་ཞེས་བྱ་
བ་དང་། གཞི་ཡི་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་གནས་ངན་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་ཀྱན་དགེས་དང་བྲལ་བ་ན་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱེ་སྤྱེ་གཉིས་སོ། །ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མཆན་ཉིད་ནི། མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་རྣམ་པར་མི་
རྩོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མིང་ཆོག་གི་ཆོགས་སུ་སྤྲང་བའི་རྣམ་རིག་སློབ་པ་རྣམས་ལ་

གད་མྱོན་		
རྒྱ་	<p>༡༡། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པར་རྩོམ་སྟེ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བའི་དོན་ཡིན་པས་ཤེས་རབ་བཟ། རབ་ཏུ་ཤེས་པའི་དོན་ཏོ། །ཕྱ་རམ་ཞེས་པ་ཕ་ལོལ་གྱི་ཡིན་ལ། དམ་པའང་ཡིན་</p>	
ཡུ་	<p>ཅིང་མཚེག་གྱུར་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱིས་སྐབས་བབ་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ཕ་ལོལ་ཉིད་སྐབས་སུ་བབ་པར་བཟུང་ནས། མི་ཏ་ནི་བྱིན་པའི་དོན་དང་། ཟུ་པ་དེ་ག་ནི་མན་ངག་དང་། ལྷ་མོ་ནི་གདུལ་</p>	
སྒྱུ་	<p>བྱའི་རྒྱུད་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལྟར་དུ་འཆོས་པ་སྟེ་བསྟན་པའོ། །ཨ་ཁྱི་ས་མ་ཡ་ནི་མངོན་སུམ་པར་རྟོགས་པའོ། །ཨ་ལྷ་ར་ནི་རྒྱན། ལྷ་མ་ནི་ཞེས་བྱ་བའོ། །མཚན་དོན་འདིར་མན་ངག་དང་མངོན་པར་རྟོགས་</p>	
ལྷ་	<p>པ་གཉིས་ལན་གཉིས་སུ་སྒྲོས་པས་བསྒྲོས་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། ཟུ་པ་དེ་ག་ནི་དོན་འགྱུར་དུ་བྱས་པའི་མན་ངག་སྟེ་ཚིག་ཏུ་དུས་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་དང་། སྐས་པའི་དོན་གསལ་</p>	

མིང་ལས་དོན་དྲན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། མིང་དུ་གདགས་པར་མ་མཛད་ན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་མིང་དེ་སྒྲེགས་བམ་གྱི་དབྱར་བཞོད་པ་ཅི་ཞེ་ན། བཅེལ་སྤྱ་བའི་ཆེད་དུ་འོ། །གཉིས་པ་འགྱུར་གྱི་ཕྱག་ནི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆེལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལོ་ཙྰ་བ་རྣམས་གྱིས་འགྱུར་བྱེད་པ་ན་སྡེ་སྡོད་གར་གཏོགས་པའི་བྱེད་པར་ཕྱག་གི་ཡུལ་ལས་ཤེས་དགོས་ཏེ། འདིར་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྡོད་དུ་གཏོགས་པས། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆེལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དངོས་ལ་གསུམ། རང་ཉིད་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མཆོད་བརྗོད། བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་གཞན་འཇུག་པ་དགོས་འབྲེལ། འཇུག་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མདོན་རྟོགས་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་རྗེ་བཙུན་གྱིས་ཕྱག་འཆེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་དེའི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། མཆོད་བརྗོད་ངག་གི་སྒྲོ་ནས་ཡུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྟོད་ཕྱག་བྱས་པ་ཐོས་པ་ལས་དང་བ། དང་བ་ལས་གྲུས། གྲུས་པ་ལས་འཇུག །ཞུགས་པ་ལས་ལེགས་པའི་མཆོག་ཐོབ་པའི་དགོས་པ་དེའོ། །དེ་ལྟར་དང་པོ་ཡུམ་ལ་མཁུན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ་ལས། དང་པོ་གཞི་ཤེས་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི།

གད་ལྟན་	<p> ༡༡། །ཉན་ཐོས་ནི་བ་ཚོ་ལ་རྣམས་ཀྱན་གཤམ་ཉིད་གྱིས་ཉེར་ཞིར་འབྲིད་མཛད་གང་ཡིན་དང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ནི་བ་འཚོ་ལ་བ་རྣམས་སྤང་པོ་དང་། །ཁམས་དང་། རྒྱེ་མཆེད་ཀྱན་རང་བཞིན་མེད་ པར་རྟོགས་པའི་གཞི་གཤམ་ཉིད་གྱི་ལམ་གྱིས་རིམ་བ་ཉེར་ཞི་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་གཉིས་སུ་འབྲིད་པར་མཛད་པའི་ཡུམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ལྷག་འཚོ་ལ་ལོ་ཞེས་སྒྱུར་ལ། དང་ཞེས་པ་ཚིག་འོག་མ་འདྲེན་ པའི་ཆེད་དོ། །ཉན་ཐོས་ཞེས་པ་རྒྱ་གར་གྱི་སྒྲ་ལ་བྲ་བ་ཀ། བོད་སྐད་དུ་རྟོན་པ་ལས་རང་གིས་ཉན་ནས་གཞན་གྱིས་ཐོས་པར་བྱེད་པས་ན་ཐོས་སྒྲིག་པ་ཞེས་བྲ་སྟེ། དམ་ཚཱ་པད་དཀར་ལས། མགོན་པོ་དེ་ རིང་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་གྱུར། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཡང་དག་བསྒྲག་པར་བགྱི། །བྱང་ཆུབ་པ་ཡི་སྒྲ་ཡང་རབ་ཏུ་བརྗོད། །དེ་བས་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་མི་ཟད་འདྲ། །ཞེས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཉན་ ཐོས་ལ་རིགས་མ་ངེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་བདེན་པ་མ་མཐོང་བའི་ཉན་ཐོས་ནི། མཛོད་ལས། གཉིས་སྟོབ་རིགས་ལས་བསྒྲིག་ནས་ནི། །སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་གཞན་གསུམ་ཡང་། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དེའི་དོན་ཉན་ཐོས་དྲོད་ཅེ་ལ་གནས་པ་གཉིས་རང་གི་རིགས་ལས་བསྒྲིག་ནས་རང་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། བཟོད་པ་གསུམ་པ་ལ་གནས་པ་རང་གི་རིགས་ལས་བསྒྲིག་ནས་རང་སངས་རྒྱས་སུ་ </p>	13
---------	--	----

འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཕྱིས་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བ་ཡང་དཔལ་ཕྱེད་གི་མདོར་བཤད་དོ། །བདེན་པ་མཐོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རིགས་མ་ངེས་པ་ལའང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ནས། ཅིག་ཤོས་ཕྱིར་མི་
 འོང་བ་དང་། །ལྷན་ཕྱིར་སྐྱུལ་པས་རབ་ཏུ་སྐྱབ། །ཅེས་པ་སོགས་ཀྱིས་དེ་འདྲ་བ་དེ་དང་པོར་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པར་བརྒྱུར་བའི་འཆི་འཕོ་བས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་རང་སངས་རྒྱས་
 སུ་འགྱུར་བ་དང་། དེས་སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ་བ་སྤངས་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་བརྟན་ཏོ། །སེམས་ཅམ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་ན་ལྟག་བཅས་
 དག་བཙོམ་གྱི་ཏེན་ཅན་རིགས་མ་ངེས་པའང་སྤིད་པར་བཤད་དོ། །ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་ངེས་པ་ནི་རང་གི་ངོ་སྤུལ་གྱི་དམན་པའི་མྱང་འདས་མདོན་དུ་བྱེད་པའོ། །ཤིང་རྟའི་སྒོལ་འབྱེད་གཉིས་ཀའི་མཐར་
 ཐུག་གི་འདོད་པ་ལ་དམན་པའི་མྱང་འདས་མདོན་དུ་བྱས་པ་དེས་ཀྱང་ཕྱིས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་མི་འགྱུར་བའི་སྐབས་མི་སྤིད་དེ། ལྟག་བཅས་མྱང་འདས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྐྱེ་བ་འདི་ཉིད་དུ་ཆེའི་འདུ་
 བྱེད་བསྤངས་ནས་དབང་པོའི་ལུས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་མདོན་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྟག་མེད་མྱང་འདས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་

གད་ཕྱོད་	<p>༡༡། །པརྟའི་སྤྱབས་ལས་སྦྱེས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐྱལ་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་སྦྱེ་བ་ལ་དབང་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་ཚོགས་གཉིས་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བགྱིས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་སོ། །ལྷག་བཅས་དག་བཙུམ་གྱིས་སྤྱག་བསྐྱལ་བདེན་པ་མ་སྤངས་པར་འདོད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་མ་སྤངས་པར་འདོད་པ་རྣམས་ནི་རིགས་པ་མིན་ཏེ། སྤྱག་ཀུན་གྱི་བདེན་པ་དེ་གཉིན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱད་ལ་མི་སྦྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤངས་ཟིན་པའི་བྱིར། འོ་ན་ལྷག་བཅས་དང་ལྷག་མེད་གྱི་བྱད་པར་གང་ཞེ་ན། དག་བཙུམ་ཐོབ་པ་ན་སྤྱ་མའི་སྟོག་གི་དབང་པོ་བཏང་བ་དང་མ་བཏང་བའི་བྱད་པར་གྱིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བྱད་འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་འགོག་བདེན་ལ་བྱེ་སྤྱས་རྟག་དངོས་སུ་འདོད་པ་དང་མདོ་སྡེ་པས་མེད་དགག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པས་གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པར་འདོད་པ་དང་། དབུ་མ་པ་སྦྱི་བདག་ཕྱོགས་གཅིག་པར་ཞི་བ་ཆད་སྟོང་དུ་འདོད་པ་རྣམས་ཡོད་ལ། གང་ལྟར་ཡང་ཉན་ཐོས་པ་དག་དེར་དགོ་ཅུ་མཐའ་དག་ཟད་པ་དང་། ལམ་རྒྱུན་ནི་ཆད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་དོན་ཡང་དགོ་བའི་ཅུ་བ་དང་། ལམ་དེ་དག་བརྟེན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རྟེན་ཆད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཆད་པ་</p>	
བརྒྱད་		
རྒྱ་ལྗོངས་		15

དེ་ཡང་སྒྲོས་པས་དབེན་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་ལ། སྒྲོས་པས་དབེན་པ་ནི་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་ཕྱོགས་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། འགྲོ་ལ་ཕན་པར་
 བྱེད་རྣམས་ལམ་ཤེས་ཉིད་གྱིས་འཇིག་རྟེན་དོན་སྦྱབ་མཛད་པ་གང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་སྤྲ་ན་མེད་པར་བྱེད་པ་པོ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཡིན་
 ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གིས་ལམ་གསུམ་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཉིད་གྱིས་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་གྱི་གཉེར་བུའི་དོན་བྱང་ཆུབ་གསུམ་པོ་དེ་སྦྱབ་པར་མཛད་ལ། མཛད་
 པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡུམ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཕྱག་འཆེལ་ཞེས་འོག་ཏུ་སྒྲེལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ལམ་ཤེས་རྒྱད་ལྡན་དེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་རྒྱ་འབྲས་
 ཀྱང་ཡིན་ནོ། །དེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་སྦྱབ་པའི་ཚུལ་ནི། རྗེ་བོ་ལྷ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གིས་སེམས་ཅན་མ་ཟད་གྱི་བར་རང་དོན་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བའི་
 ཚུལ་མི་སྟོན་པར་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་སྤངས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ལ། དེ་ལྷ་བུའི་བཞེད་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་སྦྱབ་བྱེད་གྱི་ཡུམ་དེ་ལ་བསྟོད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་མཁུན་ལས་ལོགས་སུ་ལམ་ཤེས་ལ་བསྟོད་དགོས་

གད་མྱོན་	<p>༡༡། །པའི་དོན་དེ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་གཞན་གྱིས་ཐོག་མར་རང་ཉིད་འཆང་མི་རྒྱ་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་འཆང་རྒྱ་བར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་གང་</p>	
དུ།	<p>ལས་བཤད་སྟམ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ལམ་གྱི་བྱང་པར་ལ་བཟང་པོ་སྟོན་པའི་སྟོན་ལམ་དང་། བྱང་ཆུབ་སྟོན་པའི་སྟོན་ལམ་ཞེས་རྣམ་པ་གཉིས་འབྱུང་བས་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་རྣམ་པའང་དེ་</p>	
ལྟ།	<p>ལྟ་བུར་འབྱེད་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྣམ་མཁུན་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི། གང་དང་ཡང་དག་ལྡན་པས་བྱབ་རྣམས་རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་སྣ་ཆོགས་འདི་གསུངས་པ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་མཁུན་གྱི་ཡེ་</p>	
སྟོ།	<p>ཤེས་གང་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པས་ན་བྱབ་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་ཉམས་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ལུང་སྣ་ཆོགས་པ་འདི་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་སྣ་</p>	
སྟོ།	<p>ཆོགས་པར་སྟོན་པའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའང་མི་འབྱུང་བ་ནི་ངེས་པའོ། །དེས་ན་ཡང་དག་</p>	

༡༡། །བསྐྱོམས་པ་ན་བྱང་སེམས་སྒོ་དང་ལྷན་པས་ཆོས་སྐྱུ་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་ན་དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པའོ། །དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པ་ནི་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་རིམ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་གསུམ་གྱི་དོན་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་དགོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱར་བཅོས་འདི་ཙྏམ་པ་ནི་དགོས་པ་ཡིན་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་འཇུག་བྱ་བསྐྱར་བཅོས་གྱི་བརྗོད་བྱ་མདོན་རྟོགས་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རྒྱས་པ་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་ལ་བརྒྱད་དུ་སྦྲེ་སྦྲེ་བཤད་པ། བར་པ་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་ལ་དོན་དུག་ཏུ་བསྐྱར་པ། བསྐྱས་པ་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་ལ་དོན་གསུམ་དུ་བསྐྱས་ཏེ་བསྐྱར་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ། ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྐྱར་པ། རྒྱས་པར་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་པ་ལོ་ཕྱིན་པ་ནི། །དངོས་པོ་བརྒྱད་གྱིས་ཡང་དག་བཤད། །རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ལམ་ཤེས་ཉིད། །དེ་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད། ༤ །རྣམ་ཀུན་མདོན་རྫོགས་རྟོགས་པ་དང་། །ཅེ་མོར་ཕྱིན་དང་མཐར་གྱིས་པ། །སྐད་ཅིག་གཅིག་མདོན་རྫོགས་བྱང་ཆུབ། །ཆོས་གྱི་སྐྱུ་དང་དེ་རྣམ་བརྒྱད། ༥ ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཞུང་ཤེས་རབ་གྱི་པ་ལོ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདིའི་ཤུགས་གྱི་སྐྱས་དོན་དངོས་པོ་བརྒྱད་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཡང་དག་པར་བཤད་དགོས་ལ། དེའི་དངོས་པོ་

༡༡། རྒྱལ་མཐུན། དེ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་མེད་ན་མི་འབྱུང་བས་ལམ་ཤེས། ལམ་དེའི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ངོ་ཤེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་གཞི་ཤེས་བསྟན་དོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་
 བསྐྱོམ་དགོས་པའི་རིམ་པ་ལའང་རིམ་པ་དེ་ལྟར་ངེས་དེ། ཇི་སྐད་དུ། སྦྱོར་བ་བཞི་ཡི་རིམ་པ་ཡང་། རྒྱལ་ཀྱན་མངོན་ཚྭ་གས་ཆོགས་ལམ་ནས། ཡོད་པས་དང་པོར་བསྟན་པ་ཡིན། དེ་ནས་གསུམ་པོ་རིམ་
 བཞིན་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཉམས་སུ་བྲུངས་པ་དེའི་གྲུབ་དོན་ཆོས་སྐྱེ་དངོས་པོ་བརྒྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱི་མར་སྟོན་པ་ལས་འོས་མེད་དོ། །འོ་ན་ཡང་སྐབས་དང་པོར་རྒྱལ་མཐུན་སྟོན་ན་རྒྱལ་མཐུན་
 གྱི་མཆན་ཉིད་སོགས་མི་སྟོན་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཇི་བརྒྱད་པས་སྐབས་བརྒྱད་པའི་རྒྱལ་མཐུན་དངོས་གང་ཡིན་པའི་འབྲས་བུ་དེ་སྐབས་བྱེད་ཀྱི་བྱན་མོང་མིན་པའི་རྒྱ་རྒྱལ་སྐབས་དང་པོར་བསྟན་པས་རྒྱལ་མཐུན་
 ཞེས་འབྲས་མིང་རྒྱ་ལ་བཏགས་པར་སེམས་སོ། །དོན་འདི་ནི་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དངོས་པོ་བརྒྱད་པོ་དེའི་མཆན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། སྐབས་དང་པོའི་རྒྱལ་མཐུན་གྱི་
 མཆན་ཉིད་ནི། རྒྱལ་པ་ཐམས་ཅད་གཞོད་མ་ནས་ཞི་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའོ། །སྐབས་གཉིས་པའི་ལམ་ཤེས་གྱི་མཆན་ཉིད་ནི། སྦྱོར་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་སེམས་དཔས་ལམ་གསུམ་རྒྱུད་ལ་

གད་ཕྱིན་	༡༡། །མཁས་པ་འགའ་ཞིག་མཁྱེན་གསུམ་དང་སྒྱུར་བ་ཞི་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་བྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་བས་དངོས་པོ་བདུན་པོ་དེ་སྒྲོས་པར་ཐལ་སྒྲུལ་ན་མིན་	
བདུ་གཉིས་	ཏེ། མཁྱེན་པ་གསུམ་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བར་རྟོགས་པ་དེ་མངོན་སུམ་གསར་རྟོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། སྒྱུར་བ་བཞི་པོ་དེ་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དེ་མངོན་སུམ་གསར་རྟོགས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བསྐྱོམ་	
ཆེན་འབྲུག་	པའི་ཚུལ་ཡིན་ལ། འདིར་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པ་གཉིས་དོན་གྱི་གོ་བ་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་དབྱེ་བ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་གདམས་ངག་དང་། །	
ཆེན་འབྲུག་	དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་རྣམ་བཞི་དང་། །སྒྱུབ་པ་ཡི་ནི་རྟོན་གྱུར་པ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། ། ཡེ་ཤིགས་པ་དག་དང་ཆེད་དང་ནི། །གོ་ཆ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་དང་། །ཆོགས་ནི་དེས་པར་འབྱུང་བཅས་རྣམས། །བྱུང་པའི་རྣམ་ཀྱན་མཁྱེན་	
ཆེན་འབྲུག་	པ་ཉིད། ། ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་དང་། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་དེས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་དང་། མཐོང་སྤང་སོ་སོར་འབྱེད་པས་ན་དེས་	
	འབྱེད་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ་རྒྱ་རྣམ་པ་བཞི་ནི། རྟོན། ཕྱེ་མོ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་གོ། །དང་ཞེས་པ་ནི་ཆོག་འོག་མ་འདྲེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་ཆེན་སྒྱུབ་པ་ཡི་ནི་རྟོན་དུ་གྱུར་པ་ཆོས་ཀྱི་	

དབྱིངས་གྱི་རང་བཞིན་གཞོན་མ་ནས་ཡོད་པའི་རིགས་དང་། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་དག་དང་། སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་། སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལའང་གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་དང་། འཇུག་པའི་བྱ་བ་
 སྐྱབ་པ་དང་། ཆོགས་གྱི་སྐྱབ་པ་དང་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་བྱབ་པའི་དབང་པོ་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་ཡིན་ནོ། །རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཆོས་བཅུ་པོ་འདི་
 ལའང་དང་པོ་གསུམ་རྒྱ་འབྲས་གྱི་གོ་རིམ་དང་། ངེས་འབྱེད་ནས་སྐྱབ་པའི་ངོ་བོ་ཡན་ལག་ལྔ་པོ་དེ་བཤད་པའི་རིམ་པ་དང་། སྐྱབ་པ་བཞི་དོན་གྱི་གོ་རིམ་དུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་མཁྱེན་མཆོན་བྱེད་
 གྱི་ཆོས་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་སོགས་བཅུ་ཁོ་ནར་གྲངས་ངེས་པ་ནི་ཡུམ་གྱི་ལུང་གིས་གྲུབ་པའི་གྲངས་ངེས་ཡིན་ནོ། །མོག་མོག་པོར་བྱེད་ལ་སོགས་དང་། སྒྲོབ་མ་བསེ་རུའི་ལམ་གང་དང་། འདི་དང་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་
 གྱི། །ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་མཐོང་བའི་ལམ། ༥ །བྱེད་པ་དང་ནི་མོས་པ་དང་། །བསྐྱོད་དང་བཀུར་དང་བསྐྱུགས་པ་དང་། །བསྐྱོད་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྒྲ་མེད་དག ༧ །སྐྱབ་དང་གིན་ཏུ་དག་པ་ཞེས། །བྱ་བ་འདི་ནི་སྒྲིམ་པའི་ལམ། །
 བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་རྣམས་གྱི། །ལམ་གཤམ་ཉིད་ནི་དེ་འདྲར་བཤད། ༡༠ ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཉེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ལམ་གཤམ་སྐྱེ་རུང་བའི་ཕྱིར། རྣམ་སྒྲིན་ལས་བྱུང་བའི་ལྷའི་འོད་མོག་མོག་པོར་བྱེད་པ་དང་།

༡༡། །ལ་སོགས་པས་ལམ་གཤམ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དང་རྒྱ་ཡང་མ་བསྐྱུས་པ་མིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དམན་པའི་སྤངས་རྟོགས་བྱུགས་ལས་རྫོགས་པའི་དོན་གྱིས་སྒྲོབ་མ་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་
 བདེན་བཞི་ལ་རྣམ་པ་སོ་གཉིས་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཡིན་ལ། བསེ་རུ་སྟེ་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ལམ་ནི་བདག་མེད་བྱེད་དང་གཉིས་མངོན་དུ་རྟོགས་པ་དེ་གང་ཡིན་པ་དང་། བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལས་ནི་དང་པོར་ཆོ་འདི་དང་ཆོ་རབས་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་བའི་ལམ་དང་། དེ་ནས་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་པ་ཅན་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་
 རང་བཞིན་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་དང་། མོས་པ་དེ་ལ་བསྟོད་དང་བཀྱར་དང་བསྐྱུགས་པས་ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། བྱེད་པ་ཅན་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་བསྐྱོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤྲ་ན་མེད་པའི་
 སྒྲོམ་ལམ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤྲ་ན་མེད་པའི་སྒྲོམ་ལམ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་ཟག་མེད་ལའང་སྐྱབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་སྟེ་བཏུ་
 གཅིག་པོ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་རྣམས་གྱི་ལམ་གཤམ་ཉིད་ནི་རྣམ་གྲངས་དེ་འདྲ་བར་བཤད་དོ། །ཤེས་པས་སྤྱིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །སྤྱིང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་དང་། །ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་དང་། །

གད་ཕྱོད་	<p>༡༡། །སྟོན་པ་ནི། རྣམ་གྲངས་དགྲ་དེ་འདྲ་བས་ཀྱན་ཤེས་ཉིད་མཚན་བྱེད་གྱི་ཚེས་སུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་སྦྱར་བ་བཅས་རྣམས་དང་། །ཡོན་ཏན་སྦྱོན་ནི་མཚན་ཉིད་བཅས། །ཐར་དང་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་</p>	
བཏུ་བཞུ་	<p>དང་། །སྟོབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཚོགས། ༡༣ །སྤྱིད་དང་ཞི་བ་མཉམ་ཉིད་དང་། །ཞིང་དག་སྤྱ་ན་མེད་པ་ནི། །རྣམ་ཀྱན་མངོན་རྫོགས་རྟོགས་པ་སྟེ། །འདི་ནི་ཐབས་མཁས་བཅས་པ་ཡིན།། ༡༤ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །སྦྱར་བ་བཞི་ལས་རྣམ་</p>	
རྟོག་འགྲེལ་	<p>ཀྱན་མངོན་རྫོགས་གྱི་སྦྱར་བ་ལ་བསྒྲམ་པར་བྱ་བའི་དོན་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཡོད་ལ། །གང་བསྒྲམ་པ་སྦྱར་བའི་རང་བཞིན་བཅས་པ་རྣམས་དང་། །དེ་ལྟར་བསྒྲམ་</p>	
	<p>པའི་ཡོན་ཏན་དང་། །སྦྱར་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྒྲམ་པའི་སྦྱོན་དང་ནི། །སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པ་རྣམས་བསྟན་ལ། །སྦྱར་བའི་རང་བཞིན་དངོས་ལའང་ངོ་བོ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ཡིན་གྱིང་།</p>	
	<p>དབྱེ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། །གནས་སྐབས་གྱི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དང་། །ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་། །དེ་གང་གིས་སྒྲམ་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་སྟོབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་</p>	
	<p>ཚོགས་དང་། །མཐར་ཐུག་མི་སྟོབ་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཚེས་སྐྱའི་རྒྱ་སྤྱིད་དང་ཞི་བ་མཉམ་ཉིད་གྱི་སྦྱར་བ་དང་། །གཟུགས་སྐྱའི་གནས་དག་པའི་རྒྱ་ཞིང་དག་པ་སྤྱ་ན་མེད་པའི་སྦྱར་བ་དང་བཅས་པ་ནི་</p>	

གད་ཕྱིན་

བཅུ་ལྔ་

སྐྱེ་ལྔ་

༡༡། །གྲིས་པ། །རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཅུ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །མཐར་གྲིས་པའི་སྒྱུར་བ་ནི་ཕྱིན་དུག་ཉམས་ལེན་གྲིས་མཐར་གྲིས་པ་དུག། །རྗེས་དྲན་དུག་ཉམས་ལེན་གྲིས་མཐར་གྲིས་པ་དུག། །དངོས་
མེད་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་མཐར་གྲིས་པ་སྟེ་བསྒྲུབས་ན་རྣམ་པ་བཅུ་དང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་དོ། །སྐད་ཅིག་མ། །གཅིག་གིས་མངོན་རྫོགས་བྱང་ཆུབ་པ། །མཆོན་ཉིད་གྲིས་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །༡༢ །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པའི་མཆོན་ཉིད་གྲིས་ནི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། །དེ་
བཞིན་གཞན་པ་སྐྱུ་ལ་པ་ནི། །ཆོས་སྐྱེ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། །རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བཟོད། །༡༣ །ཅེས་གསུངས་ཏེ། །འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐྱེ་མཆོན་དཔེར་བཅས་པ་དེ་དང་།
དེ་དང་འདྲ་བཞིན་པའི་གཞན་པ་སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱེ་ནི་ཆོས་སྐྱེའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་མཛད་པའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྒྲུང་བ་དང་བཅས་པ་རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་པར་བཟོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སྐུ་བས་འདིར་
རྗེ་བརྒྱད་པས། །ཁོ་བོས་ནི་འདི་ལྟར་དུ་གོ་སྟེ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་གཉིས། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་པ་ལ་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་དེ་ལ། །རང་གི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྲིས་འོད་

གད་ཕྱིན་	<p> ༡༡། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གང་དེ་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་བྱིར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་ སེམས་བྱུང་པར་ཅན་དེ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། གནད་གྱི་སྒྲ་འོད་ལས། འདིར་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། འདོད་པ་དང་། འདུན་པ་དང་། མོས་པ་དང་། དོན་དུ་ གཉེར་བ་རྣམས་རྣམ་གྲངས་སུ་འདོད་དོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་དམིགས་ཡུལ་ནི། དེ་དང་དེ་ནི་མདོ་བཞིན་དུ། །བསྐྱུས་དང་རྒྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་བརྗོད། ། ༡༩ ཅེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ རྫོགས་བྱང་དེ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་གཞན་དོན་དེ་ནི་ཡུམ་གྱི་མདོ་བཞིན་དུ་བསྐྱུས་པ་དང་། རྒྱས་པ་གཉིས་གྱི་སྒྲོ་ནས་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ནི། དེ་ཡང་ས་གསེར་སྒྲ་བ་ མེ། །གཉེར་དང་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་མཚོ། །རྫོང་རི་སྒྲན་བཤེས་གཉེན་དང་། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཉི་མ་གྱུ། ། ༢༠ །རྒྱལ་པོ་མཛོད་དང་ལམ་པོ་ཆེ། །བཞོན་པ་བཀོད་མའི་རྒྱ་དང་ནི། །སྒྲ་བརྟན་རྒྱ་པོ་སྒྲིན་རྣམས་གྱིས། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་ སོ། ། ༢༡ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དེའང་དབྱེ་ན། སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་དཔེ་དང་བཅས་པ་ནི། ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་ཆོས་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞིའི་འདུན་པ་དང་མཚུངས་ </p>	31
བཏུངས་		
སྒྲ་འབྲུག་		

ལྷན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིའི་ཐོག་པ་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པས་ས་ལྷ་བྱ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ་ནི། བསམ་པ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
 དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་འགྱུར་བས་གསེར་ལྷ་བྱ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ་ནི། ལྷག་བསམ་དང་ལྷན་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་མཐའ་དག་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས་བླ་བ་ཆོས་
 པ་ལྷ་བྱ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་བཞི་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ་ནི། སྦྱོར་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པའི་བྱད་ཤིང་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པས་མི་ལྷ་བྱ་
 དང་། སེམས་བསྐྱེད་ལྔ་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ་ནི། སྦྱོན་པའི་ཨར་སྦྱོན་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོས་པར་བྱེད་པའི་གཏེར་ཆེན་པོ་བྱེ་བ་ལྷ་བྱ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་
 རྟུག་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ་ནི། ཚུལ་བྲིམས་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱབ་རུང་བའི་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་ཁུངས་ལྷ་བྱ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་བདུན་
 པ་དཔེ་དང་བཅས་པ་ནི། བཟོད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཐོག་ཏུ་འབབས་པས་རྒྱད་མི་འབྱུགས་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལྷ་བྱ་དང་། བཙོན་འགྱུས་དང་མཚུངས་

གར་ལྷན་

བཏུ་བཏུན་

ཆེན་འགྲེལ་

༡༡། །པར་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བྱང་ཆུབ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་བཏྲན་པས་མི་བྱེད་པ་རྡོ་རྗེ་ལྷ་བྱ་དང་། བསམ་གཏན་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བས་
མི་བསྐྱེད་པ་རིའི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བྱ་དང་། ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ནད་རབ་རྩ་ཞི་བར་བྱེད་པས་སྒྲན་ལྷ་བྱ་དང་། ཐབས་མཁས་པ་དང་
མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་ལྷ་བྱ་དང་། སྒྲོན་ལམ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་རི་
ལྷར་སྒྲོན་པའི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྷ་བྱ་དང་། སྟོབས་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གདུལ་བྱ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ཉི་མ་ལྷ་བྱ་དང་། ཡེ་ཤེས་གྱི་ཨར་བྱེན་དང་
མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གདུལ་བྱ་འདུན་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་སྟོན་པས་ཆོས་གྱི་སྒྲ་དབྱངས་སྟན་པ་ལྷ་བྱ་དང་། མདོན་པར་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མཐུ་ཐོགས་པ་
མེད་པས་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ལྷ་བྱ་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་དང་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་མང་པོའི་མཛོད་དུ་གྱུར་པ་

གྲུབ་ལྗོན་	<p>༡༡། སྐྱབ་དང་བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི། །སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་དགོན་མཆོག་གསུམ། །མ་ཞེན་ཡོངས་སུ་མི་ངལ་དང་། །ལམ་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ༡༢ །སྐྱམ་ལྔ་དང་ནི་མདོན་ཤེས་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་དུག་དང་མཐོང་ལམ་</p>	
བཅོ་བརྒྱད་	<p>དང་། །སྒྲོམ་ཞེས་བྱ་ལ་གདམས་ངག་ནི། །བརྩ་ཡི་བདག་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ། ༡༣ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ནི། །ཡུལ་བདེན་པ་གཉིས་ལས་འདའ་བ་མེད་པར་ཡུལ་ཅན་ཐབས་ཤེས་བྱང་འབྲེལ་</p>	
རྒྱ་ལྗོན་	<p>གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་རྣལ་འབྱོར་པ་གང་ཞིག་གིས་སྒྲོབ་པར་བྱ་སྟམ་ན། དཀའ་མ་ཐག་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་ཐོགས་དེར་མཉམ་པར་བཞག་པ་དེ་ཉམས་སུ་</p>	
	<p>ཡོངས་ཤིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདོམས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་བདེན་པ་གཉིས་པོ་ཡི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། རྣམ་པར་རིག་པའི་ངོར་སྒྲུང་པའི་མཐོང་ཤེས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ།</p>	
	<p>དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། རྣམ་པར་རིག་པའི་རྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་མཐོང་ཤེས་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཀྱན་རྫོབ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱན་རྫོབ་པའི་</p>	
	<p>བསྐྱུ་བ་སྟེ་མེད་པར་བདེན་པས་བདེན་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་དམ་པའམ་ངེས་པའི་དོན་དུ་བདེན་པར་བདེན་པས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་པ་དེའི་ཡུལ་གྱི་དམིགས་པ་བདེན་པ་བཞི་</p>	

གད་ཕྱིན་	<p> ༣༡། །བདེན་པ་དང་། །འཕགས་པས་བདག་མེད་པའི་དོན་ལམ་གྱི་བདེན་པར་གཟིགས་ཤིང་གཟིགས་པ་ལྟར་དོན་ལའང་གནས་པ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། །འཕགས་པས་དོན་དམ་པའི་རང་ངོ་ །འབྱུང་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་གཟིགས་པས་དེ་ཉིད་འགོག་བདེན་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་ནི། སྐབས་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ རྒྱ་འབྲས་གྱི་དགོན་མཆོག་དེ་ལ་མངོན་ཞེན་སྤྱོད་པའི་བྱིར་འདོམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་ནི། གུན་རྩོབ་པར་གཟུགས་གྱི་སྐྱ་གཉིས་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་སོགས་ ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྟན་གྱི་ཆོས་སྐྱ་དེའོ། །ཆོས་སྐྱ་དེ་ལའང་སྤངས་པའི་ཆ་ལ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་སྟེ་འདུས་མ་བྱས་དང་། རྟོགས་པའི་ཆ་ལ་སྟོ་བར་རྣམ་དག་སྟེ་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡེ་ ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་ནི་གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས་པ་མིན་པར་སངས་རྒྱས་རང་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ནས་མཁྱེན་ཅིང་། མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ གྱི་རྣམ་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་སྟེ། །འདི་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཚུལ་ནི་ཆོས་གྱི་སྐྱ་ཐོབ་པ་ནང་ཕན་ཚུན་གྱི་ཡུལ་ལས་གཞན་གྱི་ཡུལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་བདེན་པའི་ </p>	37
བཏུངས་		
སྐྱོད་ལྟུང་།		
སྐྱོད་ལྟུང་།		

གད་ཐུན་	༡༡། །བྱའི་བྱང་ཆུབ་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་དམ་པའི་ཚེས་དང་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་དང་ལྔ་པ་དང་དྲུག་པས་	
ཉི་ཤུ་	བསྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་མངོན་པར་མ་ཞེན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་འདོམས་པས་བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་སེལ་བར་བྱེད་ལ། གཉེན་པོའི་སྟོབས་	
ལྔ་ལྗེས་	སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་མི་ངལ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་འདོམས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། འདིས་ནི་སྦྱིད་ལུག་པའི་ལེ་ལོ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པའི་ལམ་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་	
རྒྱ་ལྔ་ལྗེས་	བརྩོན་འགྲུས་ལ་འདོམས་པ་སྟེ་བདག་ཉིད་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་ལེ་ལོ་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། །ངག་དོན་བསྟུ་ན། འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ངན་པར་ཞེན་པ་ལས་བསྐྱོག་པས་མ་ཞེན་པ་དང་། སྦྱིད་ལུག་པའམ་དཔའ་	
ལྔ་ལྗེས་	ཞུམ་པ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་ཡོངས་སུ་མི་ངལ་བའི་སྦྱིང་སྟོབས་དང་། བདག་ཉིད་བརྟན་པ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་ལམ་གྱི་མཚོག་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་ཤེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །བདུན་པ་གཞན་གྱི་	
	དྲིང་མི་འཛོག་པའི་ཕྱིར་སྐྱུན་ལྔ་ལ་འདོམས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ག་ཡི་སྐྱུན་གྱིས་ནི། དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཡན་གྱི་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ལྟར་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། ལྟའི་སྐྱུན་ནི། ཕྱོགས་བཅུའི་གརྒྱའི་བྱེ་མ་སྟེད་གྱི་	

སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་བ་དང་། གང་དུ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་དེའི་ཚུལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ལྟའི་མིག་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྱུན་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟ་བར་མཐོང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྱུན་ནི། གང་ཟག་གཞན་དང་། འཕགས་པ་དག་གི་འང་རྒྱད་ཆོད་ཇི་ལྟ་བར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྱུན་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་སྤང་ཇི་ལྟ་བར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དུ་སྒྱུན་ལྟར་དབྱེ་བ་དེ་ཡང་བལྟ་ཡུལ་རྣམ་པ་ལྟར་ངེས་པའི་དོན་གྱིས་སྒྱུན་ལྟར་བཞག་ལ། སྒྱུན་ལྟ་པོ་དེའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྱུན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྱུན་དང་པོ་བཞི་ཡི་གོ་ཆོད་དུ་བྱས་ནས་སྒྱུན་ལྟ་དང་ལྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་སྟོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྱུན་བཞི་པོས་ཡུལ་ཐ་དད་པར་རྟོགས་ཆོ། ཉེར་ལེན་གྱི་སྒྱུར་བ་ཐ་དད་པ་བཞིའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པས་རིགས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ལ། འགའ་ཞིག་གིས་སྒྱུན་ལྟའི་སྐྱེའི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་གཅིག་པའོ་ཞེས་སྒྲུབ་ནི་ལེགས་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བལྟ་བུའི་ཡུལ་ལྟ་བུའི་སྒྱུན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བལྟ་སྒྲམ་ན། བེམ་པོའི་དངོས་པོ་ནི་གཤའི་སྒྱུན་གྱིས་དང་། རིག་པར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ལའང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྒྱད་ལྟན་གྱི་རིག་པ་ནི་ལྟའི་སྒྱུན་གྱིས་དང་། ཀུན་ནས་རྣམ་བུར་རྒྱད་ལྟན་གྱི་རིག་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུན་དང་། བེམ་ཤེས་གཉིས་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཉིད་

གང་ལྟར་

ཉེར་གཅིག་

རྒྱ་ལྟར་

༡༡། །པའི་ཡུལ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྱུན་དང་། ཡུལ་དེ་བཞི་ཀ་གཅིག་ཅེར་དུ་གཟུགས་པར་རྒྱས་པའི་སྒྱུན་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྱུན་ཡིན་ནོ། །བརྒྱད་པ་གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་ལ་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་དུག་ལ་འདོམས་པར་མཛད་དེ། དེའང་རྩ་འཁྲུག་གི་མངོན་པར་ཤེས་པས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་རྩ་འཁྲུག་སྒྲ་ཆོགས་པ་སྟོན་ཅིང་། དེ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །ལྷའི་རྩ་བ་ནི། ལྷ་མི་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐོས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་ནི། བ་རོལ་པོའི་སེམས་ཡང་དག་པར་ཇི་ལྟ་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་ཅིང་། སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ནི། རང་གཞན་གྱི་ཆོ་རབས་སྒྲ་མ་རྣམས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་སྟོབས་ལས་རྟོགས་པ་དང་། ལྷའི་མིག་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། ཁ་དོག་མཛེས་མི་མཛེས་དང་། ལས་འབྲས་བཟང་ངན་རྣམས་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་དང་། ལྷའི་སྒྱུན་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་གང་ཞེ་ན། སྒྱིར་མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི་དམིགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཡུལ་སྒྲ་རུང་དེར་སྒྲ་དགོས་པ་དང་མི་དགོས་པ་གང་ལའང་རག་མ་ལས་པར་རྒྱ་

གད་ཕྱིན་

ཉེར་གཉིས་

རྒྱུ་འབྱུང་།

༡༡། །ཆགས་བཅོམ་མཐོང་བ་ཡི། །ཆོས་ལ་ནི་ལུས་མངོན་སུམ་གྱིད། །བསེ་རུ་དང་ནི་ཉི་ཤུའོ། ། ༡༥ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་མདོ་ལས་ཞེ་ལྔ་དང་ཉེར་ལྔ་སོགས་གསུངས་པ་རྗེ་
བཙུན་གྱིས་ཉི་ཤུར་བསྐྱུས་ཏེ་གསུངས་པ་རྣམས་བསྟན་པ་ནི། ཉན་ཐོས་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་བཙུ་དགྲ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་གཅིག་སྟེ་ཉི་ཤུའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱན་ཞུགས་གྱི་སྐོར་
ལ་ལྔ། བྱིར་འོང་གི་སྐོར་ལ་གསུམ། བྱིར་མི་འོང་གི་སྐོར་ལ་བཙུ། དག་བཅོམ་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་བཅས་སོ། །དང་པོ་རྒྱན་ཞུགས་གྱི་སྐོར་ལྔ་ནི། ཞུགས་པ་གཉིས་དང་འབྲས་
གནས་གསུམ་མོ། །དེ་ཡང་། ༡ ཐེག་ཆེན་མཐོང་བའི་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཙུ་དུག་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་སྤྲ་ལོགས་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་ལ་གནས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དབང་པོ་རྩལ་པོ་
དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། ༢ དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཆོས་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་སྟེ་ཞུགས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། ༣ མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཙུ་དུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་
གནས་ཅོམ་པོ་བ་དང་། ༤ རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་བྱུང་པར་ཅན་ལ་ལྟའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། ༥ མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་གཉིས་བཅས་འབྲས་གནས་གསུམ་སྟེ་རྣམ་པ་ལྔའོ། །

གཉིས་པ་ཕྱིར་འོང་གི་སྒྲོར་གསུམ་ནི། ལྷགས་པ་གཅིག་དང་། འབྲས་གནས་གཉིས་སོ། །དེ་ཡང་། ༦ འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་སྒྲོམ་སྤངས་ཤེས་སྒྲིབ་ལྔ་པ་སྤངས་ནས། རྟག་པ་སྤོང་བཞིན་པའི་ཕྱིར་འོང་ལྷགས་པ་དབང་པོ་རྩལ་པོ་དད་པས་མོས་པ་དང་། དབང་པོ་རྩོན་པོ་མཐོང་བས་ཐོབ་པ་གཉིས་གཅིག་རྟུ་བགྱངས་པའི་ཕྱིར་འོང་ལྷགས་པ་གཅིག་དང་། ༧ འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་ཤེས་སྒྲིབ་རྟག་པ་སྤངས་ནས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བ་དང་། ༨ བསམ་བཞིན་རྟུ་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་གཅིག་ལེན་ཅིང་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་ཤེས་སྒྲིབ་བདུན་བརྒྱད་སྤངས་ནས་དགུ་པ་སྤོང་བ་ལ་ལྷགས་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་བྱད་པར་ཅན་ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་སོ། །གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་སྒྲོར་བཅུ་ནི། ལྷགས་པ་གཅིག་དང་། འབྲས་གནས་དགུ་འོ། །དང་པོ་ལྷགས་པ་ནི། ༩ འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་ཤེས་སྒྲིབ་དགུ་པ་སྤོང་བཞིན་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལྷགས་པ་དད་པས་མོས་པ་དང་། མཐོང་བས་ཐོབ་པ་གཉིས་གཅིག་རྟུ་བགྱངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལྷགས་པ་འོ། །གཉིས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་གནས་དགུ་ནི། འབྲས་གནས་བྱད་པར་ཅན་འདེལ་བ་བཞི་དང་། གོང་འཕོ་ལྔ་འོ། །དང་པོ་འདེལ་བ་

༡༡། བཞེ་ནི། ༡༠ འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་ཤེས་སྒྲིབ་དགུ་པ་སྤངས་མ་ཐག་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའི་བར་དོར་ཟུང་ན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པའི་བར་འདའ་བ་དང་། ༡༡ གཟུགས་
 ཁམས་སུ་སྐྱེས་ནས་ཆོ་སྟོད་ལ་འདའ་བ་སྐྱེ་འདའ་བ་དང་། ༡༢ གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་ནས་ཆོ་མཁུག་ཏུ་འབད་ཚུལ་ཆེན་པོས་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ་དང་། ༡༣ གཟུགས་
 ཁམས་སུ་སྐྱེས་ནས་ཆོའི་དགྲིལ་དུ་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་གྱི་ཚུལ་བ་ཆེན་པོ་མིན་པས་འདའ་བ་བཅས་སོ། །གཉིས་པ་གོང་འཕོ་ལྟ་ནི། འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ་གསུམ་དང་། སྤྱིད་ཅེ་མཐར་ཐུག་
 འགྲོ་གཉིས་སོ། །དེ་ཡང་། བྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་བསམ་གཏན་གྱི་སྤྱེལ་སྒྲོམ་ཐོབ་ནས་འོག་མིན་དུ་འགྲོ་བ་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ་ལ། འཕར་བ་དང་། བྱེད་འཕར་བ་དང་། གནས་ཐམས་
 ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་ཞིང་འཕར་བ་སྟེ་འཕར་བ་གསུམ་སོ། ། ༡༤ །དང་པོ་འཕར་བ་ནི། འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་ཤེས་སྒྲིབ་དགུ་པ་སྤངས་ཤིང་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སྒྲོམ་སྤངས་ཤེས་སྒྲིབ་སྟོང་བཞིན་པ་སྐྱེ་བ་
 བྱི་མ་ཆངས་རིས་དང་། དེའི་བྱི་མ་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ནས་ཏེན་དེ་ལ་ཟུང་ན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པའོ། ༡༥ །གཉིས་པ་བྱེད་འཕར་བ་ནི། སྤྱིར་བཞིན་ལ། སྐྱེ་བ་བྱི་མ་ཆངས་རིས་དང་། དེའི་

གང་ལྟར་

ཉེར་བཞུགས་

སྐྱོད་ལྟར་

༡༡། །འཕགས་པའོ། །དེ་དག་གྲང་། རྗེ་བཙུན་ངལ་གསོ་ལས། དངོས་བསྟན་གྱི་འོག་མིན་འགྲོ་འཕར་གསུམ་གྱི་དབྱེ་གཞིར་བཞེད་པས་གྲངས་ལ་མི་འདྲེན། སྤིང་ཕྱེར་འགྲོ་དང་གཟུགས་
མེད་ཉེར་འགྲོ་གཉིས་གྲང་དོན་ལྡོག་གཅིག་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་པ་དབྱེ་གཞིར་བྱས་ནས་དབྱེ་བ་ནི། མཐོང་ཆོས་ཞི་དང་། ལུས་མངོན་བྱེད་གཉིས་སུ་བཞེད་དོ། །དེས་ན་དབྱེ་
གཞི་གསུམ་པོ་དེ་ཉི་ཤུའི་གྲངས་སུ་མི་འདྲེན་ལ། མདོ་ནས་ཁ་འགོངས་བྱ་གསུམ་ནི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་དང་། བྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་དང་། དག་བཙུམ་ཞུགས་པ་སྟེ་གསུམ་
མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། རྒྱ་དང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སྐྱོབ་པ་ཡི། །དྲོད་སོགས་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་དུ། ༡༤ །རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་ལྟན་བརྟེན་པ། རྒྱང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས། །ཉན་ཐོས་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་། །བཅས་པ་དག་ལས་བྱད་པར་འཕགས། ། ༡༥ །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
ཐེག་པ་དམན་པ་ལས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལས་ངེས་པ་བཞིན་དམིགས་པའི་ཡུལ་བདེན་པ་བཞི་སྟེ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་བཙུ་གཉིས་རྟོགས་པ་དང་། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་

བཞི་པོ་དེ་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་རྟོགས་རིགས་ཚང་བའི་མཐོང་ལམ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པ་དང་། བྱི་ནང་གི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་དང་། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་
 སྒྲོབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་རྒྱད་ལ་རྟོད་དང་སོགས་པས་ཅེ་མོ་དང་། བཟོད་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་བཞིའི་བདག་ཉིད་གྱི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་པོ་སྤང་གཉིན་
 དུ་ལྡན་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་དེ་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་འདིས་ཐེག་དམན་ལས་བྱུང་ཆོས་ལྡེའི་སྒྲོ་ནས་བྱུང་ཞུགས་པར་བཞེད་ལ། འཕགས་གོལ་གྱིས་ནི་བྱུང་ཆོས་བཞི་འམ་དུག་གི་སྒྲོ་ནས་བྱུང་ཞུགས་
 པར་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་བཞི་ལ་ཆུང་དུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་དང་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོར་ལམ་
 དག་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དམིགས་རྣམ་རྒྱ་གསུམ་བཤད་པ། ལྡན་ཆོས་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཤད་པ། ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བདག་རྟེན་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རྟོད་གྱི་དམིགས་རྣམ། ཅེ་མོའི་དམིགས་རྣམ། བཟོད་པའི་དམིགས་རྣམ། ཆོས་མཆོག་གི་དམིགས་རྣམ་མོ། །དང་པོ་ནི། དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། །བདེན་པའི་རྟེན་ཅན་དེ་ཡི་ནི། །

ཀློང་ལྟུང་།

ཀློང་ལྟུང་།

ཀློང་ལྟུང་།

༡༡། །རྣམ་པ་མངོན་ཞེན་ལ་སོགས་འགོག་ །ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་འཐོབ་པའི་རྒྱ། ༢༥ །གཟུགས་སོགས་འདུ་འགོད་གནས་བྱལ་དང་། །གནས་དང་བརྟགས་དང་བརྗོད་དུ་མེད།། ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྟོན་ཆུང་དུའི་དམིགས་
པ་སྟེ། བདེན་པ་བཞི་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་རྣམ་པར་སྟེ་སྟེ། བདེན་པ་བཞི་པོའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་དེ་ཡིས་ནི་རྟོན་ཆུང་དུའི་དམིགས་པ་བརྟན་ལ། དེ་དག་ཁྱད་
གཞིར་གཟུང་ནས་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱར་མེད་པ་དང་། ལ་སོགས་པས་ལྷག་པར་གནས་པར་བྱར་མེད་པ་དང་། གུན་ཤེས་པར་བྱར་མེད་པ་
སྟེ་སྒྲོས་མཆོན་འགོག་པ་ནི་རྟོན་ཆུང་དུའི་རྣམ་པ་བཤད་པ་ཡིན་ཅེས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་འགྲེལ་པར་མཛད་ལ། དོན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོན་ཆུང་དུའི་དམིགས་རྣམ་བརྟན་ལ། དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་གཞན་
རྣམས་ཀྱང་དམིགས་རྣམ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་དགོས་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་དེའང་ཐེག་པ་གསུམ་ཅར་གྱི་རྟོགས་ངེས་ཆར་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་འཐོབ་པའི་རྒྱ་
བྱེད་དོ། །འདི་དག་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྟོན་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་ཆོས་རྣམས་ལ་འདུ་བ་སྟེ་འགྲིབ་པ་དང་། འགོད་པ་

༡༡། །ཆོས་སུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲོས་པའི་མཆོན་མར་སྒྲོའི་ཡུལ་དུ་གནས་སྐབས་དེར་མི་གནས་པ་དེ་དག་ནི་གཟུགས་སོགས་དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པ་མེད་པ་ཁོ་ནར་
 གནས་པ་ནི་དེའི་དམིགས་པའོ། །དེའི་རྣམ་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་དེ་དག་གཅིག་གི་ཆོས་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གཅིག་པ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་ཆོས་ཉིད་
 གང་ཡིན་པའི་སྟོབས་གྱིས་ཞུགས་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཡོངས་སུ་གྱུབ་པའི་གཟུགས་ཉིད་ཀྱང་མི་སྟོང་པ་མ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཆོ་ཆོས་ཅན་ལ་གནས་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་
 མོད་ཀྱང་། ཆོས་ཅན་གཟུགས་སོགས་དང་། ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་འབྲེལ་བ་མེད་ལ། ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན་ལ་གནས་པ་ཡང་མི་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཤད་པ་
 དེའི་ཆོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་གཟུགས་སོ་ཞེས་བྱ་ལ། དེའི་དོན་ཀྱང་ཀུན་རྒྱ་བཏགས་པའི་གཟུགས་དང་། རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྣམ་བརྟགས་དང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་དེ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་ལ་སོགས་པས་སྐྱབས་པ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། ཞི་བའི་རྣམ་པར་གནས་པས་གཟུང་བ་

དང་འཛིན་པའི་རྣམ་ཏྲོག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་གྲུབ་ཅིང་གནས་པ་མ་ཡིན་པས་མི་གནས་པར་ཏྲོགས་པ་ནི་ཕྱི་མོ་ཆུང་དུའི་རྣམ་པའོ། །ཕྱི་མོ་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། རྣམ་བཏགས་དང་ཀུན་བཏགས་
 གྱི་གཟུགས་དེ་རྣམས་དེའི་ངོ་བོར་གྱུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པས་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ལ། དེ་ལྟར་སྟོང་པའི་ཆའི་སྟོང་པ་དེ་དག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་གཞན་པ་མ་ཡིན་པས་ཆོས་
 ཉིད་དང་མི་འགལ་བའི་ངང་ཚུལ་གྱིས་ཐ་དད་པ་བཀག་པའི་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པ་ནི་ཕྱི་མོ་འབྲིང་གི་དམིགས་པའོ། །དེའི་རྣམ་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་གྱི་ངོ་བོའི་
 བྱད་པར་གང་ཡང་མི་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་རྣམ་པའོ། །ཕྱི་མོ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཆོན་མར་མི་མཐོང་ཞིང་ཡོངས་གྲུབ་གྱི་ངོ་བོར་གསལ་བ་དེའི་ཕྱིར་
 དམིགས་པའོ། །དེའི་རྣམ་པ་ནི། ཤེས་རབ་རྣམ་ཏྲོག་དང་མ་འདྲེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་ཏྲོག་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དམིགས་སུ་མེད་པར་ཏྲོགས་པ་ནི་རྣམ་
 པའོ། །གསུམ་པ་བཟོད་པའི་དམིགས་རྣམ་ནི། གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཉིད། །དེ་མེད་པ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད། །དེ་དག་སྐྱེ་མེད་ངེས་འབྱུང་མེད། །དག་དང་དེ་དག་མཆོན་མ་མེད། རྟེན་པའི་མཆོན་མར་མི་བརྟེན་པས། །མོས་མིན་འདྲ་

༡༡། །ཤེས་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཟོད་པ་རྒྱུ་དུའི་དམིགས་པ་ནི། རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡོད་པར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་དམིགས་
 པའོ། །དེའི་རྣམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ནི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ནི་མེད་པ་ལས་གཞན་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཟོད་པ་འབྲིང་གི་
 དམིགས་པ་ནི། ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་དེར་སྒྲུང་བ་དང་བཅས་པ་དེ་དག་སྐྱེ་བ་སྲིད་པ་མེད་ཅིང་། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྣམ་པ་ནི། ཆོས་དང་
 ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། དེ་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུམ་ལ་སྦྱོད་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་རང་བཞིན་གློ་བུར་བའི་ཉེས་པ་མཐའ་དག་དང་མི་
 ལྟན་པས་དག་པ་སྟེ་རང་བཞིན་གསེར་བཟང་པོར་འགྱུར་བ་མེད་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །བཟོད་པ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་དག་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། རྣམ་པ་འདི་འདྲའོ་ཞེས་
 མཚན་མ་མེད་པ་ལ་དེར་སྒྲུང་བའོ། །དེའི་རྣམ་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་ལ་རྣམ་པར་སྒྲོངས་པའི་མཚན་མར་མི་བརྟེན་པའི་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་ཀུན་ལ་མོས་པ་མིན་

ཅིང་ག་ཟུང་འཛིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དེ་དེར་འདུ་ཤེས་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ཆོས་མཆོག་གི་དམིགས་རྣམ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཐུན་མོང་གི་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་
 བོ་ནི། ཏིང་འཛིན་དེ་ཡི་བྱེད་པ་ཉིད། །ལུང་སྟོན་པ་དང་རྫོམ་པ་ཟད། ༣༣ །གསུམ་པོ་ཡན་ཚུན་ངོ་བོ་གཅིག་ །ཏིང་འཛིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་མཆོག་ཅུང་དུ་འི་དམིགས་པ་ནི། བསྐྱོམ་བྱ་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། རིན་ཆེན་ཕྱག་རྒྱའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱ་དང་ཉེར་གཅིག་གྲངས་ཅན་རྣམས་སོ། །དེའི་རྣམ་
 པ་ནི། བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་དེའི་དོན་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོམ་སྟོབས་ཀྱི་བྱེད་པ་བྱེད་པར་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཛང་རྒྱ་བ་ནི་རྣམ་པའོ། །ཆོས་མཆོག་འབྲིང་གི་དམིགས་
 པ་ནི། དེ་ལྟར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལྟ་བུ་ལ། འདས་དང་ད་ལྟར་གྱི་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་སྟོན་པར་མཛད་པ་ལ་དེའི་རྗེས་སུ་དམིགས་པ་ཅན་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ལུང་བསྟན་པ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་པར་ལུང་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་པར་བྱང་ས་ལས་བཤད་པ་དང་། དེའི་རྣམ་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལུང་

༡༡། །སྟོན་པར་རྫོམས་པའམ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་མྱོང་བའི་རྫོམས་པ་ཟད་པ་ནི་རྣམ་པའོ། །ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། སྐབས་དེའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་
 བྱེན་པ་དང་། དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་པོ་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པ་གསུམ་པོ་ཕན་ཚུན་དུ་མ་དམིགས་པའི་བྱིར་གསུམ་པོ་དེ་གང་ཡང་མ་མཐོང་བ་ཙམ་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དེའོ། །དེའི་རྣམ་པ་ནི།
 ཉིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་པ་ལས་འོས་མེད་དེ། དེ་གསུམ་ག་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གཅིག་པར་མཐོང་བའི་བྱིར་གང་དུ་འང་མི་རྟོག་གོ། །གཉིས་པ་ཐུན་མོང་གི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ངེས་
 འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནི། །ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡིན།། ༣༤ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་པོ་ལ་ནི་ཆུང་དུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་བརྒྱ་
 གཉིས་སུ་དབྱེ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྡན་ཆོས་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གཟུང་རྟོག་དང་། འཛིན་རྟོག་གོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་དང་དེ་ཡི་གཉིན་པོ་ཡིས། །གཟུང་བར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་
 གཉིས། །ཁྱོངས་དང་ཐུང་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་ནི་སོ་སོར་རྣམ་པ་དགྲ།། ༣༥ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞི་ཀུན་ནས་ཉིན་མོངས་པ་རྣམ་པར་མ་དག་པ་དང་། དེའི་གཉིན་པོ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་

པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་རིམ་པ་ལྟར་ལྟོག་པ་དང་འཇུག་པའི་དབྱེ་བ་ཡིས་གཟུང་བར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཞིའི་རྟེན་ཅན་དགུ་ནི། མོངས་པ་སྟེ། མ་རིག་པ་དང་། མ་
རིག་པ་དེས་བསྐྱེད་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་མུང་པོ་ལྔ་ལའང་གཟུང་བར་རྟོག་པ་དང་། མིང་བཞིའི་མུང་པོ་དང་གཟུགས་མུང་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་རྟོག་པ་དང་། རྟག་ཆད་གྱི་
མཐའ་གཉིས་ལ་ཆགས་པར་རྟོག་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་དོར་བྱ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་ལ་སྤང་བྱར་མི་ཤེས་པར་རྟོག་པ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཟག་མེད་ལ་མི་གནས་པར་རྟོག་པ་དང་།
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་དམིགས་པ་རྟོག་པ་དང་། བདག་དང་། ལ་སོགས་པས་སེམས་ཅན། སྟོག་ །གསོ་བ་བཞི། སྐྱེས་བུ། གང་ཟག་ །ཤེད་ཅན། ཤེད་ལས་སྐྱེས་བཞི། བྱེད་པ་པོ། ཚོར་བ་པོ། ཤེས་པ་པོ། མཐོང་
བ་པོ་བཞི་སྟེ། བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་བཅུ་གཉིས་ལ་རྟོག་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་ཚས་བསྐྱེད་པ་དང་། ལ་སོགས་པས་མཐོང་རིས་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ཟག་པ་དང་བཅས་པས་གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་
སོ། །གཉིས་པ་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་དགུ་ནི། རྣམ་བྱང་གི་མུང་པོ་ལྔ་ལ་རྣམ་བྱང་གི་གཟུང་བར་རྟོག་པ་དང་། རྣམ་བྱང་སྐྱེ་བའི་སྒོ་སྐྱེ་མཆེད་དང་། དེའི་རྒྱ་རིགས་དང་། དེ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། རྟོང་པ་

གང་ལྟར་

ཉེ་དག་

སྒྲིག་པ་

༡༡། ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་དོན་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་དང་། སྒྲོམ་པའི་ལམ་དང་། མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་ལ་གཟུང་བར་རྟོག་པ་སྟེ་བྱེ་བྲག་གིས་གཉིས་པོ་དེ་ནི་
སོ་སོར་རྣམ་པ་དགུ་དགུར་དབྱེ་བར་རུང་ངོ་། །གཉིས་པ་འཛིན་རྟོག་ནི། རྣམ་དང་བཏགས་པའི་རྟོན་ཅན་གྱི། །འཛིན་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད། །རང་དབང་བདག་སོགས་ངོ་བོ་དང་། །ཡུང་སོགས་རྟོན་ལས་དེ་བཞིན་ནོ། ། ༣༤
ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་ཟག་རྣམ་སུ་ཡོད་པའི་རྟོན་ཅན་དང་། སྐྱེས་བུ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟོན་ཅན་གྱིས་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད་དེ། དང་པོ་གང་ཟག་རྣམ་སུ་འཛིན་
པའི་རྟོག་པ་དགུ་ནི། བདག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དང་། ལྷ་བོ་མེད་པའི་གཅིག་ཤུར་འཛིན་པ་དང་། བདག་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱར་འཛིན་པ་དང་། བདག་ལྟ་བུ་པོ་དང་ཤེས་པ་པོའི་བདག་ཏུ་འཛིན་
པ་དང་། བདག་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྟོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། བདག་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་འཛིན་པ་དང་། བདག་མཐོང་ལམ་གྱི་རྟོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། བདག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་རྟོན་དུ་འཛིན་
པ་དང་། བདག་རང་གཞན་གྱི་དོན་བྱས་ཟིན་པ་མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་གྱི་རྟོན་ལ་འཛིན་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དགུ་ལོ། །གཉིས་པ་སྐྱེས་བུ་བཏགས་པར་འཛིན་པའི་

རྟོག་པ་དགུ་ནི། སྤང་པོ་ལྔ་ལ་མི་རྟག་པར་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། རྒྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱང་བཏགས་པ་བ་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཁམས་བཙུ་བརྒྱད་ཀྱང་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་
 དང་། རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱང་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། དད་སོགས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་སྤྱུལ་ཅུ་སོ་བདུན་པོ་ཡང་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། མཐོང་བའི་
 ལམ་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྟོ་གསུམ་ཡང་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། སྟོམ་པའི་ལམ་གྱི་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའང་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། བྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་སྟོབས་སོགས་
 མི་སྟོབ་པའི་ལམ་ཡང་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། དམིགས་པའི་རྟོན་ཅན་ལས་སྤྲ་མ་དེ་བཞིན་དུ་དགུ་ཚན་གཉིས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བདག་རྒྱུན་དགེ་བཤེས་རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་ནི། སེམས་མི་འགོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས། །དོ་བོ་ཉིད་མེད་སོགས་སྟོན་བྱེད། །དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བོར་བ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་འཛིན་ཡིན། ། ༣༧ ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི།
 སེམས་མི་འགོང་བ་ཉིད་དང་། ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་དངང་བར་མི་འགྱུར་བ་སོགས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་ལ། དེ་ལྟར་རིམ་པ་གསུམ་བཤད་པ་དེ་ཡུམ་གསུམ་གཞོད་འཛོམས་སུ་སྒྲག་པ་ཆུང་དུ་དང་།

༡༡། །འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་བཞག་ཅིང་། དེ་ལྟར་སྒྲག་པ་སྟེ་བའང་ཡོངས་འཛིན་དག་བའི་བཤེས་ལ་མི་འབྱུང་བ་སྟེ། ཡོངས་འཛིན་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་ཟབ་མོ་སྟོང་
 པ་ཉིད་གྱི་ཆོས་ཐོས་པ་ན་སེམས་མི་འགོང་བ་ཉིད་གྱི་བྱིར་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་།
 ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཟབ་མོ་དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཞན་གྱི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་བོར་བར་འཇུག་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཀྱུན་ཏུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
 དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྒྱ་མཐུན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ཟབ་མོ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ཉིད་གྱི་རུས་པའོ། །བཞི་པ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རོགས་པ་བཅད་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། རྟོགས་པ་ཡི་ནི་ཆོས་དུག་དང་། །གཉེན་པོ་དང་ནི་སྟོང་བ་དང་། །དེ་དག་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་དང་། །ཤེས་རབ་སྟོང་བརྩེར་བཅས་པ་དང་། ༣༥ །སྟོབ་མ་ཐུན་མོང་མིན་ཉིད་དང་། །གཞན་གྱི་དོན་གྱི་གོ་རིམ་དང་། །ཡེ་ཤེས་ཅོལ་བ་
 མི་མངའ་བར། །འཇུག་པའི་རྟེན་ལ་རིགས་ཞེས་བྱ། ༣༦ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྟོགས་པ་ཡི་ཆོས་ནི། འཛིག་རྟེན་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དག་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་འཛིག་རྟེན་ལས་

གང་ལྟར་

སྐྱེ་བའི་

ཆོས་ཀྱི་

༡༡། །བྲག་གིས་རྟེན་རིགས་དེའི་དབྱེ་བའང་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་
ཐམས་ཅད་དེ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་བླང་བྱ་དང་དོར་བྱའི་གནས་རྣམས་ངེས་པར་བྱས་ནས་སྒྲོ་འདོགས་གཙོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། དེ་ཡང་དགེ་ལ་སོགས་པ་ཡིན། །འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་རྟོགས་པ་དང་། །གང་དག་འཛིག་རྟེན་འདས་འདོད་དང་། ༡༡ །ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་ཆོས་དང་། །གང་དག་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས། །སྒྲོབ་
མ་བྱུང་མོང་ཆོས་རྣམས་དང་། །གང་དག་བྱབ་པའི་བྱུང་མོང་མིན། ། ༡༢ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དམིགས་པ་དེ་ཡང་དབྱེ་ན་བཅུ་གཅིག་ཡོད་དེ། དགེ་བ་དང་། ལ་སོགས་པས་མི་དགེ་བ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཡིན་
པ་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་རྟོགས་པ་དང་། གང་དག་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་དང་། གང་དག་རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་འདུས་
བྱས་པ་དང་། དེས་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། སྒྲོབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་བྱུང་མོང་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་། གང་དག་བྱབ་པའི་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་བཅུ་གཅིག་གོ། །དུག་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི།

۱۱۵

232

४३

༡༡། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་ལོ་ལ་རྩ་ཕྱིན་པ་དུག་པོ་དེ་དག་ལ་རེ་རེ་ཞིང་སོ་སོར་སྦྱིན་པའི་སྦྱིན་པ་དང་། ལ་སོགས་པས་ལྷག་མ་ལྷ་པོ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་དུག་དུག་རྩ་བསྐྱུས་པའི་སྒོ་ནས་གོ་ཆའི་
 སྦྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དུག་ཚན་དུག་གིས་ངེ་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་འཇུག་སྦྱབ་ནི། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་སྦྱིན་སོགས་དང་། ལམ་དང་བྱམས་ལ་སོགས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་དང་ལྷན་པ་
 དང་། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ༤༥ ཆེད་དུ་བྱ་དང་མངོན་ཤེས་དུག རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཚུལ་ལ་ནི། འཇུག་པའི་སྦྱབ་པ་ཐེག་ཆེན་ལ། འཛེགས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། ༤༦ ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་
 གཟུགས་མེད་གྱི་འཇུག་སྦྱབ་དང་། སྦྱིན་སོགས་སར་ཕྱིན་དུག་གི་འཇུག་སྦྱབ་དང་། མཐོང་སྒོམ་མི་སྒོམ་བྱུང་པར་གྱི་ལམ་རྣམས་གྱི་འཇུག་སྦྱབ་དང་། བྱམས་སོགས་ཆོད་མེད་པ་བཞིའི་འཇུག་སྦྱབ་དང་།
 དངོས་པོ་འམ་དངོས་མེད་དུ་དམིགས་པ་མེད་པར་ལྷན་པའི་འཇུག་སྦྱབ་དང་། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་འཇུག་སྦྱབ་དང་། ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་འཇུག་སྦྱབ་དང་། མངོན་ཤེས་དུག་གི་
 འཇུག་སྦྱབ་དང་། རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཚུལ་ལ་ནི་འཇུག་པའི་སྦྱབ་པ་སྟེ། དགུ་པོ་འདི་དག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་འཛེགས་པའི་སྦྱབ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ཆོགས་བཅུ་བདུན་

གྱི་སྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། ཚོགས་སྐྱབ་བཅུ་བདུན་སྒྲིབ་བསྟན་པ། རྟོགས་དཀའ་བ་བྱད་པར་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བརྟེ་དང་སྒྲིན་ལ་སོགས་པ་དུག །ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་བཅས་པ་དང་། །བྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་
 གང་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་དང་། ༤༧ །ཡེ་ཤེས་དང་ནི་བསོད་ནམས་དང་། །ལམ་དང་གཟུངས་དང་ས་བཅུ་དང་། །གཉིན་པོ་ཚོགས་གྱི་སྐྱབ་པ་ཡི། །དིམ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། ༤༨ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བརྟེ་བ་སྒྲིབ་རྗེ་
 ཆེན་པོའི་ཚོགས་སྐྱབ་དང་། སྒྲིན་པ་དང་། རྩུ་ལ་བྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྟོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་དང་དུག །ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་དང་། བྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་
 དང་། ཐབས་མཁས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། བསོད་ནམས་དང་། མཐོང་བ་དང་། ལ་སོགས་པས་ལམ་ལྷག་མ་གཞན་དང་། ཚོག་དང་ལ་སོགས་པས་གཟུངས་ལྷག་མ་རྣམས་དང་། ས་བཅུའི་ཚོགས་
 སྐྱབ་དང་། གཉིན་པོའི་ཚོགས་གྱི་སྐྱབ་པའི་དིམ་པ་ཡིན་པར་མཁས་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རྟོགས་དཀའ་བ་བྱད་པར་དུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སའི་ཚོགས་བྱད་པར་དུ་བཤད་པ། གཉིན་པོའི་
 ཚོགས་བྱད་པར་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩུའི་ས་དགུ་ཡོངས་སྦྱོང་གི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ། ས་བཅུ་པ་མཚན་ཉིད་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དགུ། ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྦྱོང་བཤད་པ།

གང་ལྟར་

སྐད་ཀྱི་སྐད་

ཆོག་ལྟར་

༡༡། །ས་གཉིས་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་བཤད་པ། །ས་གསུམ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་བཤད་པ། །ས་བཞི་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་བཤད་པ། །ས་ལྔ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་བཤད་པ། །ས་དྲུག་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་བཤད་པ། །ས་བདུན་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་བཤད་པ། །ས་བརྒྱད་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་བཤད་པ། །ས་དགུ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་རྣམ་བཅུ་ཡིས། །ས་ནི་དང་པོ་འཕྲོབ་འགྱུར་ཏེ། །བསམ་དང་ཕན་པའི་དངོས་ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་མཉམ་ཉིད། །༤༩ །གཏོང་དང་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། །དམ་ཆོས་དམིགས་པ་ཆོལ་བ་དང་། །རྟག་ཏུ་ངེས་འབྱུང་སེམས་ཉིད་དང་། །སངས་རྒྱས་སྐུར་འདོད་དགའ་བ་དང་། །༥༠ །ཆོས་སྟོན་པ་དང་བདེན་པ་ཡི། །ཆོག་ནི་བཅུ་པ་ཡིན་པར་འདོད། །འདི་དག་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པས། །ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བར་ཤེས་པར་བྱ། །༥༡ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །འོག་ནས་འཆད་པའི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་རྣམ་པ་བཅུ་ཡིས་ས་ནི་དང་པོ་འཕྲོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ལ་བཅུ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། །རྣམ་མཁྱེན་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་དག་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པའི་ལྷག་བསམ་གྲ་གྲ་མེད་པ་དང་། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་སྐྱབ་པ་དང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་ཉིད་དང་། །རྣམ་རྟོག་མེད་པར་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དང་། །རྣམ་མཁྱེན་ལ་བསྐྱུལ་ཞིང་འཛིག་བྱེད་བཤེས་

གཉེན་ལ་བསྟེན་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་བསྟེན་ཞེ་ན། དེས་ལུང་ཕོག་པ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །གདུལ་བྱ་གང་དང་གང་གི་སྟོ་དང་འཆམས་པར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་བྱིར་དུ་
 ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དམ་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པར་བྱས་ནས། དེའི་དོན་འཆོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཏྲག་ཏུ་བྱིམ་གྱི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་སྟེ་ངེས་པར་འབྱུང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་
 བའི་སེམས་ཉིད་ལ་བར་ཆད་མེད་པར་མཐར་འདོན་པ་དང་། གནས་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་མཐོང་བར་འདོད་པའི་དགའ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་གནས་པ་ལ་ཡང་
 འདོད་པའི་དགའ་བས་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྟེ་སྟོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་སྐྱབ་བ་དེ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་པར་
 སྟོད་པས་བདེན་པའི་ཆོག་གིས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ནི་ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྦྱོང་བཅུ་པ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། བཅུ་པོ་འདི་དག་ཀྱང་ལྟ་བའི་ཆ་ནས་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པས་སྦྱོང་བ་དང་། སྦྱོད་པའི་ཆ་ནས་
 ཀྱང་དེ་ལྟར་ཤེས་བཞིན་དུ་ལུས་ངག་གིས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་ནི་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་ས་འདིར་གསུངས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་ལ་སྦྱོད་པས་ས་དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་སྦྱངས་པས་ས་

༡༡། །དེ་ཉིད་རྩིལ་པོ་འགོམ་པ་ལ་རྩལ་ཐོབ་པ་དང་། གོང་མར་འཕར་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཕན་ཡོན་གཉིས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ས་གཉིས་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ནི། ཚུལ་བྱིམས་བྱས་པ་གཞོ་དང་
 བཞོད། །རབ་རྩ་དགའ་དང་སྟོང་བཅེ་ཆེ། །བཀྱར་སྟེ་སྒྲ་མ་ལ་གྲུས་ཉན། །བརྒྱད་པ་སྦྱིན་ལ་སོགས་ལ་བརྩོན། ། ༥༢ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དམན་པ་ཡིད་བྱེད་གྱི་སེམས་སོགས་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་བྱིམས་ལ་བར་ཆད་
 མི་བྱེད་པར་ཚུལ་བྱིམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། གཞན་གྱི་བྱས་པ་ཆུང་དུ་ལ་ཡང་ཆུད་མི་གསན་པར་བྱས་པ་གཞོ་བ་དང་། འཁོན་གྱི་གཞི་མི་འཛིན་པའི་བྱིར་བཞོད་པ་དང་། རང་ཉིད་དགོ་ཆོས་སྐྱབ་
 ཅིང་གཞན་དག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྦྱིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་ལ་རབ་རྩ་དགའ་བ་དང་། སེམས་ཅན་རེ་རེ་ལ་ཕན་པའི་བྱིར་ཡང་ངན་འགྲོའི་དུལ་མྱོད་བ་ལ་སྦྱོ་བ་དང་
 བཅས་པའི་སྟོང་བཅེ་ཆེ་བ་དང་། མཁན་པོ་སོགས་སྒྲ་མ་ལ་བཀྱར་སྟེ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོ་ནས་སུ་དུད་བྱ་བ་དང་། མཁན་པོ་སོགས་སྒྲ་མ་ལ་གྲུས་པས་སྟོན་པའི་འདུ་གེས་བསྐྱེད་དེ། དེས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་
 བཞིན་མཉན་ནས་སྐྱབ་པ་དང་། སྦྱིན་སོགས་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཆོས་ལྟག་མ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྒྱད་པ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྩོན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ས་གསུམ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ནི།

ཐོས་པས་མི་ངོམས་ཉིད་དང་ནི། །ཟང་ཟིང་མེད་པར་ཚོས་སྦྱིན་དང་། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ཀུན་སྦྱོང་བ་དང་། །འཁོར་བས་ཡོངས་སུ་མི་སྦྱོང་དང་། །༥༣། །ངོ་ཚ་བྲེལ་ཡོད་ཅས་བྱ་བ། །རྫོམ་མེད་བདག་ཉིད་དེ་རྣམ་ལྷ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོས་འཁོར་ཐམས་ཅད་བཟུང་བ་ལ་ཚོག་མི་ཤེས་པར་ཐོས་པས་མི་ངོམས་པ་ཉིད་དང་ནི། ཚོས་སྦྱིན་པ་ན་བྱང་ཆུབ་ལའང་རེ་བ་མེད་ན་རྟེན་པ་སོགས་ལ་ལྷ་ཅི་སྦྱོས་པའི་ཕྱིར་ཟང་ཟིང་མེད་པར་ཚོས་སྦྱིན་པ་དང་། བདག་དང་གཞན་དག་ད་གཟོད་སངས་རྒྱས་པ་ན་དེ་དག་གི་ཞིང་ཀུན་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་། འཁོར་བ་ན་མི་ཤེས་པའི་སྦྱེ་བོས་དྲིན་ལན་ལོག་འཇལ་བྱས་ན་ཡང་སེམས་དཔའ་དེ་ཡོངས་སུ་མི་སྦྱོང་བར་སྦྱང་བ་དང་། ཉན་རང་གི་སེམས་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ལྷ་བ་ནི་ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་བྲེལ་མེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལས་བརྒྱུག་པ་ངོ་ཚ་དང་བྲེལ་ཡོད་དུ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡོངས་སྦྱོང་དེ་དག་ལ་རྫོམ་སེམས་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཁོ་ནས་སྦྱོང་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་སྦྱངས་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་ནི་རྣམ་པ་ལྷའོ། །བཞི་པ་ས་བཞི་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་ནི། བགས་གནས་འདོད་ཆུང་ཚོག་ཤེས་དང་། །སྦྱངས་པ་ཡང་དག་སྟོམ་བསྟེན་དང་། །༥༤། །བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་དང་། །འདོད་པ་རྣམས་ལ་སྦྱོད་པ་དང་། །མྱ་ངན་འདས་དང་བདོག་ཀུན་གཏོང་། །མི་ཁུམ་པ་དང་ལྷ་བ་མེད། །༥༥། ཅས་གསུངས་ཏེ། ཉན་རང་

གང་ལྟར་

སྒྲ་ལྟར་

སྒྲ་ལྟར་

༡༡། །གི་ས་ལས་འདས་པ་ནི་ནགས་སུ་གནས་པ་དང་། སྒྲ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་རང་དོན་དུ་འང་མི་འདོད་པ་ནི་འདོད་པ་ཆུང་བ་དང་། རྫོགས་བྱང་ཐོབ་ཀྱང་དེ་ལ་རྫོམ་པར་མི་བྱེད་པའི་ཚལ་གཤེས་པ་དང་། ཟབ་མོའི་དོན་ལ་བཟོད་པ་ནི་སྦྱངས་པ་ཡང་དག་གི་སྒྲིམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིམ་མཚན་དང་བྲལ་བས་ན་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་དང་། འདོད་པའི་ཡུལ་ཙམ་ཡང་སྒྲུང་བ་མེད་པས་ན་འདོད་པ་རྣམ་ལྡེའི་ཡོན་ཏན་ལ་དམོད་པ་དང་། ཚོས་རྣམས་ལ་འདུ་བྱེད་པའི་རྩོལ་བ་མེད་པས་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། ནང་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ལ་དངོས་པོར་མི་མཐོང་བས་ན་བདོག་པ་ཀྱན་གཏོང་བ་དང་། རྣམ་པར་གཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུད་དང་འདྲེ་བ་མེད་པར་གནས་པས་ན་མི་ཞུམ་པ་དང་། གང་ལ་འང་འདི་ལྟར་རོ་ཞེས་པའི་གཤེས་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཆད་པས་ན་ལྟ་བ་མེད་པ་སྟེ་བཅུ་ལྟེ། །ལྟ་བ་ས་ལྟ་བའི་ཡོངས་སྦྱོང་བཤད་པ་ནི། འདྲིས་དང་བྱིམ་ལ་འབྱེན་པ་དང་། །འདུ་འཛིན་གྱུར་པའི་གནས་དང་ནི། །བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་བརྟན་པ་དང་། །མི་དགའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་དང་། ༥༤ །རྫོམ་པས་ཁེངས་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག །སྒྲོ་ངན་དང་ནི་ཉོན་མོངས་བཟོད། །བཅུ་པོ་འདི་ནི་རྣམ་སྦྱངས་ན། །ས་ལྟ་བ་ནི་ཡང་དག་འཐོབ། ༥༥ ཅེས་གསུངས་ཏེ། བརྒྱས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་དང་། རྒྱ་བྲེགས་ཤིང་གོས་དུར་སྒྲིག་གྱོན་པ་ནི་བྱིམ་པ་

དང་འདྲིས་པ་སྒྲོང་བ་དང་། དགེ་སྒྲོང་མ་ལ་སོགས་དང་ཡུད་ཙམ་ཡང་གནས་གཅིག་པར་མི་གནས་ཤིང་། དེ་དག་མེད་ནའང་སྒྲོ་བར་མི་འགྱུར་བ་ནི་རབ་དུ་བྱུང་བ་དང་འདྲིས་པ་སྒྲོང་བ་ཡིན་ནོ། །འདྲིས་པ་སྒྲོང་བའི་གོ་དོན་ཡང་། གྲོགས་དང་འདྲིས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་སྐྱབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པ་འབྱུང་བས་དེ་སྒྲོང་བའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེར་འཛིའི་གཞིར་བསྐྱབ་དགོས་ན། གཞན་གྱིས་གཞན་ལ་བསོད་སྟོམས་འབུལ་བ་ནི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་གནས་ཡིན་པས། བདག་ཉིད་ལ་དད་པའི་བྲིམ་གྱི་ཡོ་བྱད་དང་རྟེན་པ་དགེ་སྒྲོང་སོགས་གཞན་གྱིས་སྒྲོང་བ་དང་ལོངས་སྤྱད་པ་ན་དེ་ལ་སེར་སྒྲ་དང་འབྲེན་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དེ་སྒྲོང་བ་དང་། གྲོང་སོགས་ཕལ་པའི་འདུ་འཛི་དང་། ཐེག་པ་མཆོག་གི་དབང་དུ་ན་ཉན་རང་གི་སེམས་ནི་འདུ་འཛིར་གྱུར་པའི་གནས་ཏེ། འདུ་འཛིའི་གནས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་མི་དགའ་བས་སྒྲོང་བ་དང་། ནང་གི་ཚོས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་བ་མེད་པས་བདག་སྟོགས་སུ་བཅད་དེ་བསྟོད་པ་སྒྲོང་བ་དང་། ཕྱིའི་ཚོས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་བ་མེད་པས་གཞན་སྟོགས་སུ་བཅད་ནས་བརྟན་པ་མི་བྱེད་པས་དེ་སྒྲོང་བ་དང་། གྲོག་གཙོད་སོགས་ཀྱིས་ནི་བདེ་འགྲོ་ལའང་བར་དུ་གཙོད་ན། འཕགས་ལམ་དང་བྱང་ཆུབ་

གང་ལྟར་

སྒྲིག་

སྒྲིག་པ་

༡༡། །ལ་གེགས་བྱེད་ཡིན་པར་ངེས་པས་མི་དག་བའི་ལམ་བཅུ་སྟོང་བ་དང་། ལྷོ་མ་སེམས་དང་ཁེངས་པ་སྟེ་བའི་ཚས་ཅི་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པས་ན་ལྷོ་མ་པས་ཁེངས་པ་སྟོང་བ་དང་། དངོས་པོ་
དང་དེའི་སྟོག་ཕྱོགས་གང་ཡང་དམིགས་པ་མེད་པས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་སྟོང་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་ཡིད་གཉིས་པར་གྱུར་པ་སྟེ་སྟོང་ན་པ་སྟོང་བ་དང་། བེ་ཞེས་པས་གཞན་ཡང་
དུག་གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་ལས་འདས་པས་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་གྲོལ་བའི་བྱིར། དེས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིག་བསྐྱེད་ལ་རྒྱུར་བཅས་ལ་བཟོད་པ་སྟོང་བ་སྟེ་བཅུ་པོ་འདི་ནི་རྣམ་པར་སྤངས་ན་ས་ལྔ་པ་ནི་
ཡང་དག་པར་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །དུག་པ་ས་དུག་པའི་ཡོངས་སྟོང་བཤད་པ་ནི། སྟིན་དང་ཚུལ་བྲིམས་བཟོད་བཙོན་འགྲུས། །བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་རབ་རྫོགས་པས། །སྟོབ་མ་དང་ནི་བསེ་རུ་ལ། །དགའ་དང་སྤྲུག་པའི་སེམས་
སྤངས་པ། ༥༥ །བསྤངས་ན་མི་ཉུམ་བདོག་པ་ཀུན། །བཏང་ཡང་མི་དགའ་མེད་པ་དང་། །དབུལ་ཡང་སྟོང་བ་མི་སྟོང་བས། །ས་ནི་དུག་པ་ཡང་དག་འཕྱོང་། ༥༦ །ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྟིན་པ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་དང་། བཟོད་པ་
དང་། བཙོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་སྟོབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་། བསེ་རུ་སྟེ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་དགའ་བ་སྟོང་བ་དང་། གཞན་དོན་རྒྱབས་ཆེན་དང་།

གང་ལྟར་

སྐབས་

ཆེན་པོ་

༡༡། །དངོས་མེད་གང་རུང་དེར་བལྟ་བའི་མངོན་ཞེན་དུ་འཛིན་པ་དང་། སྒོ་གྲོས་ཉམ་ཆུང་བ་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མི་སྟོང་བར་གསུངས་པ་དེ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་
དུ་གསུངས་པ་འདི་གཉིས་འགལ་ལོ་སྒྲམ་སྟེ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཚུད་པ་ཞུགས་པར་འཛིན་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པའི་དེ་ཉིད་རང་ངོ་མི་སྟོང་པར་བཤད་པ་དང་། ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་གི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་ངོ་སྟོང་པར་བཤད་པ་འདི་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་ཞུགས་ལུགས་འདི་ལྟ་བུའི་རྒྱ་མཚན་ཁོང་དུ་མ་ཆུབ་པས། སྟོང་ཉིད་གཞན་དེ་དག་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་འགལ་བར་འཛིན་པའི་
ཉེས་པ་ནི་རྣམ་གྲངས་ཉི་ཤུ་པོ་འདི་སེམས་གང་གི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་པར་ཆད་ཆད་དུ་སྦྱངས་པ་དེ་ཡིས་ས་ནི་བདུན་པ་འཕྲོབ་པོ། །གཉིས་པ་སྦྱང་བྱ་ཉི་ཤུ་ནི། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གཤམ་པ་དང་། །འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་
དག་ཉིད་དང་། །སྟོང་རྗེ་དང་ནི་སྒྲོམ་མེད་དང་། །ཆོས་མཉམ་ཉིད་དང་ཚུལ་གཅིག་གཤམ། ༤༣ །མི་སྦྱེ་བ་དང་བཟོད་གཤམ་དང་། །ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་སྟོན། །ཁྱིམ་པ་ཀུན་ཏུ་འཛོམས་པ་དང་། །འདུ་གཤམ་ལྟ་དང་ཉོན་མོངས་སྟོང་། ༤༤ །
ནི་གནས་ངེས་པར་སེམས་པ་དང་། །ལྷག་མཐོང་ལ་ནི་མཁས་པ་དང་། །སེམས་དུལ་བ་དང་ཐམས་ཅད་ལ། །ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་གཤམ་དང་། ༤༥ །ཆགས་པའི་ས་མིན་གར་འདོད་པར། །ཞིང་གཞན་དུ་ནི་མཉམ་འགྲོ་དང་། །ཀུན་ཏུ་བདག་

གི་ངོ་བོ་ནི། །སྟོན་པ་ཉིད་དང་ཉི་ཤུའོ། ། ༥༥ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་དམ་པའི་མཆོག་གང་ཡིན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ལ་སྤྱར་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་པ་བསྟོན་པས་སྟོང་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ། སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་མི་
 སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་མཆོན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་མཆོན་མ་མེད་པ་དང་། སྤིང་པ་དང་ཞི་བར་སྟོན་པ་མེད་པ་ནི་སྟོན་པ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཐར་སྒྲོ་གསུམ་གཤེས་པ་དང་།
 རི་ལྟར་སྐྱུར་བའི་སྐྱུར་བ་ལ་འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་། སྤིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་ནི། གང་དང་གང་ལའང་དེ་དང་དེར་རྫོམ་པ་མེད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
 ངོ་སྟོང་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཉིད་རང་ངོ་མི་འགྱུར་བར་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་གཤེས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་གྲུབ་པ་དང་ཡོད་པ་གོ་ཆོད་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་མི་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལ་ངེས་པར་བཟོད་པ་དང་། དེ་གཤེས་པ་དང་། ཆོས་སྟོན་པ་རྣམས་ཟབ་མོ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་འཛོམས་པ་དང་། འདུ་གཤེས་
 པ་ཐམས་ཅད་དང་། ལྟ་བུ་དོར་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲོང་བ་དང་། ཞི་གནས་ལ་ངེས་པར་སེམས་གཞོལ་བ་དང་། ལྟག་མཐོང་གི་གཤེས་རབ་སྒྲོམ་པ་ལ་ནི་མཁས་པ་དང་། ཁ་ཕྱིར་སྐྱོགས་

གང་ལྟར་

སྐབས་

སྐབས་ལྟར་

༡༡། །པ་མ་ཡིན་པར་ནང་དུ་སེམས་ཉི་བར་ཞི་ནས་དུལ་བར་གནས་པ་དང་། ཚོས་དང་ཚོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་སྒོངས་པའི་ཐོགས་པ་ལས་འདས་ཏེ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་
དུག་གི་སྒྲོ་ནས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་མི་མཛད་དེ། ཡང་དག་པར་བསྐྱམས་པ་ནི་ཆགས་པའི་ས་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། གར་འདོད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་དང་གཞན་དུ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་
མཉམ་དུ་འགྲོ་བ་དང་། འཁོར་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཐ་དད་པ་རྣམས་སུ་དུས་ཀྱན་ཏུ་སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པ་ཉིད་དང་ཉི་ཤུའོ། །བརྒྱད་པ་ས་བརྒྱད་པའི་ཡོངས་སྦྱང་ནི། སེམས་ཅན་
ཀྱན་ཡིད་ཤེས་པ་དང་། །མདོན་པར་ཤེས་པས་བརྩེ་བ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཞིང་བཟང་སྦྱབ་པ་དང་། །ཡོངས་སུ་བརྟག་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བསྟོན། ༤༧ །དབང་བོ་ཤེས་དང་རྒྱལ་བ་ཡི། །ཞིང་སྦྱང་སྦྱ་མ་ལྟར་གནས་དང་། །བསམས་བཞིན་སྤྱོད་པ་
ལེན་པ་དང་། །ལས་ནི་རྣམ་པ་འདི་བརྒྱད་བཤད། ༤༨ ཅེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་སེམས་ཡིད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་ལས་དང་། དག་པ་དང་མ་དག་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་
སུ་རྩ་འཕྱུལ་གྱི་མདོན་པར་ཤེས་པས་བརྩེ་ཞིང་འགྲོ་བའི་ལས་དང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བདག་པོར་གྱུར་ཏེ་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བ་ན་རྒྱལ་སྤྱོད་ས་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པ་གཞན་དོན་དུ་བཏང་ནས་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བཟང་པོ་སྐྱབ་པའི་ལས་དང་། གནས་སྤང་གི་ཚས་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟག་དབྱད་མཐར་ཇོགས་པའི་བྱིར་སངས་རྒྱས་བསྟེན་པའི་ལས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་མཆོག་དང་།
 མཆོག་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པའི་ལས་དང་། རྒྱལ་བའི་ཞིང་རྣམས་དག་པར་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ལས་དང་། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་ལྟར་གནས་པའི་ལས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 ཏུ་བསམས་བཞིན་སྤྱིད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ལས་དང་། ལས་ནི་རྣམ་པ་འདི་བརྒྱད་དོ། །དགྲ་བ་ས་དགྲ་བའི་ཡོངས་སྦྱོང་ནི། སྟོན་ལམ་དག་ནི་མཐའ་ཡས་དང་། །ལྟ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱད་ཤེས་དང་། །སྟོབས་པ་ཆུ་བོ་ལྟ་
 གུ་དང་། །མངལ་དུ་འཇུག་པ་མཆོག་དང་ནི། ༦༩ །རིགས་དང་རུས་དང་ཆོ་འབྲང་དང་། །འཁོར་དང་སྐྱེ་བ་དག་དང་ནི། །ངེས་འབྱུང་བྱང་ཆུབ་ཤིང་རྣམས་དང་། །ཡོན་ཏན་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡིན། ། ༧༠ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོན་པ་རྒྱ་ཆེན་
 པོ་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་སྟོན་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པ་ནི། སྟོན་ལམ་དག་ནི་མཐའ་ཡས་པ་དང་། དེས་པའི་ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པས་ལྟ་དང་། ལ་སོགས་པས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱད་ཤེས་པ་དང་།
 སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པས་སྟོབས་པ་ཆུ་བོ་ལྟ་གུགས་པ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ལ་དེས་འདུལ་བར་འགྱུར་བའི་ཆེད་དུ་མངལ་ཉིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལས་གཞན་དུ་ཤས་ཆེ་

༡༡། །བར་བརྟུས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཁོ་ནར་མཛད་པས་མངལ་དུ་འཇུག་པའི་མཆོག་དང་ནི། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ནི་གང་སྟོན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་བྱང་བར་གྱུར་པའི་རྒྱུ་
 ལ་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་ནི་རུས་དང་། རྒྱལ་རིགས་དང་བྲམ་ཟེའི་རིགས་གིང་སྤྱ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུར་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་ནི་ཆོ་འབྲང་དང་། སེམས་དཔའི་འཁོར་ཉིད་དང་ལྡན་པས་འཁོར་དང་། སྐྱེས་མ་ཐག་འཛིག་
 ཏེན་གྱི་ཁམས་སྤང་བས་འགོངས་པ་དང་། ས་རྣམ་པ་དུག་ཏུ་གཡོ་བའི་ལྟས་དང་བཅས་ཏེ་སྐྱེ་བ་དག་དང་ནི། སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་བཅས་ཏེ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་
 སོགས་ནོར་བུའི་བྱེ་བྲག་ལས་གྲུབ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གིང་རྣམས་དང་བཅས་པའི་ཡོན་ཏན་ལུན་སུམ་ཆོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ས་བརྩུ་བ་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པ་ནི།
 ས་དགུ་འདས་ནས་ཡེ་ཤེས་ནི། །གང་གིས་སངས་རྒྱས་སར་གནས་པ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས། །བརྩུ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། ། ༡༡ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་བདུན་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་གཅིག་སྟེ་བརྒྱུད་དང་།
 བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་དགུ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ས་དགུའི་སྤངས་རྟོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་འོག་མ་འོག་མའི་ས་ལ་ཆགས་པར་གྱུར་པ་ལས་འདས་ནས། ས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་

༡༡། །གནས་པ་དང་། རྩལ་པ་བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས་ནི། དབྱ་བཙམ་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་ཉིད་དེ། དེར་བྱ་བ་བྱས། བྱེད་པ་བྱས། །ཁུར་བོར་བའི་དོན་གྱིས་སོ། །བདུན་པ་ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་ས་ཞེས་པ་ནི། འབྲས་བུ་ལྷག་མ་གསུམ་གྱི་ཞུགས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཏེ་བསྐྱན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཉེན་པོའི་ཚོགས་བྱུང་པར་དུ་བཤད་པ་ནི། མཐོང་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་དག་ལ། །གཟུང་དང་
 འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་རྣམས། །ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཅེས་བྲ། ། ༡༢ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཐོང་བའི་ལམ་དང་། མཐོང་ཟེན་གོམས་པའི་ལམ་གཉིས་པོ་དག་ལ་ནི་གཟུང་རྟོག་གཉིས་དང་།
 འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གཉིས་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་སྤང་བྱའི་རྟོག་པ་བཞི་བཞིའི་གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཅེས་བྲའོ། །བཞི་པ་ངེས་འབྱུང་གི་སྐྱབ་པ་
 བརྒྱད་བཤད་པ་ནི། ཆེད་དུ་བྱ་དང་མཉམ་ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་དང་འབད་མེད་དང་། །མཐའ་ལས་འདས་པར་ངེས་འབྱུང་དང་། །ཐོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ངེས་འབྱུང་དང་། ། ༡༣ །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དང་། །ལམ་གྱི་ཡུལ་
 ཅན་ངེས་འབྱུང་སྟེ། །རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་འདི། །ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཞེས་བྲ། ། ༡༤ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པས་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པར་བསྒྲོམས་པས་ཆེན་པོ་གསུམ་

སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། མཉམ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པས་ནི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་པ་མཐར་ཐུག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། འབད་པ་མེད་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པས་ནི་མཚན་མ་མེད་པར་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉག་
 ཆད་གྱི་མཐའ་ལས་འདས་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པས་ནི་མི་གནས་པའི་མུང་འདས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐེག་གསུམ་ལམ་གྱིས་འཕྱོང་བྱ་ཐམས་ཅད་ཕྱོང་བའི་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་འབྱུང་
 བའི་སྐྱབ་པས་ནི་ཕྱོང་པ་མཐར་ཐུག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། རི་སྐད་བཤད་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པས་ནི་རྣམ་མཁྱེན་མཐར་ཐུག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། འཁོར་
 གསུམ་དུ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་སྟེ། དེའི་བྱེད་པས་ནི་ལམ་ཤེས་མཐར་ཐུག་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ངེས་པར་འབྱུང་བ་རྣམ་པ་བརྒྱུད་པོའི་བདག་ཉིད་འདི་
 ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཚུལ་འདི་ལ་བསྐྱབས་པས་དེད་ག་རྣམས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་གདོན་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་སྐྱབས་ཀྱི་གངས་བརྗོད་པས་མཇུག་བསྟུ་བ་ནི།

༡༡། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་དང་པོའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་དང་པོའི་འགྲེལ་བ་རྫོགས་སོ། །
 །།གཉིས་པ་ལམ་གྱི་གཞི་ལམ་ཤེས་ལ་གཉིས། མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། སྐབས་ཀྱི་གྲངས་བརྗོད་པས་མཐུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག །ལམ་ཤེས་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་རྣམས་རུང་བར་བྱ་བའི་བྱིར། །འོད་ཀྱིས་མོག་མོག་པོར་མཛད་དང་། །ཡུལ་ངེས་པ་དང་བྱ་བ་དང་། །རང་བཞིན་དང་ནི་དེ་ཡི་ལས། ། ༡ ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐབས་འདིར་ལམ་ཤེས་སྟོན་པའི་ལྷས་སུ་འཁོར་འདུས་པ་དང་འོད་སྟོན་པར་མཛད་པ་ལས། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་སྟོན་དུ་རུང་བར་བྱ་བའི་བྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཀྱིས་ལྷའི་འོད་མོག་མོག་པོར་མཛད་པས་གདུལ་བྱ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་གང་ལས་སྐྱེ་བ་རྟེན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་སོ་སོར་ངེས་པའི་སེམས་རྟེན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་རིགས་ཀྱིས་བྱ་བ་པའི་ཡན་ལག་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་པའི་

གད་ཕྱོད་	<p>༡༡། རྩོ་བ་དེ་དག་མི་དམིགས་པས། ༣ ཟླ་མོར་གྱུར་པ་དག་ཏུ་འདོད། རེ་ལ་རྟག་ལ་སོགས་ཚུ་ལ་གྱིས། གནས་པ་བཀག་པས་བཟོད་པ་རྣམས། ཁ་བཏུ་དག་ལས་བརྩམས་ནས་ནི། ༤ མི་གནས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་</p> <p>ཡིས། ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཤད་དེ། ཅི་ཕྱིར་ཞེན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། མཁུན་ནས་ཆོས་རྣམས་མ་གཟིགས་ཕྱིར། ༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་སྦྱི་བའི་རྒྱ་ངེས་འབྱེད་ལ་ནི། གཟུགས་</p> <p>དང་ལ་སོགས་པས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ། དེ་དང་དེས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ན། སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་ཡན་ཚུན་དབྱེར་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པ་དྲོ་</p> <p>བའོ། སྟོང་པ་ཉིད་དབྱེར་མི་རྣམས་པའི་དོན་སྟོང་ཉིད་མེད་པར་དགག་པ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་པའི་ཕྱིར། ལུམ་པ་རང་ངོ་སྟོང་པའི་སྟོང་ཆ་དེ་འདི་ཡིན་ཅེས་མངོན་སུམ་གྱི་རྟོགས་ཡུལ་དུ་མ་འདྲེས་པར་དམིགས་</p> <p>རུང་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་སོ། ཁབ་དེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་གཟུགས་སོགས་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་ཅུམ་ཡང་དབང་པོའི་སྟོང་ཡུལ་ལ་མི་དམིགས་པར་གྱུར་པས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ནི་ཅེ་</p> <p>མོར་གྱུར་པའི་ངེས་འབྱེད་དག་ཏུ་འདོད་དོ། ཁབ་དེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་གཟུགས་སོགས་དེ་ལ་རྟག་མི་རྟག་ལ་སོགས་པའི་ཚུ་ལ་གྱིས་བདེན་བཞི་ལ་སྟོས་མཆོན་གྱི་གནས་པ་བཀག་པས་བཟོད་པ་</p>	83
ཞེ་གཉིས་		
རྒྱ་ལྗོངས་		

གང་ལྟར་

ཞེ་གསུམ་

རྒྱུ་ལྟེ་

༡༡། །བདག་ཉིད་གྱི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་རྒྱུན་གཞན་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བསྟན་ཡང་མི་དགོས་ལ། རང་བྱང་ཚུབ་པ་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཉན་ཐོས་ལས་ཟབ་པ་
ཉིད་དུ་མངོན་པར་བརྗོད་དོ། །ཡང་ཞེས་པ་མདོ་ལ་བསྟེན་གོ། །གཉིས་པ་སྦྱ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་ཚུལ་ནི། གང་གང་དོན་ནི་གང་གང་ལ། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཉན་འདོད་པ། །དེ་དེ་ལ་དོན་དེ་དང་དེ། །སྦྱ་མེད་ཀྱང་དེ་དེ་ལྟར་སྦྱང་། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། གདུལ་བྱ་གང་གང་དག་བརྗོད་བྱའི་དོན་ནི་གང་དང་གང་ལ་ཆོས་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཉན་འདོད་པའི་གདུལ་བྱ་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བརྗོད་བྱའི་དོན་དེ་དང་དེར་སྦྱང་
བར་གྱུར་པ་ནས་སྦྱ་མེད་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་པ་དེ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་སྦྱང་བར་གྱུར་ཏོ། །གསུམ་པ་བྱད་གཞི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དངོས་ནི། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྦྱང་བྱིར་དང་། །འཛིན་པ་མི་སྦྱང་བྱིར་དང་
ནི། །རྟོག་གྱིས་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ལམ། །ཡང་དག་བསྟུས་པར་ཤེས་པར་བྱ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཟུང་དོན་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་དུ་རྟོགས་པས་གཟུང་དོན་གྱི་རྟོག་པ་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་འཁོར་བའི་རང་
བཞིན་དང་གཅིག་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཉིད་ཐོག་མ་ནས་ཡོད་མ་སྦྱང་བའི་གྲོ་བུར་གྱི་ཤེས་པ་འབྱུང་ངོར་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པར་སྦྱང་བ་བག་ཆགས་སྒྲ་ཆོགས་སུ་སྦྱང་བ་དེ་མེད་པར་མ་རྟོགས་པས་འཛིན་པའི་

༡༡། །ཅེ་མོར་གྱུར་པས་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དང་པོ་ཉིད་ནས་དེ་དག་ཡོད་མ་སྟོང་བའི་ཕྱིར། སྟོན་འགྲིབ་པ་མེད་པ་དང་། ལ་སོགས་པས་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བ་མེད་པས་ཕྱི་བའི་
 རྟོགས་རིགས་ནི་ཅེ་མོའི་ངེས་ཆ་གསུམ་དང་། གཟུགས་སོགས་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ལ་སོགས་པས་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་ཏེ། མདོར་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་བཟོད་པ་གསུམ་
 དང་། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་སྟེ་བ་མེད་པ་དང་། སོགས་ཀྱིས་བླང་དོར་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ལ་གཉིས། ཐེག་ཆེན་
 གྱི་མཐོང་ལམ་བྱུང་པར་ཅན་བཤད་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བྱུང་པར་ཅན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་དང་བདེན་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཤེས་
 པའི་སྐད་ཅིག་རྣམ་བཞི་ཡིས། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ལ་མཐོང་བའི་ལམ། །ཕན་ཡོན་བཅས་པ་འདི་བཤད་དོ། ། ༡༡ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷག་ཀྱང་གྱི་བདེན་པ་དང་། འགོག་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་སོ་སོར་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་
 པ་དང་། ཆོས་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་སྟེ་རྣམ་པ་བཞི་ཡིས་ལམ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་གང་གི་རྒྱུད་ལ་

གང་ཕྱིན་

ཞེ་ལྟ་

སྐྱོད་ལྟུང་།

༡༡། །ཡང་ན་སྒྲ་མ་རྟེན་དང་། བྱི་མ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་སྒྲ་བྱིའི་བྱེ་བྲག་དང་ལྡན་པ་དང་། ལྡན་ཆོས་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་རྣམ་གྲངས་པ་ནི་
ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ལ། ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་པར་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་ནི་སྒྲུག་བསྐྱལ་ཆོས་བཟོད་དོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ཆེན་པོ་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་
དུ་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའམ། ཡང་ན་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཆེན་པོ་ཉིད་ལས་གཞན་མིན་པ་སྟེ། ཟབ་མོ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་ནི་སྒྲུག་བསྐྱལ་ཆོས་ཤེས་སོ། །ཀྱུན་བཏགས་དང་
རྣམ་བཏགས་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་འཕགས་པའི་ཆོད་མས་གཟིགས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་ནི་སྒྲུག་བསྐྱལ་རྗེས་བཟོད་དོ། །གཞན་སྟོང་ཟབ་མོའི་གཟུགས་སོགས་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཀྱི་
གཟུགས་སོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ལས་འདས་ཀྱང་། འོད་གསལ་ཕྱག་ཆེན་ཀྱི་གཟུགས་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་སུ་མི་རུང་བས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་མཐའ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་སྐྱད་ཅིག་
མ་ནི་སྒྲུག་བསྐྱལ་རྗེས་ཤེས་སོ། །ཀྱུན་བདེན་ལ་སྒྲ་མ་ལྟར་སྐྱད་ཅིག་བཞིའི་རྣམ་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སྟོ་གྲོས་ངན་པས་བཏགས་པའི་མཐས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་ནི་ཀྱུན་འབྱུང་

ཚཱ་མ་བཟོད་དོ། །ལམ་པ་དེར་གནས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་དྲི་མའི་ཕ་རོལ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འཛིན་པའི་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་ནི་ཀུན་འབྱུང་ཚཱ་མ་
 ཤེས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་པའི་གཟུགས་སོགས་ལ་ཆགས་པས་སྤང་བ་མེད་པ་དང་། སྤང་བས་དོར་བ་མེད་པ་དང་། ལ་སོགས་པས་ཉེ་དེད་གི་སྒྲིབ་པ་དང་བུལ་བར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་ནི་ཀུན་
 འབྱུང་རྗེས་བཟོད་དོ། །དོན་དམ་པའི་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་མེད་པ་བཞི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་ནི་ཀུན་འབྱུང་རྗེས་ཤེས་སོ། །འགོག་བདེན་ལ་སྤྲ་མ་ལྟར་སྐྱད་ཅིག་བཞིའི་
 རྣམ་པ་ནི། ཡོད་མེད་དང་། དངོས་དངོས་མེད་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་ནི་འགོག་པ་ཚཱ་མ་བཟོད་དོ། །རྟོགས་པའི་དེམ་པ་འདིས་ཟུར་དུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཐོབ་པར་རྟོགས་
 པའི་རྣམ་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་ནི་འགོག་པ་ཚཱ་མ་བཟོད་དོ། །དོན་དམ་པའི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཀུན་གྱི་ཡོན་ཏན་འདུས་མ་བྱས་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུས་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་ནི་འགོག་པ་རྗེས་བཟོད་
 དོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ན་གནས་མིན་གྱིས་བརྗེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉམ་ང་བ་མེད་པ་དང་། བད་གྱི་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ནད་ཀུན་སེལ་བར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ནི་འགོག་པ་རྗེས་ཤེས་སོ། །ལམ་

༡༡། །བདེན་ལ་སྒྲ་མ་ལྟར་སྐད་ཅིག་མ་བཞིའི་རྣམ་པ་ནི། གདོད་མ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པས་གཞོན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ངོ་བོར་འཛིན་པ་ནི་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་
 པའི་རྣམ་པ་སྐད་ཅིག་མ་ནི་ལམ་ཆོས་བཞོན་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱད་བ་དང་། ལ་སོགས་པས་བསྐྱབ་བ་དང་། སྤྱ་བར་མཛད་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་སྐད་ཅིག་མ་ནི་
 ལམ་ཆོས་ཤེས་སོ། །སྟོག་མི་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་དགོ་བ་སྤྱད་པས་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཚུལ་ལ་ནི་བདག་ཉིད་གནས་ཏེ། སེམས་ཅན་གཞན་དག་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་དགོ་བ་ལ་འགོད་ནུས་པའི་
 རྟོགས་པ་རྣམ་པ་སྐད་ཅིག་མ་ནི་ལམ་རྗེས་བཞོན་དོ། །སྦྱིན་པ་དང་ལ་སོགས་པས་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཅི་བྱེད་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཏེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྫོགས་པའི་བྱང་
 ཚུབ་དུ་སྡོ་བར་བྱེད་པའི་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་སྐད་ཅིག་མ་ནི་ལམ་རྗེས་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་སེམས་དཔའི་མཐོང་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གོ། །གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་
 ལམ་བྱུང་པར་ཅན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ། བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་མོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་ནས་ཞི་དང་ཐམས་ཅད་ལ། །འདུད་དང་ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་དང་། །གཞོན་པས་བརྗེ་བ་མེད་ཉིད་དང་། །

གད་ལྟན་

ཞི་བདུན་

རྒྱུ་འབྱུང་།

༡༡། །གསུམ་དུ་འདོད། །ཆུང་དུའི་ཆུང་སོགས་དབྱེ་བ་ཡིས། །དེ་ཡང་རྣམ་གསུམ་དེ་ལྟར་ན། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་འདོད། ། ༡༥ ཅེས་གསུངས་ཏེ། མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ལ་རང་གི་དོན་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་དང་། ཡང་
ན་རང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་དོན་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དང་། གཞན་ཀྱི་དོན་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དང་། རྣམ་པ་གསུམ་དུ་དབྱེར་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་ལ། གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཡང་ནི་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་མོས་པ་ཆུང་དུ་
དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་སྟེ། སོ་སོར་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བར་འདོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་དབྱེ་བ་བྱས་པ་ལ་ཡང་ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་ཡིས། ཕ་བའི་ཆུང་འབྲིང་དགུ་པོ་དེ་ལ་ཡང་རྣམ་
པ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བས་དགུ་ཆོན་གསུམ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ན་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཕ་བདུན་དུ་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་བསྟོད་བཀུར་བསྐྱེད་པ་ནི། ཤེས་རབ་པ་ལོ་ལྷུ་ཕྱིན་པ་ལ། །མོས་
པའི་གནས་སྐབས་རྣམས་ལ་ནི། །དགུ་ཆོན་གསུམ་གྱིས་བསྟོད་པ་དང་། །བཀུར་བ་དང་ནི་བསྐྱེད་པར་འདོད། ། ༢༠ ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་ལོ་ལྷུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལ་སེམས་དཔའ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་དོན་དང་
གཉིས་དོན་དང་གཞན་དོན་དུ་མོས་པའི་གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་རྣམས་ལ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགུ་ཆོན་གསུམ་གྱིས་རང་དོན་མོས་པའི་གནས་སྐབས་དགུར་བསྟོད་པ་དགུ་དང་།

གཉིས་དོན་མོས་པའི་གནས་སྐབས་དགུར་བཀུར་བ་དགུ་དང་། གཞན་དོན་མོས་པའི་གནས་སྐབས་དགུར་བསྒྲགས་པ་དགུ་མཛད་པར་འདོད་དོ། །གསུམ་པ་བསྡོམ་བ་སྒྲིམ་ལམ་ནི། ཡོངས་སུ་བསྡོམ་བ་བྱ་བ་པར་ཅན། །དེ་ཡི་བྱེད་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་དམིགས་མེད་རྣམ་པ་ཅན། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་མཆོན་ཉིད་དོ། ། ༡༡ །དབེན་དང་སངས་རྒྱས་བསོད་ནམས་ཆོགས། །རང་བཞིན་དྲན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །ཐབས་བཅས་མཆོན་མ་མེད་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་། ། ༡༢ །ཁམས་གསུམ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་དང་། །རྒྱུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡི། །བསྡོམ་བ་གཞན་ནི་རྣམ་གསུམ་པོ། །བསོད་ནམས་ཆེ་འབྱུང་བདག་ཉིད་དོ། ། ༡༣ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་དཔའ་དེ་ལྟ་བུས་ཡོངས་སུ་བསྡོམ་བའི་ངོ་བོ་ནི། ཉན་རང་གི་བསྡོམ་བ་ལྟར་རང་གཅིག་ཕུ་ཕུ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཆེད་དང་། དམིགས་པའི་ཚུལ་དང་། དམན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྡོམ་བ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། འདིར་སེམས་དཔས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕུ་ངན་ལས་འདའ་བའི་བྱིར་དང་། མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དང་། སྤྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྡོམ་བ་སོགས་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་སོ། །བསྡོམ་བ་དེ་ཡི་བྱེད་པ་ནི་མཆོག་གི་གོ་འཕང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བསྡོམ་བའི་སྤྱོད་རྣམ་པ་དེ་ནི་ཡུལ་དུས་གང་ཅིར་ཡང་དམིགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་འོ། །བསྡོམ་བ་དེའི་མཆོན་

གད་ཕྱིན་

ཞེ་བརྒྱད་

རྒྱུ་འབྱུང་།

༡༡།   ཁྱིད་ནི་ཡང་དག་པར་བསྟོ་བ་སྟེ། འདུ་ཤེས་དང་། སེམས་དང་། ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟེ་འདིའི་མཚན་ཁྱིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟོ་བའི་དུག་སྤང་ཞིང་བདུད་ཅིའི་མཚན་ཏུ་འགྱུར་བའི་བསྟོ་ཚུལ་ནི། བསྟོ་བྱའི་བསོད་ནམས་དེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབེན་པར་ཤེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་པོའི་དགོ་བ་དེ་སེམས་དཔས་སྐྱབས་དེར་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དགོ་བ་དེ་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་སྟོང་ཁྱིད་དུ་བྱན་པའི་སྟོད་ཡུལ་གྱི་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟོ་བ་དང་། སྟོས་པའི་མཚན་མ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དང་། དམིགས་མེད་ཀྱི་བསྟོ་བ་དེ་ཡང་ཐབས་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་དཔའ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་མཛད་ཡུལ་གྱི་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱད་པར་བའི་དགོ་བ་དེ་བསྟོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བསྟོ་བ་ཡང་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་པའམ་གཏོགས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་བསྟོའོ། །བསྟོ་བ་ཆུང་དུའི་རྒྱའི་དགོ་བ་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་དགོ་བ་རྣམས་དང་། བསྟོ་བ་འབྲིང་གི་དགོ་བ་ནི་དམན་པའི་འདས་ལམ་གྱི་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། བསྟོ་བ་ཆེན་པོ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མུང་འདས་སུ་འགྱུར་བའི་དགོ་བ་སྟེ། སྤྲ་མའི་ངོ་བོ་རྣམ་པ་སོགས་ཀྱི་བསྟོ་བ་དགུ་པོ་ལས། གཞན་སྟོ་བ་ཕྱི་

གད་ཕྱིན་

ཞེད་ཀྱི་

སྒྲིག་པ་

༡༡། །པ་སེལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་དང་སྒྲིང་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ལམ་འདི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདིས་དེ་སྐྱབ་རུས་པ་ལ་རུས་པ་གཞན་ལས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ནི། གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཀྱན་ལ་སྒྲིང་དུ་བྱང་བར་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དང་། དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་པས་གནས་སྐབས་སུ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཆོས་རྣམས་དམིགས་སུ་མེད་པར་ནི་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་རྒྱད་ལ་གཏོང་ཅིང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འོ། །གཉིས་པ་དག་པ་སྒྲོམ་ལམ་དུ་མོས་མི་མོས་ཀྱི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་སྐྱོན་ཆང་མ་ཆང་ནི། སངས་རྒྱས་བསྟན་དང་སྐྱོན་སོགས་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་པ། འདི་ལ་མོས་པའི་རྒྱ་དག་ཡིན། ཆོས་ཀྱིས་ཐོངས་པའི་རྒྱ་དག་ནི། ༡༤ །བདུད་ཀྱི་ཐིབས་ཀྱིས་ནོན་པ་དང་། །ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་མི་མོས་དང་། །ལུང་པོ་ལ་སོགས་མངོན་ཞེན་དང་། །སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོས་ཡོངས་བེན་པའོ། ། ༡༥ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དག་པའི་བཤེས་གཉེན་སངས་རྒྱས་གངས་མེད་པ་བསྟན་པར་བྱས་པ་དང་། སྐྱོན་སོགས་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གངས་མེད་དུ་མར་ཆོགས་བསགས་པ་སྟེ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་འདི་ལ་མོས་ཤིང་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་དག་ཡིན་

གད་ཕྱིན་	<p>༡༡། །ཉིད་དང་གཞན་དུ་བཅད་དུ་མེད་པས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྣམ་དག་ཁྱད་པར་དུ་བསྟན་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱིས། །ཉམས་ཕྱིར་སློབ་མ་བསེ་</p>	
ལྟ་བུ་	<p>དུ་དང་། །རྒྱལ་མཉམ་རྣམས་ཀྱི་དག་པ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་རྣམ་ཀུན་གྱི་ཉེ་བཤ། ། ༡༥ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱ་གཟུང་རྟོག་དང་ཤེས་བྱེད་འཛིན་རྟོག་སྟེ་དག་བྱ་གསུམ་པོ་དག་བྱེད་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་</p>	
ལྟ་བུ་	<p>ལམ་གསུམ་གྱིས་ས་པོན་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་ན་རིམ་བཞིན་རང་རང་གི་ངོ་སྤེལ་གྱི་དག་པའི་འབྲས་བུ་སློབ་མ་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་གྱི་དག་འབྲས་དང་། བསེ་དུ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱི་དག་འབྲས་དང་།</p>	
ལྟ་བུ་	<p>རྒྱལ་མཉམ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་དག་པའི་འབྲས་བུ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། འཕགས་མཆོག་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དག་འབྲས་ནི། སྤྱི་བ་གཉིས་བཀའ་ཆགས་དང་བཅས་</p>	
ལྟ་བུ་	<p>པའི་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་ཉེ་བཤ་གདོད་མ་ནས་དག་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། ས་དགུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། །ཆེན་པོ་ལ་སོགས་དྲི་མ་ཡི། །གཉིན་པོ་ཆུང་དུ་འི་ཆུང་དུ་ལ། །སོགས་པའི་ལམ་ནི་དག་པ་ཡིན། ། ༢༠ །</p>	

༡༡། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་ལས། མཐའ་གཉིས་རྣམ་དག་གི་སྐབས་ཏེ་སྐབས་དང་པོ་ལ་བལྟོས་པའི་གཉིས་པའམ་
 ཡང་ན་སྒྲར་རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུར་རྣམ་མཁྱེན་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་སྒྲར་ཡང་རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུ་གཉིས་པར་བཤད་པ་དེའི་འགྲེལ་པའི་བཤད་པའོ།། །།གསུམ་པ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གོལ་ས་
 དང་བཅས་པའི་གཞི་ཤེས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། སྐབས་ཀྱི་གྲངས་བརྗོད་པས་མཇུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞི་ཤེས་དངོས། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་དོན་
 བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རོ་བོ་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པ། ཉེ་རིང་གི་བྱད་པར། མི་མཐུན་
 རྟོགས་དང་གཉེན་པོའོ། །དང་པོ་ནི། རྩ་རོལ་ཕ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། །དེ་དག་བར་ན་མི་གནས་པ། །དུས་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པར་འདོད།། ༡ ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྐབས་གཉིས་པར་བསྟན་
 པའི་ཤེར་ཕྱིན་དེ་འཁོར་གསུམ་དུ་མི་གནས་པར་སྟོན་ལ། དེ་ཉིད་སྐབས་འདིའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཡང་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། བཅའ་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་དེ་རྩ་རོལ་

༡༡། །ཀྱི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བ་ལ་རག་དགོས་ཤིང་། བདེན་གཉིས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྐྱེས་པ་ན། དང་པོར་ཀུན་རྫོབ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེས་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སློབ་ཅིང་།
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་པས་སློབ་པའི་ཆ་གཙོ་ཆེ་ལ། དེ་ནས་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེས་པའི་ཆ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཆོན་འཛིན་སེལ་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་
 པས་ལྟ་བ་གཙོ་ཆེ་ལ། དེ་ལྟར་ལྟ་སློབ་བྱང་འཇུག་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཤེས་རབ་འདི་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་ཉེ་རིང་དུ་བཞག་གོ། །གསུམ་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉིན་པོ་ལ་བདུན། གཞི་ལ་མཆོན་
 མར་འཛིན་པ་སྤང་བྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས། དེ་སྤྲོད་བྱེད་ཀྱི་གཉིན་པོ། འབྲས་བུ་ལ་མཆོན་མར་འཛིན་པ་སྤང་བྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས། དེ་སྤྲོད་བྱེད་ཀྱི་གཉིན་པོ། གཉིན་པོ་དེ་ཟབ་པའི་ཚུལ། ཟབ་པ་དེ་ཡང་རྟོགས་
 དཀའ་བའམ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ། མཇུག་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་སོགས་སྤང་པོ་སྤྲོད་ཉིད་དང་། །དུས་གསུམ་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་། །སྒྲིན་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་རྣམས་ལ། །སློབ་པའི་འདུ་ཤེས་མི་མཐུན་
 ཕྱོགས། ། ༣ ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉན་རང་དག་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་པོ་འཛིན་ལྟ་རྣམས་སྤྲོད་པ་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་དང་། དུས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་རྫས་ཡོད་དུ་མཆོན་མར་འཛིན་པ་དང་།

۱۱۵

나. 3. 24.

三
二
一

༡༡། །ལ་སངས་རྒྱས་སུ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་ལམ་རྗེས་སུ་རྫོམས་པ་ཕྱ་མོ་ནི་འབྲས་བུའི་མཚན་འཛིན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཆོས་ཀྱི་ལམ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས། །དབེན་པའི་བྱིར་ན་དེ་ཟབ་ཉིད། །
 ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་འདི་ལ་ནི་ཆགས་པ་ཕྱ་མོའི་ཕྱ་མོ་ཙམ་ཡང་བྱང་སེམས་སམ་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཡིན་ཏེ། ཆགས་སོགས་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་
 དབེན་པའི་བྱིར་ན་སེམས་དཔའི་ལམ་ཤེས་དེ་ནི་ཟབ་པ་ཉིད་དོ། །བཞི་པ་དེ་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་གཉིན་པོ་ནི། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གཅིག་པར་ནི། །ཤེས་པས་ཆགས་པ་སྟོང་བ་ཡིན། ། ༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་པའི་
 ཆོས་རྣམས་འདུས་བྱས་སུ་རང་བཞིན་གཅིག་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་ཆོས་རྣམས་འདུས་མ་བྱས་པར་རང་བཞིན་གཅིག་པ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ཤེས་པས་འབྲས་བུ་ལ་
 མཚན་འཛིན་གྱི་ཆགས་པ་སྟོང་བ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་གནས་ལུགས་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན། དེའི་མི་མཐུན་སྟོགས་མི་སྟོང་པའི་ཆོས་སུ་འཛིན་པའི་སྟོ་འདོགས་
 སྟོང་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་པོ། །ལྷ་པ་གཉིན་པོ་དེ་ཟབ་པའི་ཚུལ་ནི། མཐོང་བ་ལ་སོགས་བཀག་པ་ཡིས། །དེ་ནི་རྟོགས་པར་དགའ་བར་བཤད། ། ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྟོས་པས་དབེན་པའི་ཟབ་མོའི་དོན་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་རྣམ་

༡༡། །དེ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལུགས་ལ། སྐབས་འདིར་དུས་གསུམ་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དེའི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་གཉིས་པོ་དེ་དག་
 གི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མ་ལུས་པ་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་རྣམས་མདོའི་སྐབས་འདིར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱར་བ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན། གཤམ་སེལ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲམ་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་སོགས་དེ་མི་རྟག་སོགས་དང་། །དེ་མ་རྫོགས་དང་རབ་རྫོགས་དང་། །དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད་ཉིད་ལ། །སྦྱོད་པ་བཀག་པའི་སྦྱར་བ་དང་། ༥ །མི་འགྱུར་བྱེད་པོ་མེད་ཉིད་དང་། །བྱ་དཀའ་རྣམ་གསུམ་སྦྱར་བ་
 དང་། །སྐལ་བ་ཇི་བཞིན་འབྲས་ཐོབ་པས། །འབྲས་ཡོད་འདོད་པ་དེ་དང་ནི། ༧ །གཞན་ལ་རག་ལས་མེད་གང་དང་། །སྤང་བ་རྣམ་བདུན་ཤེས་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་འང་དོན་ཚན་བདུན་ཡོད་པ་ལས། དང་པོར་ཤེར་
 ཕྱིན་ཟབ་མོའི་སྦྱར་བ་བརྟན་ཏེ། དེ་འང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེན་སྦྱོད་བཀག་ནས་བསྒྲམ་པའི་སྦྱར་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་དེ་དག་རྟག་མི་རྟག་སོགས་སུ་ཞེན་སྦྱོད་འགོག་པའི་
 སྦྱར་བ་དང་། ལམ་གྱི་དམིགས་རྟེན་དེར་མ་རྫོགས་པ་ཀུན་བཏགས་རྣམ་བཏགས་ཀྱི་གཟུགས་དང་། ལམ་གྱི་དམིགས་རྟེན་དེར་རབ་རྟེན་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་གཟུགས་དེ་ལ་ཞེན་སྦྱོད་ཀྱི་ཆགས་པ་སྟེ།

༡༡། །གྲིས་སྤྱང་བ་ལ་རག་ལས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཞེན་སྦྱོད་བཀག་པའི་སྦྱོར་བའོ། །བདུན་པ་སྤྱང་བ་དེ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི། སེམས་དཔའ་འམ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་
 མཉམ་པར་བཞག་པ་དེས་ཚེས་ཐམས་ཅད་ལ་དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་དང་། སྒྲིག་སྒྱུ་དང་། མི་ལམ་དང་། སྒྲ་བརྟན་དང་། མིག་ཡོར་དང་། ཅུ་བླ་དང་། སྤྱུ་ལ་པའི་སྤྱང་བ་སྟེ་རྣམ་པ་བདུན་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པས་
 གང་ལ་དང་། གང་གིས་གཞོད་པ་དང་། གང་གཞོད་པ་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་དུ་བྱས་པ་དེ་ལ་གཞན་གྱི་སྤྱང་སྦྱོབ་ཅི་དགོས་ཏེ་མི་དགོས་པས་དེ་ལ་ཞེན་སྦྱོད་བཀག་པའི་སྦྱོར་བའོ། །དེ་ལྟར་
 སྦྱོར་བ་བཅུ་པོ་འདི་ལ་སྦྱོར་བ་དང་པོ་སྦྱོར་བ་ཡིན་གྱི། ལྷག་མ་རྣམས་དངོས་གཞིའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ཀྱང་། སྐབས་འདིའི་བསྟན་བྱའི་གཙུག་པོ་སྦྱོར་བ་ཡིན་པས་ལྷག་མ་རྣམས་ལའང་སྦྱོར་བའི་ཐ་སྟོན་བྱས་
 པར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་གོགས་སེལ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུམ་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་རྫོམ་མེད་པ། རྣམ་བཞི་དེ་ཡི་མཉམ་པ་ཉིད། ༡༠ ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་བ་དེའི་འོག་དུ་མཉམ་ཉིད་འཆད་པ་
 ནི། གཟུགས་རྫོམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད་པ་དང་། ལ་སོགས་པས་གཟུགས་གྲིས་དང་། གཟུགས་བདག་གི་དང་། གཟུགས་ལ་རྫོམ་སེམས་མེད་པ་སྟེ་རྣམ་པ་བཞིའོ། །དེའང་གཟུགས་མི་རྫོམ་པ་ནི། བྱེད་པའི་

མཚན་ཉིད་གྱི་དངོས་པོ་དང་བྲལ་བ་དང་། གཟུགས་གྱིས་མི་རྣོ་མ་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་གྱི་མཚན་མ་སྟེ་བདར་བ་ཏགས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། གཟུགས་བདག་གིར་མི་རྣོ་མ་པ་ནི། བདག་གཞན་དུ་ཡོངས་
 སུ་གཙོད་པ་དང་རྣམ་པར་བཅད་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། གཟུགས་ལ་མི་རྣོ་མ་པ་ནི། ཉེན་དང་བཉེན་པའི་དངོས་པོར་བྲལ་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ཡི་སྒོ་ནས་སྦྱར་བ་བཅུ་པོ་དེ་རེ་རེ་ཞིང་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱང་བཞི་
 བཞིར་བསྒྲུལ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་གཞི་ཤེས་གྱི་མཐོང་ལམ་ལ་གཉིས། ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་མདོར་བསྟན་པ། རྟོགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱག་བསྐུལ་ལ་སོགས་བདེན་པ་ལ། ཆོས་
 ཤེས་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་། །བཟོད་ཤེས་སྐད་ཅིག་བདག་ཉིད་འདི། །ཀུན་ཤེས་ཚུལ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ། ། ༡༡ ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱག་བསྐུལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་སོ་སོ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་།
 ཆོས་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་བཞི་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་འདིས་ཀུན་ཤེས་གྱི་ཚུལ་ལ་སྐྱབས་འདིར་མཐོང་བའི་ལམ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་རྟོགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། གཟུགས་རྟག་མ་ཡིན་མི་རྟག་མིན། །མཐའ་ལས་འདས་དང་རྣམ་དག་དང་། །མ་སྐྱེས་མི་འགགས་ལ་སོགས་དང་། །མཁའ་འདྲ་ཆགས་པ་སྤངས་པ་དང་། ། ༡༢ །ཡོངས་སུ་འཛིན་ལས་

གད་ཕྱིན་	<p>༡༡། །གྲོལ་བ་དང་། །དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བཟོད་མེད་དང་། །གང་ཕྱིར་འདི་དོན་བཟོད་པ་ཡིས། །གཞན་ལ་སྦྱིན་དུ་མེད་པ་དང་། ༡༩ །དམིགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་ནད་མི་འབྱུང་། །ངན་སོང་ཆད་དང་འབྲས་བུ་</p>	
ར་དྲུག་	<p>ནི། །མདོན་དུ་བྱ་ལ་མི་རྟོག་ཉིད། ༡༢ །མཚན་མ་དག་དང་མི་འབྲེལ་དང་། །དངོས་དང་མིང་དང་གཉིས་པོ་ལ། །ཤེས་པ་སྦྱེ་བ་མེད་པ་ནི། །ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ།། ༡༥ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །ཡུལ་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་</p>	
རྒྱུ་འབྱུང་།	<p>རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གང་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར། །ཡུལ་ཅན་དེ་ཤེས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཚེས་བཟོད་དེ་ཡང་རྟག་མི་རྟག་དང་བྲལ་བ་དང་། །ཡུལ་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་</p>	
	<p>པའི་ཕྱིར། །ཡུལ་ཅན་དེ་ཤེས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཚེས་ཤེས་དེ་ཡང་མཐའ་ལས་འདས་མ་འདས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དང་། །ཡུལ་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར། །ཡུལ་ཅན་སྤྲུག་</p>	
	<p>བསྐྱེལ་རྗེས་བཟོད་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་མ་དག་ལས་གྲོལ་བ་དང་། །ཡུལ་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་མ་སྦྱེས་མི་འགག་པ་དང་། །ལ་སོགས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།</p>	
	<p>ཡུལ་ཅན་སྤྲུག་བསྐྱེལ་རྗེས་ཤེས་དེ་ཡང་མ་སྦྱེས་མི་འགག་དང་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། །ཡུལ་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར། །ཡུལ་ཅན་ཀུན་འབྱུང་ཚེས་</p>	

བཟོད་དེ་ཡང་མཁའ་ལྷ་རྩི་མ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཡུལ་དོན་དམ་གྱི་གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཅན་ཀུན་འབྱུང་ཆོས་ཤེས་ཀྱང་ཆགས་པ་དང་ཆགས་བྲལ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དང་། ཡུལ་ཆོས་ཉིད་གྱི་གཟུགས་སོགས་གཟུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཅན་ཀུན་འབྱུང་རྗེས་བཟོད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་འཛིན་མི་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ་དང་། ཡུལ་ཆོས་ཉིད་གྱི་གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཅན་ཀུན་འབྱུང་རྗེས་ཤེས་ཀྱང་བརྗོད་པ་བརྗོད་མེད་གྱི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བ་དང་། གང་གི་ཕྱིར་ཡུལ་འགོག་པའི་བདེན་པ་སྤྲ་བ་དང་། ཡུལ་ཅན་འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་གཉིས་དག་ལམ་ལས་འདས་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་འདི་དག་གི་དོན་བརྗོད་པ་ཡིས་གཞན་རྒྱུད་ལ་སྦྱོན་དུ་མེད་པ་ནི་ཡུལ་འགོག་བདེན་ཟབ་མོ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཅན་འགོག་པ་ཆོས་བཟོད་དང་། ཡུལ་འགོག་པ་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་དབེན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཅན་འགོག་པ་ཆོས་ཤེས་དང་། ཡུལ་འགོག་བདེན་ཟབ་མོ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཅན་འགོག་པ་རྗེས་བཟོད་དང་། ཡུལ་འགོག་པའི་གནས་དམ་པ་ནད་ལ་སོགས་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཅན་འགོག་པ་རྗེས་ཤེས་དང་། ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནི། ངན་སོང་ཆད་ཅིང་ལེགས་

གར་བྱེན་	<p>༡༡། །པ་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ནི། ཤེར་བྱིན་གྱིས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ལ་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དང་། ལམ་ལ་རྗེས་བཟོད་ནི། མཚན་མ་མཐའ་དག་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་། ལམ་ལ་རྗེས་ཤེས་ནི། དངོས་པོ་བརྗོད་བྱ་དང་མིང་རྗོད་བྱེད་དང་དེ་གཉིས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མཐོང་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། གྲུན་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་ནས་བཤད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་གོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ལྟར་ན་ཡུལ་བདེན་པ་བཞིའི་གྲུན་རྫོབ་པའི་གནས་ཚུལ་རེ་རེ་ཞིང་ཡུལ་ཅན་ཆོས་བཟོད་སོགས་བཞི་བཞིས་ངེས་པ་འདྲན་པ་ཡིན་གྱང་། ཐེག་ཆེན་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་ཡུལ་བདེན་པ་བཞིའི་དོན་དམ་པའི་གནས་ཚུལ་རེ་རེ་ཞིང་ཡུལ་ཅན་སྐྱུག་བསྐྱེད་སོགས་ལ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཟོད་སོགས་བཞིས་ངེས་པ་འདྲན་པ་ཡིན་པས། ཐེག་པ་དམན་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་དག་ཡུལ་བདེན་བཞིའི་གནས་ཚུལ་ལ་གྲུན་རྫོབ་དོན་དམ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཐ་དད་ལ་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ངེས་པ་འདྲན་ཚུལ་གྱི་བྱེད་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་དག་གིས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་དོན་བསྐྱེད་བཞི། དེ་ལྟར་འདི་དང་ཡང་འདི་དང་། །ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ་རྣམ་གསུམ་པོ། །འདིས་ནི་</p>	113
ར་བདུན་		
རྒྱུ་འབྱུང་།		

གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་དག། རྫོགས་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན།། ༡༤ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྒྱས་པར་བཤད་ནས་རྣམ་མཁྱེན་འདི་དང་། ཡང་ལམ་ཤེས་འདི་དང་། ཡང་གཞི་ཤེས་འདི་ཡིན་པ་སྟེ་དང་བཅས་
 པས་མཁྱེན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་སྟུང་པའི་ཆོག་འདིས་ནི་གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་དག་ཏུ་མཁྱེན་གསུམ་རྫོགས་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྐབས་ཀྱི་གྲངས་བརྗོད་པས་མཇུག་བསྟུ་བ་
 ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། སྐབས་གསུམ་པའོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་
 མངོན་པར་རྫོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་གསུམ་པའི་འགྲེལ་བ་རྫོགས་སོ། ། །གཉིས་པ་ཐབས་སྦྱར་བཞི་ལ་གཉིས། དབང་དུ་བྱེད་པ་རྒྱ་འབྲས། བརྟན་པ་རྒྱ་འབྲས་སོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས། དབང་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་རྣམ་ཀུན། དབང་གུར་ཐོབ་པ་ཅེ་མའི་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། སྐབས་ཀྱི་གྲངས་བརྗོད་པས་མཇུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས། སྦྱར་བ་སྦྱིར་བསྟན་པ། སྦྱར་བ་བྱུང་པར་ཅན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སྦྱར་བའི་ཡུལ་རྣམ་པ། སྦྱར་མཁན་གང་ཟག །སྦྱར་བའི་རབ་དབྱེ། སྦྱར་བའི་ཆོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ།

༡༡། །རྒྱལ་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས། །རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་མཆན་ཉིད་དེ། །ཀྱན་མཆེན་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་གྱིར། །དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། ། ༡ ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཞི་བདེན་པ་
 བཞི་ལ་སོགས་པར་བཞག་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམིགས་པའོ། །ཤེས་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་བྱེ་བྲག་གི་བྱེད་པར་རྣམས་ལ་ནི་སྒྱུར་བའི་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་
 མཆན་ཉིད་དེ་ཡིན་ལ། དབྱེ་ན། ཀྱན་མཆེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་གྱིར། དེ་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་འདྲ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད་དོ། །དེས་ན་ཤེས་རྣམ་གྱི་རྣམ་པ་འདྲ་གཞི་
 མེད་མིན་པར་མཆེན་གསུམ་རྣམ་པའི་གཞིར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་མདོ་བཞིན་བདེན་བཞི་ལ་སྒྱུར་བ་ནི་བྱ་ཅ་བདུན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་
 སྟག་ཏུ་བསྟན་པ། རྣམ་མཆེན་གྱི་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། །མི་གཡོ་བ་ཡི་རྣམ་པའི་བར། །བདེན་པ་སོ་སོ་ལ་བཞི་དང་། །ལམ་ལ་དེ་ནི་བཙོ་ལྟར་བཤད། ། ༢ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེའང་མདོ་ལས་
 མེད་པའི་རྣམ་པ་གསུངས་པ་ནས་གཟུང་སྟེ། །མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པའི་བར་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་སོ་སོ་ལ་བཞི་བཞི་སྟེ་བཅུ་གཉིས་དང་། །ལམ་བདེན་ལ་རྣམ་པ་དེ་ནི་བཙོ་ལྟར་བཤད་པས་ཉེར་བདུན་ནོ། །

དེ་རྣམས་ལས་དང་པོ་སྤྱག་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། མེད་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་དང་། དབེན་པ་དང་། མི་བརྗེ་བའོ། །གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། གནས་
 མེད་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་། བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་། མིང་མེད་པའོ། །གསུམ་པ་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་། མི་འཕྲོག་པ་དང་། མི་བཟད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པ་
 བཅས་སོ། །བཞི་པ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་ནི། དེ་ལ་ལམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ཉོན་མོངས་གྱི་གཉེན་པོ་བླ་མེད་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་དང་།
 ཤེས་པ་པོ་མེད་པ་དང་། འཕོ་བ་མེད་པ་དང་། འདུལ་བ་མེད་པའོ། །གཉིས་པ་ཤེས་སྐྱིབ་གཟུང་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་ལམ་བླ་མེད་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ལྔ་ནི། མི་ལམ་དང་། སྐྱ་བརྟན་དང་། མིག་ཡོར་
 དང་། སྒྲིག་རྒྱ་དང་། སྐྱ་མའི་རྣམ་པའོ། །གསུམ་པ་ཤེས་སྐྱིབ་གཟུང་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་ལམ་བླ་མེད་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་དུག་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་དང་།
 གོས་པ་མེད་པ་དང་། སྒྲོས་པ་མེད་པ་དང་། རྫོས་པ་མེད་པ་དང་། མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པ་བཅས་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་སྟེ། བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་གཞི་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བདུན་ཡིན་ནོ། །

༡༡། །གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི། རྒྱ་དང་ལམ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དང་། །འགོག་པ་ལ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན། །དེ་དག་བརྒྱད་དང་བདུན་དང་ནི། །ལྷ་དང་བཙུ་དྲུག་ཅེས་བསྒྲགས་སོ། ། ༣ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དང་། འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་དེ་དག་བརྒྱད་དང་། བདུན་དང་ནི་ལྷ་དང་བཙུ་དྲུག་ཅེས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྤྱུ་ཅུ་ཅུ་དྲུག་ཏུ་མདོ་ལས་བསྒྲགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། མི་གནས་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་། ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་། གཏི་མུག་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་མེད་པ་སྟེ་རྒྱུའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་། ཚད་མེད་པ་དང་། མཐའ་གཉིས་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་། ཐ་མི་དད་པ་དང་། མཚལ་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། ཆགས་པ་མེད་པ་སྟེ་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བདུན་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེལ་བ་དང་། རྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་རྣམ་པ་སྟེ་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལྷ་དང་། བྱ་དང་། བྱི་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། རྟོང་པ་དང་། ཆེན་པོ་དང་། དོན་དམ་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་།

མཐའ་ལས་འདས་པ་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་དང་། རྡོར་བ་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་དང་། ཚས་ཐམས་ཅད་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་
 རོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་འགོག་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བརྟུ་དྲུག་བཅས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ནི། དུན་པ་ཉེར་གཞག་ནས་བཟུང་སྟེ། །སངས་རྒྱས་རྣམ་པའི་མཐར་
 ཐུག་རྣམས། །ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྗེས་མཐུན་པར། །ཀུན་མཁུན་གསུམ་དུ་སྦྱེ་བས་ན། ༥ །སྟོབ་མ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་དུ། །སུམ་ཅུ་བདུན་དང་སུམ་ཅུ་བཞི། །སུམ་ཅུ་ཙ་དགུ་དག་ཏུ་བཞེད། ། ༥
 ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དུན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་གྱི་རྣམ་པ་རྣམས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཀུན་མཁུན་པའང་གསུམ་དུ་སྦྱེ་བས་ན། སྟོབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ། སྟོབ་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཀུན་ཤེས་པ་དང་
 རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་ཙ་བདུན་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་ཙ་བཞི་དང་། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྣམ་པ་སུམ་

གད་ཕྱིན་	༡༡། །ཅུ་ཙ་དགུ་དག་ཏུ་བཞེད་ཅེས་པའོ། །དང་པོ་སྟོབ་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཀུན་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སོ་བདུན་ནི། དེ་ལའང་སྡེ་ཆན་བདུན་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་དངོས་པོ་རྟོག་	
རྟག་ཏུ་	པའི་ལམ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་ནི། ལུས་དང་། ཚོར་བ་དང་། སེམས་དང་། ཚོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པའོ། །གཉིས་པ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་ཡང་དག་པར་སྦྱང་བ་བཞི་ནི། མི་དགེ་བ་མ་	
སྟོག་འབྱེད་	སྟེས་པ་མི་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། སྟེས་པ་སྦྱང་བར་བྱེད་པ་དང་། དགེ་བ་མ་སྟེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། སྟེས་པ་གོང་དུ་སྟེལ་བར་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་ཏིང་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བའི་ལམ་རྒྱ་	
	འཕྱུལ་གྱི་རྟུང་པ་བཞི་ནི། འདུན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། སེམས་པ་དང་། དབྱོད་པ་རྒྱ་འཕྱུལ་གྱི་རྟུང་པའོ། །བཞི་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སྦྱོར་བའི་ལམ་དབང་པོ་ལྔ་ནི། འདུན་པ་དང་། བརྩོན་	
	འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་བཅས་སོ། །ལྔ་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་སྟོབས་ལྔ་ནི། དད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཏིང་	
	ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་བཅས་སོ། །དུག་པ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་ནི། དྲན་པ་དང་། ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་།	

དགའ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། བཏང་སྟོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བཅས་སོ། །བདུན་པ་རྣམ་དག་ངེས་འབྱིན་གྱི་ལམ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི། ཡང་
 དག་པའི་ལྷ་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་། ངག་དང་། ལས་གྱི་མཐའ་དང་། འཆོ་བ་དང་། རྩེ་ལ་བ་དང་། དྲན་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་བཅས་སོ། །གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་གྱི་རྣམ་
 པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སུམ་ཅུ་ཅུ་བཞི་ནི། དེ་ལའང་སྡེ་ཆོན་དུག་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་གཉེན་པོའི་ལམ་རྣམ་ཐར་སྒྲོ་གསུམ་ནི། སྤྱག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ལས་སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པའི་རྣམ་པའི་
 ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་དང་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པའོ། །འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་གཉིས་པ་མཆོན་མ་མེད་པའི་རྣམ་
 པའོ། །སྤྱག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱལ་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་གསུམ་པ་སྟོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པའོ། །གཉིས་པ་སྤྱལ་པའི་ལམ་
 རྣམ་ཐར་དང་པོ་གསུམ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པས་རང་ལ་གཟུགས་གྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་མ་བཤིག་པར་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྷ་བའི་རྣམ་ཐར་དང་། རྣལ་འབྱོར་པས་རང་ལ་ནང་གཟུགས་གྱི་འདུ་ཤེས་

གད་ལྟན་

ར་གཅིག་

སྒྲིག་པ་

༡༡། རྣམ་པར་བཤེགས་ནས་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་དང་། གཟུགས་སྤྱུག་པ་དང་མི་སྤྱུག་པ་སྤྱུལ་པ་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དགའ་བ་དང་མི་དགའ་བའི་ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་སྤྱུག་པར་ཅེ་གཅིག་དུ་ལྟ་བུ་སྤྱུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་བཙས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་ཀྱི་ལམ་
རྣམ་ཐར་བྱི་མ་ལྟ་ནི། མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཀྱི་ཐར་པ་དང་མཐུན་པར་གནས་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་རྣམ་པ་བཞི་དང་། སྒྲོས་མཆོན་ནི་བར་གནས་པའི་ལམ་གྱི་
རང་བཞིན་འགོག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཙས་སོ། །དེའི་སྟེང་དུ་སྤྲ་མ་གསུམ་བསྒྲན་ན་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་མཐར་གནས་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་
དགྲུ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པ་བཞི་དང་། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བཙས་སོ། །སྟོམས་འཇུག་དང་རྣམ་ཐར་གྱི་བྱད་པར་ནི། བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་
ནོ། །ལྟ་བུ་སྒྲོང་བའི་ལམ་མཐོང་ལམ་ཆོས་བཟོད་བཞི་ནི། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བདེན་པ་བཞིས་བསྐྱས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་མི་ལྟན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་བཟོད་པ་བཞིའོ། །དུག་

པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ནི། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་རྣམ་པ་བརྩུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ། །གསུམ་པ་རྣམ་མཁུན་གྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྣམ་པ་སོ་དགུ་ནི། དེ་ལ་ཡང་། ཡོན་ཏན་གྱི་
དབྱེ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་གྱི་རང་བཞིན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྟོབས་བརྩ། མི་འཛིགས་པ་བཞི། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི། མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་བཙུང་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་སྟོབས་བརྩ་ནི།
གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། ལས་གྱི་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་དང་། མོས་པ་སྣ་ཆོགས་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དུ་མ་དང་། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགོ་བའི་ལམ་
དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། སྡོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་མཁུན་པའི་སྟོབས་བཙུངས་སོ། །གཉིས་པ་མི་འཛིགས་པ་བཞི་ནི།
ང་ནི་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་བདག་ཉིད་ཞལ་གྱིས་འཆེས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་བར་ཆད་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་
རབ་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཟག་པ་ཟད་པ་ཉིད་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ་སྐྱེལ་བ་པོ་མེད་པས་མི་འཛིགས་པ་རྣམ་པ་བཞིའོ། །གསུམ་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ནི། ཆོས་དང་། དོན་དང་།

༡༡། །ངེས་པའི་ཆོག་དང་། སྒྲོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཅས་སོ། །བཞི་པ་མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་བཙུག་ནི། སྐུ་ལ་འབྱུང་བ་དང་། གསུང་ལ་ཅ་ཅོ་དང་། ཐུགས་ལ་དྲན་པ་ཉམས་པ་དང་། ཐུགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་སྒྲུམས་མི་མངའ་བ་སྟེ་སྒྲིད་པ་མ་འདྲེས་པ་དུག་དང་། འདུན་པ་དང་། བཙུན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་སྟེ་རྟོགས་པ་མ་འདྲེས་པ་དུག་དང་། སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་སྟེ་ཕྱིན་ལས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ་དང་། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ། མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་འཇུག་པ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མ་འདྲེས་པ་གསུམ་བཅས་བཙུག་དོ། །གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་གསུམ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། རང་བྱུང་གི་རྣམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལན་གཅིག་མིན་པར་བཤད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངའ་དབང་བསྐྱུར་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

༡༡། །ལ་མི་སྒྲག་ཅིང་དང་བས་དང་དུ་ལེན་པ་དང་། ཆེག་དོན་འཛིན་པ་དང་། ལ་སོགས་པས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་པོ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྣོད་དུ་རུང་བར་དམ་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 བཞེད་དོ། །གསུམ་པ་སྦྱར་བའི་རབ་དབྱེ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་མི་གནས་ཕྱིར། །དེ་ལ་སྦྱར་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་ཕྱིར། །དེ་རྣམས་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཕྱིར། ་ །དེ་དག་ཚད་ནི་མེད་ཕྱིར་དང་། །ཆེགས་
 ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །ལུང་བསྟན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་ཉིད་དང་། །ངེས་འབྱུང་བར་ཆད་མེད་བཅས་དང་། ། །བྱང་ཆུབ་ཉི་དང་ཟུར་བ་དང་། །གཞན་དོན་འཕེལ་མེད་འགྲིབ་མེད་ཕྱིར། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་སོགས་མི་མཐོང་། །གཟུགས་
 སོགས་བསམ་མི་བྱབ་མི་མཐོང་། ༡༠ །གཟུགས་སོགས་དེ་ཡི་མཆོན་མ་དང་། །དེ་ཡི་ངོ་བོར་རྣམ་མི་རྟོག །འབྲས་བུ་རིན་ཆེན་སྦྱིན་བྱེད་དང་། །དེ་ནི་དག་པ་མཆོམས་དང་བཅས། ༡༡ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྦྱར་བའི་ཡུལ་རྣམ་པར་ཐར་
 པའི་སྒོ་གསུམ་ལས། དང་པོར་རྣམ་ཐར་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་གནས་པའི་སྦྱར་བ་དང་། རྣམ་ཐར་མཆོན་མེད་
 ལ་དམིགས་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ལ་སྦྱར་བའི་རྣམ་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་མཆོན་མར་མི་སྦྱར་བའི་སྦྱར་བ་དང་། རྣམ་ཐར་སྦྱོན་མེད་ལ་དམིགས་པ་ནི། རྣམ་ཐར་མཆོན་མེད་དེའི་དེ་བཞིན་ཉིད་བདེན་པར་

༡༡། །པས་ལུང་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། གནས་སྐབས་དེར་ལུང་མི་སྟོན་ཀྱང་སྦྱེ་བ་འགའ་ཞིག་ན་ལུང་སྟོན་པར་འགྱུར་ཞིང་། གང་ནའང་བྱང་ཆེན་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་
 ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་། སྦྱེས་བུ་འབྲོག་དགོན་པ་ལས་བརྒྱལ་བ་ལྟར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ། བདུད་བཞི་དང་ས་གཉིས་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་པ་དང་བཅས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། དཔྱིད་ཀྱི་དུས་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་
 པོའི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཉེ་བའི་སྦྱོར་བ་དང་། སྦྱུམ་མ་མུར་དུ་བཅོམ་ཁ་ལྟར་རང་གིས་འཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱ་བ་ལ་མུར་བའི་སྦྱོར་བ་དང་། གཞན་དོན་དང་ལྡན་པ་ནི་རང་དོན་
 དང་ལྡན་པའི་སེམས་དཔས་སྙིང་རྗེས་གཞན་དོན་དུ་བསྐྱུ་བ་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ལ་འཇུག་པའི་སྦྱོར་བའོ། །དེ་ནས་ཡུམ་དོན་བསྐྱོམ་པ་རྫོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་དེ་ཁོ་ནར་སྦྱོན་ཡོན་
 གང་ཡང་འཕེལ་མེད་འགྲིབ་མེད་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་འཕེལ་མེད་འགྲིབ་མེད་དུ་རྫོགས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་སོགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བའི་སྦྱོར་
 བ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་བསམ་མི་བྱུང་བའི་རྣམ་པ་འགོག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་དེའི་མཆོན་མ་དང་།

དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྒྱུར་བའོ། །དེའི་འབྲས་བུ་ནི་གཞན་དག་ལ་འབྲས་བུ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྱུན་པར་བྱེད་པའི་སྒྱུར་བ་དང་། ཉེས་པའི་དྲི་མ་དེ་ནི་རྣམ་པར་དག་
 པར་བྱེད་པའི་སྒྱུར་བའོ། །དུས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ནི་མུ་མཚམས་དང་བཅས་པ་སྟེ། ཟླ་བ་དང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཅི་ཅམ་གྱིས་བསྒྲུབ་པར་དམ་བཅས་པའི་དོན་ལས་མི་རྒྱར་པར་མཐར་ཐུན་པའི་སྒྱུར་བའོ། །སྒྱུར་
 བའི་གཞུང་རྩ་བའི་འབྲུ་འདི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་གྲོ་ལུང་པའི་གསུང་ལྟར་ཡུལ་དང་། སྒྱུར་བ་པོ་དང་། སྒྲོམ་པ་རྫོགས་པའི་ཐབས་དང་། འབྲས་བུ་དང་། དུས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྤྱེ་བའི་རྣམ་གཞག་ལྡས་བསྟན་པ་
 ལྟར་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་སྒྱུར་བའི་ཆོས་ལ་བཞི། ཡོན་ཏན་བཅུ་བཞི། སྒྱུན་བཞི་བཅུ་རྩ་དུག །རྒྱས་པ་མཚན་ཉིད། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཙམ་ལ་སོགས་པ། ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཅུ་བཞིའོ། །
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡུམ་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆེ་བདུད་ཀྱི་མཐུ་རྒྱས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་བཙམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ལ་སོགས་པས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བུགས་ལ་དགོངས་ཤིང་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པར་མཛད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དོན་ཆེན་པོ་ཐུར་མི་ལྷོག་པའི་ས་མགོན་

གང་ལྟར་

རྒྱ་

སྒྲིག་པ་

༡༡། །གྲི་བར་དུ་ནམ་ཡང་ངན་སོང་དུ་མི་འགོ་བ་སོགས་གྲི་ཡོན་ཏན་དང་། སངས་རྒྱས་དང་མི་འབྲལ་བའི་ཡུལ་དམ་པར་སྐྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཕྱིན་དུག་སོགས་ཟག་མེད་གྲི་ཚོས་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྤྱོད་པ་ལ་འཛིགས་པ་མེད་པའི་སྐྱེས་སུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་རིམ་གྱིས་འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཟབ་མོ་བསྒྲོམ་པ་ལ་ཡང་དག་མིན་རྟོག་གིས་ནམ་
པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་ཕྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཤེར་ཕྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་དག་བའི་རྩ་བ་ཕུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྐྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། དམ་བཅས་པའི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྐྱེ་བོ་
གཞན་དག་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་གཞུག་པར་རུས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། གཞན་གྱི་སྤྱན་ཚོགས་སྐྱབ་པའི་སྦྱོར་བ་ངེས་པར་འཐོབ་པའི་
ཡོན་ཏན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གོང་དུ་བཤད་པའི་སྦྱོར་བ་ནམས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་བྱང་སེམས་ནམས་ལ་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ནམ་པ་བཅུ་བཞི་འོ། །གཉིས་པ་སྦྱོན་བཞི་བཅུ་ཅུ་དུག་ནི།
སྦྱོན་ནི་བཅུ་ཚན་བཞིར་བཅས་པ། །དུག་ཏུ་ངེས་པར་རྟོགས་པར་བྱ། ། ༡༢ ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པ་ལ་གཞོད་པའི་སྦྱོན་ནི། བཅུ་ཕྲག་གི་ཚན་པ་བཞི་དང་བཅས་པའི་ཁར་དུག་བསྒྲན་པས་སྦྱོན་བཞི་བཅུ་

ཅུ་རྒྱལ་རྒྱ་རིས་པར་རྟོགས་པར་བྱ་ཞེས་པའོ། །སྒྲོན་ཞེ་རྒྱལ་ནི། རང་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་རྒྱུན་ཉེ་བར་གནས་པ་ཉི་ཤུ། རང་གཞན་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པའི་མཐུན་རྒྱུན་མ་ཚང་བ་ཉེར་གསུམ། གཞན་ལ་
 བརྟེན་པའི་འགལ་རྒྱུན་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། ཆོག་ཆེན་ཆེན་པོས་འཕྲོབ་པར་བྱ་དགོས་པའི་སྒྲོབས་པ་ཉ་ཅང་བུལ་བ་དང་། རྒྱུ་མཆོན་མེད་པའི་སྒྲོབས་པ་ཉ་ཅང་མུར་བ་དང་། གྲུལ་བ་དང་རྒྱོད་པ་སོགས་
 ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། མཆོན་རྟོག་གི་གཡེང་བའི་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། རོན་གཉིས་སྐྱབ་པ་ལ་ཉེ་བར་མི་ཕན་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པའི་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་
 དང་། ཡུམ་གྱི་རོ་མ་སྤྱོད་ནས་སྟོན་ལས་ལངས་ཏེ་བྱིར་བྱོགས་པར་རྒྱུ་མཆོན་འཛིན་པ་ཉིད་དང་། ཤེར་བྱིན་བོར་ནས་ཉན་རང་གི་སྡེ་སྡོད་ལ་འཇུག་པས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱུ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉམས་པ་
 དང་། རྟེན་བཀྱར་གྱུ་ཞོམ་པའི་རོ་མུང་བའི་བྱིར་ཉན་ཕོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་འཇུག་ན་རྣམ་མཁྱེན་ལས་ཉམས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐེག་པའི་མཆོག་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཀྱན་རྒྱ་འཛིན་པ་ལས་ཉམས་
 པ་དང་། ཡུམ་བོར་ནས་དམར་པོར་སྒྱུར་པའི་སྡེ་སྡོད་ལས་རྣམ་མཁྱེན་འཆོལ་བས་རྟག་རྒྱ་ཡུམ་ལས་ཆེད་དུ་ཉམས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་མཆོག་མིན་པ་དང་ཐེག་དམན་གྱི་ཆོས་མཆོག་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་པའི་

གད་ཕྱིན་	<p>༡༡། །རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ཉམས་པ་དང་། ཚོས་སྐྱའི་ཡོན་ཏན་གོང་ན་མེད་པ་ལས་ཉམས་པ་དང་། ཡུལ་རྣམ་པ་མང་པོ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲོབས་པ་ཆེར་དགྲུགས་པའི་སྒྲོ་འབྲུང་བ་དང་། ཡུམ་རྟོགས་ནས་ཡི་གེར་འབྲི་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡུམ་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡི་གེ་ལ་ཡུམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡི་གེ་མེད་པ་ལ་ཡུམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཆགས་སྤང་གི་རྟོག་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རྟེན་པ་དང་བཀྱར་སྟེ་དང་བསྟོད་བསྐྱུགས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་རོ་མུང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་འཆོལ་བ་བཅས་ཉི་ཤུའོ། །གཉིས་པ་རང་གཞན་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པའི་མཐུན་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་ཉེར་གསུམ་ནི། ཉན་པ་པོ་འདུན་པ་དྲག་པ་དང་འཆད་པ་པོ་སྟོམས་ལས་ཀྱིས་ཉམས་པ་དང་། ཉན་པ་པོ་དང་འཆད་པ་པོ་དག་དམ་ཚོས་དོན་དུ་གཉེར་མི་གཉེར་གྱི་འདུན་པའི་ཡུལ་ཐ་དད་པས་ཉམས་པ་དང་། ཉན་པ་པོ་འདོད་པ་ཆེན་པོ་བ་ཆུང་བ་ལྟར་བཅོས་པ་ཡིན་ལ། འཆད་པ་པོ་འདོད་ཆེན་པ་འདོད་པ་ཆུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་པ་དང་། ཉན་པ་པོ་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡན་ཞིང་འཆད་པ་པོ་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་མི་ལྡན་པས་</p>	
རྟོག་		
སྟོན་འབྲེལ་		

ཉམས་པ་དང་། ཉན་པ་པོ་དགེ་བ་དང་ལྡན་ཅིང་འཆད་པ་པོ་དགེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཚེས་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་པ་དང་། ཉན་པ་པོ་གཏོང་བ་ལ་དགའ་ཞིང་འཆད་པ་པོ་སེར་སྒྲ་བྱེད་པས་ཉམས་པ་དང་། ཉན་པ་པོས་ཡོན་སྦྱན་པར་བྱེད་ཅིང་འཆད་པ་པོས་ཡོན་མི་ལེན་པར་བྱེད་པས་ཉམས་པ་དང་། ཉན་པ་པོས་མགོ་སྦྱོས་པས་གོ་བ་ཡིན་ལ་འཆད་པ་པོ་རྣམ་པར་སྦྱོས་པས་གོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་པ་དང་། ཉན་པ་པོས་མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཚེས་མདོན་པར་ཤེས་ཤིང་འཆད་པ་པོས་མདོན་པར་མི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་པ་དང་། ཉན་པ་པོ་ཕར་བྱིན་དུག་ལྡན་ཞིང་འཆད་པ་པོ་བྱིན་དུག་དང་མི་ལྡན་པས་ཉམས་པ་དང་། ཉན་པ་པོ་ལམ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་ཤིང་འཆད་པ་པོ་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པས་ཉམས་པ་དང་། ཉན་པ་པོ་གཟུངས་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ་འཆད་པ་པོ་གཟུངས་མ་ཐོབ་པས་ཉམས་པ་དང་། ཉན་པ་པོ་ཡུམ་ཡི་གེར་འབྲིར་འདོད་ཅིང་འཆད་པ་པོ་ཡི་གེར་འབྲིར་མི་འདོད་པས་ཉམས་པ་དང་། ཉན་པ་པོ་འདོད་ཡོན་ལ་འདུན་པ་དང་བྲལ་ཞིང་འཆད་པ་པོ་མ་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་པ་སྟེ་དཔོན་སྟོབ་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་སྦྱོན་བཅུ་བཞི་དང་། གཞན་དོན་དུ་ངན་སོང་གི་འགྲོ་བར་སྐྱེ་བ་ལས་བྱིར་བྱོགས་པ་དང་། རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་ལ་ཡིད་བདེ་བ་སྟེ་དེ་གཉིས་ནི་རང་ཁོ་

གད་ཕྱིན་	༡༡། །ན་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲོན་ནོ། །འཆད་པ་པོ་གཅིག་ཕུ་ལ་བརྟེན་པར་དགའ་ཞིང་ཉན་པ་པོ་འཁོར་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་པ་དང་། འཆད་པ་པོས་གདུལ་བྱའི་གོ་སྐབས་མི་ འབྲེད་ཅིང་ཉན་པ་པོས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པར་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་པ་དང་། འཆད་པ་པོ་བྲང་བྲང་ཅུང་བྲང་ཅམ་འདོད་ཅིང་ཉན་པ་པོས་དེ་སྒྲོན་པར་མི་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་པ་དང་། འཆད་པ་པོ་ སྒོག་གི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགོ་བ་དང་ཉན་པ་པོ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགོ་བས་ཉམས་པ་དང་། འཆད་པ་པོ་ཟུ་གོ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགོ་བ་དང་ཉན་པ་པོ་དེར་མི་འགོ་བས་ཉམས་ པ་དང་། འཆད་པ་པོ་ཆོམ་རྒྱན་པ་ལ་སོགས་པས་དགྲུགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་འགོ་བ་དང་ཉན་པ་པོ་དེར་མི་འགོ་བས་ཉམས་པ་དང་། འཆད་པ་པོ་མཛའ་བཤེས་ཀྱི་བྱིམ་དུ་བལྟ་བ་དང་ཉན་པ་པོ་རྣམ་པར་ གཡེང་བ་དེ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བས་ཉམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དཔོན་སྒྲོབ་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྲོན་བདུན་བཅས་ཉེར་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་རྒྱུན་གསུམ་ནི། བདུད་ཀྱིས་ ཡུམ་དོན་དང་རང་རྒྱུད་སོ་སོར་འབྲེད་པའི་སྒྲོར་བ་དང་། བདུད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ལམ་བཅོས་མ་ཉེ་བར་སྐྱབ་པའི་སྒྲོར་བ་དང་། གུས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་བདུད་སྒྲིག་ཅན་དགོ་	133
ར་བདུན་		
རྒྱུ་འགྲེལ་		

སྒྲོང་གི་ཆ་བྱད་དུ་སྒྲུལ་པ་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་རྩས་པ་མཚན་ཉིད་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གིས་མཚན་དེ་མཚན་ཉིད་དུ། །
 ཤེས་བྱ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ། །ཤེས་པ་བྱད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །དོ་བོ་ཉིད་གང་མཚན་བྱ་ཡང་། ། ༡༣ ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཚན་ཉིད་གང་གིས་མཚན་གཞིའི་སྟེང་དུ་མཚན་བྱ་དེ་མཚན་པའི་བྱིར་དུ་བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་
 དེ་ནི་རྣམ་གྲངས་དུར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། དེས་བསྟན་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། བྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར་
 རོ། །དེས་ན་མཚན་ཉིད་དེ་གསུམ་གྱིས་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་མཚན་བྱར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཡང་དོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པཤད་ལ་དུག། བམས་ཅད་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད། ལམ་ཤེས་པའི་
 མཚན་ཉིད། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། བྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད། བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་བྱ་དོ་བོ་ཉིད་མཚན་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། །འཇིག་རྟེན་འཇིག་མེད་
 བདག་ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་སེམས་ཀྱི་སྒྲོད་པ་དང་། །དེ་བསྐྱུས་པ་དང་བྱིར་ལྷས་དང་། ། ༡༤ །མི་ཟད་པ་ཡི་རྣམ་པ་དང་། །ཆགས་བཅས་སོགས་དང་རྒྱ་ཆེན་དང་། །ཆེན་པོར་གྱུར་དང་ཆད་མེད་དང་། །རྣམ་ཤེས་བསྟན་དུ་མེད་པ་དང་། ། ༡༥ །

༡༡། །སེམས་བལྟར་མེད་དང་ཤེས་པ་འདི། །གཡོ་བ་ལ་སོགས་ཤེས་བྱ་དང་། །དེ་ལས་གཞན་ཡང་དེ་དག་ནི། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས། ༡༢ །བྱུང་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་དེ། །གཞན་ལ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་འདི། །ཐམས་ཅད་
 ཤེས་པ་ཉིད་སྐབས་ཀྱི། །ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད་བསྟུས་པ་ཡིན། ༡༣ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །འདིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གཞིའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བཅུ་དྲུག་གི་མཆོན་ཉིད་དུ་གསུངས་
 གྱུར། དོན་གྱིས་ན་གཞིའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བཅུ་དྲུག་གི་མཆོན་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡུམ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གོ་འཕང་འབྱུང་བར་རྟོགས་
 པ་དང་། བཏགས་པའི་དངོས་པོ་སྤང་བོ་ལྡེ་སོགས་འཛིག་རྟེན་ཡེ་གདོད་མ་ནས་ཡོད་མ་སྤྱོད་བ་དེ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པས། ཡོད་མ་སྤྱོད་བར་བདེན་པའི་བདེན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་མི་འོང་བ་དེ་
 འཛིག་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྟོད་པ་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དེ་སྤང་བྱར་མཁྱེན་ནས་སྤངས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པས་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་
 ཤེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གང་དག་གི་སེམས་དེ་ནང་དུ་བསྟུས་པ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་། ཕྱིར་བལྟས་པ་དབང་ཡིད་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གནས་སྐབས་ཚད་མར་རྫོམ་ནའང་། ཡང་དག་མིན་

ཉོག་གི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཚད་མིན་དུ་དགོངས་ནས་ཚད་མའི་སྒྲིམ་བུ་དང་འགལ་ལྷོར་གྱུ་བ་པར་ཤེས་པ་དང་། དེས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ནང་དུ་བསྐྱུ་བ་དང་ཕྱིར་གཡེང་བ་གང་གིས་ཀྱང་གཤོད་
 མ་ནས་ཞུགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཡན་གཤོད་གང་ཡང་མི་འཆལ་བའི་ཕྱིར་ན་སེམས་ཅན་ཤེས་པར་བཅས་པ་འགགས་ཀྱང་གཤོད་མའི་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་དེ་ནི་མི་འགག་པས་མི་བད་པའི་རྣམ་པ་དང་། གང་
 སོ་སོའི་སྒྲེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པར་ཤེས་པ་དང་། སོགས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་དགྱིས་གཞན་ཡང་དེའི་རྒྱད་ལ་ལྷན་པར་བསྟན་པ་དང་། ཆགས་སོགས་ལས་གྲོལ་བའི་
 ཤེས་པ་འདང་རྣམ་པར་བསལ་བའི་རྗེས་སུ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པས་དམ་པའི་སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་མ་གཏུགས་པས་ན་སེམས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང་། དེ་
 ལྟ་བུའི་སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་འདང་གཞལ་བའི་ཚད་འདི་ཙམ་མོ་ཞེས་གཟུང་དུ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ན་
 བསྟན་དུ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་གཤོད་མ་ནས་ཡོད་མ་མྱོང་བའི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་ལྔའི་ཡུལ་དུ་འད་སེམས་ཅན་སེམས་དང་བཅས་པ་མི་སྣང་བ་དང་། མི་གཟིགས་པས་སེམས་

༡༡། །ལྷ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་གཡོ་བ་དང་། ལ་སོགས་པས་འདྲ་བ་དང་། བཀྲམ་པ་དང་བཅུམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ལོག་པའི་ལྷ་བ་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམས་རྟོགས་པ་དང་།
 དམིགས་ཡུལ་བཞི་པོ་དེ་ལས་གཞན་ཡང་སེམས་གཡོ་བ་དང་འཕྲོ་བ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་བསལ་བ་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་གྱུ་བ་པ་གསལ་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། མངོན་ན་ཐུབ་པས་
 བདེན་གཉིས་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་དེ་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་བཅས་པའི་བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་ཆོས་ཅན། གཞི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་གྱི་སྐབས་གྱི་ཤེས་པའི་
 མཆོན་ཉིད་བསྟུས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞི་ཤེས་གྱི་ཤེས་པའི་ཐ་སྟོད་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི། ལྷ་མེད་མཆོན་མ་མེད་བཅས་དང་། ལྷོན་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་། ལྷེ་མེད་
 འགག་པ་མེད་སོགས་དང་། ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྲུག་མེད་དང་། ༡༥ །འདྲུ་མི་བྱེད་དང་རྣམ་མི་རྟོག་ །རབ་དབྱེ་མཆོན་ཉིད་མེད་ཉིད་ལ། །ལམ་ཤེས་ཉིད་གྱི་སྐབས་གྱི་ནི། །ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པར་བཞེད། ༡༦ ཅེས་གསུངས་ཏེ།
 དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དང་བཅས་པ་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་ཡང་ལྷ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། མཆོན་མ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བཅས་པ་དང་། ལྷོན་པ་རྣམ་པར་སྤངས་

གད་ཕྱིན་	<p> ༡༡། །པར་བཞེད་དོ། །གསུམ་པ་རྣམ་མཁུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ནི། དེ་ནི་ཉིད་གྱི་ཚོས་བརྟེན་ནས། །གནས་དང་གྲུས་པར་བྱ་བ་དང་། །སྤྲེལ་མ་ཉིད་དང་མཉེས་པ་དང་། །དེ་ལ་མཚོན་དང་བྱེད་མེད་དང་། ༡༠ །ཀྱུན་ཏུ་འཇུག་མཁུན་གང་ཡིན་དང་། །མ་མཐོང་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་། །འཇིག་རྟེན་སྟོང་ཉིད་རྣམ་པ་དང་། །བརྗོད་དང་ཤེས་མཛད་མངོན་སུམ་མཛད། ༡༡ །བསམ་མི་བྱུང་དང་ནི་ཉིད་སྟོན། །འཇིག་རྟེན་འདུ་ཤེས་འགོག་པ་ལ། །རྣམ་པ་ཀྱུན་མཁུན་ཚུལ་ལ་ནི། །ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅེས་བཤད་དོ། ༡༢ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེས་ན་དོན་དམ་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཡེ་ཤེས་དེ་གང་ལ་མངའ་བ་ཉིད་གྱི་བྱུང་པར་གྱི་ཚོས་ཡིན་པས། །གང་ལ་མངའ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་གྱི་ཐུགས་ལ་གནས་པ་དང་། །ཤར་ཕྱིན་ནམ་ཡུམ་མམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ལ་གྲུས་པར་བྱ་བ་རིམ་གྱོ་དང་། །དེ་ལ་སྤྲེལ་མ་ཉིད་དེ་བཀྱར་བའི་གནས་སུ་བྱེད་པ་དང་། །མཉེས་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་བའི་རོལ་སྟངས་དང་། །དེ་ལ་མཚོན་པར་བྱ་བ་དང་། །ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་ག་བ་ཉིད་ཙམ་ལས་བྱེད་པ་པོ་མེད་པས་བྱེད་པ་དང་དེས་བྱས་པ་མེད་པ་དང་། །རྣམ་མཁུན་དེའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱུན་ཏུ་འཇུག་ཅིང་འཇུག་པ་ན་ཡུལ་དེ་མཁུན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། །སེམས་ཅན་གྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་མཐོང་མི་མཐོང་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་བའི་དེ་ཉིད་དེ་ </p>	139
བདུན་ཏུ་		
རྒྱུ་འགྲེལ་		

༡༡། །གྲིས་བྱང་པར་གྱི་ཚོས་རྣམས་གྲིས་ཐེག་དམན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལས་བྱང་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། །བྱང་ཇི་ལྟར་ཞུགས་པ་ཡང་བདེན་པ་བཞིའི་ཡུལ་ལ་སྦྱོང་པའི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་བཟོད་སྐྱད་ཅིག་
 མ་ནི་བཅུ་དྲུག་གིས་ཐེག་དམན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལས་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། བསམ་མི་བྱབ་དང་མི་མཉམ་དང་། །གཞལ་དང་བགྲང་ལས་ཡང་
 དག་འདས། །འཕགས་པ་ཀུན་སྦྱང་མཁས་པ་ཡིས། །རིག་བྱ་བྱན་མོང་མིན་ཤེས་ཉིད། ༡༢ །ཤེས་སྦྱར་བྱི་དང་གང་མེད་དང་། །སྦྱབ་དང་ཡང་དག་འགྱུབ་པ་དང་། །དམིགས་པ་རྟེན་དང་བཅས་པ་དང་། །མཐའ་དག་པ་དང་ཡོངས་འཛིན་
 དང་། ༡༣ །རོ་མུང་མེད་དང་བྱང་པར་ནི། །བཅུ་དྲུག་བདག་ཉིད་ཤེས་བྱ་སྟེ། །གང་གིས་ལམ་ནི་གཞན་དག་ལས། །བྱང་དུ་འཕགས་པས་བྱང་པར་ལམ། ༡༤ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་
 པའི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཁྱེན་པ་འདི་ནི་བསམ་གྲིས་མི་བྱབ་པ་སྟེ། དེ་ལ་བསམ་པ་ནི་བྱབ་བྱེད་འཇུག་མི་རུང་བ་དང་། མི་མཉམ་པ་སྟེ་མཁྱེན་པ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་པས་མཉམ་པའམ་འགྲན་པར་མ་
 མཆིས་པ་དང་། མཁྱེན་པ་དེས་ཡུལ་གཞལ་བར་བྱེད་མི་བྱེད་སོགས་ལས་འདས་པ་དེ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་མཁྱེན་པ་དེའི་ངོ་བོ་སྦྱེ་འགག་ཏུ་མ་གྱུར་པས་བགྲང་བར་བྱ་བ་ཡིན་མིན་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་

༡༡། །པ་དག་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་དག་བྱེད་ལ་མཁས་པའི་ཡོངས་འཛིན་བསྟེན་པ་དང་། གང་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་གང་གི་འང་ངོ་བོ་དང་རྣམ་པ་རོ་མུང་བ་མེད་པའི་མཁྱེན་
 པ་བྱེད་པར་ཅན་གྱིས་འགོག་བདེན་གྱི་དེ་ཉིད་དམིགས་པར་བྱེད་དོ། །མདོར་ན་ཐེག་ཆེན་ལས་བྱེད་པར་ནི་བཙུ་བྱུག་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བྱེད་ཆོས་གང་གིས་བྱང་སེམས་ལམ་ནི་
 གཞན་ཉན་རང་དག་གི་ལམ་ལས་ཆོས་བཙུ་བྱུག་གིས་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པས་བྱེད་པར་གྱི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་གོ། །ལྷ་པ་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། བན་དང་བདེ་དང་སྒྲོབ་པ་དང་། །མི་རྣམས་ཀྱི་ནི་
 སྒྲོབས་དག་དང་། །གནས་དང་དཔུང་གཉིན་གླིང་དང་ནི། །ཡོངས་འབྲེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ༡༧ །ལྷན་གྱིས་གྲུབ་དང་ཐེག་གསུམ་གྱི། །འབྲས་བུ་མདོན་སུམ་མི་བྱེད་བདག །ཐ་མ་རྟེན་གྱི་མཛེད་པ་སྟེ། །འདི་ནི་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། ༡༨
 །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་འང་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཕན་པ་དང་། མུང་འདས་ལ་འགོད་པའི་བདེ་བ་དང་། གང་དག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྒྲོབ་པ་དང་། སྒྲོབ་པར་རུས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོབས་
 དག་ཏུ་གནས་པ་དང་། གོ་འཕང་མཆོག་གི་གནས་ལ་འགོད་པ་ཉིད་དང་། བདུད་དང་ཕྱིར་གྲོལ་བ་བསྒྲེག་པའི་དཔུང་གཉིན་དང་། ཉམ་ང་བ་ངལ་གསོ་བར་བྱེད་པའི་གླིང་དང་ནི་གདུལ་བྱ་དམན་པ་

ནམས་བཟང་པོ་ལམ་མཆོག་གི་ལམ་དུ་ཡོངས་སུ་འབྱེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཕན་བདེ་སྦྱོབ་པའི་བྱེད་པའང་རྩལ་བ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པར་ངང་ངམ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རང་དོན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་དང་། བྱེད་པའི་ཐ་མ་རྟེན་གྱི་མཛད་པ་སྟེ། བྱེད་པ་པོར་བཤད་པ་འདི་དང་བཅས་པས་ནི་བྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དུག་པ་མཆོན་བྱ་ངོ་བོ་ཉིད་མཆོན་ནི། ཉོན་མོངས་རྟགས་དང་མཆོན་མ་དང་། །མི་མཐུན་སྟོགས་དང་གཉེན་པོ་དག །དབེན་དང་དགའ་དང་ངེས་པ་དང་། །ཆེད་དུ་བྱ་དང་མི་དམིགས་དང་། ༡༩ །མངོན་པར་ཞེན་པ་བཀག་པ་དང་། །དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་གང་ཡིན་དང་། །མི་མཐུན་ཐོགས་པ་མེད་དང་དེ། །གཞི་མེད་འགྲོ་མེད་སྦྱེ་མེད་དང་། ༢༠ །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་མི་དམིགས་དང་། །ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དུག་བདག་ཉིད་། །མཆོན་བྱ་ལྟ་བུར་མཆོན་པས་ན། །མཆོན་ཉིད་བཞི་པར་བཞེད་པ་ཡིན། ། ༢༡ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པས་དབེན་པ་དང་། །རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་སོགས་གྱི་ཆོས་གྱིས་དབེན་པ་དང་། །མཆོན་མ་སྟེ་དམིགས་པས་དབེན་པ་དང་། །མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་དང་། །སྦྱོས་པ་དག་གིས་ཉེ་བར་དབེན་པ་དང་། །སྤང་བྱས་ཀྱང་དབེན་ན་གཉེན་པོ་དག་གིས་དབེན་པ་དང་། །སེམས་ཅན་སྤང་ན་ལས་འདའ་བའམ། །འཆང་རྒྱ་བའི་ཐབས་སྟོན་ཀྱང་། །སེམས་ཅན་འཆང་རྒྱ་བ་མི་སྲིད་

༡༡། །པའི་ཕྱིར། ལམ་སྐྱབ་པ་སོགས་དཀའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དབེན་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡོངས་གྲུབ་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནར་ངེས་པས་ཐེག་པ་གཞན་གྱི་སྒྲོས་པས་དབེན་པ་དང་། ཡོངས་
 གྲུབ་ཉིད་ལ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་ཆེད་དུ་བྱ་བས་མཚན་ཉིད་གཞན་གྱི་གཡེང་བས་དབེན་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པས་དམིགས་པས་དབེན་པ་དང་། མདོན་པར་ཞེན་པ་བཀག་པ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་
 དབེན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དམིགས་པས་དབེན་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལོག་པའི་འབྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབེན་པས་མི་མཐུན་པ་དང་། མི་མཐུན་པ་དེ་
 རང་གི་རོ་བོ་རྩོུ་རྩོུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་ལ་འཁོར་བ་དང་འབྲུལ་པའི་གནས་ཀྱི་གཞི་མེད་པ་དང་། འགྲོ་འོང་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་སྟེ་གསར་བྱུང་མེད་པ་དང་། དེ་
 བཞིན་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་མི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ལྡོག་ཆ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་མཚན་གཞི་དེ་ཉིད་མཚོན་པ་སྐྱབས་སུ་བབ་ནའང་། འདིར་མཚོན་བྱ་མཁྱེན་
 གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱ་ད་བྱེད་པ་སྟེ་བྱུར་མཚོན་པས་ན་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་འདི་ནི་བཞི་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ལོ། །བཞི་པ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

གང་ལྟར་

དོན་བཞི་

སྒྲིག་པ་

༡༡། །མི་རྟོག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་པ་ལྟའོ། །གཉིས་པ་དབང་པོའི་དབྱེ་བ་ནི། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྣོན་
པོ་ཡིས། །རྟོགས་སྤྱུལ་པོས་རྟོགས་དཀའ་བཞེད། ། ༣༤ ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལའང་དད་སོགས་དེ་དག་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཡིས་ནི་རྟོགས་པར་སྤྱུལ་
མཆོན་འཛིན་དང་བཅས་པའི་དབང་པོ་རྟུལ་པོས་ནི་རྟོགས་དཀའ་བར་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་གསུམ། རྟོན་ཅེ་བཟོད་མཆོག་སྒྲོམ་པའི་གནས་སྐབས། རྟོན་གྱི་གང་ཟག་ཕྱིར་མི་
ལྟོག་པའི་རྟོགས། སྒྲོམ་རིམ་བྱུང་པར་ཅན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྟོན་པ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་བསྐྱགས། །དེ་དག་ཉིད་ལ་སེམས་མཉམ་སོགས། །རྣམ་པ་དག་ནི་བཅུར་བཤད་དོ། ། ༣༥ །བདག་ཉིད་
སྤྲིག་པ་ལས་ལྟོག་ཅིང་། །སྦྱོན་ལ་སོགས་ལ་གནས་པས་གཞན། །དེ་དག་ལ་ནི་འགོད་པ་དང་། །བསྐྱགས་པ་བརྗོད་དང་མཐུན་པ་ཉིད། ། ༣༦ །ཅེར་གྱུར་དེ་བཞིན་བཟོད་པ་ནི། །རང་གཞན་རྟོན་ཅན་བདེན་ཤེས་པ། །ཆོས་མཆོག་དེ་བཞིན་སེམས་
ཅན་རྣམས། །སྦྱོན་བྱེད་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ། ། ༣༧ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་རྟོན་པ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། །ཞེས་པས། །འདིར་གྱི་དོན་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་བསྟན་པ་ལས།

༡༡། །སྒྲུག་གི་གཉེན་མཆོམས་ཀྱི་སེམས་བཅས་ལྟའོ། །དེ་ནས་ཅེ་མོའི་དམིགས་པ་ནི་སྒྲུ་མ་བཞིན་ལས། ཅེ་མོ་ཆུང་དུའི་རྣམ་པ་ནི། བདག་ཉིད་སྒྲིག་པ་ལས་ལྟོག་ཅིང་། །དེ་དག་ལ་ནི་འགོད་པ་
 དང་། །བསྒྲགས་པ་བརྗོད་དང་མཐུན་པ་ཉིད། །ཅེས་པའོ། །ཅེ་མོ་འབྲིང་གི་རྣམ་པ་ནི། སྒྲིན་ལ་སོགས་ལ་གནས་པས་གཞན། །དེ་དག་ལ་ནི་འགོད་པ་དང་། །བསྒྲགས་པ་བརྗོད་དང་མཐུན་པ་ཉིད། །ཅེས་
 པའོ། །སོགས་པས། ཅེ་མོ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་ནི། རང་སྟོང་སོགས་ལ་གནས་པས་གཞན། །དེ་དག་ལ་ནི་འགོད་པ་དང་། །བསྒྲགས་པ་བརྗོད་དང་མཐུན་པ་ཉིད། །ཅེས་པས། ཅེ་མོ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་
 གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྟན་ལ། དེ་བཞིན་བཟོད་པའི་དམིགས་པ་ནི་སྒྲུ་མ་བཞིན་ལས། བཟོད་པ་ཆུང་དུའི་རྣམ་པ་ནི། རང་ཉིད་བདེན་བཞི་ལ་གནས་གཞན། །དེ་དག་ལ་ནི་འགོད་པ་དང་། །བསྒྲགས་པ་
 བརྗོད་དང་མཐུན་པ་ཉིད། །ཅེས་སོ། །བཟོད་པ་འབྲིང་གི་རྣམ་པ་ནི། ལྷགས་སོགས་ཆེད་དུ་གནས་པས་གཞན། །དེ་དག་ལ་ནི་འགོད་པ་དང་། །བསྒྲགས་པ་བརྗོད་དང་མཐུན་པ་ཉིད། །ཅེས་པའོ། །བཟོད་
 པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་ནི། བྱང་སེམས་སྒྲིན་མེད་ལ་གནས་གཞན། །དེ་དག་ལ་ནི་འགོད་པ་དང་། །བསྒྲགས་པ་བརྗོད་དང་མཐུན་པ་ཉིད། །ཅེས་སོ། །ཆོས་མཆོག་གི་དམིགས་པ་ནི་སྒྲུ་མ་དེ་བཞིན་ལས། ཆོས་

མཚོག་ཆུང་དུའི་རྣམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་སོགས་གྱིས་མཚོན་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་སྒྲིན་སོགས་གནས་པས་གཞན། །དེ་དག་ལ་ནི་འགོད་པ་དང་། །བསྐྱགས་པ་བརྗོད་དང་
 མཐུན་པ་ཉིད། །ཅེས་སོ། །ཚོས་མཚོག་འབྲིང་གི་རྣམ་པ་ནི། བདག་ཉིད་མངོན་ཤེས་བསྐྱེད་ལ་གནས། །དེ་དག་ལ་ནི་འགོད་པ་དང་། །བསྐྱགས་པ་བརྗོད་དང་མཐུན་པ་ཉིད། །ཅེས་སོ། །ཚོས་མཚོག་ཆེན་
 པོའི་རྣམ་པ་ནི། བདག་ཉིད་རྣམ་མཁྱེན་བསྐྱེད་ལ་གནས། །དེ་དག་ལ་ནི་འགོད་པ་དང་། །བསྐྱགས་པ་བརྗོད་དང་མཐུན་པ་ཉིད། །ཅེས་པར་སྦྱར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་སྦྱིར་མི་
 ལྟོག་པའི་རྟགས་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། རོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ། །མཐོང་དང་གོམས་པའི་ལམ་དག་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་གནས། །དེ་
 འདིར་སྦྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཚོགས། ། ༣༥ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྟེན་གྱི་དབྱེ་བའི་སྒྲོ་ནས་མདོར་བསྟན་པར་མཛད་དེ། དེ་ཡང་དེས་འབྱེད་གྱི་ཡན་ལག་ལ་གནས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། མཐོང་བ་དང་། མཐོང་བེན་གོམས་
 པའི་ལམ་དག་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་གནས་པ་དེ་ནི་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སྦྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཚོགས་ཡིན་ཏེ། ལམ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་གནས་པ་ལ་སྦྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་དང་ལྟན་པའི་

༡༡། བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ། སྦྱོར་ལམ་པ་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ཉི་ཤུ། མཐོང་ལམ་པ་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་བཅུ་དུག། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་བརྒྱད་
 རོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་ལྟོག་སོགས་རྟགས། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུར་བརྗོད་པ་ཡིས། །དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ལ་གནས་པའི། བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་མཚན་
 ཉིད་འདི། ། ༣༧ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་གཟུགས་སོགས་སུ་བབྱུང་བ་ལས་ལྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་གྱི་རྣམ་པ་ཉི་ཤུར་བརྗོད་པ་ཡིས་དེས་འབྱེད་གྱི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ལ་གནས་
 པའི་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདི་བསྟན་ཏེ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། རྟོན་གྱི་རྟགས་བཅུ་གཅིག། རྩེ་མོའི་རྟགས་དུག། བཟོན་པའི་རྟགས་གཉིས། ཚོས་མཚོག་གི་རྟགས་གཅིག་
 གོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་ལྟོག་པ་དང་། །ཐེ་ཚོམ་མི་དལ་བྱེད་པ་དང་། །བདག་ཉིད་དག་པ་ལ་གནས་ཤིང་། །གཞན་དག་དེ་ལ་འགོད་པ་དང་། ། ༤༠ །གཞན་གྱི་རྟོན་ཅན་སྦྱོར་སོགས་དང་། །ཟབ་མོའི་དོན་ལའང་སོམ་ཉི་
 མེད། །བྱམས་ལུས་སོགས་དང་སྦྱིབ་པ་ནི། །རྣམ་པ་ལྟ་དང་མི་འགྲོགས་དང་། ། ༤༡ །བག་ལ་ཉལ་གྱུན་འཛོམས་པ་དང་། །དྲན་པ་དང་ནི་ཤེས་བཞིན་དང་། །གོས་ལ་སོགས་པ་གཙང་བ་དང་། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་

པའི་ཚེས་ལ་དེ་དང་དེར་མོས་པ་ལྷོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་དོན་མ་ཡིན་དུ་འཛིན་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཟད་པ་དང་། མི་དལ་བ་སྟེ་མི་ཁོམས་པའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་ཟད་པ་དང་། བདག་ཉིད་དགེ་བ་འབའ་
 ཞིག་ལ་གནས་ཤིང་གཞན་དག་དགེ་བ་དེ་ལ་འགོད་པ་དང་། འགོད་པར་གྱུར་པའི་གདུལ་བྱ་གཞན་གྱི་རྟེན་ཅན་དེས་ཀྱང་གཞན་སྐྱེན་སོགས་ལ་འགོད་པ་དང་། ཟབ་མོའི་དོན་ལའང་སོམ་ཉི་མེད་པ་
 དང་། བྱ་བ་བྱམས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལུས་དང་། སོགས་པས་ངག་ཡིད་གྱིས་གཞན་ལ་ཡན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དང་། འདོད་འདུན་སོགས་སྐྱབ་པ་ནི་རྣམ་པ་ལྡན་དང་མི་འགྲོགས་པ་དང་། ལྷ་བའི་བག་ལ་
 ཉལ་ཀུན་དུ་འཛོམས་པ་དང་། འདས་པའི་ཡུལ་ལ་དྲན་པ་ལྡན་པ་དང་ནི། ད་ལྟར་གྱི་ཡུལ་ལ་ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པ་དང་། གོས་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པས་གཙང་བ་དང་བཙུ་གཅིག་
 གོ། །གཉིས་པ་རྩེ་མོའི་རྟགས་དུག་ནི། ལུས་ལ་སྒྲིན་བྱ་རྣམས་མི་འབྱུང་། ༥༢ །གྲ་གྲུ་མེད་སེམས་སྦྱངས་པ་ནི། །ལེན་དང་སེར་སྣ་མེད་སོགས་དང་། །ཚོས་ཉིད་ལྡན་པར་འགྲོ་ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་དུ་དཔྱལ་འཚོལ་དང་། ༥༣
 །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལུས་ལ་སྒྲིན་བྱ་རྣམས་མི་འབྱུང་བ་དང་། དམན་པ་ཡིད་བྱེད་གྱི་གྲ་གྲུ་མེད་པའི་སེམས་དང་། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་སྦྱོད་པ་ལེན་པ་དང་།

༡༡། །སེར་སྒྲ་མེད་པ་དང་། སོགས་པས་བྱིན་དུག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བར་ལྡན་པར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགྲོ་བ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་དབྱེ་ལ་བའང་
 འཆོལ་བ་སྟེ་དུག་གོ། །གསུམ་པ་བཟོད་པའི་རྟགས་གཉིས་ནི། གཞན་གྱིས་དགྱི་བར་མི་བརྟུབ་དང་། །ལམ་གཞན་ཉེ་བར་སྟོན་བདུད་ལ། །བདུད་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོན་པ་དང་ལམ་གཞན་
 གྱིས་དགྱི་བར་མི་བརྟུབ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གཞན་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་བདུད་དམ་གཞོད་པ་ལ་གཞོད་པའམ། གོགས་སམ། གདོན་ནམ། བདུད་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་པ་དང་གཉིས་
 སོ། །བཞི་པ་ཆོས་མཆོག་གི་རྟགས་གཅིག་ནི། སངས་རྒྱས་དབྱེས་པའི་སྟོན་པ་སྟེ། ༤༤ །རྟགས་ནི་ཉི་ཤུ་དེ་དག་གིས། །དྲོད་དང་ཅེ་མོ་བཟོད་བཅས་དང་། །ཆོས་མཆོག་རྣམས་ལ་གནས་པ་ནི། །རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་མི་ལྟོག། ༤༥
 ཅེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་དབྱེས་པའི་སྟོན་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་སྟེ། མདོར་ན་རྟགས་ནི་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་དག་གིས་དྲོད་དང་ཅེ་མོ་བཟོད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་རྣམས་ལ་གནས་པའི་སྟོར་ལམ་པ་
 ནི་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་གནས་སྐབས་གཞན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བྱིར་མི་ལྟོག་གོ། །གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་པ་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་། ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་ལྷོག་པའི། མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། ། ༤༩ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་བརྒྱད་
 དང་། ཤེས་པ་བརྒྱད་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐོང་བའི་ལམ་ལས་སྤྱིར་མི་ལྷོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དབྱེ་
 བ། རོན་བསྐྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སྤྱག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ། ཀུན་བདེན་གྱི་རྣམ་པ། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་སོགས་འདུ་ཤེས་ལྷོག་པ་དང་། སེམས་བརྟན་ཐེག་པ་
 དམན་དག་ལས། རྣམ་ལོག་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི། ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་དང་། ། ༥༠ ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་དང་ལ་སོགས་པས་སྤང་སོགས་གྱི་ཆོས་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་འདུ་ཤེས་ལས་ལྷོག་པ་སྤྱག་
 བསྐྱ་ལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། བདུད་ལས་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལས་བསྐྱོག་ཀྱང་བསྐྱོག་ཏུ་མི་བརྟུབ་པའི་སེམས་བརྟན་པ་དེ་སྤྱག་བསྐྱ་ལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་། ཐེག་པ་དམན་
 པ་དག་ལས་སེམས་རྣམ་པར་ལོག་པ་ནི་སྤྱག་བསྐྱ་ལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པ་བཞི་དང་། འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཀྱང་བསམ་གཏན་ལ་

༡༡། །སོགས་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཡན་ལག་སྟེ་རྒྱ་ཡོངས་སུ་བྱེད་པ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའོ། །གཉིས་པ་ཀྱན་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ནི། ལུས་སེམས་ཡང་བ་ཉིད་དང་ནི། །འདོད་པ་
 སྦྱོད་ལ་ཐབས་མཁས་དང་། །རྟག་ཏུ་ཚངས་པར་སྦྱོད་ཉིད་དང་། །འཚོ་བ་རྣམ་པར་དག་ཉིད་དང་། ། ༤༥ ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལུས་དང་སེམས་གང་དུ་སྦྱོ་བ་དང་འཇུག་པ་ལ་ཡང་བ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ནི་ཀྱན་འབྱུང་ལ་ཚོས་
 ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྦྱོན་པ་གཏོང་བ་དང་། ཟང་ཟིང་གི་སྒོ་ནས་ཆགས་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱ་འཁོར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ལུས་ངག་གིས་ཉེ་བར་སྦྱོད་ཀྱང་། སེམས་ཀྱིས་ཡུལ་ལ་
 འདུན་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་བ་གཏན་ནས་ཆད་པས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའང་རང་ཉིད་འདོད་ཡོན་ལ་དུག་ལྟར་གཟིགས་ཀྱང་འདོད་ཡོན་སྦྲན་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས། གཞན་
 དག་འདོད་ཡོན་གྱི་རྒྱས་གདུལ་བྱ་བ་གྱི་སྟེ། མཐར་ཐུག་གདུལ་བྱ་འདོད་ཡོན་ལ་དུག་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་སྟོན་པས་རང་གཞན་འཁོར་བའི་ཉེས་པས་མི་གོས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཀྱན་འབྱུང་ལ་ཚོས་ཤེས་
 དང་། ཐབས་མཁས་པའི་སྦྱོད་པས་འདོད་ཡོན་བསྟེན་པ་ལྟར་སྦྱང་ཡང་། སེམས་དཔའ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་འགར་ཡང་མ་གཟིགས་པས་རྟག་ཏུ་ཚངས་པར་སྦྱོད་པ་ཉིད་ལ་གནས་པ་

ནི་ཀུན་འབྱུང་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སེམས་དཔའ་དེའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཞན་གྱིས་དད་པས་ཡོན་ཕུལ་བའི་དགོ་རྩ་འཕེལ་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་
 ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་ཅུས་པས་འཆོ་བ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་ནི་ཀུན་འབྱུང་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའོ། །གསུམ་པ་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ནི། སྤང་སོགས་བར་ཆད་བྱེད་རྣམས་དང་། ཆོགས་
 དང་དབང་སོགས་བཅས་པ་ཡི། གཡུལ་འགྱེད། ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྤང་པོ་དང་སོགས་པས་ཁམས་དང་སྦྱེ་མཆེད་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་ནི་འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་
 བཟོད་པ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་ནི་འགོག་པ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་ཆོགས་གཉིས་
 ལ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་སྦྱོར་བ་དང་། རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་ནི་འགོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་པོ་དང་སོགས་པས་ཤེས་པ་
 དང་། དེའི་ཡུལ་དང་བཅས་པའི་གཡུལ་འགྱེད་ཀྱི་གཏམ་སོགས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་ནི་འགོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའོ། །འདིར་སྦྱོར་བ་ནི་དང་པོའི་ཞེན་སྒོ་རྒྱུད་

༡༡། ཅིག་མ་དང་། རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་ནི་རྒྱུ་ཅིག་མ་དེ་དྲན་ཅིང་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་ཤེས་པའི་ཞེན་པ་སྟེ། གནས་པ་ནི་ཞེན་པའི་རང་ངོ་ནས་བཞག་ལ། སོ་སོར་བཀག་པ་ནི་ཞེན་པ་རང་གི་
 ངོ་བོ་དང་། རི་ལྟར་ཞེན་པའི་ཚུལ་སོ་སོར་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ལམ་བཤེན་གྱི་རྣམ་པ་ནི། སེར་སྒྲ་ལ་སོགས་ལ། སྦྱོར་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་ཡི། ༤༩ །གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། ཆོས་ནི་རྩལ་ཙམ་མི་དམིགས་
 ཉིད། །རང་གི་ས་ལ་ངེས་པ་ཉིད། །ས་གསུམ་ལ་ནི་གནས་པ་དང་། ༥༠ །ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སྟོག་གཏོང་བ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེར་སྒྲ་ལ་སོགས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་ནི་ལམ་ལ་ཆོས་
 ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ནི་རྩལ་ཙམ་ཡང་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་། སེམས་དཔའ་ངེས་རང་གི་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ལ་ཐོབ་པར་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆེན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་
 དམ། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ། རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ། བྱད་པར་གྱི་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་ས་གསུམ་ལ་གནས་པ་ཉིད་ལམ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སྟོག་གཏོང་བ་ནི་ལམ་
 ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་འདྲའི་རྒྱུ་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ནི། སྟོ་ལྟར་མཐོང་བའི་ལམ་གནས་ཀྱི། བྱིར་མི་སྟོག་པའི་རྟགས་དག་ཡིན། ། ༥༡ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཤད་པ་དེ་འདྲའི་རྒྱུ་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་

༡༡། སྐྱུར་བའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཟབ་པ་ནི་རྟོགས་པར་དགའ་བའི་དོན་དང་། རྟོགས་པར་དགའ་བ་ཡང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་
 པར་ཤེས་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། ཚེས་དབྱིངས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་དོན་སྐྱབ་པའི་བྱེད་པ་རྟག་པ་ལ་སྐྱུར་བ་བཏབ་པ་སྟེ། དེ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། སྐྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བྱུང་བར་
 གྱི་གཞི་ནི། དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་མཐོང་བའི། །ལམ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཉིད་ལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། །འཇལ་དང་ངེས་རྟོག་བསྒྲོམ་པའི་ལམ། ། ༥༩ ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་།
 མཐོང་བའི་ལམ་དང་། སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཉིད་ལ་རིམ་བཞིན་སྐྱུར་བའི་ལམ་གྱི་དུས་སུ་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་དུས་སུ་མངོན་དུ་འཇལ་བ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་དུས་
 སུ་ངེས་པར་རྟོག་པ་སྟེ། སེམས་འཇལ་ངེས་པར་རྟོག་པར་བྱ་རྒྱུའི་ཟབ་མོ་དེ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་ལམ་སྐྱབ་པ་ནི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་མོ། །གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ནི། དེ་ནི་རྒྱན་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །རྒྱུ་དང་
 འབྱིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས། །རྒྱུ་དུའི་རྒྱུ་སོགས་དབྱེ་བ་ཡིས། །རྣམ་པས་རྣམ་པ་དགུར་བཞེད་དོ། ། ༥༠ ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲོམ་པའི་ལམ་དེ་ནི་དང་པོར་སེམས། བར་དུ་འཇལ། ཐར་མར་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་

༡༡། །ལམ་གྱིས་ནི། །ཅི་ཞིག་ཉམས་ཤིང་ཅི་ཞིག་ཐོབ།། ༥༥ ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་དངོས་པོ་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པའམ་མེད་པ་ལ་སྤང་བྱ་ཉམས་པ་དང་ནི་གཉིན་པོ་འཕེལ་དུ་
 མི་རུང་བས། སྒྲོམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་འདིར་ནི་སྤང་བྱ་ཅི་ཞིག་ཉམས་ཤིང་གཉིན་པོ་ཅི་ཞིག་ཐོབ་སྟེ་མི་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལན་ནི། བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟ་དེ་བཞིན་དུ། །འདི་ནི་འདོད་པའི་
 དོན་སྐྱབ་བྱེད། །བྱང་ཆུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་མཆོན་ཉིད། །དེ་ཡང་དེ་ཡི་མཆོན་ཉིད་བཞེད།། ༥༦ ཅེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དེ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་། འཕེལ་འགྲིབ་མེད་ཀྱང་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་
 དུ་སྒྲོམ་ལམ་འདི་ནི་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། སྤང་བྱ་སྤྲོང་བ་སོགས་སངས་རྒྱས་འདོད་པའི་དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པས་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་མིན་པར་གྲུབ་པོ། །དེས་ན་ཐལ་
 འགྱུར་ལ་རྒྱང་པ་དང་པོ་གཉིས་གྱིས་ཀུན་རྗོད་ཏུ་བྱུང་བ་མ་དེས་པའི་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་པར་ནི་རྒྱང་པ་ཐ་མ་གཉིས་གྱིས་འདོད་ལན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་
 ཉིད་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། སྒྲོམ་ལམ་དེའང་དེ་བཞིན་ཉིད་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་དུ་བཞེད་པས། སྒྲོམ་ལམ་བྱེད་པ་མེད་པར་འདོད་པ་ཁོ་ནའོ། །དུག་པ་འབྲས་བུ་ལ་རྩོད་པ་དགོད་པ་ནི། སེམས་ནི་སྤྲ་མས་བྱང་ཆུབ་

༡༡། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བརྟགས་ན་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་རང་ལ་བསྟོས་པའི་དོན་དམ་དང་། འདི་དོན་དམ་གོ་ཚད་དུ་འདོད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་སྤྱོད་བ་དག་ཡིན་ཅིང་། དེ་ནམ་
 གངས་པའི་དོན་དམ་པར་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་དག་བཞེད་ལ། དོན་དམ་པའི་སྙིང་པོ་སྤྱོད་བྲལ་དུ་སྐྱེས་པ་ནི་བརྟགས་དབྱུང་གི་སྒོ་ལ་དོན་སྤྱི་སེལ་བ་ཙམ་ཡང་སྒྲུང་མི་རུང་ཞིང་། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་
 བུའི་སྐྱེ་བ་དེ་རྟག་མི་རྟག་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་མཐའ་མིན་པས་སྐྱེ་བ་ཟབ་པ་དང་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་འབྱུལ་ངོར་ཆོས་དག་སྒྲུང་བ་ལ་འབྱུལ་ཚུལ་མ་སྐྱེས་པ་གང་ཞེས་སྐྱེས་པར་འབྱུལ་པ་དང་། དེ་ལྟར་
 འབྱུལ་པས་མ་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་བརྟུན་པ་དེ་སྐྱེས་པར་མ་བརྟགས་པས་ཡང་འབྱུལ་ཏེ་འགག་པར་སྒྲུང་བ་དང་། ཡང་འབྱུལ་རྒྱན་གྱིས་འགགས་པ་དེ་སྤྱོད་གདོད་སྐྱེས་བྱུང་སྟམ་པ་སོགས་མ་
 རིག་པའི་བསྐྱེད་པ་བཞུགས་པ་ནམས་ལ་འབྱུང་གི། དོན་དམ་པར་ན་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱེ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་འགག་རྒྱ་མི་སྤྱིད་ལ། དོན་དམ་མཆོག་གི་རང་བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་པར་
 གནས་པས་འགག་པ་དང་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་པས་འགག་པ་ཟབ་པ་དང་། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཐ་དད་ཅིང་གཉིས་ཀ་ལའང་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་རེ་ཡོད་ལ། བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་གོ་

༡༡། །མེད་པས་ཟབ་པ་དང་། གྲུན་རྫོབ་ཀྱི་དོར་སངས་རྒྱས་གདོད་སངས་རྒྱས་དགོས་པ་ལྟར་འཆང་རྒྱ་བའི་ཐབས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་འཆོལ་ཞིང་། དོན་དམ་པར་གདོད་མ་ནས་སངས་རྒྱས་ཟེན་པ་
 ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་ཐབས་མཁས་པ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱར་བ་ཟབ་པ་ཉིད་དེ། རྟོགས་པར་དགའ་བ་གཏིང་མི་དཔོགས་པ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། སྦྱོབ་པ་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
 ཆོགས་མཆོན་ཉིད་དང་བཅས་པ་བཤད་ཟེན་ཏེ། །གསུམ་པ་སྒྲོམ་རིམ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་གསུམ། སྤིང་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ། ཞིང་དག་པའི་སྦྱོར་བ། ཐབས་མཁས་པའི་སྦྱོར་བ་བཅུ་སྒྲོམ་པའོ། །དང་
 པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན། གྲུན་ཀ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་རྣམས་མི་ལམ་འདྲ་བའི་བྱིར། །སྤིང་དང་ཞི་བར་མི་རྟོག་པ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་དེ་མི་ལམ་དང་འདྲ་བའི་བྱིར། སྤིང་པ་
 དང་ཞི་བའི་ཆོས་རང་མཆོན་པར་མི་རྟོག་ཅིང་མི་དམིགས། དེ་མི་དམིགས་པས་ལས་དང་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ལྟོས་པ་ཆད་ནས་ཞི་བ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གྲུན་ཀ་སྤང་བ་ནི། ལས་མེད་ལ་སོགས་གྲུན་ཀ་
 ཡི། །ལན་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པར་ཟད། ། ༥༠ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ལས་གསོག་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་གྲུན་ཀའི་ལན་ནི། མདོ་ནས་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཟད་ཀྱི། འདིར་ཆོག་ཟེན་དུ་མ་

༡༡། །བྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་བྱེད་པར་ཅན་འདི་ལ་ནི་སྒྲེས་བྱ་དཔའ་བོས་དག་རྣམས་བཙོམ་ནས་གཉེན་བཤེས་དང་བཅས་པ་འབྲོག་དགོན་པར་ཐར་པའི་དཔེས། སྒྲིང་རྩེ་དང་ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་སྤྱིད་ཞིའི་དག་རྣམས་ལས་ནི་འདས་པའི་ཐབས་མཁས་དང་། བྱ་བར་སྒྲུང་ལ་རྒྱ་བའི་དཔེས་སྒྲོང་ཉིད་ལ་སྒྲོད་ཀྱང་སྒྲོང་ཉིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་འདྲིས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་
 དང་། འཕོང་ལ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་མདའ་འཕེན་པའི་དཔེས་ཇི་སྤྱིད་དག་བ་རྣམས་རྩོགས་བྱང་དུ་མ་སྒྲིན་པ་དེ་སྤྱིད་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་ཅིང་། སྒྲིན་པ་ན་མངོན་དུ་བྱེད་
 པའི་ཐབས་མཁས་པ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་གོམས་པའི་བྱུགས་ཀྱིས་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ། ཆོགས་མེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སྒྲོབ་ཀྱང་བར་
 མ་དོར་ནི་བར་མི་ལྟར་བའི་རྒྱ་སྒྲིང་རྩེས་སེམས་ཅན་མི་གཏོང་བ་ནི་ཉན་རང་དང་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ལ་མ་ཆགས་
 པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། བདག་གཉིས་མི་དམིགས་པའམ་སྒྲོང་པའི་ཐབས་མཁས་དང་། སྒྲོས་པའི་མཆན་མ་བཟད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་པར་སྒྲོན་པའི་སྒྲོན་ལམ་བཟད་པའི་

༡༡། །ལྷ་ལ་སོགས། །ཅེ་མོར་ཕྱིན་པའི་སྒྱུར་བའི་རྟགས། །རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་དག་ཏུ་བཞེད། ། ༡ ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་མི་ལམ་དང་སང་པའི་རྟགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་མི་ལམ་གྱི་རྟགས་དུག་ནི། རྟོང་གི་
 ཅེ་སྒྱུར་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཐོབ་པ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སང་པ་ན་ཆོས་རྣམས་མི་ལམ་འདྲ་བར་བལྟ་བར་མ་བྱེད། མི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱན་མི་ལམ་ལྟ་བུར་བལྟ་བ་དང་། ལ་སོགས་པས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་
 པའི་ས་ལ་དགའ་བའི་སེམས་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྣམ་པར་འབྲུལ་པ་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་སྟོན་པའི་སེམས་སྐྱེ་བ་དང་།
 དཔྱུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་མཐོང་བ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་ངན་སོང་སྟོང་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་བཅས་སོ། །གཉིས་པ་སང་པའི་རྟགས་དུག་ནི། གྲོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པ་
 ཆོག་པ་མཐོང་ན་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་བདེན་པའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་གྲུབ་ཀྱང་རྒྱལ་མེད་པ་དང་། གཞོད་སྐྱོན་ལ་སོགས་པ་མི་མ་ཡིན་གྱི་གཞོད་པ་མེད་པར་བྱེད་པའི་བདེན་པའི་ཆོག་གྲུབ་པ་
 དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་ཐར་པའི་གོགས་བྱེད་མི་བྱེད་མངོན་པར་ཤེས་ནས་གོགས་བྱེད་པའི་བྱི་ནང་གི་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ལ་འོལ་བེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྒྲོ་ནས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉན་བསྟེན་པ་དང་། རྣམ་པ་

གད་ཕྱོད་	<p>༡༡། །རྟེན་པའི་ཕུན་ཚོགས་དང་། རྒྱན་ཞུགས་དང་། བྱིར་འོང་དང་། བྱིར་མི་འོང་དང་། དབྱ་བཙམ་པ་དང་། རང་བྱང་ཚུབ་དང་། སྤྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ལ་བཀོད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་བ་</p>	
གྲུག་	<p>ཡང་རང་རང་གི་སྐྱབས་སུ་སངས་རྒྱས་སུ་བསྐྱོས་པ་དང་བཅས་པའི་བསོད་ནམས་བདུན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདུན་ཚན་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྤྲ་མ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དགེ་བ་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་མང་དུ་བསྟན་</p>	
ཆེ་	<p>པ་ནི་དཔེར་མཛད་ནས། ཅེ་སྟོར་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མ་བྲལ་བས་ཤེར་བྱིན་ལ་སྟོད་ཅིང་གཞན་ལ་སྟོན་པ་ནི་དགེ་བ་སྤྲ་མ་ལས་</p>	
ཆེ་ལྟ་	<p>དགེ་བའི་རྣམ་པ་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་བ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་བཟོད་པའི་ཅེ་མོ་བརྟན་པ་ནི། གྲུན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི། ཡོངས་སུ་ཚོགས་པ་སྤྲ་མེད་པ། །སེམས་ཅན་དོན་ཡོངས་མི་གཏོང་</p>	
ཆེ་ལྟ་	<p>བ། །བརྟན་པ་ཞེས་ནི་མངོན་པར་བརྟོག་པ། ན་ཅེས་གསུངས་ཏེ། གྲུན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཚོས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པ་</p>	
	<p>སྤྲ་ན་མེད་པའི་རྟོགས་པ་བསྟན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྟོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་སེལ་བའི་ཐབས་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བར་གཞན་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་ལ་གནས་པར་བརྟན་པ་ཞེས་པ་ནི་མངོན་པར་བརྟོག་པ།</p>	

གར་བྱུན་

གྲ་བདུན་

རྒྱ་ལྗོངས་

༡༡། །བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་ཡུལ། །མིན་པའི་བདག་ཉིད་དག་ཤེས་བྱ། ། ༥ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །ཡུལ་སྐྱབ་པར་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ནི། །ཡུལ་དགག་པར་འདུ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་
ལྟོག་པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པོ་སོ་སོ་བ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། །རྣམ་པ་དགུ་དགུའི་བདག་ཉིད་དུ་བྱེ་བ་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་ཡུལ་ནི་རང་གི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་མིན་པའི་བདག་ཉིད་དག་ཏུ་
ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་འཛིན་རྟོག་མདོར་བསྟན་པ་ནི། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་འཕགས་དབྱེ་བས། །སེམས་ཅན་རྣམས་དང་བཏགས་ཡོད་པར། །རྣམ་རྟོག་འཛིན་པ་དག་ཏུ་འདོད། །དེ་དག་སོ་སོར་དགུ་བདག་ཉིད། ། ༦ །གལ་ཏེ་གཟུང་དོན་དེ་
བཞིན་མེད། །དེ་དག་གང་གིས་འཛིན་པར་འདོད། །དེ་ལྟར་དེ་དག་འཛིན་པ་ཡི། །ངོ་བོས་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། ། ༧ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །རྟོན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་། །འཕགས་པའི་དབྱེ་བས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱ་
ཡོད་པར་རྟོག་པ་སོ་སྐྱེའི་འཛིན་རྟོག་དང་། །སྐྱེས་བུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འཕགས་པའི་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དག་ཏུ་འདོད་དོ། །དེས་ན་འཛིན་རྟོག་དེ་དག་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་སོ་སོར་
དགུ་དགུའི་བདག་ཉིད་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། །དེ་ལྟར་འཆད་ཀྱང་། །འོ་ན་གལ་ཏེ་གཟུང་དོན་གྱི་དོན་དངོས་པོ་དང་རྟོག་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་མེད་ན་རྣམས་དང་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་འང་དེ་བཞིན་དུ་མེད་པས་

༡༡། །ལམ་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་མ་འབྲུལ་བ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉིན་པོའི་འདོར་ལེན་ཤེས་པ་དང་། མཆིན་གསུམ་སེམས་དཔའ་རང་གིས་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་ནས་རང་དོན་
 ཡིད་བྱེད་གྱི་ཐག་སྤིང་བར་བྱེད་པ་དང་། །ལམ་ཤེས་དེའི་བྱེད་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དང་། བྱ་བའི་འབྲས་བུ་ཆོགས་གཉིས་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་གྱི་སེམས་དཔའ་རྣམ་བུར་གི་རྟོན་ཅན་གྱི་རྣམ་
 རྟོག་དེ་ནི་རྣམ་པ་དགྲུང་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ལྷོག་པ་གཟུང་རྟོག་དགྲུ་འཆད་པ་ནི། སྤིང་དང་ཞི་བར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར། རྟོགས་པ་དམན་པ་ཉིད་དང་ནི། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། །ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཆང་དང་། ༡༠ །གཞན་
 གྱི་རྟོན་གྱིས་འགོ་བ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལོག་པ་དང་། ཉི་ཆེ་བ་དང་སྣ་ཆོགས་ཉིད། །གནས་དང་འཇུག་ལ་སྤོངས་པ་དང་། ༡༡ །རྗེས་ལ་འགོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། རྣམ་རྟོག་དགྲུ་ཡི་བདག་ཉིད་འདི། ལྷོག་པའི་ཕྱོགས་གྱི་རྟོན་ཅན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལ་
 སོགས་ཡིད་ལས་འབྱུང་། ། ༡༢ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ཐབས་ཤེས་དང་བྲལ་ཞིང་སྤིང་དང་ཞི་བ་གང་རུང་གི་མཐར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་རྟོགས་པ་དམན་པ་ཉིད་དང་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སར་བཀྱི་
 བའི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དམན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་སྐུ་བའི་ལམ་གྱི་ཆའི་རྣམ་པ་མ་ཆང་བས་ལམ་དམན་པ་ཉིད་དང་། ཉན་ཐོས་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དེ་རྣམ་མཆིན་དུ་འགོ་

༡༡། །ལ་བྱེད་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚེས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་རྣམས་ནི་ཁམས་གསུམ་པོ་དག་དང་ཉེ་བར་འབྲེལ་བ་དང་། བདེན་པའི་རྫས་ལ་གནས་པ་དང་། དེར་རྫས་དངོས་སུ་
 མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཞེན་བྱའི་ཚེས་གྱི་དངོས་པོ་མེད་བཞིན་དུ་རྫས་སུ་ཡོངས་སུ་བཏགས་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་དུ་ཞེན་ནས་ཆགས་པ་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་ཡུལ་བདེན་པའི་རྫས་སུ་འཛིན་པ་དང་།
 དེ་ལྟར་རྫས་སུ་འཛིན་པའི་མཐུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཇི་ལྟར་འདོད་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ལས་ཉམས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ནས་འཛིན་པ་དང་པོར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་སྦྱེས་བུ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་
 དགུ་འཆད་པ་ནི། ཆེད་བཞིན་ངེས་པར་མི་འབྱུང་དང་། །ལམ་ལ་ལམ་མིན་ངེས་འཛིན་དང་། །འགག་དང་བཅས་པའི་སྦྱེ་བ་དང་། །དངོས་པོ་ལྡན་དང་མི་ལྡན་དང་། ༡༥ །གནས་དང་རིགས་ནི་འཛིག་པ་དང་། །དོན་དུ་གཉེར་དང་རྒྱ་མེད་
 དང་། །སྤྱིར་གྲོལ་བ་ནི་དམིགས་པ་ལ། །འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གཞན་ཡིན་ནོ། ། ༡༦ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་མི་འབྱུང་བས་ཐེག་དམན་
 གྱི་བྱང་ཚུབ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་ལམ་མཆོག་མིན་པར་ངེས་པར་འཛིན་པ་དང་། རྒྱ་འགགས་པ་དང་བཅས་པའི་འབྲས་བུ་སྦྱེ་བ་ལ་དམིགས་པ་དང་། བཏགས་པའི་དངོས་པོ་དང་

ལྷན་ལ། རྫས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་མི་ལྷན་པར་རྟོག་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་ལ་སྒྲུང་བཏགས་སུ་གནས་པ་དང་། ཉན་རང་གི་རིགས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འཇིག་པར་བྱེད་པ་དང་། ལམ་སྐྱབ་པ་དོན་དུ་
 གཉེར་བ་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པ་དང་། བདུད་སོགས་ཕྱིར་རྟོག་ལ་བ་ནི་དངོས་པོར་དམིགས་པ་ལ་སོགས་ཏེ་དགུ་པོ་འདི་ནི་འཇིན་པའི་རྣམ་རྟོག་སྤྲུལ་མ་ལས་དགུ་ཚན་གཞན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྐྱེ་
 བའི་རྒྱ་གྲོགས་ནི། བྱང་ཆུབ་ལ་གཞན་སྟོན་པ་དང་། །དེ་ཡི་རྒྱ་ནི་ཡོངས་གཏད་དང་། །དེ་ཐོབ་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱ། །བསོད་ནམས་མང་པོའི་མཚན་ཉིད་དོ། ། ༡༧ ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྤྲ་
 མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་སྟོན་བྱང་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་ལས་བརྩམས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་གདུལ་བྱ་གཞན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་པའི་དགོ་སྦྱོང་བརྒྱ་དུག་ཅུ་བརྒྱལ་པ་སྐར་
 མ་ཉུ་བུ་ལ་སྤྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཛང་རྒྱ་སྟེ། མེ་རྟོག་སིལ་མ་ཞེས་བྱ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤ་སྟག་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བར་ལུང་སྟོན་པ་དང་། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་འདོད་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོབ་དགོས་་
 ཤིང་། སྦྱོབ་པ་དེའང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཆོག་དོན་འབྲུལ་མེད་ཐོས་པ་ལ་རག་པས་བྱང་ཆུབ་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཆོག་དོན་ནི་ཆུད་མ་ཟོས་པར་བཟུང་ཞིང་ཁོང་དུ་ཆུབ་པར་བྱས་ནས་གཞན་ལ་

༡༡། །སྟོན་ཅིང་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་ཞིག་ཅེས་ཀྱན་དགའ་བོ་ལ་ཡོངས་སུ་གཏད་པ་དང་། དེ་ལྟར་གཏད་པའི་ཆོག་དོན་འབྲུལ་མེད་ཉམས་སུ་སྤངས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོས་མཆོག་ལ་གནས་པའི་ཤེར་
 བྱིན་སྒྲོམ་པ་དེས་བྱང་ཆུབ་དེ་ཐོབ་པ་ལ་བར་ཆད་མེད་པར་མཐུན་པའི་རྒྱའི་རྒྱུན་ཡིན་པས། མཐོང་ལམ་གྱི་མངོན་རྟོགས་འདྲན་པའི་བྱིར་དེའི་རྒྱད་ལ་བསོད་ནམས་ཆད་མེད་པ་མང་པོ་འབྱུང་བའི་མཆོན་
 ཉིད་ཅན་ཉིད་དོ། །སྟོན་བྱང་ལས་བརྩམས་ནས་རྗེས་འདྲུག་འཁོར་གྱི་ཉམས་ལེན་ཀྱང་ཤེར་བྱིན་ལ་སྦྱོད་ན་ངེས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་ལུང་བསྟན་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་དེའི་རྒྱ་ཤེར་བྱིན་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་དོན་གཞན་གྱི་
 རྒྱད་ལ་གཏོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་གཏད་དེ་བསྒྲོམས་པས་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་མཐོང་བའི་ལམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆ་ཤས་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་བྱིར། འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་བའི་རང་
 བཞིན་ཅན་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ལ་གསུམ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་བཤད། དེ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་དགག། །ཁས་སྤངས་ནང་འགལ་གྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གི་མ་ཟད་དང་
 མི་སྤྱེ་བའི། །ཡེ་ཤེས་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བརྗོད་དེ། །ཟད་མེད་སྤྱེ་མེད་བྱིར་དེ་དག །གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། ། ༡༥ ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། གདོད་མ་ཉིད་ནས་གི་མ་ཟད་པ་དང་། གཞོད་མ་ནས་འདུས་བྱས་པར་མི་སྤྱེ་བའི་བྱིར་

༡༡། །ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་སྒྲུང་དོར་གྱི་གནས་སྟོན་པའི་བཙུམ་ལྟན་འདས་འདིས་སྒྲིབ་པ་གཤོད་ནས་ཡོད་པ་རྣམས་ལམ་གྱིས་སྟོ་བྱར་དུ་བྱང་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཅེས་བརྗོད་པ་གང་
 ཡིན་པ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་དེ་ལ་ཁོ་བོས་མཆར་དུ་བརྩིས་ནས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་གང་མེད་པར་བསྐྱར་མི་རུས་ལ། གང་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ནི་གང་གིས་ཀྱང་ཡོད་པར་
 བསྐྱར་མི་རུས་པའི་བྱིར་རོ། །བཞི་པ་ཅེ་མོའི་བྱེད་པ་ནི། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་བྱང་མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ། ། ༡༡ ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་
 སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་གནས་ལུགས་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་འདི་ལ་དོན་དམ་འབྲུལ་མེད་གྱི་ཆ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་ལ། ཀུན་རྫོབ་འབྲུལ་པའི་ཆ་བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་བྱང་མེད་ཀྱང་མེད་པས།
 ཡང་དག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཡང་དག་པར་བལྟས་པ་ན། བདག་རང་ངོ་ཉིད་གྱིས་བྱུང་བ་སོགས་
 རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པར་ཡང་དག་པར་མཐོང་བའོ། །རྟོགས་པའོམ་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་ཆོས་གྱི་བདག་འཛིན་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་དོ། །ལྷ་པ་ཅེ་མོའི་ངོ་བོ་ནི། སྟོན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེ་ནི། །དེ་དག་ཡན་

༡༡། །འཛིན་རྟོག་དགུ། དེ་ལྟར་སྤངས་པས་བྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འགོག་དང་བཅས་པའི་སྟོམས་འཇུག་དགུར། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སོང་འོངས་ནས། །འདོད་པར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་
 ཤེས། །མཉམ་བཞག་མིན་པས་མཆོམས་བཟུང་སྟེ། ༡༢ །ཐོད་ཀླལ་དུ་ནི་སྟོམས་འཇུག་པ། །གཅིག་དང་གཉིས་གསུམ་བཞི་དང་ལྔ། །དུག་དང་བདུན་དང་བརྒྱད་བཀལ་ནས། །འགོག་པའི་བར་དུ་མི་འདྲར་འགོ། ། ༡༣ །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
 ཡུལ་བསམ་གཏན་བརྒྱད་དང་གཟུགས་མེད་བརྒྱད་འགོག་པ་དང་བཅས་པའི་མཐར་གནས་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་དགུར་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡར་སོང་བ་དང་བྱིར་འོངས་པ་ནས་འཇུག་པའི་ཚུལ་དེ་ནི་འདི་
 སྐབས་ཀྱི་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱེདས་ཡིན་ལ། ཐོད་ཀླལ་ཆུང་དུ་ནི། སྟོམས་པར་འཇུག་ཚུལ་སེང་བསྐྱེདས་དང་འདྲ་བ་ལ་དགོངས་ནས་རྩ་བར་མ་བརྟན་ཀྱང་དོན་གྱིས་གོ་བར་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་སོ། །ཐོད་
 ཀླལ་འབྲིང་ནི། རྩ་བར་མ་བརྟན་གིང་འགྲེལ་པར་ཁ་བསྐྱངས་ནས་བཤད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཐོད་ཀླལ་ཆེན་པོ་ནི། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཉམ་བཞག་མིན་པས་མཆོམས་
 བཟུང་སྟེ་ཐོད་ཀླལ་དུ་ནི་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་གསུམ་པ་བཞི་པ་དང་། གཟུགས་མེད་སྟེ་མཆེད་དང་པོ་སྟེ་ལྔ་པ་དང་། གཉིས་པ་སྟེ་དུག་པ་དང་།

གསུམ་པ་སྟེ་བདུན་པ་དང་། བཞི་པ་སྟེ་བརྒྱད་པ་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་སྟོམས་པར་འཇུག་རིམ་ནས་བརྒྱལ་ནས་མཐར་འགྲོག་པའི་བར་དུ་འདོད་སེམས་ཀྱིས་སྟེལ་ནས་མི་འདྲ་བར་འགྲོ་བ་ཡིན་
 རོ། །གཉིས་པ་སྤང་བུ་དངོས་པོ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པའི་གཟུང་རྟོག་དགུ་ནི། མདོར་བསྡུས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །བཏང་བས་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་དང་། །དུས་གསུམ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་། །ལེགས་པའི་ལམ་ནི་རྣམ་གསུམ་
 ལ། ༡༤ །གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་འདི་གཅིག་སྟེ། །སྦྱོར་བའི་རྣམ་པའི་སྦྱོད་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའང་གནས་ལུགས་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གནས་ལ་དེ་ཙམ་དུ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བཤད་
 པ་དང་། ཡང་གནས་ཚུལ་དུ་ཞུགས་མ་ཞུགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་སྦྱེའི་མཆོན་ཉིད་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མགོན་དུ་བྱས་པ་སྟེ། བད་རྟིང་ལས་བཏང་
 བས་ཡུམ་ལ་མི་སྟོབ་པའི་སེམས་ཅན་དག་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བ་དང་ཞེས་སྟོས་ལ། མགོན་དུ་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བ་དེའང་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་ལ་དེས་སྐྱབས་མ་ཞུས་པས་དེ་ཡོངས་སུ་འཛིན་མ་རུས་
 པ་ཡིན་ཏེ། དགོན་མཆོག་ལ་དད་ནས་དེས་དགོན་མཆོག་གིས་གང་གསུངས་ལ་བླང་དོར་མ་བྱས་པའི་བྱིར། དེ་མ་བྱས་ན་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་རྫོམ་ཡང་ཡོངས་སུ་བཟུང་དུ་མ་བརྟུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་

༡༡། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་དགོན་མཆོག་ལ་དད་པས་རྟོག་ན་མགོན་དུ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པར་གཤམ་པར་བྱའོ། རྟོག་རྒྱུ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རྟོག་པ་གསུམ་པོ་འདི་ནི་གཤམ་བྱའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
 པའོ། ལམ་དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། ཡུམ་འདི་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ལས་བསྐྱེད་ཀྱི། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་གཤམ་
 པ་གསུམ་དང་། ལམ་གྱི་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ངེས་པར་ལེགས་པའི་ལམ་ནི་མོས་པས་སྦྱོད་པ་དང་། མ་དག་ས་དང་། དག་པའི་ས་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྟོག་པའི་རྟོག་པ་དགུ་ཡོད་པ་
 ལ་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་བའི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་འདི་ནི་དང་པོ་གཅིག་ཤུ་དེ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པ་དེའི་སྦྱོད་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་
 བོ། རྒྱུམ་པ་སྤང་བྱ་རྣམ་བྱང་ཅམ་ལ་བརྟེན་པའི་གཟུང་རྟོག་དགུ་ནི། གཉིས་པ་སེམས་དང་སེམས་བྱང་རྣམས། འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་བཞེད་དེ། ༡༧ རེམས་མི་སྦྱེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི། རྟོན་པོ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་དང་། བྱིན་པ་
 དམན་པ་ཡིད་བྱེད་དང་། རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡིད་མི་བྱེད། ༡༨ རྟོག་དང་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། དེ་དག་ལས་ནི་བསྐྱེད་ཉིད་དང་། རི་བཞིན་དོན་མིན་རྣམ་རྟོག་པ། རྟོག་པའི་ལམ་ལ་གཤམ་པར་བྱ། ༡༩ ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཟུང་རྟོག་

༡༡། སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དང་། ཚེས་ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་ལྟར་དངོས་ཡོད་དུ་ཞེན་པ་དང་། རོན་དམ་པར་སྟོང་པ་ཉིད་མིན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་དེ། ཤེས་བྱ་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། དམིགས་
 པའི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཚེས་གྱི་མཆན་ཉིད་རབ་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བདག་ཉིད་གྱི་སྒོ་སྟེ། སྤྱི་མ་ནི་ཉན་ཐོས་གྱིས་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་དང་། བྱི་མ་ནི་བྱང་སེམས་གྱིས་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཡིད་གྱིས་ཚེས་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་པོའི་འདུ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་དངོས་པོར་ཞེན་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་སོ་སོར་བདེན་པར་ཞེན་པ་སྟེ། དེའི་ཆེད་གྱིས་སྒྲོའི་མོས་པའི་དབང་
 དུ་བྱས་པ་དང་། ཤེར་བྱིན་ལ་གཞིལ་བ་མ་ཡིན་པས་ཡོན་གྱི་གནས་དག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱིན་སོགས་ཐབས་ཆའི་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་འབྱུགས་པ་སྟེ། དང་པོ་ནི། ལྟ་བུ་ལས་ཉམས་པ་དང་། བྱི་མ་ནི།
 སྤྱོད་པ་ལས་ཉམས་པའི་རྟོག་པ་དགུ་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་དང་པོར་སྦྱས་མ་ཐག་པ་དེ་དག་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་བསྐྱུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བུ་སྤྱང་བྱ་དེར་འདོགས་པའི་རྒྱ་ཅམ་ལ་བརྟེན་
 པའི་འཛིན་རྟོག་དགུ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་བཏགས་དང་དེའི་རྒྱ་ཡི། ཡུལ་ཅན་དེ་ཡིས་རྣམ་འཛོམས་པས། སྒྲོམ་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བ་ཡི། མི་མཐུན་

༡༡། །ལ་སོགས་པས་བདེན་པ་བཞི་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ལ་དེ་དང་དེར་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཀྱན་ནས་སྟོངས་
 པ་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དགྲུ་ཆོན་ཐ་མར་བཞེད་དོ། །དུག་པ་དེ་ལྟར་སྤངས་པས་སྤྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ནི། ཡམས་ནད་འདི་རྣམས་ཟད་ནས་ནི། །ཡུན་རིང་ལོན་ནས་དབུགས་སྤྱིན་ལྟར། །རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་
 འགོ་བ་ཡི། །བདེ་སྐྱབ་ཡོན་ཏན་སྤུན་ཆོགས་ཀྱན། ༣༥ །རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ལ་རྒྱ་བོ་བཞིན། །འབྲས་བུ་མཚོག་གིས་སྤྲ་བ་ཡི། །སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ནི། །རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་བརྟེན་པར་བྱེད། ༣༦ ཅེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
 འབྱུང་བའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཡམས་ནད་འདི་རྣམས་སྤུན་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་བའི་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་ཟད་པར་བྱས་ནས་ནི། སྟོན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཀྱན་རྟོག་གིས་དུབ་པའི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱི་ནད་ཡུན་རིང་ཞིག་
 ལོན་ནས་སོས་ཏེ་བདེ་བར་དབུགས་སྤྱིན་པ་ལྟར་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའ་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་འགོ་བའི་བདེ་བ་མཐའ་དག་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཀྱན་སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེ་ལས་
 འབྱུང་བ་ལྟར། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་འཇམ་བུའི་གླིང་ནས་རྒྱ་ཁྲུང་སྟོང་ཕྲག་སྤེད་དང་གསུམ། རུབ་ནས་སྟོང་ཕྲག་ལ། བྱང་ནས་སྟོང་ཕྲག་བཅུ། ཤར་ནས་སྟོང་ཕྲག་སྤེད་དང་བརྒྱད་འབབ་བོ། །དེ་རྣམས་ལས་

༡༡། །སྟོང་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཉན་ཐོས་དག་བཙོམ་པའི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད་པའི་དག་བ་དང་། །སྟོང་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་རང་སངས་རྒྱས་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་དག་བཙོམ་པའི་རྟོགས་
 བ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་བཀོད་པའི་དག་བ་དང་། །སྟོང་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་བཀོད་པའི་དག་བ་དཔེར་མཛད་ནས། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལས་ལྷག་པའི་
 བསོད་ནམས་ཀྱི་སྐལ་བ་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་མེད་པས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱི་རྫོར་ཉིང་དེས་གནས་ངན་ལེན་སྟོང་བ་དེ་ནས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་བར་ན་སྒྲིབ་པ་གཞན་མེད་པ་དེས་ན་བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀྱན་མཁྱེན་པ་ཉིད་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་དམིགས་པ་དང་བདག་པོ་རྣམ་པ་བསྟན་པ་ནི། །འདི་ཡི་དམིགས་པ་དངོས་མེད་དེ། །བདག་པོ་དྲན་པ་ཡིན་པར་བཞེད། །རྣམ་པ་ཞི་ཉིད།
 ཅེས་གསུངས་ཏེ། བར་ཆད་མེད་ཅེ་འདི་ཡི་དམིགས་པ་ནི་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དངོས་པོར་མེད་པ་དེ་ཡིན་ལ། །རྣམ་མཁྱེན་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་སྟོགས་པའི་བར་ཆད་མེད་ཅེའི་བདག་པོ་ནི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་དྲན་པ་དེ་ཡིན་པར་བཞེད་ཅིང་། ཅེ་མོའི་ཤེས་རྣམ་ནི་སྟོས་པས་དབེན་པའི་ནི་བ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་སྤང་བྱ་ལོག་སྒྲུབ་ལ་གཉིས། །མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

༡༡། །བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དམིགས་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ལན་སྒར་དང་འདྲའོ། །རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། ཡུལ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་འཛོག་གི་དབྱེ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་དཔའི་སྒྱུར་བ་མེད་པར་ཐལ། བར་ཕྱིན་དུག་
 མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་མེད་པར་ཐལ། རྟོགས་པར་བྱ་བ་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་མིང་ཙམ་ཡིན་པ་དང་། སྒྱུད་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་མེད་པའི་ཕྱིར། སེམས་དཔའི་ཐབས་ཡང་
 དག་པ་དང་བཅས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པའི་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟག་པ་
 དང་། བདེ་བ་དང་། བདག་དང་། གཙང་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ཡོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་གནས་ཚུལ་དུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྐབས་སུ་ཁ་ཅིག་སེམས་དཔའ་ཆོས་
 ཅན། ལྟ་སྒྱུད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཐལ། རྟག་མི་རྟག་གི་སྒྲིས་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཟེར་རོ། །རྒྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་སུ་དང་བཅས་པ་མེད་པར་ཐལ། འབྲས་སུ་བྱང་ཆུབ་མཛོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་

༡༡། མཐུག་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིན་པ་ཤེས་རབ་བར་དག་དང་། །སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་ཏེ་དང་ཆོས། །དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དེ། །མཐར་གྱིས་པ་ཡི་བྱ་བར་བཞེད། ། ༡ ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིན་པའི་ཕར་
 སྤྱིན་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དག་ཏུ་བསྐྱེས་པའི་ཕར་སྤྱིན་དུག་དང་། །སངས་རྒྱས་དང་། །ལ་སོགས་པས་ཆོས་དང་། །དག་འདུན་དང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། །གཏོང་བ་དང་། །ལྷ་རྩེས་སུ་བྱན་པ་དུག་དང་།
 །ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འགོ་བའི་ལམ་དེའི་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་མཐར་གྱིས་པའི་བྱ་བར་བཅོམ་ལྷན་འདས་བཞེད་དོ། །འདིར་ཕར་སྤྱིན་དང་པོ་གཉིས་
 །དང་། །རྩེས་བྱན་བཞི་པ་དང་ལྷ་པ་སྒྲོས་པ་དང་། །ལྷ་དང་དགོན་མཆོག་རྩེས་བྱན་སྒྲོས་སོ་སྒྲུལ་ན། །དེ་ལྟར་མིན་ཏེ། །བསྐྱུས་དོན་སྒྲོན་མར། སྤྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་གཉིས་དང་ནི། །གཏོང་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་
 །བྱན་པ་ཡང་། །དངོས་དང་འབྲས་བུའི་ཆ་ནས་སུ། །བསྐྱུས་པ་སྒྲོས་སྒྲོན་མེད་པ་ཡིན། །ལྷ་དང་དགོན་མཆོག་དཔང་པོ་དང་། །རྩོན་ཚུལ་ཡིན་ཏེ་སྒྲོས་པ་མེད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་སྐབས་ཀྱི་གྲངས་བརྗོད་
 །པས་མཐུག་བསྐྱུ་བའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྐྱུས་བཅོས་མངོན་པར་རྩོགས་པའི་རྒྱ་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་སྐབས་དུག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་མན་ངག་གི་

བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་ལས། སྐབས་དུག་པའི་འགྲེལ་བཤད་རྫོགས་སོ།།

༥༥ །གཉིས་པ་འབྲས་བུ་སྐད་ཅིག་མའི་རྒྱུར་བ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚས་རྒྱས་

པར་བཤད་པ། སྐབས་ཀྱི་གངས་བརྗོད་པས་མཐུག་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རྣམ་སྒྲིན་མིན་པ། རྣམ་སྒྲིན། མཚན་ཉིད་མེད་པ། གཉིས་མེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་
 དང་། དཔེའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེས་ཀྱང་། །ཟག་མེད་ཆོས་ཀྱན་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། །ཐུབ་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་པ་ཡི། །རྟོགས་པ་འདི་ནི་ཤེས་པར་བྱ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་
 སྐད་བྱེད་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་རེ་རེས་ཀྱང་བསྐྱུ་བྱ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱན་བསྐྱུས་ཏེ་མཛོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཐུབ་པས་ས་བཅུ་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
 ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པ་འདི་ནི་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དཔེ་ནི། རི་ལྟར་སྒྲེས་བུས་ཟོ་ཆུན་རྒྱད། །རྟོག་ཐབས་གཅིག་གིས་བསྒྲོད་པ་ན། །ཐམས་ཅད་གཅིག་ཅུང་འགྲུལ་བ་ལྟར། །སྐད་ཅིག་གཅིག་ཤེས་དེ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། དཔེ་རི་ལྟར་ན། སྒྲེས་བུས་ཟོ་ཆུན་གྱི་རྒྱད་ལ་རྟོག་ཐབས་གཅིག་གིས་བསྒྲོད་པ་ན། ཟོ་ཆུན་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཅུང་འགྲུལ་བ་ལྟར་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་

༡༡། །ཤེས་པ་འད་དེ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་ནི། གང་ཆེ་ཆོས་དཀར་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རང་བཞིན་ཤེས་རབ་པ་ལ་རྩེན། །རྣམ་སྒྲིན་ཆོས་ཉིད་གནས་སྐབས་སྒྲེས། །དེ་ཆེ་སྐད་
 ཅིག་གཅིག་ཡེ་ཤེས། ། ༣ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱན་མཐར་བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིད་དེ་འཛིན་ཐོབ་པ་གང་གི་ཆེ་ཆོས་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་
 པོ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལྟན་གྲུབ་དྲི་བྲལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་གནས་སྐབས་གང་དུ་དྲི་མ་དང་བྲལ་བས་སྒྲེ་བར་སྒྲུང་བ་ལྟར་གྲུར་པ་དེའི་ཆེ་དེ་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་རྟོགས་བྱེད་
 ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་གཅིག་ཅར་དུ་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་སྒྱུར་བའོ། །གསུམ་པ་མཆན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་ནི། སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་སྒྱུད་པ་ཡིས། །ཆོས་ཀྱན་མི་ལམ་འདྲར་གནས་ནས། །ཆོས་
 རྣམས་མཆན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད། །སྐད་ཅིག་མ་ནི་གཅིག་གིས་རྟོགས། ། ༤ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་དཔས་དུས་དེ་ལ་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྱུད་པ་མི་འདོར་བའི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་ཀྱན་མི་ལམ་དང་འདྲ་བར་རྟོགས་པ་
 ལ་གནས་ནས། །ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཐམས་ཅད་མཆན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་ནི་གཅིག་གིས་རྟོགས་ཅུས་ཏེ་རྣམ་མཁྱེན་མཛོད་དུ་བྱེད་དོ། །བཞི་པ་གཉིས་སུ་མེད་

༡༡། རྣམ་དག་པ། རྟེན་པ་རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཅན། ༡ ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཙུམ་ལྷན་འདས་བྱུང་པའི་དབང་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ནི། ཟག་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁོ་ནའི་བྱུང་པར་གྱི་ཚུལ་
 གང་སྐྱེ་དག་ཅིག་མཆིས་པ་དེ་སྟེན་ཅིག་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ངོ་བོ་སྤང་བྱ་བ་གཞགས་དང་བཅས་པ་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་སྤངས་པས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་དག་ནི། དག་པ་གཉིས་དང་ལྷན་པ་འབའ་ཞིག་པས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་དང་། ངོ་བོ་མཚན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྐྱེ་གསུམ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་བཞི། ཚུལ་སྐྱེ། ལོངས་སྐྱེ། སྤྱུལ་སྐྱེ། མཛད་པ་ཐིན་ལས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
 ལ་དྲུག་ ཚུལ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཤད་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལས་བྱུང་པར། སྟོན་ནས་མཁྱེན་པའི་བྱུང་པར། ཐིན་ལས་འཇུག་པའི་ཚུལ། མ་ངེས་པ་སྤང་བ། བྱུང་པ་དང་རྟག་པའི་དོན་
 ནོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། རྣམ་པར་ཐར་དང་མཐར་གྱིས་ནི། སྟོམས་འཇུག་དགྲུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། ཟུང་པར་བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། ༢ བེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནི། རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་རྣམ་བརྟན་
 དང་། ཉོན་མོངས་མེད་དང་སྟོན་མཁྱེན་དང་། མཛོན་ཤེས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་ ༣ རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་བཞི་དང་། དབང་བཅུ་དང་ནི་སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་ནི་བཞི་དག་དང་། བསྐྱེད་བ་མེད་པ་རྣམ་གསུམ་དང་། ༤ དྲན་པ་

ཉིར་གཞག་རྣམ་གསུམ་དང་། བསྐྱེལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་། བག་ཆགས་ཡང་དག་བཅོམ་པ་དང་། སྐྱེལ་ལྷན་སྤྱོད་ཆེ་ཆེན་པོ་དང་། ༥ ལྷན་པ་ཁོ་ནའི་མ་འདྲེས་ཆོས། བཅོ་བརྒྱད་བཤད་པ་གང་ཡིན་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་
 དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེལ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ༦ ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་དང་མཐུན་པ་སོ་བདུན་དང་། ཚད་མེད་བཞི་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་། མཐར་གྱིས་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་དགུའི་
 བདག་ཉིད་དང་། ཟད་པར་བརྩུའི་བདག་ཉིད་དང་། ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེལ་མཆེད་ནི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་བརྒྱད་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྒྲོན་ནས་ཡོངས་སུ་མཁྱེན་པ་དང་།
 མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་དང་། སོ་སོར་ཡང་དག་པའི་རིག་པ་བཞི་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་དང་། དབང་བཅུ་དང་ནི། སྒྲོབས་རྣམ་པ་བཅུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་དག་
 དང་། སྤྱང་བ་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། དྲན་པ་ཉིར་བཞག་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། བསྐྱེལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་། བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་དང་། སྐྱེལ་པོ་ལྷན་སྤྱོད་ཆེ་ཆེན་པོ་དང་།
 ལྷན་པ་ཁོ་ནའི་མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། དེ་ལྟར་ནི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེལ་ཞེས་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་

༡༡། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལས་བྱུང་པར་ནི། ཉན་ཐོས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ལྟ། །མི་ཡི་ཉོན་མོངས་ཡོངས་སྤྱོད་ཉིད། །གྲོང་སོགས་སུ་དེའི་ཉོན་མོངས་རྣམས། །རྒྱུན་གཙོད་རྒྱལ་བའི་ཉོན་མོངས་མེད། །
 ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ནི། རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་མེད་པ་ཙམ་གྱི་བྱུང་པར་དུ་བལྟ་ཞིང་། ཉན་ཐོས་དེའི་སྒྲོ་ནས་ཕ་རོལ་མའི་ཉོན་མོངས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་ཙམ་
 ཉིད་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི། གྲོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་རང་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཡོད་མེད་དང་། གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་དམིགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་
 བྱུང་ལ་བརྟག་མི་དགོས་པར་གསུལ་བྱ་དེའི་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པ་རྣམས་རྒྱུན་གཙོད་པར་མཛད་པས་རྒྱལ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི། རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་
 འཛོམས་པར་མཛད་པས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་སོ། །གསུམ་པ་སྒྲོན་ནས་མཁྱེན་པའི་བྱུང་པར་ནི། སངས་རྒྱས་སྒྲོན་ནས་མཁྱེན་པ་ནི། །ལྷན་གྱིས་གྲུབ་དང་ཆགས་སྤངས་དང་། །ཐོགས་པ་མེད་དང་རྟག་གནས་དང་། །དྲི་བ་
 གྱུན་ལན་འདེབས་པར་བཞེད། ། ༥ ཅེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་མཁྱེན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། ཆགས་པ་སྤངས་པ་དང་། ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། རྟག་པར་གནས་པ་དང་།

འདྲི་བ་ཀུན་ལན་འདེབས་པར་བཞེད་ཅེས་པ་རྣམས་སོ། །བཞི་པ་ཐིན་ལས་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི། རྒྱ་ནི་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་གྱུར་ན། །གང་དང་གང་ལ་གང་དང་ནི། །གང་ཆེ་བ་པ་ཕན་གྱུར་པ། །དེ་དང་དེ་ལ་དེ་སྒྲུང་ངོ་། ། ༩ ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་རྒྱ་དད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི། ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་གྱུར་ནས་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་ཐིན་ལས་གདུལ་བྱ་གང་དང་གང་ལ། འདུལ་བའི་རྣམ་པ་གང་དང་ནི་གང་གི་ཆེ་འདུལ་བའི་བྱ་བ་གདུལ་བྱ་ལ་ཕན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་གདུལ་བྱ་དེ་དང་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་དེ་དང་དེའི་གཟུགས་དེ་སྒྲུང་ངོ་། །ལྷ་པ་མ་ངེས་པ་སྤང་བ་ནི། ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོས་ཆར་ཕབ་ཀྱང་། །ས་བོན་མི་རུང་མི་འབྲུངས་ལྟར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བྱུང་གྱུར་ཀྱང་། །སྐལ་པ་མེད་པས་བཟང་མི་མྱོང་། ། ༡༠ ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་རི་ལྟར་ན། ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོས་ཕྱོགས་རིས་མེད་པར་ཆར་ཕབ་ཀྱང་མེས་ཆོག་པ་ལྷ་བྱ་ས་བོན་མི་རུང་བ་ལ་འབྲས་བུ་མི་འབྲུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་ནས་བདུད་རྩིའི་ཆར་ཕབ་པར་གྱུར་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་སྐལ་པ་མེད་པས་བསྟན་པ་བདུད་རྩིའི་རོ་བཟང་པོ་མི་མྱོང་བའོ། །འདིར་ཆར་ཕབ་པའི་དོན་ནི། སལ་ཆེན་ནས་སྤྱོད་ནས་ཆར་འབེབས་པར་བཤད་ཅིང་། འདུལ་བ་ལུང་ལས། རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞིའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་གོས་རྒྱ་མཚོར་བཅུག་སྟེ་སྤྱུགས་ཏེ་ཆར་འབབ་པར་བཤད། གསེར་

༡༡། སྤྱིང་པས་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་འབེབས་པར་བཤད་པས་གཞུང་དང་མཐུན་ནོ། །དྲུག་པ་བྱབ་པ་དང་རྟག་པའི་དོན་ནི། དེ་ལྟར་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་བྱབ་པར་ངེས་པར་བརྗོད། །དེ་ཉིད་བད་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། །རྟག་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པ་ཡིན། ། ༡༡ ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐལ་མེད་ལ་མི་སྣང་ཡང་ཆོས་སྐུ་དེ་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་པར་རྟག་པར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་སྐུ་གསུང་བྱུགས་ཀྱི་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར།
 སངས་རྒྱས་མིན་པ་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་བྱབ་པ་མེད་པས་བྱབ་པར་ངེས་པར་བརྗོད་པ་དང་། ཆོས་སྐུ་དེ་ཉིད་འདུས་བྱས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་། མི་རྟག་པ་མིན་པས་བད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟག་པ་
 ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་དོ། །དེས་ན་སྟོ་ག་གསུམ་པོ་འདི་མདོ་དང་དངོས་སུ་སྐྱར་རྒྱུ་མ་བྱུང་ཡང་། ཆོགས་བཅད་ཕྱི་མ་འདི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་བྱབ་རྟག་ཡིན་པའི་ཙུ་སྟོར་བཀོད་ནས། དེ་བྱབ་རྟག་ཡིན་ཀྱང་དེ་བྱབ་
 རྟག་ཏུ་སྣང་མི་སྣང་གཉིས་ཡོད་པ་ཆོགས་བཅད་དང་པོས་བསྟན་ནས། དེ་མི་སྣང་ཡང་དེ་བྱབ་རྟག་མིན་མི་དགོས་པ་ཆོགས་བཅད་པར་པའི་སྟེང་དུ་མཐུན་དཔེར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལོངས་སྐུ་
 ལ་ལྟ། མདོར་བསྟན། མཚན་བཟང་པོ་བཤད་པ། ཇི་ལྟར་འགྲུབ་པ། རྒྱ་མདོ་ལ་སྐྱར་བ། དཔེ་བྱད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་དང་། །དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་འདི། །ཐེག་ཆེན་ཉི་བར་

ལོངས་སྤྱོད་ཕྱིར། ལུག་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐྱར་བཞེད། ༡༢ ཅེས་གསུངས་ཏེ། འོག་མིན་ན་བཞུགས་པའི་ལོངས་སྐྱ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ནི་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་ཅན་
འདིའི་སྐྱས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ལུག་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐྱར་བཅོམ་ལྡན་འདས་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་མཆོན་བཟང་པོ་བཤད་པ་ནི། རྒྱག་ཞབས་འཁོར་ལོའི་
མཆོན་དང་རུས་སྤལ་ཞབས། རྒྱག་དང་ཞབས་སོར་དྲ་བས་འབྲེལ་བ་དང་། རྒྱག་ནི་ཞབས་བཅས་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཆགས། འདི་ཡི་སྐྱ་ནི་བདུན་དག་མཐོ་བ་དང་། ༡༣ ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། མཆོན་བཟང་སོ་གཉིས་པོ་རེ་
རེ་བཞིན་བཤད་ན། རྫོན་སྟོབ་ལམ་དུ་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་སྐྱེལ་བ་དང་བསུ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱས་ཤུག་དང་ཞབས་འཁོར་ལོའི་མཆོན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དང་། རྫོན་སྟོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་
པ་ཉིད་ཀྱིས་རུས་སྤལ་བཞིན་དུ་ཞབས་ཤིན་ཏུ་གནས་པ་ཉིད་དང་། རྫོན་བསྐྱ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་བསྟེན་པས་ཤུག་དང་ཞབས་བཅས་ཀྱི་སོར་མོ་ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བུར་དྲ་བས་འབྲེལ་བ་ཉིད་དང་། རྫོན་
བཟང་བ་དང་བཅའ་བ་ལ་སོགས་པ་གྱ་ལྗོམ་པ་བྱིན་པས་ཤུག་དང་ནི་ཞབས་བཅས་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཆགས་པ་ཉིད་དང་། རྫོན་ལྷག་པ་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་གྱ་ལྗོམ་པ་བྱིན་པས་ལུག་པ་འདི་ཡི་སྐྱའི་ནི་

༡༡། །ཕྱག་གི་སྐྱོང་གཉིས་དང་ཞབས་ཀྱི་སྐྱོང་གཉིས་དང་ཐལ་གོང་གི་སྐྱོང་གཉིས་དང་ལྷག་པའི་སྐྱོང་ཕྱོགས་མཐོ་བའི་བྱིར་བརྟན་པོ་དག་མཐོ་བ་ཉིད་དང་། སོར་མོ་རིང་དང་རྟིང་ཡངས་སྐྱ་ཆེ་
 དང་། །ཞབས་འབྲུང་མི་མངོན་སྲུ་ནི་གྲེན་དུ་ཕྱོགས། །བྱིན་པ་ཨེ་ན་ཡའི་འདྲ་ཕྱག་རིང་མཛེས། །མདོམས་ཀྱི་སྤྲ་བ་སྤྲུབས་སུ་རུབ་པའི་མཆོག། ༡༢ རྒྱུན་གསལ་དཔར་བྱ་བ་ལས་ཐར་པར་བྱས་པས་སོར་མོ་རིང་བ་ཉིད་དང་། རྒྱུན་
 རྒྱོག་གི་འཆོ་བ་ལ་ཡན་བཏགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟིང་བ་ཡངས་པ་ཉིད་དང་། རྒྱུན་རྒྱོག་གཅོད་པ་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱ་ཆེ་ཞིང་དྲང་བ་ཉིད་དང་། རྒྱུན་དགོ་བའི་ཆོས་རྒྱུད་ལ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པས་ཞབས་
 ཡོང་བུ་མི་མངོན་པ་ཉིད་དང་། རྒྱུན་དགོ་བའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་སྤེལ་བས་སྐྱའི་བ་སྲུ་ནི་གྲེན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཉིད་དང་། རྒྱུན་རིགས་པ་དང་བཟོ་ལ་སོགས་པ་ལ་གྲུས་པར་བྱས་ཏེ་ཡོན་ལ་སོགས་
 པ་མགུ་བར་བྱས་ཏེ་བྱིན་པས་བྱིན་པ་རི་དྲགས་ཨེ་རྩའི་འདྲ་བ་དང་། རྒྱུན་ནོར་བདོག་པ་ལ་སྐྱོང་བ་པོའི་སྐྱེ་བོའི་བྱིར་དངོས་པོའི་ཆེད་དུ་མ་སྤངས་པས་བཞེངས་ནས་མ་བརྟུང་པར་བུས་མོར་སྤྲོབ་པའི་ཕྱག་
 རིང་ཞིང་མཛེས་པ་ཉིད་དང་། རྒྱུན་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཆོངས་པར་སྐྱོད་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་འཇུག་པ་དང་། གསང་བར་འོས་པའི་གསང་ཆོག་བསྐྱངས་པས་མདོམས་ཀྱི་སྤྲ་བ་སྤྲུབས་སུ་རུབ་པའི་

མཚོག་ཉིད་དང་། པགས་པ་གསེར་མདོག་པགས་པ་སྒབ་པ་དང་། སྤྱི་ནི་རེ་རེ་ནས་གཡས་ལེགས་འབྱུངས་དང་། ཞལ་མཛོད་སྤྱི་བརྒྱན་རོ་སྟོད་སེང་གེ་འདྲ། འདི་ཡི་དབྱུང་པའི་མགོ་ཁྲུམ་ཐལ་གོང་རྒྱས། ༡༥ སྟོན་གདིང་བ་གྲ་ལོ་མ་
 པ་བྱིན་པས་པགས་པ་གསེར་མདོག་འདྲ་བ་ཉིད་དང་། སྟོན་ཁང་བཟང་ལ་སོགས་པ་དམ་པ་བྱིན་པས་པགས་པ་སྒབ་པ་ཉིད་དང་། སྟོན་འདྲུ་འཛི་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པས་སྤྱི་ནི་རེ་རེ་ནས་
 གཡས་ཕྱོགས་སུ་འབྱེལ་བ་དང་། སྟོན་སྐྱེ་བོ་སྤྱ་མ་ཐམས་ཅད་གནས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཀོད་པས་ཞལ་རས་མཛོད་སྤྱི་བརྒྱན་པ་ཉིད་དང་། སྟོན་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁས་དྲག་གི་ཚིག་གིས་བྱད་དུ་མ་
 བསད་པས་རོ་སྟོད་སེང་གེའི་འདྲ་བ་ཉིད་དང་། སྟོན་སྟོན་པར་སྤྱ་བ་དང་ལེགས་པར་སྤྱ་བའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བྱས་པས་འདི་ཡི་དབྱུང་པའི་མགོ་ཤིན་ཏུ་ཁྲུམ་པ་ཉིད་དང་། སྟོན་སྤྱན་ལ་སོགས་པ་བྱིན་
 པས་ཐལ་གོང་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་། འདི་ལ་རོ་མི་ཞིམ་པ་རོ་མཚོག་སྤྱང་། སྤྱི་ནི་བྱ་གོ་རྟ་རྟར་ཆུ་ཞེང་གཤ། གཙུག་ཏོར་དབྱར་ལྗན་ལྗགས་རིང་མཛོས་པ་དང་། ཁྲངས་དབྱུངས་འགྲམ་པ་སེང་གེའི་འདྲ་དང་ཆོམས། ༡༦ ཤིན་ཏུ་དཀར་དང་
 ཆོམས་མཉམ་ཐགས་བཟང་དང་། གྲངས་ནི་བཞི་བརྒྱ་ཐམ་པར་ཚང་བ་དང་། སྤྱི་ནི་མཐོན་མཐིང་སྤྱན་རྗེ་བ་མཚོག་གི། འདྲ་བ་འདི་དག་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་མཚན། ༡༧ སྟོན་སྐྱེ་བོ་ནད་པའི་གཡོག་བྱས་པས་འདི་ལ་རོ་མི་ཞིམ་པ་

༡༡། ཁོ་བོ་པའི་མཆོག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་དང་། སྒྲོན་ནགས་ཆལ་དང་ཀྱན་དགའ་ར་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་བཅུག་པས་སྒྱུ་ནི་གིང་ཅུ་གོ་རྩ་ལྟར་ཆུ་ཞེང་གའ་བ་པ་ཉིད་དང་། སྒྲོན་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སོགས་པ་ལྷ་ག་པར་བྱེན་པས་གཙུག་ཏོར་དབུར་ལྷན་པ་ཉིད་དང་། སྒྲོན་འཇམ་པོ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས་ལྷ་གས་རིང་ཞེང་མཛེས་པ་ཉིད་དང་། སྒྲོན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམ་པའི་ཆོས་གོ་བར་བྱས་པས་ཆངས་པའི་དབྱངས་ཉིད་དང་། སྒྲོན་ཆོག་འབྱུལ་པ་སྤངས་པས་འགྲམ་པ་སེང་གའི་འདྲ་བ་ཉིད་དང་། སྒྲོན་སྒྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་ལེགས་པར་བཀྱར་བ་ལ་སོགས་པས་ཆོམས་གིན་ཏུ་དཀར་བ་ཉིད་དང་། སྒྲོན་འཆོ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་གྱིས་ཆོམས་ཆད་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། སྒྲོན་བདེན་པའི་ཆོག་ཀྱན་ཏུ་སྤྱད་པས་ཆོམས་ཐགས་བཟང་བ་ཉིད་དང་། སྒྲོན་ཕྱ་མའི་ཆོག་སྤངས་པས་ཆོམས་གྱི་གྲངས་ནི་བཞི་བཅུ་ཐམ་པ་ཆང་བ་ཉིད་དང་། སྒྲོན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་གཅིག་པ་དང་འདྲ་བར་བལྟས་པས་སྤྱན་ནི་མཐོན་མཐིང་ཉིད་དང་། སྒྲོན་ཁོང་བློ་བལྟ་སོགས་པ་མེད་པར་བལྟས་པས་སྤྱན་གྱི་རྩི་མ་བ་མཆོག་གི་རྩི་མ་ལྷ་བྱ་ཉིད་གྱིས་སོ། །གསུམ་པ་རི་ལྟར་འགྲུབ་པ་ནི། འདི་ལ་མཆོན་ནི་གང་གང་གི། རྒྱུ་བ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན། །དེ་དང་དེ་ནི་རབ་

རྫོགས་པས། །མཚན་ནི་འདི་དག་ཡང་དག་འགྲུབ། ། ༡༥ ཅེས་གསུངས་ཏེ། འོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐུ་འདི་ལ་འབྲས་བུ་མཚན་ནི་གང་དང་གང་གིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་ནི་རབ་
 ཏུ་རྫོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བས་རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་མཚན་ནི་འདི་དག་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་རྒྱ་མདོ་དང་སྦྱར་བ་ནི། སྤྲུལ་སྤྲེལ་ལ་སོགས་པ་དང་། །ཡང་དག་སྤངས་པ་བརྟན་པ་དང་། །བསྐྱུ་བ་བསྐྱེན་
 དང་གྲ་ཞོམ་པའི། །དངོས་པོ་སྦྱིན་དང་གསལ་བྱ་བ། ། ༡༩ །ཐར་བར་བྱེད་དང་དགེ་བ་ནི། །ཡང་དག་སྤངས་པ་སྤྲེལ་ལ་སོགས། །སྐྱབ་བྱེད་རྒྱ་ཡི་མཚན་ཉིད་དེ། །མདོ་ལས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན། ། ༢༠ །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་གོང་དུ་མཚན་
 བཤད་པར་བཀྲལ་བེན་ཏོ། །ལྷ་པ་དཔེ་བྱད་བཤད་པ་ལ། བརྩ་ཚན་དང་པོ་ནི། ཐུབ་པའི་སེན་མོ་ཟངས་མདོག་དང་། །མདོག་སྐྱུམ་མཐོ་དང་སོར་མོ་རྣམས། །ལྷུམ་རྒྱས་བྱིན་གྱིས་ཐ་བ་དང་། །རྩ་མི་མདོན་དང་མདུད་པ་
 མེད། ། ༢༡ །འོང་བུ་མི་མདོན་ཞབས་མཉམ་དང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་གྱིས་སེན་མོ་ཟངས་ཀྱི་མདོག་ལྷ་བུ་ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་
 ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཉིད་གྱིས་སེན་མོའི་མདོག་སྐྱུམ་པ་ཉིད་དང་། །རིགས་ཀྱི་མཚོག་ལས་སྦྱིས་པས་སེན་མོ་མཐོ་བ་ཉིད་དང་། །ཚུལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་སོར་མོ་རྣམས་ལྷུམ་པ་ཉིད་དང་། །དགེ་

༡༡། །བའི་རྩ་བ་བསགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོར་མོ་རྣམས་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་། དགེ་རྩ་ཡང་དག་པར་མཐར་གྱིས་སོ་སོར་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོར་མོ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་བྲལ་བ་ཉིད་དང་། ལུས་ལ་སོགས་པ་འདི་ལས་དང་འཆོ་བ་རབ་ཏུ་བསྐྱུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྩ་མི་མངོན་པ་ཉིད་དང་། ཉོན་མོངས་པ་འདི་མདུད་པ་འགྲོལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྩ་མདུད་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཤེན་ཏུ་སྤྲས་པ་འདི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་གོས་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་ལོང་བུ་མི་མངོན་པ་ཉིད་དང་། བགྲོད་དགའ་བའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བོ་སྐྱོལ་བར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞབས་མི་མཉམ་པ་མེད་པ་དང་། བརྩ་ཚན་གཉིས་པ་ནི། སང་གེ་སྤང་ཆེན་བྱ་དང་ནི། །བྱ་མཆོག་སྤྲུལ་སྤེལ་གསལ་སྤྲུགས་དང་། །མཛེས་གསེགས་དྲང་དང་འབྲིལ་བག་ཆགས། ༢༢ །བྱི་དོར་བྱས་འདྲ་རིམ་པར་འཆོམ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མི་བློ་ལ་གྱིས་གཞོན་པ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སང་གེའི་སྤྲུལ་སྤེལ་སྤྲུགས་གསལ་གསལ་པ་ཉིད་དང་། སྤྲུ་བློ་ལ་གྱིས་གཞོན་པ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤང་བོ་ཆེའི་སྤྲུལ་སྤེལ་སྤྲུགས་གསལ་གསལ་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་མཁའ་ལ་གསལ་གསལ་པར་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་དང་པའི་སྤྲུལ་སྤེལ་སྤྲུགས་གསལ་གསལ་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེས་བུའི་བྱ་མཆོག་ཏུ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྤེལ་སྤྲུགས་གསལ་གསལ་པ་ཉིད་དང་། སྐྱོར་བྱོགས་ཀྱི་ལམ་དང་མཐུན་པར་གསལ་གསལ་པ་ཉིད་ཀྱིས་གསལ་གསལ་སྤྲུགས་སྤྲུགས་ཅིང་གསལ་གསལ་པ་ཉིད་

གད་ཕྱིན་

པར་ལྗང་

སྐྱོད་ལྗང་

༡༡། །སྐྱེ་ཤིན་ཏུ་གཞོན་ཤ་ཅན་ཉིད་དང་། ཐུགས་རྟག་ཏུ་མ་ལུམ་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་ལུམ་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡང་དག་པར་འཕགས་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་། བརྩ་ཚན་བཞི་པ་
ནི། ཤིན་ཏུ་གིམས་པའི་སྐྱེ་ཉིད་དང་། ༡༢ །ཡན་ལག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་འབྱེས་དང་། །གཟིགས་པ་སྒྲིབ་མེད་དག་པ་དང་། །དུ་སྐྱེ་སྐྱབས་ཕྱིན་མ་རྟོངས་དང་། །ཕྱང་རེ་བ་དང་ཉེ་བ་ནི། ༡༣ །ཟབ་དང་གཡས་ཕྱོགས་འབྲིལ་བ་དང་། །ཀྱན་ནས་
བརྟ་ན་སྐྱག་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡང་སྤིད་ཟད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་གིམས་པའི་སྐྱེ་ཉིད་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་སྐྱེ་བ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡན་ལག་དང་ཉིད་
ལག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེས་པ་ཉིད་དང་། ཚིག་གི་དོན་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟོན་པས་གཟིགས་པ་རབ་རིབ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་། སྒྲིབ་མ་ཚུལ་བྲིམས་སུན་སུམ་ཚོགས་པར་གྱུར་པ་
ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་རྒྱུམ་པ་ཉིད་དང་། འཁོར་བའི་སྟོན་གྱིས་མ་སྐྱགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་སྐྱབས་ཕྱིན་པ་དང་། ད་རྒྱལ་གྱི་འབྱིང་བག་བཙོམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་རྟོངས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཚོས་ཟད་པ་རྣམ་པར་
བསྐྱོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱལ་ཕྱང་རེ་བ་ཉིད་དང་། ཚོས་ཟབ་མོ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེ་བ་ནི་ཟབ་པ་ཉིད་དང་། སྒྲིབ་མ་མཐུན་པར་འཛིན་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེ་བ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འབྲིལ་བ་ཉིད་དང་།

གད་ལྟན་

བཞུགས་
པ་ལྟར་

སྐྱོད་ལྟར་

༡༡། །འཐད་པ་མང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷགས་སྒབ་པ་ཉིད་དང་། བརྩ་ཚན་དྲུག་པ་ནི། དམར་དང་འབྲུག་གི་སྒྲ་ཉིད་དང་། །གསུང་མཉེན་འཇམ་དང་མཆེ་བ་ལྷུམ། །རྫོ་དང་དཀར་དང་མཉམ་པ་དང་། ༡༥ །བྱིན་གྱིས་ཕྱ་དང་
ཤངས་མཐོ་དང་། །མཆོག་རྩ་དག་པ་དག་དང་ནི། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་འདུལ་བ་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཆགས་པ་ཅན་གྱིས་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷགས་དམར་བ་ཉིད་དང་། བསྐྱེདས་པ་ཐམས་ཅད་མི་
མངའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲུག་གི་སྒྲ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དང་། སྟན་པ་ལ་སོགས་པ་གསུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་གསུང་སྟན་ཞིང་མཉེན་ལ་འཇམ་པ་ཉིད་དང་། སྤིང་པར་ཀུན་རྩ་སྦྱོར་བ་བསྐྱམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཆེ་བ་ལྷུམ་
པ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བོ་གདུལ་དཀའ་བ་འདུལ་བར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཆེ་བ་རྫོ་བ་ཉིད་དང་། ཆོས་འདུལ་བ་ཤིན་རྩ་དཀའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཆེ་བ་དཀར་བ་ཉིད་དང་། མཉམ་པའི་ས་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
མཆེ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། མཐར་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡང་དག་པར་རབ་རྩ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཆེ་བ་བྱིན་གྱིས་ཕྱ་བ་ཉིད་དང་། ཤེས་རབ་མཆོག་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤངས་མཐོ་བ་
ཉིད་དང་། སྐྱེ་བོ་གཙང་མ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤངས་མཆོག་རྩ་དག་པ་དག་དང་ནི། བརྩ་ཚན་བདུན་པ་ནི། སྟན་ཡངས་པ་དང་རྩི་མ་སྦྱག་ །བརྒྱའི་འདབ་མ་འདྲ་བ་དང་། ༡༦ །སྤྱིན་ཚུགས་ཅིང་དང་འཇམ་པ་

གྲུ་ལྟོན་

ཡུ་ཡུ་

ལྟོ་ལྟོ་

༡༡། །ཤིས་ནི། །གཡུང་རྩུང་འབྲིལ་པས་བརྒྱན་པ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོར་བཞེད། ། ༣༢ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །ལྷ་བས་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་དབྱལ་བ་ལེགས་པར་
འབྲེས་པ་ཉིད་དང་། །སྤྱོད་བ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབྱལ་བའི་དབྲེས་ཆེ་བ་ཉིད་དང་། །སྤྱོད་ལམ་གྱི་མཆོག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་། །ཡུལ་གྱི་
དགའ་བ་བསྐྱོག་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་སྤྱོད་བྱང་བ་ལྷར་གནག་པ་ཉིད་དང་། །མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་བག་ལ་ཉལ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དབུ་སྤྱོད་སྤྱུག་པ་ཉིད་དང་། །ཡོངས་སུ་བསྐྱོན་པའི་
སྤྱོད་འཇམ་པོས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་སྤྱོད་འཇམ་པ་ཉིད་དང་། །བྱུགས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པས་མ་འབྲུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་སྤྱོད་མ་འཛིངས་པ་ཉིད་དང་། །རྟག་ཏུ་ཆོག་མི་རྩུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་
དབུ་སྤྱོད་མི་བཤོར་བ་ཉིད་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་མེ་ཉོག་བཀྱམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་སྤྱོད་འཛིངས་པ་ཉིད་དང་། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཛོམས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་དང་ཞབས་དཔལ་གྱི་བེའུ་དང་
བཀྱ་ཤིས་དང་ནི་གཡུང་རྩུང་འབྲིལ་པས་བརྒྱན་པ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་དཔེ་བྱད་བཟང་པོར་བཞེད་དོ། །གསུམ་པ་སྤྱུལ་སྤྱུ་ནི། །གང་གིས་སྤིད་པ་ཇི་སྤིད་བར། །འགྲོ་ལ་ཕན་པ་སྤྱོད་ཆོགས་དག །མཉམ་དུ་མཛད་པའི་སྤྱོད་དེ་

༡༡། །བཟང་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པར་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་འགྲོ་བ་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་སྤྱོད་ལས་མཛད་པ་དང་ནི། སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་རྣམ་པ་བཞི་ལ་
 འགོད་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་ཡི་གཉེན་པོ་རྣམ་པར་བྱང་བ་དག་ལ་རིམ་བཞིན་དོར་བ་དང་བྱང་བར་བྱ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཏྲོགས་པར་མཛད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་
 མཁན་བཞིན་དུ་རྩེས་སུ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པས་རྣམ་པར་དབེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཏེ། གཞན་གྱི་དོན་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་གྱི་དོན་ལ་བཀོད་པ་དང་།
 རྩེས་ལ་རང་གི་དོན་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་རབ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་དུག་ལ་གོམས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལམ་དང་རང་བཞིན་གྱིས། །སྟོང་པ་ཉིད་དང་གཉིས་ཟད་དང་། །བརྟུང་དང་དམིགས་པ་མེད་པ་
 དང་། །ལུས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སྤོང་དང་། ༡༢ །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་དང་ནི། །མངོན་པར་ཞེན་པ་སྒྲོག་པ་དང་། །དེའི་འོག་ཏུ་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་སྟེ་དགོ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་
 ལམ་དང་། དེ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་གོམས་པ་དང་། དེའི་རྩེས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་དང་པོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཏྲོགས་པའི་མཚན་ཉིད་

གཉིས་ཟད་པའི་ཚས་དང་། དེ་ནས་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱར་གྱུར་པས་ས་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པར་ཚུ་ལ་བྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚས་ཐམས་ཅད་བརྟམ་བཏགས་པའི་ཤེས་པ་
 ལ་འགོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རིམ་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་དྲུག་པ་ལ་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོར་མངོན་པར་མ་ཞེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཚས་ཐམས་ཅད་དམིགས་
 པ་མེད་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ས་བདུན་པ་ལ་ཐབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་སྤྲོན་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་སྟོབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་བརྒྱད་པ་
 ལ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་དང་ནི། དེ་ནས་དེ་ཉིད་ལ་ཚས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྒྲོག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དང་སངས་རྒྱས་ཞིང་། །རྣམ་པར་
 དག་དང་ངེས་པ་དང་། ༣༧ །སེམས་ཅན་དོན་ནི་ཚད་མེད་དང་། །སངས་རྒྱས་བསྟོན་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ལས་རྣམས་ནི། །ཆུད་མི་བ་དང་བདེན་མཐོང་དང་། ༣༨ །དེའི་རྗེས་ལ་ས་དགུ་པ་ལ་སྟོན་ལམ་གྱི་ཕ་རོལ་
 ཏུ་ཕྱིན་པའི་མཐུས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་བརྒྱ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྲོ་ཚོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བཀོད་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱེ་བ་

༡༡། །གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སོ་སོར་ངེས་པ་དང་། རྟོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ནི་ཚད་མེད་པ་དང་། འཛིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཏུ་ཉི་བར་འགྲོ་ཞིང་བསྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བཀོད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་བས་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་བྱུང་པར་གྱི་ལམ་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་བྱང་ཆུབ་
 མཐའ་དག་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ལས་དང་འབྲས་བུར་འབྲེལ་བ་རྣམས་ནི་ཆུད་མི་བྱ་བ་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞུགས་བདེན་པ་
 མཐོང་བ་དང་། བྱིན་ཅི་ལོག་ནི་སྤངས་པ་དང་། །དེ་གཞི་མེད་པའི་ཚུལ་དང་ནི། །རྣམ་པར་བྱང་དང་ཚོགས་དང་ནི། །འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་པ་ལ། ༣༧ །ཐ་དད་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་དང་། །ལྷ་འདས་ལ་འགོད་པ་སྟེ། བྱིན་ཅི་ལོག་ནི་
 ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་དང་། བྱིན་ཅི་ལོག་དེ་གཞི་མེད་པར་སྤངས་པའི་ཚུལ་དང་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། དྲི་མ་ཐམས་ཅད་
 དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱུའི་ཚོགས་དང་ནི། ལྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་པ་ལ་ཐ་དད་པར་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་ལ་བཀོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་མུ་

༡༡། །རྣམ་སྒྲིན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་དང་བཅས་པས་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་ཏེ་འདི་ནི་བསྐྱས་ཚུལ་སྐྱ་མ་ལས་གཞན་ཏེ་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་བསྐྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་བསྐྱས་པ་ལ་མོས་པའི་
 གང་ཟག་ལ་གསུམ་དུ་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་རྒྱ། སྦྱོར་བ་བཞི་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། ཆོས་སྐྱ་ཕྱིན་ལས་འབྲས་བུ་ནི། དོན་བསྐྱས་གཞན་ཏེ་རྣམ་པ་གསུམ་༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཇུག་པའི་ཡུལ་ནི་
 མཁྱེན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་སྟེ་རྒྱ་དང་། ཉམས་སུ་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ནི་སྦྱོར་བ་བཞིའི་བདག་ཉིད་དང་། ཉམས་སུ་བྲུངས་པས་ཐོབ་པ་ནི་ཆོས་སྐྱ་ཕྱིན་ལས་དང་བཅས་པའི་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་
 ལ། ནི་ནི་ངེས་གཟུང་གི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཡུམ་གྱི་དོན་ཀྱན་བསྐྱས་ཚུལ་སྐྱ་མ་ལས་གཞན་འདི་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་གསུམ་ཡང་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་བཤད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཡན་ལག་མཇུག་གི་དོན་ལ་
 གཉིས། རྫོགས་ཆོག་སྟོས་པ་དང་། འགྱུར་བྱང་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་རྫོགས་སོ། །
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་མཛད་པ་

རྫོགས་སོ།། །།གཉིས་པ་འབྱུང་བྱང་བསྟན་པ་ནི། པརྫི་ཏ་གོ་མི་འཆི་མེད་དང་། ལོ་ཙྰ་བ་སྟོ་ལྟན་ཤེས་རབ་གྱིས་བསྟུང་། ཞེས་གསུངས་ཏེ། པརྫི་ཏ་དཔལ་གོ་མི་འཆི་མེད་ལ་སོགས་པ་དང་། ལོ་ཙྰ་བ་ཆེན་པོ་
 དགོ་སྟོང་སྟོ་ལྟན་ཤེས་རབ་གྱིས་བསྟུང་ཅིང་ཞུས་ཆེན་གྱི་སྟོ་ནས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཤབ་པར་མཛད་པའོ། །རྩེ་བཙུན་ངལ་གསོའི་རྩ་བའི་ཆོག་འགྲེལ་ཉིད། །རང་བཟོས་བཙུངས་བསྟུང་མེད་པར་བཀོད་
 པ་ལ། །ཉིས་བཤད་འབྱུང་བའི་གོ་སྐབས་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །སྟོ་གྲོས་གསར་བུས་འདི་ཉིད་སྟུང་བར་གཅེས། །འོན་ཀྱང་རང་ལུགས་ཟབ་གནད་རྫོགས་དགོས་ཕྱིར། །བསྟུངས་འགྲེལ་ཙམ་གྱིས་འཆོངས་ནས་
 མི་བཞུགས་པར། །རྒྱས་འགྲེལ་ཉིད་ལ་སྟུངས་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས། །ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་སྟངས་བརྒྱས་པར་མཛོད། །ཅེས་རྒྱལ་མཆོག་བཙུ་བྱག་པ་ཆེན་པོའི་བྲགས་བསྟུང་དང་ཕྱིན་ལས་གྱི་སྟོབས་ལས།
 སྟོ་རྒྱལ་ལྟ་ཡི་བཤད་བྲལ་གསར་འཛུགས་གནད་བའི་སྐབས། ལྟན་ཁ་འགྲུ་སྟུལ་མིང་པས་རྩེ་བརྒྱད་པ་མི་བསྟུང་དོ་རྩེའི་ཤེར་ཕྱིན་རྒྱས་འགྲེལ་རྩེ་བཙུན་ངལ་གསོའི་སྟེང་ནས་དཔེ་བྲིད་ལུལ་སྐབས། སྟོབ་
 བྲག་ལས་དང་པོ་བ་སྟོགས་བམ་མཇལ་བས་སྟོབས་པ་ཞུམ་པ་རྣམས་ལ་ཤན་པའི་ཆེད། ཆོག་འགྲེལ་ཙམ་བྱར་དུ་བཀོལ་བའི་སྐབས། སྟུབས་རྩེ་དཔོན་སྟོབ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་བྲག་བྲིས་འབད་བཙུན་

༡༡། །དང་རོགས་རམ་གནང་ནས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་འདིས་བསྟན་པ་རྒྱས་ཤིང་འགོ་ཀུན་བདེ་བའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག །སྤར་སྤྱི་ལོ་༢༠༡༤ ལོར་ཅུང་ཟད་བསྟོན་འཕྲི་དང་དག་ཐེར་ཞུས་ཏེ་ལེགས་བར་གྲུབ་བོ། །། (ཤེར་བྱིན་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་རྣམ་བཤད་རྗེ་བཙུན་ངལ་གསོའི་ཆོག་འགྲེལ་ཟུར་བཀོལ་འདི་ཉིད་ཡསྟབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྲ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་གནས་མཆོག་རྟག་མོ་ལུས་སྤྱིན་དུ་བཤད་གྲ་བ་རྣམས་ལ། སྤྱི་ལོ་༢༠༡༤ སྤྱི་ཟླ་ ༥ ཆོས་ ༡ ནས། ཆོས་ ༡༡ བར། ཆོས་བྱུན་ཐེངས་བདུན་གསུངས་ནས་བཀའ་བྲིད་ལེགས་བར་བསྟུལ། སྤར་ཡང་ཡསྟབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དགྲང་གྲངས་གྲུ་དགྲུ་ལ་ཐེབས་པའི་སྐབས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་འབུམ་བྲིད་ལུང་གནང་སྐབས། མགོན་པོ་གང་གི་ཞལ་སྤྲ་ནས་གནས་མཆོག་རྟག་མོ་ལུས་སྤྱིན་དུ། སྤྱི་ལོ་༢༠༡༡ སྤྱི་ཟླ་ ༡༠ ཆོས་ ༢༩ ནས། ཆོས་ ༣༠ བར། ཆོས་བྱུན་ཐེངས་བཞི་གསུངས་ནས་བྲིད་ལུང་བཀའ་དྲིན་བསྟུལ་བའོ། །དེ་ཡང་རེས་གཟའ་སྟེན་པ་དང་མིག་དམར་དང་ལུར་བུ་རྣམས་ལའོ།)།

༡༡། །ཤེར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་དོན་བདུན་ཅུའི་བསྐྱུས་དོན་ཕལ་སྐད་དུ་བཀྲལ་བ་བྱམས་པའི་ཞལ་ལུང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༣༡ །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་རིགས་དང་དགེལ་འཁོར་རྒྱ་མཆོའི་བྱུང་བདག་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་པ་མེད་པ་དཔལ་
 ལྷན་སྒྲ་མ་དམ་པའི་ཞབས་ཀྱི་རྩལ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་མགོ་བོས་རབ་ཏུ་གཏུགས་ཏེ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་པར་མཛད་དུ་གསོལ། འོག་མིན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་ན། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད། །རང་སེམས་ཆོས་སྐྱ་མདོན་
 སུམ་སྟོན་མཛད་པ། །རྩ་བའི་སྒྲ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །འོ་ན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྣམ་མཁྱེན་སྒྲ་ན་

༢༡། །མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་དགོད་པར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་གསན་ནས་ཚུལ་
 བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་བྱང་བར་བཀྱའོ་སྒྲུལ་པའི་ཀུན་སྒྲོང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་བྱགས་བསྐྱེད་ནས་གསན་པར་བྱ། གང་ཞིག་ལྟ་བུ་བྱ་བའི་ཆོས་ནི།
 རྒྱལ་ཆབ་བྱམས་པ་མགོན་པོས་མཛད་པའི་ཤེར་བྱིན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་དོན་བདུན་ཅུའི་བསྟུས་དོན་ཕལ་སྐད་དུ་བཀྲལ་བ་འདི་ཉིད་འཆད་པ་
 ལ་གསུམ། བསྟན་བཅོས་འཆད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག །ཡན་ལག་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དངོས། བཤད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཡན་ལག་

༡༡། །འདི་གང་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་རེད་ཅེ་ན། བཀའ་བར་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་རེད། བཀའ་བར་པའི་ནང་དུ་ག་རེ་གསུངས་ཡོད་ཅེ་ན། གཙུ་བོ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་
 རྒྱུ་གསུངས་པར་མཛད་ཡོད། གནས་བྱ་ཤོད་ལུང་པོའི་རི་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་རྒྱུ་མང་པོ་གསུངས་པར་མཛད་པ་རེད། དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཤེར་ཕྱིན་སྟོང་ཕྱག་
 བརྒྱ་པ་དང་། འབྲིང་པོ་ཤེར་ཕྱིན་ཉི་ཐེ་ལྔ་སྟོང་པ་དང་། བརྒྱས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་། དེ་ཡང་ཚུར་བརྒྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་སྟོང་པོ་བརྒྱས་པ་ཤེས་རབ་སྟོང་པོ་དང་།
 དེ་ཡང་བརྒྱས་ན། ཏཅུ་ཤུ། ཨོྫ་ག་ཏེ་ག་ཏེ་ཕུ་ར་ག་ཏེ་ཕུ་ར་སྟོ་རྟོ་སྟོ་རྟོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་གས་དང་། དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་བརྒྱས་ན། ཤེར་ཕྱིན་ཡི་གེ་གཅིག་མ་སྟེ་ཨ་རྒྱུད་པའི་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་
 བརྒྱན་པའི་མདོ་དེ་འདྲ་ཡང་ཡོད་རེད། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའི་དབང་དུ་བྱེད་པ་རེད་ལ། བཀའ་དེ་དག་གིས་དོན་དག་ག་རེ་བརྟན་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། དངོས་བརྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། སྤྲུལ་དོན་ས་
 ལམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་གཙུ་བོ་བརྟན་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལས་དང་པོ་གཙུ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ནས་ཡིན་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྒྲོམ་བྱ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བརྟན་ཀྱི་ཡོད་རེད་ལ།

དེ་ཡང་རྒྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། བྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པ་དང་། ཁ་གས་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་
 བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྟན་གནང་ཡོད་ཅིང་། གཉིས་པ་སྤྲས་དོན་ས་ལམ་གྱི་སྒྲོར་ནས་ཡིན་ན། ལམ་ལྷ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་བསྒྲམས་ནས་ལམ་ལྷ་
 བགྲོད་པའི་ཚུལ་བསྟན་གྱི་ཡོད། དེ་ཡང་དང་པོ་ཚོགས་ལམ། དེ་ནས་སྟོར་ལམ། དེ་ནས་མཐོང་ལམ། དེ་ནས་སྒྲོམ་ལམ། དེ་ནས་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་སྟེ་ལམ་ལྷ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་བགྲོད་གྱི་ཡོད་པ་དང་།
 ལམ་ལྷ་བགྲོད་པ་དེ་ཡང་གཙུག་པོ་གང་ལ་བརྟེན་གྱི་ཡོད་ཅིང་ཅེ་ན། གཙུག་པོ་དང་པོ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཐོས་ཏེ་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་དང་། བར་དུ་དེ་ལ་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐ་མ་
 སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་གྱི་ཡོད། སྒྲོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་
 པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་སྒྲོར་དེ་བསྟན་གནང་ཡོད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལ་དོན་དག་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། བྱིས་སུ་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགོངས་པ་བཀྲལ་བའི་

༡༡། །སྐབས་ལ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོའི་ནང་དུ་བསྟན་པའི་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་དེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྐྱབ་དང་སྟོབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པས་དབུ་
 མའི་སྐྱོར་བསྟན་ནས། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་འདྲ་རེད། སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་འདྲ་རེད་གསུངས་ནས་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་རེད། དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་དེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་
 སྐྱབ་ལ་སོགས་པས་དབུ་མའི་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་རྩ་ལ་དུ་བཏོན་ཏེ་བསྟན་གནང་བ་དང་། སྤུས་དོན་ས་ལམ་གྱི་སྐྱོར་དེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྐྱབ་ཀྱིས་གནས་སྐབས་མ་གསུངས་པར། དེའི་དགོངས་པ་དེ་རྒྱལ་
 ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོས་བསྟན་བཅོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ནང་ལ་གསལ་པོར་བསྟན་གནང་བ་རེད། གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་བསྟན་པ་ནི། སྤྱིར་
 བཏང་ང་རང་ཚོ་འཇིག་རྟེན་འཁོར་བར་གནས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་དང་དཀའ་ངལ་མང་པོ་སྟོང་དགོས་པའི་རྩ་བ་དེ་གང་ལ་བྱུག་གི་ཡོད་རེད་ཅེ་ན། མ་རིག་པ་དང་སྟོངས་པ་ལ་བྱུག་གི་ཡོད་རེད། སྤྱག་བསྐྱེད་
 དང་དཀའ་ངལ་ལ་སོགས་པ་མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད། འོན་མ་རིག་པ་དེ་ཐབས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་མེད་པ་བྱེད་དགོས་རེད་ཅེ་ན། དེ་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མེད་པ་བྱེད་དགོས་པས་ན། ཤེས་

རབ་དེ་དང་པོ་ཆུང་ཆུང་ནས་མཐར་ཐུག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་སྤེལ་དགོས་རེད། དེས་ན་གཙོ་བོ་གལ་ཆེ་ཤོས་འདྲ་པོ་དེ་ཤེས་རབ་ལ་ཐུག་གི་ཡོད། དཔེར་
 ན་ང་རང་ཆོས་ཐག་པ་བྲ་མོ་གཅིག་ལ་ཐག་པ་བྲ་མོ་ཡིན་པར་མ་ཤེས་ནས་ཐག་པ་བྲ་མོ་དེ་སྤྱུལ་རེད་སྟུང་ནས་འཛིགས་སྒྲིག་དང་དཀའ་ངལ་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། དེ་ནི་ཐག་བྲ་ལ་ཐག་བྲ་ཡིན་པར་མ་ཤེས་
 པར་མ་རིག་པ་དང་འབྲུལ་པའི་དབང་གིས་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དང་དཀའ་ངལ་ཡོང་བསྐྱེད་གྱི་ཡོད། དེའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དང་དཀའ་ངལ་དེ་མེད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་གང་རེད་ཅེ་ན། དངོས་པོའི་གནས་སྟངས་དེ་
 ཐག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་ན། དེ་སྤྱུལ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྤྱུལ་རེད་བསམ་པའི་ནོར་འབྲུལ་དང་། དེའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དང་དཀའ་ངལ་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྲོ་གི་ཡོད་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་ལ་འང་སྤྱུག་
 བསྐྱེལ་དང་དཀའ་ངལ་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། དེའི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དང་དཀའ་ངལ་གྱི་རྩ་བ་དེ་འཁོར་བ་ཁོ་རང་གི་འབྲུལ་བའི་གནས་སྟངས་ཉ་མ་གོ་བའི་རྒྱུ་གྱིས་བྱུང་བ་རེད། ཞེ་སྤང་སྦྱེ་མ་དགོས་ནའང་ཞེ་
 སྤང་སྦྱེས་བསྐྱེད་པ་དང་། འདོད་ཆགས་སྦྱེ་མ་དགོས་ནའང་འདོད་ཆགས་སྦྱེས་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ང་རྒྱལ་དང་ཐུག་དོག་ལ་སོགས་པ་སྦྱེ་མ་དགོས་ན་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ཆོ་སྦྱེས། ཉོན་མོངས་

༡༡། །པ་དེ་ཚོ་སྐྱེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་རང་འབྲུལ་པའི་དབང་གིས་སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་དཀའ་ངལ་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་དཀའ་ངལ་དེ་སེལ་བའི་ཐབས་ནི་ཁོ་རང་གིས་ནོར་
 སོང་བ་དང་འབྲུལ་སོང་བ་དང་མ་ཤེས་པ་རྣམས་ཡག་པོ་ཤེས་པར་བྱེད། ནོར་བ་ལ་ནོར་བར་ཤེས། འབྲུལ་པ་ལ་འབྲུལ་པ་ཡིན་པར་ཤེས། ཁོ་རང་གི་གནས་ལུགས་གང་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་སྒོ་
 ནས། ཚོས་དང་ཚོས་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཡག་པོ་སྐྱེས་ཐུབ་ན། སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་དཀའ་ངལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡལ་འགྲོ་བའི་སྤྱིར་ན་ཤེས་རབ་དེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེའི་སྤྱིར་
 ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཟེར་གྱི་ཡོད། བཞི་པ་ཤེར་སྤྱིན་གྱི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་བྱ་དགོས་པར་གདམས་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཞེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་དེ་ལས་གཞན་ན་མེད་པ་ཡག་
 ཤོས་ཨང་དང་པོ་ལྟ་བུ་ལ་གོ་གི་ཡོད། ཨང་དང་པོའི་ཤེས་རབ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་གོ་གི་རེད་ཅེ་ན། གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཚོས་ཀྱི་གནས་སྤངས་སམ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཆ་ཆ་ང་བ་ཞིག་ང་རང་
 གིས་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་། ང་རང་གིས་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པ་དང་། ང་རང་གིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཞེས་བརྗོད། ཡིན་ནའང་ང་རང་ཚོ་ལས་དང་པོ་པ་

མྱོངས་པ་ཡིན་པས་ལམ་སང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་རྟོགས་དགོས་ན་རྟོགས་མི་བྱུང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། དང་པོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་ཤེས་རབ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་
 གསུངས་བཞག་པ་རྣམས་ང་རང་གིས་ཐོས་པ་བྱས་ནས་ཡང་ཡང་བསམས་ན་རིམ་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྐྱེ་གི་རེད། དེ་ཡང་སྤྱིར་བཏང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལ་ཐོས་པ་བྱེད་ན་ཡག་པོ་
 རེད། ཐེ་ར་སྤྱི་དང་མ་རྒྱ་ཡུ་ནའི་ལུགས་སྒོལ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལ་སྤྱངས་པ་ཞེ་དྲག་གནང་གི་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་གསང་སྤྱགས་དོ་རྩེ་ཐེག་པ་བོད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་འདྲ་པོ་ཡིན་ན་དང་པོ་བཀའ་ལ་
 སྤྱངས་པ་མི་བྱེད་པར་དང་པོར་བསྟན་བཅོས་ལ་སྤྱངས་པ་གནང་གི་ཡོད། དང་པོར་བསྟན་བཅོས་ལ་སྤྱངས་པ་བྱས་ན་བཀའ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཤེས་འགྲོ་གི་ཡོད་རེད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ནི་སྐབས་
 དེའི་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་དྷི་བ་ལ་ལན་བརྒྱབ། ཡང་གཞན་ཞིག་གིས་དྷིས་ན་ཡང་ལན་ཁ་ཁ་བརྒྱབ་བཞག་པ་མ་གཏོགས་མཐར་ཆགས་སུ་གསུངས་བཞག་པ་ལྟ་བུ་ཞེ་དྲག་ཡོད་མ་རེད། བསྟན་བཅོས་གྱིས་
 བཀའ་ཡི་དོན་ཐམས་ཅད་ཚུར་བསྐྱས་ནས་གོ་རིམ་བཞིན་བསྒྲིགས་བཞག་པ་ཡིན་པས་ན། ང་རང་ཆོ་ལ་ལྟ་བུ་བདེ་པོ་དང་བཤད་བདེ་པོ་ཡོད་རེད། བཀའ་ཡི་ནང་དུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་བསྟན་

༡༡། །བཙུག་གིས་མདོར་བསྐྱེད་ནས་གསུངས་ཡོད་པས་ན། ཤེས་སྒྲ་བ་དང་རྟོགས་སྒྲ་བ་དང་གོ་སྒྲ་བ་ཡོད་རེད། དེས་ན་བསྐྱེད་བཙུག་ལ་སྐྱེད་པ་ཡག་པོ་གནང་ནས་བཀའ་ལ་གཟིགས་ན་
 དེ་འདྲ་རེད་སྟེ་མ་པ་ཡོང་གི་རེད་མ་གཏོགས། དང་པོ་ནས་བཀའ་ལ་བསྐྱེད་ན་གོ་རིམ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་དང་། གལ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་མི་ཤེས་པས། དང་པོར་བསྐྱེད་བཙུག་དེ་གལ་ཆེན་པོ་གནང་
 གི་ཡོད་རེད། དཔེར་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ལ་མཆོན་ན། ཤེར་སྦྱིན་རྒྱས་པ་འབུམ་ལ་པོད་བཅུ་གཉིས་དང་། འབྲིང་ལ་པོད་གསུམ་དང་། བསྐྱེད་པ་ལ་པོད་གཅིག་སྟེ་པོད་བཅུ་དྲུག་ཐམ་པ་ཡོད་
 རེད། བསྐྱེད་བཙུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། དཔེར་ན་མདོར་རྟོགས་རྒྱན་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་མཆོན་ན། པོད་བཅུ་དྲུག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་ཚུར་བསྐྱེད་ནས་གོ་རིམ་སྒྲིག་ཡོང་བའི་སྐབས་སུ་ཤོག་ལྡེབ་བཙུག་
 ཙམ་མ་གཏོགས་ཡོད་མ་རེད། ཤོག་ལྡེབ་བཙུག་ཙམ་འདི་ལ་ཡག་པོ་བསྐྱེད་ནས་སྐྱེད་ན་པོད་བཅུ་དྲུག་གི་དོན་དག་རྣམས་འདི་འདྲ་རེད་འདུག་པས་མས་ནས་ཕལ་ཆེར་ཉ་གོ་བས་ན། དང་པོ་བསྐྱེད་
 བཙུག་ལ་སྐྱེད་པ་གནང་གི་ཡོད་རེད། དེའི་སྦྱིར་ན་བསྐྱེད་བཙུག་མདོར་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་གི་ཡོད། ལྷ་པ་མཆོན་དོན་བསྐྱེད་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྐྱེད་བཙུག་མདོར་པར་

༡༡། །ནང་ནས་དང་པོ་ཤེར་ཕྱིན་མངོན་ཏྟགས་རྒྱན་འདི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། བསྟན་བཅོས་འདིའི་དབུ་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་ཡོད་རེད། རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་གཞན་
 རྣམས་ཀྱི་དབུ་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་དེ་ཡོད་མ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་མངོན་ཏྟགས་རྒྱན་འདི་བསྟན་བཅོས་དང་པོ་དེ་རེད། འདིའི་སྐབས་སུ་ཕྱག་འཆལ་བའི་ཡུལ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུམ་འདི་ལ་ཕྱག་འཆལ་
 ལོ་ཞེས་གསུངས་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུམ་ནི་ཤེས་རབ་དེ་ཡིན། དཔེར་ན་ཤེས་རབ་ཡང་དག་པ་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོབ་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཡང་དག་པ་ཞིག་མེད་ན་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོབ་རྒྱ་མེད་པས་ན། ཤེས་རབ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུམ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ཁོང་གིས་སངས་རྒྱས་གང་ནས་བྱུང་བའི་ཡུམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། ཤེས་རབ་དེ་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་པར་མ་ཟད། ཉན་རང་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀྱན་གྱི་ཡུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འདི་ལ་ཕྱག་འཆལ་གྱི་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། སྤྱིར་བཏང་ཤེས་རབ་ལ་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་གཞི་
 ཤེས་པ་དང་། གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་པ་དང་། གསུམ་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་དགོས་རེད་ཅེ་ན།

ཤེས་རབ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་དགོས་ཤིང་ལ། དེ་ཡང་དང་པོ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རང་ཉིད་འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་འདི་དང་བྲལ་
 ནས་ཞི་བ་དང་བདེ་བ་ཡག་པོ་ཞིག་འབྱུང་ན་དགོངས་ནས་ཞི་བ་དང་བདེ་བའི་འབྲས་བུ་འཛོལ་གྱི་ཡོད་ཤིང་། དེ་འཛོལ་འོང་དུས་ཐབས་གང་གི་སྒོ་ནས་ཞི་བ་དང་བདེ་བ་འཐོབ་ཡོང་གི་ཡོད་ཤིང་ཅེ་ན། གཞི་
 ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཡག་པོ་ཞིག་ཐོབ་བྱུང་ན་ཤེས་རབ་དེའི་སྒོ་ནས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་འབྲིད་གྱི་ཡོད་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་
 ཡང་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་གྱི་ཡོད་ཤིང་། ཤེས་རབ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་གྱི་ཡོད་ཤིང་ཅེ་ན། ལམ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་གྱི་ཡོད་ཤིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་བྱུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ང་རང་གིས་ཕན་འདོགས་གྱི་ཡིན་དགོངས་གྱི་ཡོད་ཤིང་། ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་དེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་གྱི་ཡོད་ཤིང་ཅེ་
 ན། ལམ་གྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཡག་པོ་ཞིག་ཤེས་འོང་དུས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་དེ་འཐོབ་ཡོང་གི་ཡོད་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་

༡༡། །མཁྱེན་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡན་འདོགས་པའི་དམ་པའི་ཚོས་གསུངས་པ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་དུ་འབྲིད་པའི་རྣམས་པ་དང་ཡོན་ཏན་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རེད། དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་གསུངས་བྱུང་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེའི་སྤྱིར་ན་ཉན་རང་གི་བྱུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་སྐྱབ་པའི་རྩ་བ་དེ་གཞི་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་སྐྱབ་པའི་རྩ་བ་དེ་ལམ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་རྩ་བ་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། ཤེས་རབ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་རེད། དེ་གསུམ་གའི་ངོ་བོ་ཡང་ཤེས་རབ་རེད། དེའི་སྤྱིར་ན་ཤེས་རབ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡུམ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡུམ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུམ་ལྟ་བུ་རེད། དེས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གསུམ་ལ་ཐོག་མར་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོས་བྱུག་འཆལ་གྱི་ཡིན་གསུངས་ནས་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་རེད། རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོས་ཤེར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གསུངས་པ་ལ་བར་ཆད་མི་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་དང་པོར་

༡༡། །པ་དེའི་ཞལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཞིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་ནའང་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་
 པའི་རྒྱ་ཚང་བ་ཡིན་གསུང་གི་ཡོད་རེད། ཐ་མ་རིག་པའི་གནས་ལྷ་ལ་མཁས་པ་སྟེ། བརྩམ་བྱའི་གཞུང་ཁོ་རང་གི་ཆོག་དང་དོན་ལ་མཁས་པ་ཞིག་མ་ཡིན་ན། དེས་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་མི་རྣམས་པས་ཐ་ནའང་
 རིག་པའི་གནས་ལྷ་ལ་མཁས་དགོས་པ་གསུངས་ཡོད། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་རྒྱ་གསུམ་ཚང་བ་ཞིག་གིས་བརྩམས་བཞག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ན་ང་རང་ཆོ་དེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་རུང་བ་དང་། བསྟན་
 བཅོས་རྩོམ་པའི་རྒྱ་གསུམ་མ་ཚང་བ་ཞིག་གིས་བརྩམས་བཞག་པའི་བསྟན་བཅོས་དེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་ན་ང་རང་ཆོ་ལམ་ཡག་པོ་ལ་འབྲིད་ཀྱི་ཡོད་དམ། ལམ་ལོག་པ་ལ་འབྲིད་ཀྱི་ཡོད་ཆ་མི་འཆལ་བས་
 ན། ཅི་ནས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་རྒྱ་གསུམ་ཚང་བ་ཞིག་གིས་བརྩམས་བཞག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་དགོས་པ་བསྟན་པ་རེད། འོ་ན་གཤམ་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་རྩོམ་པ་པོ་ལ་རྒྱ་ཅི་
 འདྲ་ཚང་ཡོད་ཅི་ན། འབྲིང་ཡི་དམ་ལྷའི་ཞལ་གཟིགས་པ་དང་། ཐ་མ་རིག་པའི་གནས་ལྷ་ལ་མཁས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཞིག་རེད། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་ནི་

ས་དང་པོ་ནས་གཟིགས་ཀྱི་ཡོད། རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོ་ནི་ས་དང་པོ་དང་ས་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ས་བརྩུ་པ་ལ་གནས་པ་རེད། ས་བརྩུ་པ་ལ་བཞུགས་པ་ཙམ་དུ་མ་བཟད་སངས་
 རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་ལ་མངའ་གསོལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོ་ཞེས་པའོ། །དེས་ན་ཁོང་གིས་གསུངས་བར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། ད་རང་ཆོས་
 ཀྱང་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་ན་གིན་ཏུ་དོན་དང་ལྡན་པ། ཉམས་ལེན་བྱས་ན་འད་གིན་ཏུ་དོན་དང་ལྡན་པའི་བསྟན་བཙུན་སྤྱན་སྲུལ་ཆོགས་པ་ཞིག་རེད། སྤྱིར་བཏང་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གོ་
 འཕང་སྐྱབ་པའི་ལམ་དེ་གེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པ་གང་གི་ནང་ལ་གསུངས་ཡོད་ཅེ་ན། གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་འབུམ་དང་ཉི་ཟླ་དང་བརྒྱད་སྟོང་པ་སོགས་གེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་མདོ་ཡི་ནང་
 ནས་གསུངས་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་ལ་མན་ངག་ཅིག་མེད་ན་དེས་གསུངས་ཡོད་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གེས་མི་བྱབ་ཅེས་གསུངས་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། མཁས་པ་འདྲ་པོ་ཞིག་ཡིན་ན་འད་
 སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་མཇལ་ནས་གསུངས་ཐོས་སྤྱོད་གི་མ་རེད། ཡིན་ན་འད་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐྱེ་མདུན་ནས་མདོན་

༡༡། །སུམ་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་ཆོ་གསན་གནང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། སྒོན་སངས་རྒྱས་བཙུང་མ་ལྟ་ན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་རྣམས་སེམས་ཀྱི་སྟེང་ལ་བཞག་ནས་ད་ལྟ་དེའི་དོན་
 དག་རྣམས་རྒྱས་པར་བཤད་ཀྱི་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། དེས་ན་དེ་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་གྱི་དོན་དག་རྣམས་ང་རང་ཆོས་ཚང་མ་བལྟ་དགོས་ན་ཤེས་བྱའ་ཀྱི་
 ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བསྟན་བཙུང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམས་ཡག་པོ་བྱས་ནས་ཤེས་བྱའ་པ་དང་། དོན་
 ཡག་པོ་ཤེས་པ་དེ་ཡང་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཁོང་གིས་བསྟན་བཙུང་མངོན་འདི་གསར་དུ་བརྩམས་གནང་བ་རེད། དགོས་པ་དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོའི་དགོངས་པ་རྟོགས་པ་
 དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོའི་དགོངས་པ་རྟོགས་ན་དགོས་པ་གང་ཡོད་རེད་ཅི་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཤིང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ནས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་འཕྱོང་གི་ཡོད། དེས་ན་དགོས་པ་དང་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོའི་དོན་རྟོགས་པ་དང་། དགོས་པ་གཉིས་པ་ནི། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རབ་སྐྱེས་ནས་

༡༡། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱུས་ནས་ཡང་དག་པ་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་གསུངས་ཡོད་རེད། མགོན་པོ་ཀླུ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོའི་དགོངས་པ་
 བཀྲལ་ཡོད་རེད། རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོའི་དགོངས་པ་བཀྲལ་ཡོད་རེད། ཡིན་ན་ཡང་ཁ་སང་སྟོན་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྐྱབ་ཀྱིས་དངོས་
 བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བསྟན་ཡོད། དཔེར་ན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ནང་ན་གཟུགས་སྟོང་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད། ནང་སྟོང་པ་ཉིད། ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྟོང་
 པ་ཉིད་དེ་གཙོ་བོར་བསྟན་ཡོད། དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་དེ་གང་འདྲ་ཡིན་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་འདྲ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་རིགས་པས་བསྐྱབས་ནས་གཙོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཁོ་ན་བསྟན་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་དེ་གཏན་ལ་ཕབ་བཞག་པ་རེད། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོའི་ནང་ལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་ཡིན་གསུངས་ཡོད། དཔེར་ན། མིག་མེད། རྣ་མེད། ལྷ་མེད།
 རྩེ་མེད། ལྷས་མེད། ཡིད་མེད་ལ་སོགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་བསྟན་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་ཆོག་དེ་ཡིས་བྱགས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་དེ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་རྟོགས་དགོས་པ། སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་

༡༡། །མཁུན་ཉིད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཤེས་རབ་དེ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་རྣམ་མཁུན་ནི། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་
 པའི་སྐབས་སུ་ཤེས་རབ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཇི་ལྟར་འཐོབ་བམ་ཞེ་ན། རྣམ་པ་ཀུན་མཁུན་པ་སྟེ། ཤེས་བྱའི་ཆོས་རྣམས་གང་དང་གང་ཡོད་པ་དང་། གང་དང་
 གང་ཡིན་པ་ཀུན་ཡང་དག་པར་མཁུན་པ་འོ། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་མཁུན་པ་དང་ཇི་སྟེད་པ་བཞིན་དུ་མཁུན་པར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། རྣམ་པ་ཀུན་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སམ་ཤེས་རབ་དང་པོ་དེ་
 ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་གཉིས་པ་དེ་གང་འདྲ་རེད་ཅེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་འཐོབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཐོབ་བམ་ཞེ་ན། ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་དགོས་ཀྱི་ཡོད།
 ལམ་དེ་ཡང་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། ཤེས་རབ་དེ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་རབ་དེ་ལ་ལམ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཅེས་
 བརྗོད། འདི་ནི་ལམ་ཤེས་སམ་ཤེས་རབ་གཉིས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྗེས་སུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའམ་གཞི་ཤེས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་

༡༡།   ཁྱིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པའི་སྐབས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུ་ལ་དེ་བསྟན་ཡོད་རེད། དེ་རྣམས་ལ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུ་ལ་གྱི་སྦྱོར་བ་བཞི་ཞེས་བརྗོད། དེ་ལྟ་བུ་མཁའ་པ་
 གསུམ། སྦྱོར་བ་བཞི། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཚོས་གྱི་སྦྱ་སྟེ། རྣམ་པ་བརྒྱུད་གྱི་སྒྲོ་ནས་དངོས་པོ་བརྒྱུད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལུས་རྣམ་བཞག་རྒྱས་པར་དབྱེ་བ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་གདམས་
 ངག་དང་། །ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་རྣམ་བཞི་དང་། །སྐྱབ་པ་ཡི་ནི་ཉེན་གྱུར་པ། །ཚོས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་རང་བཞིན་དང་། །དམིགས་པ་དག་དང་ཆེད་དང་ནི། །གོ་ཆ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་དང་། །ཚོགས་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བཅས་རྣམས། །ཐུབ་པའི་རྣམ་
 ཀྱན་མཁའ་པ་ཉིད། །མོག་མོག་པོར་བྱེད་ལ་སོགས་དང་། །སྦྱོབ་མ་བསེ་རུའི་ལམ་གང་དང་། །འདི་དང་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི། །ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་མཐོང་བའི་ལམ། །བྱེད་པ་དང་ནི་མོས་པ་དང་། །བསྦྱོད་དང་བཀྱར་དང་བསྐྱགས་པ་དང་། །བསྐྱོ་
 དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤྲ་མེད་དག །སྐྱབ་དང་གིན་ཏུ་དག་པ་ཞེས། །བྱ་བ་འདི་ནི་སྒྲོམ་པའི་ལམ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་རྣམས་གྱི། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི་དེ་འདྲར་བཤད། །ཤེས་པས་སྤྱིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །སྤྱིང་རྗེས་
 ཞི་ལ་མི་གནས་དང་། །ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་དང་། །ཐབས་གྱིས་རིང་བ་མ་ཡིན་ཉིད། །མི་མཐུན་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དག་དང་། །སྦྱོར་དང་དེ་ཡི་མཉམ་ཉིད་དང་། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་མཐོང་བའི་ལམ། །དེ་འདྲ་ཀྱན་ཤེས་ཉིད་དུ་འདོད། །

རྣམ་པ་སྦྱོར་བ་བཅས་རྣམས་དང་། ཡོན་ཏན་སྦྱོན་ནི་མཚན་ཉིད་བཅས། ཐར་དང་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་། སྦྱོབ་པ་བྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཆོག་ས། སྤྱིད་དང་ཞི་བ་མཉམ་ཉིད་དང་། ཞིང་དག་སྤྲན་མེད་པ་ནི། རྣམ་ཀུན་མངོན་རྫོགས་རྟོགས་
 པ་སྟེ། འདི་ནི་ཐབས་མཁས་བཅས་པ་ཡིན། དེ་ཡི་རྟགས་དང་རྣམ་འཕེལ་དང་། བརྟན་དང་སེམས་ཀུན་གནས་པ་དང་། མཐོང་ཞེས་བྱ་དང་སྒྲིམ་པ་ཞེས། བྱ་བའི་ལམ་ནི་སོ་སོ་ལ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་བཞི་ཡི། གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་
 དང་ནི། བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན། འོག་པར་སྦྱབ་དང་བཅས་པ་ནི། ཕྱི་མོའི་མངོན་རྟོགས་མཐར་གྱིས་པ། རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཅུ་སྐད་ཅིག་མ། གཅིག་གིས་མངོན་རྫོགས་བྱང་ཆུབ་པ། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་བཞི། རོ་བོ་ཉིད་
 འོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྦྱལ་བ་ནི། ཆོས་སྦྱ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བརྗོད། ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་དང་པོ་གཞི་འདྲ་པོ་དེ་རྣམ་པ་བརྒྱད་གསུངས་ནས། དེ་ལ་ཡན་
 ལག་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་རྣམ་པ་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ལ་འང་ནང་གསེས་དབྱེ་བ་མང་པོ་བྱེས་ནས་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་བྱེད་ལ་ཆོས་བཅུ། གཉིས་པ་ལམ་གེས་མཚོན་བྱེད་ལ་
 ཆོས་བཅུ་གཅིག་ གསུམ་པ་གཞི་གེས་མཚོན་བྱེད་ལ་ཆོས་དགུ། བཞི་པ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་མཚོན་བྱེད་ལ་ཆོས་བཅུ་གཅིག་ ལྷ་པ་ཕྱི་མོའི་སྦྱོར་བ་མཚོན་བྱེད་ལ་ཆོས་བརྒྱད། དུག་པ་མཐར་གྱིས་པའི་

གད་མྱོན་

བཏུ་བཞུ་

བཟུང་དོན།

༡༡། སྦྱོར་བ་མཚོན་བྱེད་ལ་ཚོས་བཅུ་གསུམ། བདུན་པ་སྟེང་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་མཚོན་བྱེད་ལ་ཚོས་བཞི། བརྒྱད་པ་འབྲས་བུ་ཚོས་སྟུ་མཚོན་བྱེད་ལ་ཚོས་བཞི་བཅས་དངོས་པོ་བརྒྱད་པོ་དེ་དོན་
བདུན་ཅུའི་སྟོ་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཡུལ་མཁྱེན་པ་གསུམ། ཐབས་སྦྱོར་བ་བཞི། འབྲས་བུ་ཚོས་སྟུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཐོབ་བྱ་
རྣམ་མཁྱེན། ལམ་གྱི་གཞི་ལམ་ཤེས། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གོལ་ས་དང་བཅས་པའི་གཞི་ཤེས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཅུ། སེམས་བསྐྱེད། གདམས་ངག་དེས་འབྱེད་སྦྱོར་ལམ། སྦྱབ་པའི་རྟེན། སྦྱབ་
པའི་དམིགས་པ། སྦྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ། གོ་ཆའི་སྦྱབ་པ། འཇུག་སྦྱབ། ཚོགས་སྦྱབ། དེས་འབྱུང་གི་སྦྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སེམས་བསྐྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད། དམིགས་ཡུལ། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་
ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་སྦྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྦྱོར་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་དེ་དངོས་པོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་གྱི་སྟོ་ནས་བསྟན་གནང་བ་རེད། དངོས་པོ་རྣམ་པ་
བརྒྱད་པོ་དེའི་ནང་ནས་དང་པོ་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་བྱེད་གྱི་ཚོས་བཅུ་གསུངས་ཡོད། སྦྱོར་བཏང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་འབྲས་བུ་ཚོས་གྱི་

སྐྱུ་ཡིན་ཀྱང་། སྐབས་དང་པོ་འདིར་སངས་རྒྱས་འཕྲོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་རྣམ་པ་བརྩུ་བ་ཞག་ནས་གསུངས་ཡོད་རེད། རྣམ་མཁེན་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམ་པ་བརྩུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་རེད།
 སེམས་བསྐྱེད་དེ་ལ་འང་མཆོན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་གསུངས་ཡོད། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད་དེ་སྦྱིར་བསམ་པའི་ཀུན་སྣོང་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་གོ་གི་ཡོད།
 བསམ་པའི་ཀུན་སྣོང་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཡང་བཟང་པོ་མཐར་ཐུག་པ་དང་། བཟང་པོ་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་ལ་གོ་གི་ཡོད་རེད། བསམ་པའི་ཀུན་སྣོང་བཟང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ལ་མཆོན་ཉིད་ཟུར་རྣམ་པ་
 གཉིས་གསུངས་ཡོད། མཆོན་ཉིད་ཟུར་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཟུར་དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པ་
 དང་། སེམས་ཅན་གཞན་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གཅིག་ཙམ་དང་། བརྒྱ་ཙམ་དང་། སྣོང་ཙམ་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཅན་ཞིག་ཡིན་ནས་བཟུང་སྟེ། འདོད་པ་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་། ལྷུག་བསྐྱེད་ལ་མི་འདོད་པ་ཁོ་
 ན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་གྱུར་འགྲོ་བ་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་མཆོན་ཉིད་ཟུར་དང་པོ་འོ། །ཟུར་གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གཞན་

༡༡། །རྣམས་བདེ་བ་ལ་བགོད་དགོས་པེད་ལ། བདེ་བ་དེ་ཡང་ཕལ་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། ཡང་དག་ཇོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་དགོད་པར་འདོད་པའི་སྒོ་ཡོད་
 པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་མཆོན་ཉིད་གཉིས་དང་ལྡན་པ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བཞེད། དེ་ཡང་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྙིང་རྩེ་ཡུན་སྙུམ་ཆོགས་པ་དང་ཤེས་རབ་
 ཡུན་སྙུམ་ཆོགས་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཟེར་གྱི་ཡོད། དེ་ལས་སྙིང་རྩེ་ཡུན་སྙུམ་ཆོགས་པ་ནི། རང་དོན་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་
 དོན་ཡང་རང་གི་གཉེན་ཉེ་བ་དང་། རང་གི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྡུག་བསྔལ་འབྲལ་འདོད་དང་། བདེ་བ་འཕྱོང་འདོད་ཀྱི་
 སྒོ་ཡོད་པའོ། །དེ་སྙིང་རྩེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། སྦྱར་བཏང་སྙིང་རྩེ་སེམས་ཅན་མང་པོ་ལ་ཡོད་པེད། གནས་སྐབས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་འབྲལ་འདོད་ཙམ་དང་།
 གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་དགོད་འདོད་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པེད། དེ་སྙིང་རྩེ་ཡང་དག་པ་པོ་དང་། ཡིན་ན་ཡང་དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཏོག་ཙམ་འགྲིག་གི་ཡོད་མ་པེད། ད་ལྟ་ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྙིང་རྩེ་དགོས་པེད་

ལ། ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྤྱི་ཚུལ་གང་འདྲ་ཞིག་དགོས་པའི་ཅེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་ལ་བཀོད་པ་དེ་ཡང་དངོས་གནས་ཀྱི་བདེ་བ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་བཀོད་བྱུང་པ་ཞིག་དང་། སྤྱི་ཚུལ་བྱུང་པ་དེ་ཡང་སྤྱི་ཚུལ་མཐར་ཕྱིན་སྤྱི་ཚུལ་བྱུང་པ་ཞིག་ལ་བཀོད་དགོས་པའི་ཅེ་ན། སངས་རྒྱལ་བཙུན་པ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་སྤྱི་ཚུལ་ཁོ་ན་ལ་ཡོང་བ་དེའི་ཕྱིར་ན། ཤེས་རབ་དང་ལྟན་པའི་མཚན་ཉིད་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། སྤྱི་ཚུལ་དང་ལྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ནམ་མཁའི་མཐར་ཕྱིན་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། སྤྱི་ཚུལ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཉིས་དང་ལྟན་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ཅོ། །གཉིས་པ་དམིགས་ཡུལ་ནི། དེ་དང་དེ་ནི་མདོ་བཞིན་དུ། །བསྐྱེད་དང་རྒྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་བཞིན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་དམིགས་ཡུལ་རྫོགས་བྱང་དེ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་གཞན་དོན་དེ་ནི་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོ་རང་གིས་གསར་དུ་བཅུ་མས་པ་དང་གསར་དུ་བཅོས་པ་མ་པའི་ཅེ་ན། འོ་ན་མདོ་གང་གི་ནང་དུ་བསྟན་ཡོད་པ་དང་། ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ནི་རྫོགས་པའི་

༡༡། །སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ་དང་། ཉི་མེ་ལྷ་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཁོང་གིས་སྐབས་འདིར་
 བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བསྐྱུས་པ་དང་རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པ་སྟེ། མདོའི་ནང་དུ་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་གིས་བཀའ་འདྲི་ཞུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐབས་སྐབས་ལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྒྱས་པ་གསུངས་
 གནང་ཡོད། རྒྱས་པ་དེ་རྣམས་ཏྲོག་ཙམ་བསྐྱུས་ནས་བསྟན་ན་གོ་བདེ་རུ་འགྲོ་བ་དང་། སེམས་ལ་གསལ་ཆ་ཆེ་རུ་འགྲོ་བ་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། ཡང་མདོ་འགའ་ཞིག་གི་ནང་དུ་གཤམ་སོང་བ་དང་བསྐྱུས་སོང་
 བ་ཡོད་རེད། བསྐྱུས་པ་དེ་ཏྲོག་ཙམ་རྒྱས་སུ་བཏང་ན་གོ་བདེ་བ་དང་། གསལ་པོ་དང་། ཤེས་བདེ་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། དེའི་བྱིར་ན་མདོ་བཞིན་དུ་བསྐྱུས་པ་དང་རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་རེད།
 སྦྱིར་བཏང་མདོ་བཞིན་དུ་བརྗོད་ན་དགོས་པ་ག་རེ་ཡོད་རེད་ཅེ་ན། གོ་བདེ་བ་དང་། སེམས་ལ་འཇགས་བདེ་བ་དང་། ཉམས་སུ་ལེན་བདེ་བ་ཡོང་གི་ཡོད། དེའི་བྱིར་ན་སྐབས་སྐབས་ལ་བསྐྱུས་པའི་རྣམ་
 པ་ལྟ་བུ་དང་། སྐབས་སྐབས་ལ་རྒྱས་པའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་གསུངས་ཡོད་རེད། གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ནི། དེ་ཡང་ས་གསེར་ལྷ་བ་མེ། །གཏེར་དང་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་མཚོ། །རྡོ་རྗེ་རི་སྒྲན་བཤེས་

གཉིན་དང་། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཉི་མ་སྒྲུ། རྒྱལ་པོ་མཛོད་དང་ལམ་པོ་ཆེ། བཞོན་པ་བཞོད་མའི་ཆུ་དང་ནི། སྒྲུ་སྒྲན་ཆུ་བོ་སྒྲིན་རྒྱམས་ཀྱིས། རྒྱམ་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་སོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ལ་དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་
 ཉམས་སུ་ལེན་ཆུ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་དགོས་ཤེ་ན། དབྱེ་བ་རྒྱམ་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསུངས་ཡོད། དབྱེ་བ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་དེ་ཡང་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་ས་གསེར་སྒྲ་བ་
 མེ། ཞེས་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་གང་འདྲ་ཞིག་དགོས་ཤེ་ན། འདུན་པ་དང་མོས་པ་ཡག་པོ་དགོས་རེད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོབ་པར་འདོད་པའི་འདུན་པ་དང་།
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་པར་འདོད་པའི་འདུན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་འདུན་པ་དང་མོས་པ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད། ཅུ་བ་མོས་པ་དང་འདུན་པ་དེ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་ན་
 འབྲས་བུ་དེ་ཡང་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་གི་ཡོད་རེད། མོས་པ་དང་འདུན་པ་དེ་ཉ་ཅང་ཡག་པོ་མེད་ན་འབྲས་བུ་དེ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
 པ་དང་མཉམ་དུ་འདུན་པ་དང་མོས་པ་དེ་གིན་ཏུ་ཤུགས་ཆེན་པོ་དང་རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་དགོས་རེད། དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ན་ས་ལྟ་བུ་ཞེས་དཔེར་ན། ས་གཞི་དེ་ཡོད་ན་དེ་ལ་ཁང་པ་དང་མེ་ཏོག་དང་གིང་དང་རི་ལ་

༡༡། །སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོང་གི་ཡོད། ས་དེ་མེད་ན་ཁང་པ་ལ་སོགས་པ་རྩ་བ་ནས་ཡོང་བྱུང་གི་ཡོད་མ་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་། དང་པོར་གྲོགས་
 འདུན་པ་དང་མོས་པ་དེ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན། འདུན་པ་དང་ལྡན་པ་འདི་ས་ལྟ་བུ་རེད། དེ་ལ་ཡག་པོ་ཞིག་བསྒྲུབས་ནས་དེའི་རྗེས་ལ་མོས་པ་དང་
 བསམ་པ་བཟང་པོ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཞིག་དགོས་རེད། དེས་ན་དང་པོར་མོས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་དགོས། གཉིས་པ་ལ་དེ་བརྟེན་པོ་དུས་རྒྱུན་དུ་ནམ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཞིག་དགོས། དང་པོ་མོས་པ་ཆེན་པོ་
 དང་གཉིས་པ་བརྟེན་པོ་ཞིག་བྱུང་ན། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དེ་ཡོང་གི་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས། བརྟེན་པོ་ཞིག་མ་བྱུང་ན་ནི་མ་གཅིག་ལ་བསམ་པ་བཟང་པོ་བྱེད་པ་དང་། ཉི་མ་
 གཅིག་ལ་བརྗེད་སོང་བ་ལྟ་བུ་དང་། ལྷ་བ་གཅིག་ལ་དཔེ་བསམ་པ་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཡང་ལྷ་བ་གཉིས་པ་ལ་བརྗེད་སོང་བ་ལྟ་བུ་དང་། ལོ་གཅིག་ལ་དཔེ་བསམ་པ་བཟང་པོ་དང་། ལོ་གཉིས་
 པ་ལ་བརྗེད་སོང་བ་ལྟ་བུ་བྱས་ན། ཏ་ཅང་གི་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བྱུང་གི་ཡོད་མ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་བསམ་པ་བཟང་པོ་དེ་ཇི་སྟེན་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་མ་རྒྱས་གི་བར་

༡༡། །ཆེར་འཕེལ་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ། ང་རང་ཚོས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་ཟླ་བ་ཚོས་པ་ལྷ་བུའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དགོས་རེད། དེ་བཞིན་དུ་དཔེ་བཞི་
 པ་དེ་མེ་ལ་དཔེ་བཞག་ཡོད། དེ་ལྟར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཆེད་དུ་སྒྲུབ་བས་བརྩོན་འགྲུས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐམས་ཅད་མཆིན་པའི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པ་ལ་སྐྱིབ་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་
 ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་སྒོར་བར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ན་སྒྲུབ་བ་མེ་ལྷ་བུ་ཞེས་བརྗོད། དཔེར་ན་མེ་ལྷགས་རེ་ཆེར་འཕེལ་ནས་བུད་ཤིང་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་དེ་ལྷ་བུ་རེད། དེས་ན་ང་རང་ཚོས་
 སྒྲུབ་བ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་མེ་ལྷ་བུའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དགོས་རེད། དེའི་རྗེས་སུ་ལྷ་པ་དུག་པ་བདུན་པ་བརྒྱད་པ་དགུ་པ་བཅུ་པ་སྟེ་དུག་གིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་
 དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་བལྟན་པ་རེད། གོང་དུ་ས་ལྷ་བུ་དང་། གསེར་ལྷ་བུ་དང་། ཟླ་བ་ལྷ་བུ་དང་། མེ་ལྷ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནམས་བསམ་པའི་ཀུན་སྒྲོང་གི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་བལྟན་པ་རེད། བསམ་པའི་ཀུན་སྒྲོང་ཙམ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་བ་ལག་ཏུ་ལེན་དགོས། སྒྲུབ་བ་གང་ཞིག་ལག་ཏུ་བླང་དགོས་ཤེ་ན། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལག་ཏུ་བླང་དགོས། དེས་ན་

སེམས་བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྩོན་དགོས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བསྐྱབ་པར་འདོད་པའི་སློ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་རང་གིས་ལག་དྲུ་སྤང་དགོས་རེད། དེའི་བྱིར་ན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དྲུ་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་མཉམ་དུ་སྦྱོན་པའི་ཕ་རོལ་དྲུ་བྱིན་པར་བརྩོན་དགོས། སྦྱོན་པའི་ཕ་རོལ་དྲུ་བྱིན་པ་ལ་བརྩོན་པའི་འབྲས་བུ་གང་ཡོད་ཅེ་ན། དཔེར་ན་གཏེར་ལྷ་བུ་ཡིན་ཏེ། ས་འོག་དྲུ་གཏེར་ཡོད་ན་
 ང་རང་གིས་གང་འདོད་འདོད་ལེན་རྒྱ་ཡོད་པ་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོན་པའི་ཕ་རོལ་དྲུ་བྱིན་པ་དེ་ཡོད་ན་ང་རང་གིས་མ་འོངས་པར་འོངས་སྟོན་དང་བསོད་ནམས་དང་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་མི་བྱང་པ་
 འབྱུང་བའི་བྱིར་ན་གཏེར་ལྷ་བུ་གསུང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་སྟོན་པ་ངན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ཚུལ་བྱིམས་ཡང་དག་པར་བསྐྱུང་བ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་མཆོག་དྲུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་
 མཉམ་དུ་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་དྲུ་བྱིན་པ་དེ་ལག་དྲུ་སྤང་དགོས། དེ་ལྷ་བུའི་ཚུལ་བྱིམས་ཡང་དག་པར་བསྐྱུངས་ན་རང་ལ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བུའི་བྱིར་ན་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་ལྷ་བུ་
 རེད། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱད་བསྐྱུང་དང་གཞོན་པ་འབྱུང་བ་སོགས་ལ་བཟོད་པ་བསྐྱོམ་དགོས། བཟོད་པ་སྐྱོམ་པ་དེ་དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བུ་རེད། ཞེ་སྤང་དང་སྤྱད་བསྐྱུང་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་སྤྱད་པ་བརྟན་པོ་

༡༡། །གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་བརྩོན་འགྲུས་དགོས་རེད། རང་གིས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་ཞིང་བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཏུ་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་དཔེར་ན་དོ་རྗེ་ལྟ་བུ་གིན་ཏུ་མཁྱེགས་པོ་དང་བརྟན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསམ་གཏན་དང་མཉམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། བསམ་གཏན་དང་ཏིང་
 ངེ་འཛིན་དེ་ཡང་དག་པར་ལྡན་ན་གཡོ་བ་མེད་པ་རི་ལྟ་བུ་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་མཉམ་དུ་བསྟེན་དགོས། ཤེས་རབ་
 ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དེ་ཉོན་མོངས་པ་འཛོམས་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་སྤྲོན་ལྟ་བུ་རེད། དཔེར་ན་སྤྲོན་བསྟེན་ན་ང་རང་ཚོའི་ན་ཚ་འཛོམས་པར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་
 ཏུ་སྤྱིན་པ་དེ་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་
 སྤྲོན་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། དེ་ཡིས་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དུག་བསྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་བརྩུའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བདུན་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟེ། མཛད་པ་གང་ཡིན་ནའང་དེ་

ལ་ཐབས་མཁས་པ་དགོས་རེད། གཞན་དོན་གནང་ནའང་འདྲ། རང་དོན་བརྒྱབ་ནའང་འདྲ། ཉམས་ལེན་གནང་ཡང་འདྲ། ཏུས་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ལས་ཀ་གང་གནང་ནའང་ཐབས་མཁས་པ་དང་
 ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། ཐབས་མཁས་དེ་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལྟ་བུ་རེད། དེ་ཡིས་གྲོགས་བྱེད་པས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་ཡོང་གི་ཡོད། བརྒྱད་པ་སྟོབས་ནི། ཐབས་དེ་ཡང་ཐབས་
 སྟན་སྟམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཤེས་རབ་དེའང་ཤེས་རབ་སྟན་སྟམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དེ་ཚོ་སྟོབས་དང་རྒྱས་པ་སྟན་སྟམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །རྒྱས་པ་སྟན་
 སྟམ་ཚོགས་པ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟ་བུ་རང་གི་བསམ་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་བརྒྱབ་གྱི་ཡོད་རེད། དགུ་པ་སྟོན་ལམ་ནི། སྟོན་ལམ་སྟན་སྟམ་ཚོགས་པའི་སྒོ་ནས་སྟོན་ལམ་ཡང་
 དག་པ་བཏབ་ན་དེའི་འབྲས་བུ་དཔེར་ན་ཉི་མ་ལས་འོད་ཟེར་འབྱུང་བ་བཞིན་སེམས་ཅན་མང་པོ་ལ་ཡན་པ་འབྱུང་གི་ཡོད། སྟོན་ལམ་ལ་སྟོན་ལམ་བརྒྱབ་ཏུ་རུང་བ་དང་། སྟོན་ལམ་བརྒྱབ་ཏུ་མི་རུང་བ་
 གཉིས་ཡོད། བརྒྱབ་ཏུ་མི་རུང་བའི་སྟོན་ལམ་ནི། དཔེར་ན་ང་རང་ཚོས་དོ་རྩེ་གདན་གྱི་ལམ་ལ་མེ་ཏོག་ཅིག་སྐྱེ་བར་ཤོག་ཟེར་ན་འབད་པ་དང་རྩོལ་བ་གང་ཡང་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲས་བུ་གང་

༡༡། །ཡང་འབྲུང་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད། འབྲས་བུ་འབྲུང་རྒྱ་ཡོད་པའི་སྒྲོན་ལམ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་རེད་ཅེ་ན། ང་རང་ཆོས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ས་བསགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་
 འཕྲོག་པར་ཤོག་སྒྲུལ་ན་དེ་ལ་འབྲས་བུ་འབྲུང་རྒྱ་ཡོད་རེད། དེ་བཞིན་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་ས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་ནས་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བརྒྱབ་བྱུང་པར་ཤོག་སྒྲུལ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་
 འབྲུང་རྒྱ་ཡོད་རེད། འབྲས་བུ་འབྲུང་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་དཔེར་ན་ཉི་མ་ལས་འོད་ཟེར་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། འོད་ཟེར་དེས་ཤིང་དང་མེ་ཏྲོག་ལྡོན་ཤིང་ནགས་ཆེལ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེས་ནས་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ།
 སྒྲོན་ལམ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཡིས་སེམས་ཅན་གམས་ཅད་ལ་ཕན་ཐོགས་པས་ཉི་མ་ལྟ་བུ་རེད། བརྒྱ་པ་ཡེ་ཤེས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ལྷན་
 སྐྱེས་ཆོག་ས་པ་ཆོས་ཉིད་མངོན་སྐྱེས་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡོད་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དགོས་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡོད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོད་
 ན་སྐྱེས་ལྟ་བུ་རེད། དཔེར་ན་སྐྱེས་ལེན་པ་ཡིན་ན་མི་སྐྱེས་ཡང་དགའ་པོ་དང་ཉན་འདོད་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་ལྷན་སྐྱེས་ཆོག་ས་པ་དང་ལྷན་པའི་སྒྲོན་ལམ་དམ་པའི་ཆོས་གསུངས་པ་ཡིན་ན།

༡༡། །བྱོན་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལམ་དེ་ནས་འབྱོན་པ་དང་། མ་འོངས་པར་འབྱོན་པར་འགྱུར་བའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལམ་དེ་ནས་འབྱོན་པར་
 འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ལམ་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་རེད་གསུངས་པའོ། །དེ་བཞིན་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ནི། བཞོན་པ་ལྟ་བུ་གསུངས་ཡོད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་
 དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ན། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དཀའ་ཚེགས་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་དགའ་བ་དང་སྟོབས་པའི་སྟོན་ནས་འཇུག་
 པ་ཡོང་གི་རེད། དཔེར་ན་རྟ་ལ་སོགས་པའི་བཞོན་པ་བཞོན་ནས་འགོ་བ་ལ་དཀའ་ཚེགས་མེད་པ་བཞིན་དུ་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དེ་དཀའ་ཚེགས་མེད་པར་འགོ་བའི་ཕྱིར་ན་བཞོན་པ་ལྟ་བུ་རེད། དེ་
 བཞིན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་དང་མཉམ་དུ་གཟུངས་དང་སྟོབས་པ་དགོས་རེད། ང་རང་གི་ཤེས་རབ་དེ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ནས་དམ་པའི་ཚོས་སྒར་ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་མི་བརྟེན་པའི་
 གཟུངས་དང་། སྒར་མ་ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱུང་བའི་སྟོབས་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་སྟེ་བའི་གཟུངས་དང་སྟོབས་པ་ལྡན་པ་དགོས་རེད། གཟུངས་དང་སྟོབས་པ་དང་ལྡན་པའི་

༡༡། །ཐུགས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་དེ་སྤྱོན་ལྷ་བྱ་རེད། དཔེར་ན་སྤྱོན་དེ་ནམ་མཁའ་ལ་ཡོད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཆར་པ་འབབ་གྱི་རེད། ཆར་པ་བབས་ན་ལོ་ཉོག་དང་ནགས་ཚལ་དང་རྩེ་གིང་ལ་སོགས་པ་
 རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱས་འགོ་གི་ཡོད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གོ་འཕང་དང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་མཉམ་དུ་ལྷན་ན། ནམ་མཁའ་སྤྱོན་འབྲིགས་པ་
 བཞིན་ཡོང་གི་རེད། ནམ་མཁའ་སྤྱོན་འབྲིགས་ནས་ཆར་པ་བབས་པ་བཞིན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱུལ་པའི་སྤྱིའི་མཛོད་པ་ཕྱིན་ལས་ཐམས་ཅད་
 འབྱུང་གི་ཡོད་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་ཐུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་སྤྱོན་ལྷ་བྱ་ཡིན་གསུངས་པའོ། །དེ་ལྟར་དཔེ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དོན་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་བསྟན་ཡོད། དོན་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་དེ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རང་
 ཚོ་ལས་དང་པོ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཉམས་སུ་བླང་དགོས་རེད། སྤྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་དངོས་པོ་བརྒྱད་ཡོད།
 དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་དང་པོ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དེ་དངོས་གནས་རྣམ་མཁྱེན་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་ནས་བཤད་པ་མ་ཡིན་པར་

སངས་རྒྱལ་འབྲོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཆ་ནས་དང་པོ་ལམ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སློན་ནས་བཤད་ཡོང་དུས་རྣམ་མཁྱེན་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྩུ་ཡོད་ཅིང། རྣམ་མཁྱེན་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྩུ་འི་ནང་ནས་དང་པོ་བྱང་
ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་དང་པོར་གསུངས་པ་ཅིང། དེའི་མཆོན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་དང་དཔེ་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་ཀྱི་སློན་ནས་རྩ་བའི་
ནང་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ང་རང་གིས་ཞུས་གྲུབ་པ་ཅིང། གཉིས་པ་གདམས་ངག་བརྩུ་བསྟན་པ་ནི། སྐབ་དང་བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི། །སངས་རྒྱལ་ལ་སོགས་དགོན་མཆོག་གསུམ། །མ་ཞེན་ཡོངས་སུ་མི་ངལ་དང་། །ལམ་
ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། །སྐྱོན་ལྷ་དང་ནི་མཛོན་ཤེས་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་དུག་དང་མཐོང་ལམ་དང་། །སློམ་ཞེས་བྱ་ལ་གདམས་ངག་ནི། །བརྩུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་གདམས་ངག་གི་སློན་ཞུ་གི་
ཡིན། ང་རང་གིས་སངས་རྒྱལ་བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་བསྐྱབ་
དགོས་ཀྱི་ཡོད། སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་སྐབ་པར་བྱེད་པ་ལ་གདམས་ངག་གང་ཡང་མ་གསན་པར་ང་རང་གིས་བསྐྱབ་ཀྱི་ཡིན་པས་མས་བསྟན་ན་དེ་སྐབ་ཤེས་ཀྱི་མ་ཅིང། ང་རང་གིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་

༡༡། །གོ་འཕང་བསྐྱབ་མི་ཤེས་པ་དང་འཁོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཕར་བརྒྱལ་བའི་ཐབས་གང་དགོས་ཤེ་ན། རྩོན་མ་འཁོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་
 བརྒྱལ་མྱོང་མཁན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཟེན་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་གདམས་ངག་དེ་ང་རང་གིས་ཉན་ནས་ཉམས་སུ་བྲུངས་ན་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད་ཅེད་མ་གཏོགས།
 གདམས་ངག་ལ་མ་བརྟེན་པར་ང་རང་གིས་བསམ་སྒོ་བཏང་ནས་སྤྲུག་བསྐྱལ་སེལ་བའི་ཐབས་འདི་འདྲ་ཡིན། འཁོར་བ་ལས་ཕར་བའི་ཐབས་འདི་འདྲ་ཡིན། སངས་རྒྱས་འཐོབ་པའི་ཐབས་འདི་འདྲ་
 ཞིག་ཡིན་བསམ་པ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་བྱས་ན་ཉམས་ལེན་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་ཡོང་བུའ་གྱི་མ་ཅེད། དུགས་པོ་ཕར་རྒྱན་གྱི་ནང་དུ། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི། རྒྱ་བོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་བརྒྱལ་བའི་སྐྱབས་མཉན་པ་ལྟ་
 བུ་དང་། འཛིགས་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་འགོ་བའི་སྐྱབས་སྐྱེལ་མ་ལྟ་བུ་དང་། ལམ་རྒྱས་མེད་སར་འགོ་བའི་སྐྱབས་ལམ་མཁན་ལྟ་བུ་ཞེས་དཔེ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ངས་པར་དུ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་
 དགོས་པ་གསུངས་ཡོད། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་བསྟེན་དགོས་ཅེད་ཅེ་ན། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་གདམས་ངག་རྣམས་རང་ལ་འཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་

༡༡། །དྲག་གསལ་པོ་ཡོད་རེད། ཉམས་ལེན་འདི་འདྲ་བྱེད་དགོས་རེད། འདི་འདྲ་བསྒྲོམ་དགོས་རེད། འདི་འདྲ་བྱས་ན་ཕན་པ་ཡོད་མ་རེད་གསུངས་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་ཚུལ་དེ་འདོན་གེས་པ་
 ཅམ་གྱིས་ཞེ་དྲག་ཕན་གྱི་ཡོད་མ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་གདམས་ངག་དང་པོ་དེ་དམ་པའི་ཚུལ་སྐྱབ་པ་ལ་གདམས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྗེས་སུ་གཉིས་པ་བདེན་པ་ལ་གདམས་པ་ནི། བདེན་པ་ལ་གདམས་པ་
 ཞེས་པ་དེ་ཡང་གསར་དུ་བཟོས་བཞག་པ་དང་། མིའི་སེམས་ལ་འཐད་པོ་བཟོ་བའི་ཆེད་མ་ཡིན་པར་དངོས་གནས་དངོས་པོའི་གནས་ལྷགས་དང་མཐུན་པ་བདེན་པ་གང་ཡོད་པ་དེའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་རྒྱ་
 ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ན། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཀྱང་བདེན་པ་བཞི་དང་བདེན་པ་གཉིས་གྱི་གནས་ལྷགས་གཡོ་སྐྱེ་དང་རྒྱུན་མ། སྒྲིན་ཅན་ལྟ་བུས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་བདེན་པ་རང་
 གི་གནས་ལྷགས་དེ་ལག་ཏུ་སྤང་དགོས་པ་དང་། བདེན་པ་རང་གི་གནས་ལྷགས་དེ་བསྒྲོམ་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་གདམས་ངག་གཉིས་པ་དེ་བདེན་པ་ལ་གདམས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དགོན་མཆོག་
 གསུམ་ལ་གདམས་པ་ནི། བསྐྱབ་ན་ག་རེ་བསྐྱབ་དགོས་གྱི་ཡོད་པ་དང་། བདེན་པ་དེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེན་བྱུང་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། སངས་རྒྱས་ལ་སྟོན་པ། ཚུལ་ལ་ལམ། དག་འདུན་ལ་ལམ་སྐྱབ་པའི་

གྲོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་སྟེ། དགོན་མཆོག་གསུམ་སྐྱབས་གནས་ཡང་དག་པ་ཡིན་པར་གཤམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེན་གྱི་ཡོད། དེ་ཡང་ང་རང་ཚོ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་
 འགོ་དགོས་རེད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་འགོ་བར་བྱེད་མཁན་དེས་ལམ་ཡང་དག་པ་དང་ལམ་བདེན་པ་འདི་གང་འདྲ་བྱས་ནས་འཐོབ་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། སངས་རྒྱས་ལ་ལམ་སྟོན་པ་པོ་ཡིན། སངས་རྒྱས་
 བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བསྟན་གནང་བའི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ང་རང་འགོ་གི་ཡིན་སྟེ་ལམ་ནས་ལམ་དེ་ལ་ཞུགས་ན་ལམ་ཡང་དག་པ་ཞིག་རྟེན་བྱུང་གྱི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་
 གང་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལམ་གང་འདྲ་བསྟན་ཡོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ལ་ལམ་སྟོན་པ་པོ་ཡིན་པར་གཤམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ལ་སྟོན་པ་ཡིན་
 པར་གཤམ་དགོས་པར་གདམས་པའོ། །དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གཉིས་པ་དེ་ཚོས་རེད། ཚོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་། སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་སྐྱབས་དཔེར་ན་ཉིན་
 དུ་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་སྐྱབས་འགོ་ནང་བཞིན་ལྟ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ། ལྟ་ལ་མཆོད་པ་ལུལ་ནས། ལྟ་བུགས་མཉེས་ན་མར་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་མ་བཅུག་པར་ལྟའི་རྣམ་པས་ཡར་ཐར་པའི་ལམ་དུ་འཁྲིད་འགོ་རྒྱ་

༡༡། ཡོད་པ་དང་། གལ་ཏེ་ལྷ་ལ་གསོལ་བ་མ་བཏབ། མཚོད་པ་མ་སྤུལ་ན་ལྷ་དེ་ཡིས་ང་རང་ཚོ་བརྗེད་སོང་བ་འདྲ་པོ་དང་། ཡང་ན་འཚིག་པ་ཟ་བ་ནང་བཞིན་བྱས་ནས་མགོན་འདྲན་མ་གནང་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡར་འཁོར་བ་ལས་ཐར་ཐབས་མེད་པ་འདྲ་པོ་དང་། རྒྱལ་བསྐྱེད་ལ་ལས་གྲོལ་ཐབས་ལྷ་དེ་ཡིས་མ་གནང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བ་ལ་འབྱམས་པ་འདྲ་པོའི་སྐྱབས་འགོ་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད་པ་དང་། འོན་ཀྱང་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་དེ་ལྟ་བུ་མ་པོ་དང་། ནང་བ་སངས་རྒྱས་པས་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་འགོ་གི་ཡོད་པ་དེ་ཅེ་ན། སངས་རྒྱས་ནི་ལམ་སྟོན་པ་པོ་ཡིན་པས་དེས་བསྟན་པའི་ལམ་དེ་ལ་འགོ་གི་ཡིན་པས་མ་བ་བྱས་ནས་ལམ་དེ་ལ་འགོ་དགོས་གྱི་ཡོད། དེ་ཡིས་བསྟན་པའི་ལམ་ནི་དམ་པའི་ཚོས་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འགོ་བའི་རྒྱལ་བསྐྱེད་ལ་ཐུག་གིས་ལེན་གྱི་མ་པོ་དང་། ཁོང་རང་གིས་ཉམས་དང་རྟོགས་པ་རྣམས་སེམས་ཅན་ལ་གནང་གི་མ་པོ་དང་། འོ་ན་ག་རེ་གནང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། སྤང་བྱ་འདི་སྤང་དགོས་པོ་དང་། སྤང་བྱ་འདི་སྤང་དགོས་པོ་དང་། ཉམས་ལེན་འདི་བྱེད་དགོས་པོ་དང་། འདི་བྱས་ན་འབྲས་བུ་འདི་འཐོབ་གྱི་པོ་དང་། གསུངས་ནས་ཁོང་གིས་ཚོས་གྱི་ལམ་བསྟན་གྱི་པོ་དང་། ཁོང་གིས་ཚོས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ང་རང་ཚོས་ཉམས་སུ་སྤངས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་ང་

༡༡། །མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ཞིག་ཐོབ་པའམ་མངོན་དུ་གྱུར་ཡོད་པ་ཡིན་དུས། །ཁོང་རྣམ་པ་ཚོས་གོགས་ལྟ་བུ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་གང་འདྲ་ཉམས་སུ་བྲངས་ན་དགའ་གི་ཡོད་པ་དང་།
 བཀའ་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐབས་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་སྒྲིན་གྱི་ཆ་གང་འདྲ་ཤོར་གྱི་རེད། སྒྲིན་དེ་སྤོང་བའི་ཐབས་ག་རེ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་གསུངས་ནས་ང་རང་གིས་ལམ་
 སྐབ་པའི་གོགས་ལྟ་བུ་གནང་བའི་ཕྱིར་ན། དགེ་འདུན་ལ་ལམ་སྐབ་པའི་གོགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྟེན་དགོས་པར་གདམས་པའོ། །དེ་ལྟར་སྐབ་པ་དང་བདེན་པ་དང་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་གདམས་ངག་དེ་
 ཐོབ་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་རང་ཚོས་ཚོས་ཉམས་སུ་ལེན་བྱའི་ཐབས་པ་ཞིག་དང་། ཚོས་ཉམས་སུ་བྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ལ་ཕན་པ་མ་ནོར་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཕན་པ་དེའང་གཞན་གྱི་ངོས་
 ནས་ཡིན་ན་དགོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། རང་གི་ངོས་ནས་ཡིན་ན་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། དེའི་རྗེས་སུ་བརྩོན་འགྲུས་ལ་གདམས་པ་འདི་གསུངས་
 པ་རེད། བརྩོན་འགྲུས་དེ་ལའང་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད། སྤང་བུ་ལེ་ལོ་དེ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པས་དེ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་བརྩོན་འགྲུས་ལའང་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །ལེ་ལོ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི། བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་

༡༡། །བཙུན་འགྲུས་བསྟེན་དགོས་པར་གདམས་པའོ། །དཔེར་ན། རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པས་དང་པོ་མར་པ་ལོ་ཙྰ་བའི་སྐྱེ་མདུན་ནས་གདམས་ངག་ཞུས། ལྷག་གཉའ་ལུང་བསྟེན་ཐུག་ཅིས་པའི་
 རང་དུ་སྐྱབ་བ་བཙུ་གཅིག་མར་མེ་དབུ་ལ་བཞག་ནས་སྒྲོམ་བརྒྱབ་གནང་བ་རེད། སྐྱབ་བ་བཙུ་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་མར་པ་ལོ་ཙྰ་བས་བཀའ་གནང་ནས་ཡུམ་བདག་མེད་མ་བྲག་ཐུག་ཏུ་ཐེབས། ཡུམ་གྱིས་བྱེད་
 ཤིན་ཏུ་བཙུན་འགྲུས་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ཡག་པོ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་བཙུན་འགྲུས་ཆེ་བྲགས་པས་དཀའ་ལས་ཁག་གི་རེད། ད་ལན་སྐྱེ་མས་ཤོག་གསུང་གི་འདུག བྱི་ལོག་ལ་ཐེབས། ངལ་ཅུང་ཙམ་བསོས་ན་
 མ་གཏོགས་ཡག་པོ་ཡོང་གི་མ་རེད་གསུངས། རྗེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པས་ང་རང་སྒྲོམ་རྒྱག་པ་ལས་ལྷག་པའི་ངལ་གསོ་རྒྱ་གང་ཡང་མི་འདུག་གསུངས་ནས། ཁོང་རང་བྲག་ཐུག་ནས་བྱིར་ཐེབས་འདོད་མེད་
 པར་སྒྲོམ་རྒྱག་པ་དང་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོ་སེམས་བྱུགས་ཆེ་རུ་སོང་བ་ལྟ་བུའོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་དམ་པའི་ཆོས་བརྒྱབ་པ་ལ་དཀའ་ངལ་མེད་པའི་ངང་ནས་བཙུན་འགྲུས་བཙུམ་དགོས་རེད་གསུངས་
 པའོ། །ལེ་ལོ་གསུམ་པ་བདག་ཉིད་བརྟན་པའི་ལེ་ལོ་ནི། རང་གིས་རང་ལ་བརྟན་བཅོས་བྱས་ནས་གཞན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྐྱབ་བྱབ་ཀྱི་རེད། ངས་སྐྱབ་བྱབ་ཀྱི་མ་རེད། གཞན་གྱིས་ཆོས་

ཉམས་ལེན་བྱེད་བྱུང་གི་རེད། ངས་བྱེད་བྱུང་གི་མ་རེད་སྟམ་ནས་རང་གིས་རང་ལ་བརྟམས་བཅོས་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གིས་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་བྱུང་པ་ཡོང་གི་མ་རེད། དེ་བས་དེ་ལྟ་བུའི་ལེ་ལོའི་དབང་དུ་ཤོར་
 བ་མ་ཡིན་པར་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་ནས་ལམ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའོ། །དེ་ཡང་ངས་སྐྱབ་བྱུང་གི་རེད། ངས་སྐྱབ་གི་ཡིན། ངས་སངས་རྒྱས་གི་གོ་འཕང་འཕྲོག་བྱུང་གི་རེད་སྟམ་ནས་བརྩོན་འགྲུས་
 བརྩམས་པ་དེ་ལ་ལམ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་གདམས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གདམས་ངག་བཞི་པ་དང་ལྔ་པ་དང་དྲུག་པས་བརྩོན་འགྲུས་གསུམ་ལ་གདམས་ནས། དེའི་
 རྗེས་སུ་བདུན་པ་སྟུན་ལྔ་ལ་གདམས་པ་ནི། ལུན་མོང་གི་རྒྱ་བསམ་གཏན་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲམས་པ་དང་། ལུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་དྲུག་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་གྱིས་སྟུན་ལྔ་འཕྲོག་པར་
 བྱེད་དགོས་པར་གདམས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བརྒྱད་པ་མངོན་ཤེས་དྲུག་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་ནི། གཞན་གི་དོན་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བསམ་གཏན་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྔ་པ་འཁྲུང་དུ་མངོན་
 ཤེས་རང་རང་གི་རྒྱ་བསྐྱབས་ནས་མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་གི་ཡོན་ཏན་འཕྲོག་པར་བྱེད་དགོས་པར་གདམས་པའོ། །དེ་ལྟར་ནི་གནས་གི་སྒྲོམ་ཡག་པོ་བྱུང་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་སྟུན་ལྔ་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་

༡༡། །དུག་གི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ན། དེ་ཡིས་རང་གིས་ལམ་སྐྱབ་པ་དང་། ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པ་སོགས་ལ་ཆེས་ལྷུང་བ་དང་ལུས་པ་དང་ལྷན་པ་ཡོང་བའི་བྱིར་ན་སྐྱོན་
 ལྷ་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་ལ་གདམས་པའོ། །དེའི་རྗེས་སུ་དགུ་པ་མཐོང་ལམ་ལ་གདམས་པ་དང་། བཅུ་པ་སྒྲོམ་ལམ་ལ་གདམས་པ་ནི། དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་གྱི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ལམ་
 ལ་ཅི་འདྲར་འཇུག་དགོས་གྱི་ཡོད་པ་དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་སྤང་བྱ་ཅི་འདྲ་བྱས་ནས་སྤང་དགོས་པ་རྣམས་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལ་གདམས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རི་
 ལྟར་མཐོང་བའི་དོན་དེ་རིམ་གྱིས་བསྒྲོམས་ནས་རི་ཆེར་འགོ་བ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་གདམས་པ་བཅས་སྦྱིར་གདམས་ངག་རྣམ་པ་བཅུ་ཉམས་སུ་སྤང་དགོས་རེད་གསུངས་པའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་མཁྱེན་མཆོན་
 བྱེད་གྱི་ཆོས་བཅུ་འི་ནང་ནས་སེམས་བསྐྱེད་དང་གདམས་ངག་གཉིས་ལྷུས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ལ་གཉིས། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་པོ་སྦྱིར་བསྟན་པ། ལྷན་ཆོས་གཟུང་
 འཛིན་གྱི་རྣམ་ཏྲོག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནི། །ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ད་ནི་སྦྱིར་ལམ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་ལྷུ་བའི་སྐྱབས་སུ་འབབ་པའོ། །སྦྱིར་

གློར་ལམ་འདི་ལ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད། དང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་གདམས་ངག་རྣམས་ཉམས་སུ་བྲུངས་པས་གདམས་ངག་དངོས་གནས་སྒྲིམ་པའི་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་ལ་ཐོག་མར་གློར་ལམ་
 ཐོབ་གྱི་ཡོད། གློར་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་ཏུ་མཐོང་བ་ནི་མཐོང་ལམ་རེད། འོན་ཀྱང་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་སྔ་ལྟས་སམ་སྔོན་འགྲོ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་གློར་ལམ་ཐོབ་གྱི་ཡོད། གློར་ལམ་གྱི་མིང་ལ་ངེས་འབྱེད་ཆ་
 མཐུན་གསུངས་པའི་དོན་ནི། གློར་ངེས་པར་འབྱེད་པ་ནི་སོ་སོར་བྱེ་བའི་དོན་ཡིན། དེས་ན་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་གྱི་གནས་ལུགས་ཡང་དག་པར་མངོན་སུམ་ཏུ་གཟིགས་
 པས་ངེས་པར་འབྱེད་པ་ཞེས་བརྗོད། དེས་པར་འབྱེད་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་དང་ཆ་མཐུན་པའམ། དེ་དང་ཕལ་ཆེར་ཕྱོགས་འདྲ་བ་དེ་གློར་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཐོབ་པས་ན་གློར་ལམ་ལ་ངེས་འབྱེད་
 ཆ་མཐུན་ཞེས་བརྗོད་པའོ། །གློར་ལམ་གྱི་ནང་ནས་དང་པོ་དྲོད་རེད། གློར་ལམ་དྲོད་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་མེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པས་མེ་བྱང་བའི་སྔ་ལྟས་ལ་དང་པོར་དྲོད་བྱང་བ་བཞིན་ཏུ་མཐོང་
 ལམ་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་སྔ་ལྟས་སུ་བྱུང་བའི་ལམ་ཡིན་པས་གློར་ལམ་དང་པོ་དྲོད་ཅེས་གསུངས་པའོ། །གློར་ལམ་དྲོད་དེ་ལ་ཡང་ཆེན་པོ་དང་འབྲིང་དང་ཆུང་ཏུ་གསུམ་ཏུ་དབྱེ་རུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དྲོད་གྱི་

༡༡། །རྩེས་སུ་ཅེ་མོ་ཞེས་པ་ནི། སྦྱོར་ལམ་དྲོད་དེ་རྩེ་བཟང་དུ་སོང་ནས་ཅེ་མོ་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད་རེད། སྦྱོར་ལམ་ཅེ་མོ་དེ་ལ་ཡང་ཆེན་པོ་དང་འབྲིང་དང་ཆུང་དུ་གསུམ་དུ་དབྱེ་ཡོད། སྦྱིར་ཆོག་ས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྒོམ་གྱི་ཡོད། སྦྱོར་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་དངོས་གནས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཡང་། དེ་དང་ཆ་མཐུན་པའམ་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མོས་པས་སྦྱོད་པ་ཞེས་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་མོས་པ་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྒོམ་པ་ཡིན་པས་ན་སྦྱོར་ལམ་ལ་མོས་པས་སྦྱོད་པ་ཞེས་བརྗོད། མོས་པས་སྦྱོད་པ་དེ་དང་པོ་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡོང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། དྲོད་ཀྱི་སྐབས་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། དྲོད་དེ་རྩེ་བཟང་རྩེ་བཟང་དུ་སོང་ནས་ཅེ་མོ་ཐོབ། ཅེ་མོ་དེ་རྩེ་བཟང་དུ་འགྲོ་བ་ལ་བཟོད་པ་ཞེས་བརྗོད། བཟོད་པ་ཞེས་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་ལ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ལ་སེམས་མི་ཁྱུ་པ་ཡིན་པས་ན་བཟོད་པ་ཞེས་པ་འོ། །དེའི་རྩེས་སུ་ཆོས་མཆོག་ནི། སྦྱོར་ལམ་བཞིའི་མཐའ་མ་མཐོང་ལམ་ལ་འཇུག་ཀ་མའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གོ་བ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཀྱན་གྱི་ནང་ནས་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ན་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྩེས་སུ་འཕགས་

པའི་ལམ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་གྱི་ཡོད་རེད། སྦྱིར་ལམ་ལ་ཟག་བཅས་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་དང་། ཟག་མེད་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས། འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཀུན་ལས་ཆེས་
 མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ། འཕགས་པའི་ས་ཟག་མེད་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་འགྲོ་དགོས་ན། དེས་པར་དུ་ལམ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་དགོས་པ་མ་གཏོགས། འདི་ལས་གཞན་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་ས་
 མེད་པ་ཡིན་པས་ན་སྦྱིར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྷན་ཆོས་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཤད་པ་ལ་བཞི། སྦྱིར་བསྟན་པ། གཟུང་རྟོག་བཤད་པ། འཛིན་རྟོག་བཤད་པ། ཉན་
 རང་གི་སྦྱིར་ལམ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱིར་ལམ་རྣམ་པ་བཞིའི་སྐབས་སུ་སྤང་བྱ་རྣམ་པ་བཞི་སྤོང་གི་ཡོད། སྤང་བྱ་རྣམ་པ་བཞིའི་རྩ་བའམ་ས་བོན་བག་ཆགས་ལྟ་བུ་
 དེ་མཐོང་ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྤོང་གི་ཡོད་རེད། སྤང་བྱ་མངོན་གྱུར་རམ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་ནི་སྦྱིར་ལམ་རྣམ་པ་བཞིའི་སྐབས་ནས་སྤོང་བའི་བྱིར་ན། འདིར་སྤང་བྱ་རྣམ་པ་བཞི་སྤོང་བ་
 བསྟན་གྱི་ཡོད་རེད། སྦྱིར་སྤང་བྱ་ལ་ཉོན་སྦྱིབ་དང་། ཤེས་སྦྱིབ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད། ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱིབ་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་ང་རྒྱལ་ཕྱག་དོག་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ཁོངས་སུ་

༡༡། །གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ནི། ཚེས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འགལ་ཟླར་གྱུར་པའོ། །དེས་ན་འཁོར་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འཛིན་པ་
 ལ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བརྗོད། སྟོར་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་སྟོང་བའི་ཚེ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ལས་གང་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཞིག་སྟོང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་
 དེ་སྟོང་གི་ཡོད། སྤང་བྱ་རྣམ་པ་བཞི་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྟོན་ཅན་གྱི་གཟུང་རྟོག་དང་། རྣམ་བྱང་གི་རྟོན་ཅན་གྱི་གཟུང་རྟོག་དང་། གང་ཟག་རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་
 བཏགས་འཛིན་རྟོག་པའོ། །གཉིས་པ་གཟུང་རྟོག་བཤད་པ་ནི། གཞི་དང་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡིས། །གཟུང་བར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་གཉིས། །ཁྱོངས་དང་སྤང་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་ནི་སོ་སོར་རྣམ་པ་དགུ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཟུང་
 རྟོག་དེ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས། དང་པོ་གྲུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཟུང་བའི་ཡུལ་དུ་ཞེན་པ་སྟེ། མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་བའི་གཟུགས་
 སྒྲ་དྲི་རོ་རིག་བྱེད་ལ་སོགས་པ་བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དུ་ཞེན་ཅིང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །སྟོར་ལམ་དྲོད་གྱི་སྐབས་སུ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཕལ་ཆེར་མགོ་གཞོན་པར་མཛད་པས་དྲོད་གྱི་སྤང་བྱ་དེ་

ལ་གཟུང་རྟོག་ཅེས་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཅེ་མོའི་སྐབས་སུ་ག་རེ་སྟོང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། གྲོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་སྤངས་ནས། སྦྱོར་ལམ་
 ཅེ་མོའི་སྐབས་སུ་གཟུང་རྟོག་གཉིས་པ་རྣམ་བྱང་གི་ཡུང་པོ་ལྷ་ལ་གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་སྟོང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་རྣམ་བྱང་སྐྱེ་བའི་སྒོ་སྐྱེ་མཆེད་དང་། དེའི་རྒྱ་རིགས་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་དང་། བ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་སོགས་ལ་གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་འཛིན་རྟོག་བཤད་པ་ནི། རྩ་ས་དང་བཏགས་པའི་རྟོན་ཅན་གྱི། །འཛིན་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད། །རང་དབང་
 བདག་སོགས་ངོ་བོ་དང་། །ཡུང་སོགས་རྟོན་ལས་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པའི་སྐབས་སུ། སྤང་བྱ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ། རྩ་ས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་
 ཡོད་པ་ལས་རྩ་ས་འཛིན་རྟོག་པ་སྟོང་གི་ཡོད། རྩ་ས་འཛིན་རྟོག་པ་ཞེས་པ་ནི། བདག་རང་དབང་ཅན་དུ་གྱུབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བདག་གཅིག་ཤུར་གྱུབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་
 དང་། མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ཞིག་བདེན་པར་གྱུབ་པ་དང་རྩ་ས་སུ་གྱུབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་འོ། །དེ་ལྟ་བུ་གང་ཟག་རྩ་ས་སུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་

༡༡། །པ་དེ་བཟོད་པའི་སྐབས་སུ་སྤྲོད་བར་མཛད་པའི་བྱིར་ན། བཟོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྤང་བྱ་དེ་ལ་གང་ཟག་རྩལ་སུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཞེས་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྲོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་གི་སྐབས་
 སུ། སྤྲོས་བུ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་སྤྲོད་གི་ཡོད། གང་ཟག་རྩལ་འཛིན་ཀྱི་རྟོག་པ་དེ་སྤྲོར་ལམ་བཟོད་པའི་སྐབས་སུ་སྤངས་ནས། སྤང་པོ་ལྟ་དང་། སྤྲོ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དང་། ཁམས་བཙུང་བརྒྱད་སོགས་
 ལ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དད་སོགས་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སོ་བདུན་དང་། མཐོང་ལམ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་དང་། མི་སྤྲོབ་པའི་ལམ་རྣམས་སོ་སོའི་སྤྲོས་བུ་བཏགས་པ་
 ཙམ་དུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་སྤྲོད་གི་ཡོད་རེད། དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་སྤང་བྱ་མཛོན་གྱུར་བ་སྤྲོད་བ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་དག་སྤང་མོར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ཉན་རང་གི་སྤྲོར་ལམ་
 ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པར་བསྟན་པ་ནི། རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་ལྟ་བུ་ལྟེན་པ། རྟུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས། ཉན་ཐོས་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་། བཙུང་པ་དག་ལས་བྱུང་པར་འཕགས། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྲོར་
 ལམ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྲོར་ལམ་དང་། རང་རྒྱལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་སྤྲོར་ལམ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྲོར་ལམ་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་སྤྲོར་ལམ་གྱིས་རྣམ་པར་རྟོག་

༡༡། །ཡག་ཡོད་རེད། གལ་ཏེ་རྫོའི་ནང་ལ་གསེར་མེད་ན་རྫོའི་ནང་ནས་གསེར་འདོན་པའི་ཆེད་དུ་ཐབས་ཤེས་ཅི་འདྲ་བྱེད་ཀྱང་དཀའ་ངལ་ཆེ་བ་མ་གཏོགས་གསེར་འཕྲོབ་ཡག་ཅུ་བ་ནས་ཡོད་མ་
 རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ང་ཆོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་བསྐྱབ་དགོས་རེད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོབ་ཡག་ཡོད་རེད། འཕྲོབ་ཡག་ཡོད་པ་འདི་རྒྱ་གང་ལ་བརྟེན་གྱི་ཡོད་རེད་ཅེ་ན། ང་ཆོ་ལ་སངས་
 རྒྱས་འཕྲོབ་པའི་རྒྱ་རིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། དཀའ་ལས་ཅི་འདྲ་ཞིག་བརྒྱབ་ན་ཡང་དེ་ཆུད་ཐོས་སུ་མི་འགྲོ་བར་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་འཕྲོབ་གྱི་ཡོད་རེད། གལ་ཏེ་རིགས་འདི་ཅུ་བ་
 ནས་མེད་ན་ང་ཆོས་དཀའ་ལས་ག་ཆོད་བརྒྱབ་ན་ཡང་འབྲས་བུ་ཕྲོབ་ཡག་ཡོད་མ་རེད། དེ་བས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་དེ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དུ།
 རྟོགས་པ་ཡི་ནི་ཆོས་དུག་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཡོད། དེ་ལས་དང་པོར་རྟོགས་པའི་ཆོས་རྣམ་པ་དུག་བརྟན་ཡོད། རྟོགས་པའི་ཆོས་རྣམ་པ་དུག་ནི། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་དང་། མཐོང་ལམ་དང་
 སྒོམ་ལམ་མོ། །དེས་ན་ང་ཆོ་འཆང་རྒྱ་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་ཅུ་བ་གང་ལ་རག་ལས་ཀྱི་ཡོད་རེད་ཅེ་ན། སྒོམ་པའི་ལམ་ཡང་དག་པ་ཞིག་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོབ་གྱི་ཡོད་རེད།

སྒྲོམ་ལམ་དེ་ཡང་ཚས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་མཐོང་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་གི་ཡོད་ཅིང་། མཐོང་ལམ་དེ་ཡང་གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་ཚས་མཚོག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་གི་ཡོད།
 དེ་ཡང་བཟོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་དང་། དེ་ཅེ་མོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་དང་། དེ་དྲོད་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་རྟོགས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་ན་འཕར་རྒྱ་ཡོད་པ་ཡིན། རྟོགས་པ་གོང་མ་གོང་མ་
 རྣམས་འོག་མ་འོག་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་གི་ཡོད། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩ་བའི་གཞི་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་གི་ཡོད་ཅི་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་རིགས་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་
 ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་གི་ཡོད་ཅིང་། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་དེ་ཚས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲིང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར་ན། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་
 ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་རང་ཚོ་ལ་དང་པོར་དྲོད་སྐྱེས། དེ་ནས་ཅེ་མོ་དང་བཟོད་པ་དང་ཚས་མཚོག་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་སྐྱེས་ནས་མཐར་ཐུག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱི་གོ་འཕང་
 འཐོབ་རྒྱ་ཡོད་པ་བརྟན་པ་ཅིང་། སྦྱོར་ལམ་རྣམ་པ་བཞི་དང་མཐོང་ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་བཅས་རྟོགས་པའི་ཚས་དུག་པོ་དེ་དག་རྩ་བ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་ཅིང་ཅི་ན། སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་

༡༡། །སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་དེ་དག་འཕྱོང་གི་ཡོད་ཅེད་མ་གཏོགས། སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྦྱོན་གི་ཆ་སྤང་མ་བྱུང་ན་འབྲས་བུ་ཡང་དག་པ་དེ་དག་འཕྱོང་གི་མེད། དེས་ན་སྤང་བྱ་
 དེ་དག་སྤང་དགོས་ཅེད། སྤང་བྱ་སྦྱོང་བ་དེ་ཡང་གང་ལ་རག་ལས་གི་ཡོད་ཅེ་ན། སྤང་བྱ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ཆོས་ཉིད་གི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་རག་ལས་གི་ཡོད། དེ་ཡང་ཉིང་ངེ་
 འཛིན་སྒྲོམ་པ་དང་། ཚུལ་བྱིམས་རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱངས་པ་ལ་རག་ལས་གི་ཡོད། མདོར་ན་སྤང་བྱའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་དག་སྦྱོང་བ་ལ་སྦྱོང་བྱེད་གི་གཉེན་པོ་ཞིག་བསྟེན་དགོས་གི་ཡོད། གཉེན་པོ་
 འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་རིགས་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྦྱིང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་གཉེན་པོའི་རིགས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །
 གཉེན་པོའི་རིགས་དེ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཉེན་པོ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བྱུང་གི་ཡོད། གཉེན་པོ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་སྤང་བྱ་ཉོན་སྦྱོང་དང་ཤེས་སྦྱོང་ལ་སོགས་པ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པས་སྦྱོང་བའི་རིགས་
 ཡོད་པ་ཅེད། གལ་ཏེ་སྤང་བྱ་རྣམས་ང་ཚོའི་རྒྱུད་ལ་དངོས་གནས་བདེན་པ་ཡོད་ན་སྤང་བྱ་སྦྱོང་བྱུང་གི་ཡོད་མ་ཅེད། འོན་ཀྱང་སྤང་བྱ་རྣམས་སྤང་དུ་རུང་བ་ཡིན་པ་དང་། སྤང་བྱ་སྤང་རྒྱ་ཡོད་པ་ཡིན་པས་

སྤང་བའི་རིགས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གཉེན་པོ་དང་སྤང་བྱ་གཉིས་པོ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྤྲོད་དུ་སྦྱེ་བུང་བའི་རྣམ་པ་ལ་ཡོད་པ་དང་། སྤང་དུ་བུང་བའི་རྣམ་པ་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཅུ་བ་རིགས་ལ་
བཏེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པེད། དེ་ཡང་། དཔེར་ན་ཐག་པར་སྐྱུལ་དུ་འབྱུལ་བའི་སྐབས་སུ་གལ་ཏེ་ཐག་པ་ཁོ་རང་གི་སྤྲོད་དུ་སྐྱུལ་དངོས་གནས་བདེན་པར་ཡོད་ན་སྐྱུལ་འཛིན་ཅུ་བ་ནས་སྤྲོད་བྱབ་ཀྱི་ཡོད་མ་
པེད། དེས་ན་སྐྱུལ་འཛིན་སྤྲོད་བྱབ་པ་དེ་ཅུ་བ་གང་ལ་རག་ལས་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། ཐག་པའི་སྤྲོད་དུ་སྐྱུལ་ཡེ་ནས་མེད་པ་ཡིན་པས་སྐྱུལ་འཛིན་སྤང་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐག་པ་ལ་ཐག་པར་
འཛིན་པའི་སྐབས་སུ་ཐག་པ་དངོས་གནས་མེད་ན། ཐག་པ་ལ་ཐག་པར་འཛིན་པ་དེ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་སྦྱོན་ཡོང་གི་པེད། དེས་ན་དངོས་གནས་ལ་སྐྱུལ་མ་ཡིན་པ་ཐག་པ་ཡིན་པར་ཞེས་སུ་
བུང་བ་དང་། སྐྱུལ་འཛིན་འདི་སྤང་དུ་བུང་བའི་རིགས་དང་ས་པོན་ལྟ་བུ་དེ་ཐག་པའི་སྤྲོད་དུ་ཡོད་པེད། གལ་ཏེ་སྐྱུལ་འཛིན་པའི་སྐབས་སུ་དེར་ཐག་པ་མེད་པར་སྐྱུལ་རང་ཡོད་ན། སྐྱུལ་དུ་འཛིན་པ་དེ་ག་
རང་སྦྱེ་གི་པེད་མ་གཏོགས་ཐག་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ཅུ་བ་ནས་སྦྱེ་བྱབ་ཀྱི་མ་པེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ད་ལྟ་གཉེན་པོ་སྦྱེས་སུ་བུང་བ་དང་། སྤང་བྱ་སྤང་དུ་བུང་བ་དེ་དངོས་གནས་དངོས་པོའི་སྤྲོད་དུ་སྤང་བྱ་དེ་

༡༡། གྲུབ་མེད་པ་དང་། གཉེན་པོའི་རིགས་སམ་ས་བོན་དེ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་སྙིང་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་རེད། དེས་ན་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་
 པ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྐབས་སུ་གཉེན་པོ་སྐྱེས་པ་དང་སྤང་བྱ་སྤོང་གི་ཡོད་རེད། དེའི་རྗེས་སུ་རིགས་ལ་ཡང་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེའི་རིགས་རྣམ་པ་གཉིས་བསྟན་ཡོད། གོང་དུ་ངེ་སྐད་བཤད་པའི་སྦྱོར་
 ལམ་དང་མཐོང་ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་ལ་སོགས་ཐོབ་བྱུང་པ་དང་། གཉེན་པོ་རྒྱད་ལ་སྐྱེས། སྤང་བྱ་སྤངས་བྱུང་པ་འདི་ཡང་རྩ་བ་ནང་གི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤངས་ཆོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 རྫོགས་བྱུང་པ་ཡོད་གི་ཡོད། ཤེས་རབ་འདི་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ལམ་ཡང་དག་པར་བཅུད་སྦྱོད་བྱེད་བྱུང་པའི་རྩ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོད་གི་ཡོད།
 དེས་ན་སྙིང་རྗེ་ཡང་དག་པ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རབ་ཡང་དག་པ་ལ་འགྲོ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཡང་དག་པ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྙིང་རྗེ་ཡང་དག་པ་ལ་འགྲོ་བ་ཡིན་པས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་
 འདི་ལ་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་བྱུང་འཇུག་ཏུ་ལྡན་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་འདི་ཡིས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་སྐྱུབ་

བར་བྱེད་པ་དང་། གདུལ་བྱ་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པ་ལ་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་མི་འབྲུགས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཡང་སྦྱོར་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་ལམ་དང་མཐུན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་
 དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་མཐོང་ལམ་དང་མཐུན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། སྒོམ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྒོམ་ལམ་དང་མཐུན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་།
 སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་མདོན་དུ་གྱུར་པའི་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གཤམ་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐྱབ་བྱུང་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པ་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། ས་བརྩ་རྒྱན་གྱི་མཐའ་མའི་
 སྐབས་སུ་ཡེ་ཤེས་ལ་རྩོལ་བ་མི་མངའ་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པའི་རྟེན་དུ་བཤད་པ་སྟེ། རིགས་གྱི་བྱེད་པར་བརྩ་གསུམ་གསུངས་ཡོད། རིགས་བརྩ་གསུམ་ནི། རྟོགས་པའི་ཆོས་དྲུག་དང་། གཉིན་
 པོ་དང་བདུན། སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བརྒྱད། ཤེས་རབ་དང་དགུ། སྤྲིང་རྗེ་དང་བརྩ། ཉན་ཐོས་དང་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་བརྩ་གཅིག །གཞན་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པ་བྱུང་བ་དང་བརྩ་
 གཉིས། ཡེ་ཤེས་ལ་རྩོལ་བ་མི་མངའ་བ་སྟེ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རིགས་བརྩ་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་དོགས་པ་གཙོད་པ་ནི། ཆོས་གྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །རིགས་ནི་ཐ་དད་རུང་མ་ཡིན། །བརྟེན་པའི་ཆོས་གྱི་

༡༡། །ཕྱི་བྲག་གིས། །དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བཞུང་།། ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུད་སྤྱོད་མའི་ནང་དུ་རིགས་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་བསྟན་ཡོད་པ་དང་།
 སྐབས་འདིར་རིགས་ལ་རྣམ་པ་བཅུ་གསུམ་བསྟན་ཡོད་པ་གཉིས་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འགལ་བ་མིན་ཏེ། སྐབས་འདིར་བཅུ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པ་
 དང་། རྒྱུད་སྤྱོད་མའི་ནང་དུ་རིགས་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་དོན་དམ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་པས། གཞི་ལྟ་བུར་གི་ངོས་ནས་དབྱེ་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། བརྟེན་པའི་ཚོས་ཀྱི་
 བྱེ་བྲག་གིས་བྱུང་པར་དུ་མ་བཀོད་ནས་བཞུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་འགལ་བ་མེད་དོ། །ལྷ་པ་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དམིགས་པ་ཚོས་རྣམས་
 ཐམས་ཅད་དེ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དམ་པའི་ཚོས་སྐྱབ་པའི་གཞི་འམ་རྟེན་རིགས་ཀྱི་སྒྲོར་བསྟན་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་དམ་པའི་ཚོས་སྐྱབ་པའི་དམིགས་ཡུལ་ཅི་འདྲ་དགོས་ཅིང་ཅི་ན། དམིགས་ཡུལ་རྣམ་པ་བཅུ་
 གཅིག་གི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་ཡོད། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དེ་ཡིས་ལམ་སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་དམིགས་པ་གང་ལ་དམིགས་ཀྱི་ཅིང་ཅི་ན། སྤྱིར་བཏང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཤེས་བྱའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་

༡༡། །དགོ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་མི་དགོ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ། དཔེར་ན་ལུས་ཀྱི་ལས་བཟོ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ནི་རང་གཞན་ལ་ཕན་པ་ཡོད་ན་ལག་ཏུ་སྤང་དགོས་པ་དང་། རང་གཞན་ལ་
 གཞོད་པ་ཡོད་ན་སྤང་བར་བྱ་དགོས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་དམིགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་རེད། སྦྱིར་དགོ་བ་ཞེས་པ་ནི། དགོ་ཞིང་བཀྲ་ཤིས་པ་ཞེས་པའོ། །ཡག་པོ་ཞིག་དང་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་ཞིག་དང་
 འབྲས་བུ་ཡང་དག་པ་ཞིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་རུ་གྱུར་བས་ན་དགོ་བ་ཞེས་བརྗོད། དེ་དང་མི་མཐུན་པ་འབྲས་བུ་སྟུག་བསྐྱལ་དང་མི་དགོ་བ་དང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པ་དེ་ལ་མི་དགོ་
 བ་ཞེས་བརྗོད། དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བའི་རང་བཞིན་ནི་ཆོས་ཀྱི་ནང་ནས་འདི་ནི་དགོ་བའོ་ཞེས་ཐག་བཅད་བཞག་པ་དང་། འདི་ནི་མི་དགོ་བའོ་ཞེས་ཐག་བཅད་བཞག་པ་དེ་འདྲ་མ་རེད། ཡང་ན་སངས་
 རྒྱས་བཙུང་མ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་འདི་དགོ་བ་རེད་ངེས་པར་དུ་བསྐྱབ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། འདི་མི་དགོ་བ་རེད་ངེས་པར་དུ་སྤང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་ཐག་བཅད་བཞག་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། དངོས་པོ་ཁོ་རང་གི་
 སྟེང་ནས་ལས་ཀ་བཟང་པོ་ཞིག་བྱས་ན་རང་ལ་ཡིན་ན་ཡང་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་ཡང་དག་པ་འཕྲོབ་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། གཞན་ལ་ཡིན་ན་ཡང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་གཞོད་པའི་རྒྱ་རུ་མི་འབྱུར་བ་བདེ་སྦྱིད་དང་

༡༡། །ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཉམས་སུ་བྲུང་བུ་ཡིན་པར་རྟོག་པའམ་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྟོག་པ་ལ་དམིགས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ལས། དུག་པ་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་ནི། སྤྱིར་ཟག་པ་ཞེས་པ་ནི་ལྷུང་བའི་དོན་ལ་གོ་གི་ཡོད། འོ་ན་གང་དུ་ལྷུང་བ་རེད་ཅེ་ན། འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་གནས་སུ་ལྷུང་བར་བྱེད་པས་ཟག་པའམ་ལྷུང་བའོ། །དེས་ན་ཟག་བཅས་ཞེས་པ་ནི། ཡུལ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་ཟག་པ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའམ་ཉོན་མོངས་པ་ཆགས་སྒྲུབ་སྒྲོངས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་སུ་རུང་བའི་ཆོས་ལ་གོ་བ་ཡིན་ནོ། །ཟག་པ་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱས་པའི་སྒྲི་ནས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་དུ་མེད་པ་འཁོར་བའི་གནས་སུ་ཟག་པར་བྱེད་པས་ན་ཟག་པ་དང་བཅས་པའོ། །དེས་ན་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་རྩ་བ་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པའམ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ལ་ཟག་བཅས་ཞེས་བརྗོད། བདུན་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ནི། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་འབྲེལ་བའི་ཆོས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རུ་གྱུར་པའི་ཟག་

༡༡། །དུ་གུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཙུ་གཅིག་པ་བྱུན་མོང་མིན་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ནི། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 དང་སྟོབས་བཙུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་ཤིང་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་པས་བྱུན་མོང་མིན་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའོ། །དེ་ལྟར་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་
 གསུམ། འཇིག་རྟེན་པའི་རྫོག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷ། ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གཉིས་བཅས་བདུན། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་ཀྱིས་དགྲ། བྱུན་མོང་དང་
 བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་གཉིས་ཏེ། དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་བཙུ་གཅིག་གི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དུག་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི། སེམས་ཅན་ཀུན་མཆོག་ཉིད་སེམས་དང་། རྫོང་དང་རྫོགས་དང་གསུམ་པོ་ལ། ཆེན་
 པོ་གསུམ་གྱི་རང་བྱུང་གི། ཆེད་དུ་བྱ་བ་འདི་ཤེས་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུངས་ཡོད། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྒྲོམ་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་
 པ་ཐམས་ཅད་གང་གི་ཆེད་དུ་ཉམས་ལེན་གནང་གི་ཡོད་པ་དང་། གང་གི་ཆེད་དུ་བསྐྱེད་དགོས་པ་སོགས་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བསྟན་གྱི་ཡོད། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་ཡོད།

༡༡། །ཡང་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཙམ་ཞིག་བདེ་བ་ལ་བཀོད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་དང་འབྲལ་བར་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་བསམ་ན་འགྲིག་གི་
 མ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་མང་ཆེ་བ་ལ་བསམ་སྟོ་གཏོང་གི་ཡོད་མ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་སྟོང་དང་བྲི་དང་འབྲམ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་བཞག་ནས་དམིགས་པ་བྱས་ན་ཡང་འགྲིག་གི་
 མ་རེད། འོ་ན་དམིགས་པ་གང་འདྲ་ཞིག་གནང་དགོས་ཤེ་ན། སེམས་ཅན་ཞིག་ཡིན་ནས་བཟུང་སྟེ། བདེ་བ་འཕྱོང་དགོས་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་འབྲལ་དགོས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། ང་རང་གིས་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བ་འཕྱོང་པའི་གྲོགས་ཤིག་དང་། སྤྱག་བསྐྱེལ་ལས་འབྲལ་བའི་གྲོགས་ཤིག་བྱེད་དགོས་རེད་མ་གཏོགས། སེམས་ཅན་འདི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལས་རྩ་བ་ནས་འབྲལ་དགོས་མ་རེད། སེམས་
 ཅན་འདི་ལ་བདེ་བ་ལྡན་དགོས་མ་རེད་ཅེས་པ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་ཡོད་མ་རེད། སེམས་ཅན་ཞིག་ཡིན་ནས་བཟུང་སྟེ། རང་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལས་འབྲལ་འདོད་དང་། བདེ་བ་འཕྱོང་འདོད་ཀྱི་སྟོ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
 པས། ངས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་སྦྱབ་ཀྱི་ཡིན་བསམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ལ་འགོད་ཀྱི་ཡིན་སྟུམ་པའི་སྟོ་ལ་སེམས་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྟོང་བ་ཆེན་པོ་

༣༡། །ཐམས་ཅད་རྟོགས་ཐུབ་པ་དང་། ཤེས་བྱ་གང་གི་གནས་ལ་ཡང་མ་སྒོངས་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་རེད། དེ་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དང་པོར་མོས་པས་སྟོང་པའི་སྐབས་སུ་སྒོམ། དེ་ནས་མཐོང་ལམ་ཐོབ། དེ་ནས་སྒོམ་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་མཐར་མངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་ཤིང་རྟོགས་པ་ནི་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་འོ། །དེ་ལྟར་དང་པོ་སེམས་པ་ཆེན་པོ་དང་། གཉིས་པ་སྤངས་པ་ཆེན་པོ་དང་། གསུམ་པ་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །བདུན་པ་གོ་ཆ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ནི། དེ་དག་སོ་སོར་སྦྱིན་ལ་སོགས། །རྣམ་པ་དུག་ཏུ་བསྐྱས་པ་ཡིས། །གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་གང་ཡིན་དེ། །དུག་ཆན་དུག་གིས་ཇི་བཞིན་བཤད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྦྱིར་གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་དེ་ལ། བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། སྐྱབ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་གསུངས་ཡོད། དང་པོ་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་འདི་སྐྱབ་ཀྱི་ཡིན་སྟེ། རྣམ་པའི་སྟོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ནས་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་པའི་གོ་ཆ་བགོ་བའོ། །དེ་ནས་གཉིས་པ་སྐྱབ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ནི། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་པོ་

༡༡། །པ་དགུ་ལ་བརྩོན་པའི་སྒོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྐྱབ་པར་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་དང་པོ་ཚོགས་ལམ་ནས་སྒྱུར་ལམ། སྒྱུར་ལམ་ནས་མཐོང་ལམ། མཐོང་ལམ་ནས་སྒོམ་ལམ། སྒོམ་ལམ་
 ནས་སངས་རྒྱུ་གྱི་གོ་འཕང་བར་ལམ་གོང་མ་གོང་མ་ལ་འཛེགས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དགུ་པ་ཚོགས་བཅུ་བདུན་གྱི་སྐྱབ་པ་ནི། བརྩེ་དང་སྒྱིན་ལ་སོགས་པ་དུག །ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་བཅས་པ་དང་། །
 ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་གང་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་དང་། །ཡེ་ཤེས་དང་ནི་བསོད་ནམས་དང་། །ལམ་དང་གཟུངས་དང་ས་བཅུ་དང་། །གཉེན་པོ་ཚོགས་གྱི་སྐྱབ་པ་ཡི། །འིམ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་
 དག་གིས་རྣམ་མཁྱེན་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཚོས་བཅུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་བརྒྱད་པ་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་ཡན་ཆད་ཞུས་ཆར་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་དགུ་པ་ཚོགས་སྐྱབ་རེད་ལ། ཚོགས་སྐྱབ་ནི། གོང་དུ་སྐྱབ་པ་དང་པོ་
 ཀུན་སྒྲོང་རྣམ་པར་དག་པ་དང་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་པ་ལ་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་པས་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་དང་། འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་དེ་ཡང་
 བསོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་ཅིང་འཇུག་དགོས་པ་ཡིན་པས་ན་ཚོགས་གྱི་སྐྱབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཚོགས་སྐྱབ་གྱི་སྐྱབས་ལ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་

བོ་གསོག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་བསྟན་གནང་ཡོད། དེ་ཡང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དང་བོ་དེ་ལ་བརྟེན་བ་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྟན་ཡོད། དེས་ན་བརྟེན་བ་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་སྤྱུ་བ་ནི། སྟོང་སྟོང་རྩེ་དེ་རང་གཞན་ཀྱན་ལ་ཕན་པ་ཡོང་བའི་རྩ་བ་ཡིན་ཞིང་། གཞོད་སེམས་དང་ཞེ་སྤང་ནི་སྟོང་རྩེའི་ལྷོག་ཕྱོགས་རེད། གལ་ཏེ་གཞོད་སེམས་དང་ཞེ་སྤང་ཡོད་ན་གཞན་ལ་ཡང་གཞོད་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་གི་ཡོད། གཞན་ལ་གཞོད་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ལ་ཡང་གཞོད་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་གི་ཡོད་རེད། དཔེར་ན། མི་གཅིག་གིས་ང་རང་ལ་ཞེ་སྤང་དང་གཞོད་སེམས་སྦྱེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ང་རང་གིས་དགྲ་བོ་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་དགྲ་བོ་ཡིན་བསམས་ནས་དགྲ་བོ་དེའི་སྟེང་དུ་ཞེ་སྤང་སྦྱེས། ཞེ་སྤང་སྦྱེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞོད་སེམས་སྦྱེས། གཞོད་སེམས་སྦྱེས་ནས་གཞོད་པ་གཅིག་བསྐྱུ་ལ་བ་ན་དགྲ་བོ་ལ་གཞོད་པ་སྦྱེ་ལ་བྱུ་བ་སོང་བསམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་དགྲ་བོ་དེ་ལ་གཞོད་པ་བསྐྱུ་ལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་རང་ལ་ནི་ཕན་པ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། ཕན་པ་མེད་པ་མ་ཟད་དགྲ་བོ་ཕ་རོལ་བོ་དེ་ཡང་ཞེ་སྤང་ཆེ་རུ་སྦྱེས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ལ་གཞོད་པ་མང་དུ་བསྐྱུ་ལ། རང་ལ་གཞོད་པ་མང་དུ་བསྐྱུ་ལ་བས་སྤྱོད་ཡང་ང་རང་ལ་ཞེ་སྤང་དང་གཞོད་སེམས་ཆེ་

༡༡། །ཆེར་སྐྱེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་རང་ལ་གཞོན་པ་མང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། དབྱ་བོ་དང་གཞོན་བྱེད་མང་དུ་འཕེལ་ཞིང་དཀའ་ངལ་ཆེ་རུ་འགྲོ་བ་མ་གཏོགས། གཞོན་སེམས་དང་ཞེ་སྤངས་སྐྱེས་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་ཕན་པ་གང་ཡང་ཡོང་གི་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་རང་གཞན་ཀུན་ལ་སྨྱུག་བསྐྱེད་པ་དང་གཞོན་སེམས་དང་ཞེ་སྤངས་སོགས་ཞེ་བ་དང་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་བྱུང་
 པར་དུ་འཕགས་པ་ནི་སྟོང་རྗེ་རེད། དཔེར་ན་ང་ཚོས་མེ་ལོང་ལ་ལྟ་བ་འདྲ་བོ་རེད། མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་ཞེ་སྤངས་གི་རྣམ་འགྱུར་བསྟན་པ་དང་། ཁ་གདང་བ་དང་། མིག་བབྱད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ན། མེ་ལོང་
 ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་དེས་ཀྱང་ཚུར་ཁ་འདང་བ་དང་། མིག་བབྱད་པ་དང་། ཞེ་སྤངས་གི་རྣམ་འགྱུར་ལ་སོགས་པ་ང་རང་གི་སྟེང་དུ་སྟོན་གྱི་རེད། གལ་ཏེ་ཕར་ལ་འཇུམ་བསྟན་པ་དང་། ཞེ་བ་དང་བརྟེན་
 བའི་རྣམ་འགྱུར་ཞིག་བསྟན་ན། མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་དེས་ཀྱང་ཞེ་བ་དང་བརྟེན་བའི་རྣམ་འགྱུར་བསྟན་གྱི་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ང་རང་གི་སེམས་ནང་ལ་ཕ་རོལ་བོ་ལ་ཞེ་སྤངས་དང་གཞོན་སེམས་
 ལ་སོགས་པ་ཡོད་ན་ཕ་རོལ་བོ་དེས་ཀྱང་ང་རང་ལ་གཞོན་སེམས་དང་གཞོན་པ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་གྱི་རེད། ཡང་ང་རང་གིས་ཕར་ལ་ཕན་གདགས་འདོད་དང་། བདེ་སྐྱིད་དང་ལྷན་འདོད་

གྱི་སྒོ་དང་། ས་རོལ་པོ་ཡང་དག་པ་ཡོང་རྒྱའི་བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྗེ་ཡོད་ན། རང་ལ་ཡང་ས་རོལ་པོ་དེ་ཡིས་རང་བཞིན་གྱིས་འཇམ་པོ་དང་དགའ་པོ་བྱས་ནས། གྲོགས་ཐུང་པ་བཞིན་དུ་ཚུར་ལ་ཡང་བྱམས་
 བཅུ་ཆེ་རུ་སོང་ནས་དགའ་ངལ་དང་སྐྱག་བསྐྱལ་མེད་པ། སན་པ་ཡོད་པ་ཡག་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། དེས་ན་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་སན་པ་དང་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཕ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས།
 དགའ་ངལ་དང་སྐྱག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་ཕ་བ་དེ་སྟོང་རྗེ་ཡིན་པ་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་བཅུ་བ་སྟོང་རྗེ་དང་ལྷན་པའི་སྒོ་ནས་ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་འཇུག་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེས་ན་ས་རོལ་ཏུ་
 ཕྱིན་པ་དུག་གི་ཆོགས་སྐྱབ་ནི། སྦྱིན་པ་བཏང་བ། ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱངས་པ། བཟོད་པ་བསྒྲོམས་པ། བཙོན་འགྲུས་བཙུམས་པ། བསམ་གཏན་བསྒྲོམས་པ། ཤེས་རབ་རྒྱད་ལ་སྦྱེས་པའོ། །སྦྱིར་ང་རང་
 ཆོས་སྦྱིན་པ་བཏང་། ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱངས་ཟེར་དུས་གཙོ་བོ་ཕྱིའི་དངོས་པོ་ཞིག་གི་སྟོང་ནས་བསམ་སྒོ་གཏོང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་ལ་གང་གལ་ཆེ་གི་རེད་ཅེ་ན། ནང་སེམས་
 གྱི་ཀུན་སྒྲོང་དེ་ཞེ་དུག་གཙོ་ཆེ་གི་ཡོད་རེད། དེ་ཡང་རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་བ་ལྟས། སྦྱིན་པ་བཏང་ཞེས་པ་འདི་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས་ཤི་ན། མི་དབུལ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱིན་པ་བཏང་ནས་མི་དབུལ་པོ་ཕ་བ་

༡༡། །ནས་མེད་པ་ཞིག་བཟོས་ནས། སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད་མ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ང་ཚོས་མི་དབུལ་པོ་ཅུ་བ་ནས་མེད་པ་བྱེད་བྱལ་གྱི་མ་རེད། གལ་ཏེ་མི་དབུལ་པོ་ཅུ་
 བ་ནས་མེད་པར་བྱས་ཐུབ་ན་ཡང་། ད་དུང་སེམས་ཅན་ཕོངས་པ་དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་བགྲེས་པ་དང་སྒྲོམ་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཅན་མང་པོ་ལྷག་ཡོད་པས། དུས་ནམ་ཡང་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་མི་བྱལ་
 པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་རེད། དེས་ན་སྦྱིན་པ་ཞེས་པ་ནི་གཙོ་བོ་ནང་གི་ཀུན་སྨོང་ལ་རག་ལས་གྱི་ཡོད། ནང་གི་ཀུན་སྨོང་ནི་མི་དབུལ་པོ་སྤྲུག་བསྐྱལ་དང་ལྷན་པ། ཉམ་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་བགྲེས་སྒྲོམ་གྱི་སྤྲུག་
 བསྐྱལ་ཅན་རྣམས་ལ། རང་ལ་གང་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཕངས་སེམས་ཅུ་བ་ནས་མེད་པར་སྦྱིན་པ་གཏོང་གི་ཡིན། དབུལ་ཞིང་ཕོངས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་ངས་
 བསལ་གྱི་ཡིན་སྟེ་མ་པ་ཞིག་ཡོད་ན། དངོས་སུ་ང་རང་ལ་སྦྱིན་པ་གཏང་རྒྱའི་དངོས་པོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་རུང་མེད་ཀྱང་རུང་། ཕ་རོལ་པོ་སྤྲུག་བསྐྱལ་ལས་དངོས་སུ་བསྐྱབས་ཐུབ་རུང་མ་ཐུབ་རུང་། ང་
 རང་གི་ཀུན་སྨོང་ལ་སེར་སྒྲའི་དྲི་མས་གཏན་ནས་མ་བགོས་པའི་སྦྱིར་ན་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཐུབ་གྱི་ཡོད། དེས་ན་གཙོ་བོ་ནང་གི་ཀུན་སྨོང་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པས་ང་རང་ཚོས་

༣༡། །པ་ལུས་ཀྱི་མི་དག་བ་དང་། དག་གི་མི་དག་བ་དང་། ཡིད་ཀྱི་མི་དག་བ་རྣམས་ངེས་པར་དུ་སྤང་གི་ཡིན་སྟེ་མ་པའི་སྤོང་སེམས་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་ཕ་
 རོལ་དུ་བྱེན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ཡང་གཙོ་བོ་སེམས་ལ་རག་ལས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ཚུལ་བྱིམས་ཀྱང་གཙོ་བོ་སེམས་ལ་རག་ལས་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་བཟོད་པ་སྒྲིམ་པ་
 ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་ཞེ་སྤང་སྤྱོད་སའི་ཡུལ་དག་བོ་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། གཙོ་བོ་རང་གི་སེམས་འདི་རང་གིས་བདག་པོ་ཡག་པོ་བརྒྱབ་ནས། རང་ཉིད་ཞེ་སྤང་གི་དབང་དུ་མ་ཤོར་
 བ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་ཀུན་ལ་ཞི་བ་དང་བདེ་བ་ཡོང་བའི་བྱེད་ན། བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་དུ་བྱེན་པ་ཡང་གཙོ་བོ་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོད་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་བརྩོན་འགྲུས་དང་བསམ་
 གཏན་དང་ཤེས་རབ་གསུམ་པོ་ཡང་རྩ་བ་སེམས་ལ་རག་ལས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དཔེར་ན་ང་རང་ས་སྟངས་ལ་འགྲོ་བའི་སྐབས་ཀླང་པ་ལ་རྫོ་དང་ཆེར་མ་ལ་སོགས་པའི་གཞོད་པ་མི་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ། ཀླང་པ་
 གཞག་སའི་ས་སྟོགས་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་བ་བཏིང་དགོས་ན། རི་དང་ལུང་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་བས་གཡོག་དགོས་ཀྱི་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་གོ་བ་མང་པོས་རྩ་བ་ནས་གཡོག་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད།

འོ་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་དགོས་ཤེ་ན། རང་གི་རྐང་པ་ལ་ཀོ་བས་གཡོགས་བཞག་ན་སའི་སྟེང་ཀུན་ལ་ཀོ་བ་བཏིང་བཞག་པ་དང་འདྲ་པོ་ཆགས་གྱི་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་རྐང་པ་ལ་རྩོད་དང་ཆེར་མའི་གཞོན་པ་རྩ་བ་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་མ་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོན་པ་བཏང་བ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱུང་བ་དང་། བཟོད་པ་བསྒྲོམས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོའི་སྟེང་ནས་བྱེད་དགོས་ན་ཆ་ཆོང་བ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་གྱི་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་གཙོ་བོ་ནང་གི་སེམས་འདི་བདག་པོ་ཡག་པོ་བརྒྱབ་ནས་སྦྱོན་པ་བཏང་བ་དང་ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ན་རྐང་པ་ལ་ཀོ་བས་བརྟམ་པ་བཞིན་དུ་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཆ་ཆོང་བ་ཉམས་སུ་ལེན་ཐུབ་པ་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་རྒྱལ་སྤྱི་ཞི་བ་ལྟས་དཔེ་བཞག་ནས་གསུངས་ཡོད། དེའི་རྗེས་སུ་བརྒྱད་པ་ཞི་གནས་དང་། དགྲ་པ་ལྷག་མཐོང་གི་ཆོགས་སྐྱབ་ནི། རང་གི་སེམས་ཞི་བར་གནས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཉིད་གྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ལྷག་མཐོང་མངོན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། ཞི་ལྷག་གཉིས་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆོགས་བསག་པའི་ཆེད་དུ་བསྒྲོམ་དགོས་པས་བརྒྱད་པ་ཞི་གནས་གྱི་ཆོགས་སྐྱབ་དང་། དགྲ་པ་ལྷག་མཐོང་གི་ཆོགས་སྐྱབ་ཅེས་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟར་ཞི་གནས་གྱི་སྒོ་ནས་སེམས་

༡༡། །གནས་པའི་ཐབས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཐབས་ལ་བརྩོན་དགོས། དེ་ལྟར་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་ཡག་
 པོ་ཞིག་བྱུང་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྩུ་བ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་ཞེས་པ་ནི། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་མཉམ་དུ་བསྒྲོམས་ནས། ཞི་གནས་ལ་ལྷག་མཐོང་གིས་ཕན་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་ཞི་
 གནས་ཀྱིས་ཕན་པ་སྟེ། ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བྱུང་བ་གནང་དགོས། དེའི་རྗེས་སུ་བརྩུ་གཅིག་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཆོག་སྐྱབ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བསྒྲོམས་
 ན་ཡང་འདྲ། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་དུག་ལ་བརྩོན་ནའང་འདྲ། ཐུགས་བརྩེ་བ་སྟོང་རྗེ་བསྐྱེད་ན་ཡང་འདྲ་སྟེ། ལམ་གང་དང་གང་ལ་བརྩོན་ན་ཡང་གིན་ཏུ་ཐབས་མཁས་པ་མ་སྒྲོངས་
 པའི་སྒོ་ནས་འབྲས་བུ་མཐར་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་ལ། ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་པ། །ཞེས་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཆོག་སྐྱབ་གསུངས་པ་རེད། དེའི་རྗེས་སུ་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་དག་ཚུར་བསྐྱུས་ན་ཆོས་
 ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྒོམ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་སྐྱབ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་དུག་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་ལ་བརྩོན་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་སྐྱབ་ཏེ། བརྩུ་གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་སྐྱབ་དང་། བརྩུ་གསུམ་པ་

༡༡། །བདུན་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བཅུ་པ་ངེས་འབྱུང་གི་སྐྱབ་པ་བརྒྱད་བཤད་པ་ནི། ཆེད་དུ་བྱ་དང་མཉམ་ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་དང་འབད་མེད་དང་། །མཐའ་ལས་འདས་པར་ངེས་འབྱུང་དང་། །ཐོབ་པའི་
 མཚན་ཉིད་ངེས་འབྱུང་དང་། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དང་། །ལམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ངེས་འབྱུང་སྟེ། །རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་འདི། །ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཞེས་བྲ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །དེའི་རྗེས་སུ་ངེས་འབྱུང་གི་སྐྱབ་པ་
 བརྟན་པ་ནི། །ངེས་འབྱུང་གི་སྐྱབ་པ་ལ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། །དང་པོ་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་ནི། །ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པར་བསྐྱོམས་པས་འབྲས་བུ་
 ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་ནི། །སྤྱི་ཞེ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་སྐྱེད་པར་བྱེད་
 པའོ། །དེ་ཡང་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པ་ཡིན་པས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་སྐྱབ་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། །དེ་ལྟ་བུའི་ངེས་
 འབྱུང་གི་སྐྱབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་པ་མཐར་ཐུག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །བཞི་པ་ནི། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པ་དེ་ཡང་དགའ་ཆོག་སྤངས་དང་ངལ་དུ་བ་ཆེན་པོ་མེད་པར་འབད་

མེད་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །ལྔ་པ་ནི། ཏྲག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་མི་གནས་པའི་མུང་འདས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་གནས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །དྲུག་པ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱིས་འཐོབ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཆ་ཆང་བ་ཐོབ་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པས་ཐོབ་པ་མཐར་ཐུག་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །བདུན་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །བརྒྱད་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཐོབ་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ལམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་སྟེ། འཁོར་གསུམ་མི་ཏྲག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་མཐོང་ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་ལ་སོགས་པ་བགྲོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་མཐར་ཐུག་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དོ། །དེ་ཡིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བརྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་ལ་དངོས་པོ་བརྒྱད་དམ་ལེའུ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ལེའུ་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་བརྟན་ཟིན་ཏོ། །

གད་ཕྱིན་	<p> ༡༡། །སྒྲུབས་གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་བསྟན་པ། གཉིས་པ་ལམ་གྱི་གཞི་ལམ་ཤེས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལམ་ཤེས་སྒྱེ་བའི་ཡན་ལག །ལམ་ཤེས་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ རང་ནས་གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་རི་ལྟར་ཤེས་ཤིང་བགྱོད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་རེད། ལམ་ཤེས་འདི་ལ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་བསྟན་ཡོད། སྒྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་བགྱོད་པའི་ཚུལ་དང་། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་གང་འདྲ་ཡིན་པ་དང་། ལམ་བགྱོད་པའི་ཤེས་རབ་འདི་ལ་ལམ་ཤེས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའོ། །དེ་ཡང་ལམ་ཤེས་སྒྱེ་བའི་ ཉེན་དང་། ལམ་ཤེས་དངོས་རྣམས་རིམ་བཞིན་བསྟན་པར་མཛད་པ་ལས། དང་པོ་ལམ་ཤེས་སྒྱེ་བའི་ཡན་ལག་གམ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཉེན་ལ་རྣམ་པ་ལྟ་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་རྩ་བ་ལས། ལྟ་རྣམས་རུང་བར་བྱ་ བའི་ཕྱིར། །འོད་ཀྱིས་མོག་མོག་པོར་མཛད་དང་། །ཡུལ་ངེས་པ་དང་བྱབ་པ་དང་། །རང་བཞིན་དང་ནི་དེ་ཡི་ལས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྟོས་ལྟོས་ཀྱིས་ཆོས་གསུངས་པའི་སྒྲུབས་ སུ། ལྟའི་ཡུལ་ནས་ལྟ་རྣམས་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་ཐོས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་ཉན་ལ་ཡོང་གི་ཡོད། ལྟའི་ལུས་ནི་མིའི་ལུས་དང་མི་འདྲ་བ་གཟི་བརྗེད་དང་འོད་མང་པོ་ལྟན་ཡོད། ལུས་ </p>	317
ཞེ་བདུན་		
བསྟན་དོན།		

ལ་འོད་དང་གཟི་བརྟེན་ལྷན་པའི་ལྷ་རྣམས་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྐུ་མདུན་དུ་དམ་པའི་ཚེས་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་དོན་ཟབ་མོ་ཉན་པའི་ཆེད་དུ་འོང་བའི་སྐབས་སུ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྐུའི་གཟི་བརྟེན་དང་འོད་ཟེར་གྱིས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་རྣམས་མི་གསལ་བར་མོག་མོག་པོར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འོ་ན་ལྷའི་གཟི་བརྟེན་རྣམས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྐུའི་གཟི་བརྟེན་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ལྷ་རྣམས་དམ་པའི་ཚེས་ཉན་པའི་སྐབས་རང་གི་ལུས་ཀྱི་འོད་ལ་བརྟེན་པའི་ང་རྒྱལ་དེ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྤྱིར་དང་། སྤྱིར་ལམ་ལ་ཞུགས་སྐབས་ལུས་དང་འོངས་སྤྱོད་དང་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པས་སེམས་ཁེངས་པའི་ང་རྒྱལ་སྤང་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་འོང་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་འོད་དེ་མོག་མོག་པོར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

སྤྱིར་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་ང་རྒྱལ་ཕྱག་དོག་ལ་སོགས་པ་ཀུན་སྤྱུག་བསྐྱལ་དང་མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པས་སྤང་དགོས་རེད། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་དམ་པའི་ཚེས་སྐབ་པ་དང་། དམ་པའི་ཚེས་འཆད་ཉན་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་སྤང་བྱ་གཙོ་བོ་ང་རྒྱལ་སྤང་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ང་

༡༡། །རྒྱལ་སྤང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གལ་ཏེ་ད་རྒྱལ་མ་སྤངས་པར་རང་གི་ལུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ད་རང་གཟི་བརྗེད་ལྡན་པ་ཡིན་སྟེ་མ་པ་དང་། ནང་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ད་རང་
 ཤེས་རབ་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་སྟེ་མ་པའི་ད་རྒྱལ་ཡོད་ན། རང་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྩ་ལ་གང་ཡང་རྒྱས་བྱུང་གྱི་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་ད་རྒྱལ་གྱི་གོང་བུ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚུ་མི་ཆགས་ཞེས་གསུངས་པ་
 བཞིན། རང་གི་སེམས་ལ་ད་རྒྱལ་དང་ལྡན་ན་དཔེར་ན་རྡོ་རྡོག་རྡོག་འདྲ་པོ་ཞིག་གི་སྟེང་ལ་ཚུ་ག་ཚོད་སྤྲུགས་ན་ཡང་ཚུ་བསྐྱད་གྱི་མ་རེད། ད་རྒྱལ་དང་མི་ལྡན་ན་དཔེར་ན་ལག་མཐིལ་གོང་གོང་ལྟ་བུའི་
 ནང་ལ་ཚུ་སྤྲུགས་ན་ཚུ་འཛིན་བྱུང་གྱི་ཡོད་པ་དང་འདྲ་པོ་རེད། དེས་ན་ལམ་གྱི་རྩ་བ་ལྟ་བུ་ལམ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པའི་རྟེན་དུ་ད་རྒྱལ་སྤང་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་ངེས་པ་དང་ཞེས་
 པ་ནི། གཙོ་པོ་རང་གིས་དམིགས་པ་གཏད་སའི་ཡུལ་དེ་ངེས་པའམ་བརྟན་པོ་དགོས་རེད། སྐབས་འགར་ལམ་ལ་གཞུག་གི་ཡིན་སྟེ་མ་པ་དང་། སྐབས་འགར་གཞུག་གི་མིན་སྟེ་མ་པ་དང་། སྐབས་འགར་
 དམ་པའི་ཚོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་གྱི་ཡིན་སྟེ་མ་པ་དང་། སྐབས་འགར་ཉམས་ལེན་བྱེད་གྱི་མིན་སྟེ་མ་པ་ལྟ་བུ། སློབ་བརྟན་པོ་མེད་པ་ཅེ་གཉིས་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་དམ་པའི་ཚོས་སྐྱབ་པའི་ཕན་པ་ཙམ་ལས་འབྲས་བུ་

༡༡། །གཞན་གྱི་དོན་རྒྱ་བས་པོ་ཆེ་ལ་བརྩོན་དགོས་པ་ཡིན་པས་ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མི་སྤྱོད་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ཡན་ལག་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་དེའི་ལས་ཞེས་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་
 དུ་སྐྱེ་བ་བྱངས་ཤིང་དངོས་སུ་ལག་ལེན་བསྟར་བའི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་མི་འཆད་པར་བྱ་བའོ། །དེ་ནི་ལམ་ཤེས་དེའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མདོར་ན་རྣམ་པ་ལྷ་པོ་
 དེ་དག་ནི་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་གམ་ལམ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་དངོས་ལ་གསུམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་སོ། །དང་པོ་ནི། དེའི་རྗེས་སུ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ལམ་ཤེས་དངོས་བསྟན་པ་དེ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་མང་པོ་གསུངས་ཡོད། ལམ་དམན་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་
 པའི་ལམ་ཤེས་དང་། དེ་ལས་ལམ་ཅུང་ཟད་མཐོ་བ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དང་། ལམ་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་ལ་སོགས་པ་རིམ་བཞིན་དུ་བསྟན་
 པར་མཛད་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་དང་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པ་ནི་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དག་གི། །རྣམ་པ་མི་དམིགས་སྒོ་ནས་ནི། །ཉན་ཐོས་ལམ་འདི་ཤེས་པར་བྱ།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྦྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོབ་པའི་ལམ་གཅིག་ལས་མེད་ན་ཡང་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་གིས་དེ་སྐྱབ་ཐུབ་པ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་དེ་སྐྱབ་མི་ཐུབ་པ་ཡོང་གི་ཡོད། གདུལ་བྱ་ལས་དང་པོ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་གནས་སྐབས་ཙམ་དུ་སྐྱབ་མ་ཐུབ་ན་ཡང་། དེ་ནམས་དམ་པའི་ཆོས་སྐྱབ་པ་ལས་ཐྱི་བཤོལ་བྱ་མ་དགོས་པར་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་བསྐྱབས་ནས་མཐར་ཐུག་ཉན་རང་གི་འབྲས་བུ་འཕྲོབ་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆུང་དུའི་ལམ་བསྟན་གནང་བ་རེད། ཐེག་པ་ཆུང་དུའི་ལམ་ནི། དང་པོ་བདེན་པ་བཞིའི་སྒོར་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས། དེ་ནས་སྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་བདེན་པ་བཞིའི་གནས་ཚུལ་སྒོམ། མཐར་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྐབས་སུ་འང་བདེན་པ་བཞིའི་གནས་ལུགས་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་དབྱ་བཙུམ་པའི་གོ་འཕང་འཕྲོབ་རྒྱ་ཡོད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་ཡོད། བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་ཡང་དཔེ་བཞག་ནས་གསུངས་ཡོད། དཔེར་ན་མི་ཞིག་ན་ན། ན་ཆ་དེ་ལས་ཐར་པའི་ཆེད་དུ་དང་པོ་ན་ཆ་གང་ཡིན་པ་ཡག་པོ་ཤེས་དགོས་རེད། ན་ཆ་ཤེས་ནས་ན་ཆ་ཆེ་རུ་མི་འགོ་བའི་ཕྱིར་དུ་ན་ཆ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་སྤང་དགོས་རེད། ན་ཆ་དེ་དྲག་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤྲོན་བཟའ་དགོས། སྤྲོན་བཟས་

༣༡། །ནས་ལུས་པོ་བདེ་པོ་ཞིག་འཐོབ་དགོས་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་བཞིའི་གནས་ཚུལ་ལའང་དང་པོ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་དེ་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་དང་
 སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་ཡག་པོ་ཤེས་དགོས། དེའི་ཕྱིར་དང་པོར་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་གསུངས་པ་རེད། སྤྲུག་བསྐྱེད་
 ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡིན་པར་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་འགྲིག་གི་མ་རེད། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་མེད་པ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་ཐད་ཀར་མེད་པར་བྱེད་བྱུང་གི་མ་རེད།
 འོ་ན་གང་འདྲ་བྱས་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་མེད་པར་བྱེད་དགོས་ཤི་ན། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་སྤང་དགོས་རེད། སྤྲུག་བསྐྱེད་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ལས་དང་ཉོན་
 མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་སྤང་དགོས། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་སྤངས་ན་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བའི་འགོག་པའི་བདེན་པའམ་བདེ་སྦྱིད་དང་ལྡན་པའི་ཞི་བ་ཐར་པའི་གོ་འཕང་འཐོབ་ཀྱི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་
 འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་རེད། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་ཀུན་འབྱུང་སྤང་བའི་ཐབས་ལ་གང་ཞིག་བསྟེན་དགོས་ཤི་ན། དཔེར་ན་ནད་ཀྱི་གཉེན་པོར་སྦྲན་ཟ་བ་བཞིན་དུ། ཀུན་

ནོ། །དེ་ཡིས་བདེན་པ་བཞི་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་མདོར་བསྟུས་གསུངས་པ་རེད། བདེན་པ་བཞིའི་ཚུལ་དེ་སུ་ལ་བསྟན་གནང་བ་རེད་ཅེ་ན། གཙུ་བོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་ཉམས་སུ་བྲལ་བའི་ཆེད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་གནང་བ་རེད། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་སྒྲོམ་གྱི་ཡོད། ཉན་ཐོས་མ་ཟད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལམ་འདི་ཤེས་དགོས་ཀྱི་ཡོད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ནའང་ཐར་པ་འཐོབ་པའི་ལམ་རེད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་འཐོབ་པའི་ལམ་ལ་འགོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེའི་སྤྱིར་བདེན་པ་བཞིའི་གནས་ལུགས་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་མཁྱེན་པ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་ཤེས་དགོས་རེད། འོན་ཀྱང་དམིགས་བསལ་དུ་བྱུང་པར་ཏྲིག་ཙམ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་ནི། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་སྐབས་སུ་སྟུག་བསྐྲུལ་དང་ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་དང་ལམ་རྣམས་ལ་མི་ཏྲིག་པ་དང་སྟུག་བསྐྲུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་

༡༡། །ཉམས་སུ་སྤང་གི་ཡོད་རེད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གང་དུའང་མི་དམིགས་པར་སྒོ་འདོགས་སོ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་དམིགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་
 ཡང་བདེན་པ་བཞི་ཡིས་བརྒྱས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་དམིགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེས་ན་གནས་སྐབས་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་རེད་དེ། ཡིན་ན་
 ཡང་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་ངོ་བོ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་སྟོང་པ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཡིན་ན་ཡང་གནས་སྐབས་བདེན་པ་རེད་དེ། ཡིན་ན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་པ་
 རེད། དེ་ལྟར་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་པ་ཡིན་པར་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་བྱེན་གྱི་ཡོད། འོ་ན་ཐེག་པ་དམན་པ་དང་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་ལམ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་མ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་བསྒྲོམས་ནས་ཆོས་ཉམས་སུ་སྤངས། དེ་ལ་བརྟེན་
 ནས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་བསྒྲོམས་ནས་འབྲས་བུ་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་ན། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཕལ་

གད་ཕྱིན་

ར་གཉིས་

བཟུང་དོན།

༡༡།   །གྲིས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མ་གཟིགས་པས་རྫས་སུ་གྱུབ་པ་ལ་འཛིན་གྱི་ཡོད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྲིས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་ན། བདེན་པ་བཞི་ལ་
དམིགས་པའི་ཆོ་རྣམ་པ་གང་ཡང་མི་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་དེ་ཡང་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་མཆིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་
པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ལ་གསུམ། ཉན་ཐོས་ལས་ཁྱད་པར། སྒྲ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་ཚུལ། ཁྱད་གཞི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དངོས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བྱུང་བདག་
ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །གཞན་གྱིས་བསྟན་ཡང་མི་དགོས་ལ། །བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཟབ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། རང་རྒྱལ་ཞེས་པ་ནི་སྐྱེ་བ་སྟོན་མའི་སྐབས་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་དགེ་
བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན། དེ་དག་གི་དུང་ནས་ལམ་སྒྲུབ་ཚུལ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་ནས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་སུ་ཡང་མི་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་ནས། རང་
སྟོབས་གྲིས་བསམ་སྟོབ་བཏང་བ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་མའི་གནས་སྟངས་གང་འདྲ་ཡིན་པ་དང་། མ་འོངས་པར་ང་རང་གི་ལུས་འདི་གང་འདྲ་བྱས་ནས་འཛིག་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་དང་། མའི་ལུས་ལ་སྟིང་པོ་གང་

༡༡། །ནས་ཉོན་མོངས་པ་རིམ་གྱིས་སྤངས་ནས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། གཞན་གྱིས་བསྟན་ཡང་མི་དགོས་ལ། །ཞེས་དེའི་སྐབས་སུ་མི་གཞན་གྱིས་ལམ་འདི་འདྲ་རེད་ཅེས་བསྟན་
 དགོས་གྱི་ཡོད་མ་རེད། དེའི་བྱིར་རང་རྒྱལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད། དཔེར་ན་བསེ་རུ་ལ་སྒྲའི་སྟེང་དུ་རྩ་ཅོ་གཅིག་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་རང་ཉིད་གཅིག་པུ་མ་གཏོགས་
 འཁོར་དང་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་པ་སྤུང་མེད་པར་གནས་པའི་བྱིར་ན་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུངས་པའོ། །གཉིས་པ་སྦྱ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་ཚུལ་ནི། གང་གང་དོན་ནི་གང་གང་ལ། །རི་ལྟ་རི་ལྟར་
 ཉན་འདོད་པ། །དེ་དེ་ལ་དོན་དེ་དང་དེ། །སྦྱ་མེད་ཀྱང་དེ་དེ་ལྟར་སྤང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་ཉིད་གཅིག་པུ་བཞུགས་ནས་སྒྲོམ་བརྒྱབ་པ་མ་གཏོགས་གཞན་ལ་ཆོས་བཤད་པ་དང་། འཁོར་གདུལ་བྱ་འདུལ་བ་ལ་
 ཐུགས་མཉེས་གྱི་ཡོད་མ་རེད། ཡང་འགའ་ཞིག་རང་སངས་རྒྱས་མཇུག་ནས་དད་པ་སྦྱེས་པ་རྣམས་ལ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ངག་གི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་མི་གསུངས་ཀྱང་། རྗེས་སུ་མི་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་སྦྱ་
 ཡིས་རྩུ་འཕྱུལ་བསྟན་ཏེ་ཕ་རོལ་པོ་དད་པ་སྦྱེ་བཅུག་ནས་རྒྱུད་སྒྲིན་པར་མཛད་པ་སོགས་གཞན་གྱི་དོན་དག་ཀྱང་སྦྱབ་པར་མཛད་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་རང་སངས་རྒྱས་ཁོ་རང་གིས་འཁོར་འདུས་ནས་ཆོས་

༣༡། །ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་གསལ་པོར་མཁྱེན་གྱི་ཡོད། དེས་ན་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཞེས་བརྗོད། དེ་དག་གིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཞུས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ལ་གཉིས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བྱང་པར་ཅན་བཤད་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བྱང་པར་ཅན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་དང་བདེན་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་རྣམ་བཞི་ཡིས། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ལ་མཐོང་བའི་ལམ། །ཕན་ཡོན་བཅས་པ་འདི་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་གསུམ་པ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་བཤད་པ་ནི། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཤེས་དེ་ལའང་མཐོང་ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་ཡོད། སྒྲོམ་ལམ་ལའང་བླག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་དང་། བླག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་ཡོད་རེད། དང་པོ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་མཐོང་ལམ་བཤད་པ་ནི། སྦྱིར་དུ་ང་རང་ཆོ་མི་ཤེས་པ་དང་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བ་ལ་འབྱུལ་པ་རེད། མ་རིག་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འབྱུལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོན་ཅི་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱུག་བསྐྱེལ་དང་དཀའ་ངལ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་པ་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱུག་བསྐྱེལ་དང་དཀའ་ངལ་དང་འཇིགས་སྦྱུག་ལས་

༡༡། །རང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱོག་འགྲོ་གི་ཡོད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཉིད་བདེན་པའི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་མ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གསུམ་པ་སྤྱོད་གི་ཡོད། དེས་ན་
 ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསམ་པ་དང་། བསྐྱོམས་ནས་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཐག་པ་ལ་ཐག་པ་ཡིན་པར་མངོན་
 སུམ་དུ་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་གི་ཡོད་པེད། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་ཐག་པར་ཤེས་ན་སྤྱུལ་འཛིན་གྱི་སྒོ་སྒྲེ་བའི་ཐབས་བྱས་ན་ཡང་སྒྲེ་གི་མ་པེད། སྤྱུལ་འཛིན་གྱི་སྒོ་རང་
 བཞིན་གྱིས་བསྐྱོག་འགྲོ་གི་ཡོད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་མཐོང་ལམ་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྒྲེ་བའི་སྐབས་སུ་མཐོང་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་བསྐྱོག་
 འགྲོ་གི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་མཐོང་ལམ་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་དང་དོན་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་གང་ཡོད་ཅེ་ན། ཐག་པར་སྤྱུལ་དུ་འབྱུལ་པ་ནི་སྒོ་བྱར་དུ་འབྱུལ་པ་ཡིན་པས་ཐག་པ་ལ་ཐག་པར་
 ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་སྤྱུལ་འཛིན་གྱི་སྒོ་བསྐྱོག་འགྲོ་གི་ཡོད། ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་ལ་འབྱུལ་པ་ནི་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འབྱུལ་ནས་ནོར་སོང་བ་ཡིན་པས། ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་

ན་ཡང་ཐོགས་མེད་ནས་དངོས་འཛིན་ལ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་འབྲུལ་པ་མཐའ་དག་བསྐྱོག་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་འབྲུལ་པ་མཐའ་དག་བསྐྱོག་པའི་ཆེད་དུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡང་
 རས་ཡང་དུ་བསྒྲོམ་དགོས། ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྒྲོམ་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲོམ་ལམ་རྒྱད་ལ་སྦྱེ་དགོས། སྒྲོམ་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་འཐོབ་ཀྱི་ཡོད་རེད། འོ་ན་མཐོང་ལམ་
 ཀྱི་སྐབས་སུ་ག་རེ་མཐོང་དགོས་རེད་ཅེ་ན། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་བཞིན་དུ། དང་པོ་བདེན་པ་བཞིའི་དོན་མཐོང་དགོས། བདེན་པ་བཞིའི་དོན་མཐོང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
 སྦྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྟུས་ན། འབྲུལ་པ་འཁོར་བའི་ཆོས་དང་། འབྲུལ་པ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཆེན་པས་བསྟུས་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་བཅས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་
 ཁོངས་སུ་བསྟུ་གི་ཡོད། འཁོར་བའི་ཆོས་འདི་ལའང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད། དེ་ཡང་རྒྱ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བ་ལ་འབྲུམས་ཤིང་འབྲུལ་པའི་ཚུལ་དང་། རྒྱ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་
 འཁོར་བར་འབྲུམས་པའི་སྐབས་སུ་འབྲུལ་པའི་སྒྲིང་བ་ཤར་ཚུལ་གང་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་སྟེ། འཁོར་བའི་ཆོས་ལ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ནས་ཐར་པ་དང་

۱۱۵

五

二五九

༡༡། །ཐམས་ཅད་མཆིན་པའི་གོ་འཕང་ག་འདྲ་ཡིན་པ་དང་། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་སམ་རྒྱ་གང་འདྲ་ཡིན་པ་སྟེ། ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ལའང་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཡོད། དེ་ལྟར་
 འཁོར་བའི་འབྲས་བུ་སྟུག་བསྐྱལ་བདེན་པ་དང་། འཁོར་བའི་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་དང་། ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་འབྲས་བུ་འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་རྒྱ་ལམ་གྱི་བདེན་
 པ་སྟེ་བདེན་པ་རྣམ་པ་བཞིའོ། །ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་འཁོར་བའི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ལས་འཁོར་བའི་འབྲས་བུ་དེ་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་རེད། འོན་ཀྱང་འཁོར་བ་ཡིན་ན་སྟུག་བསྐྱལ་ཡིན་དགོས་མ་རེད།
 འཁོར་བའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་སྟུག་བསྐྱལ་རེད། འོན་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྐྱལ་མ་རེད། འཁོར་བ་ལ་ཡང་བདེ་སྦྱིད་ལུན་སུམ་ཆོག་ས་པ་ཡོད་རེད་སྟུམ་ན། རྒྱབས་འགར་འཁོར་བ་ལ་བདེ་སྦྱིད་ཡོད་པ་
 འདྲ་བོ་ཡོང་གི་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་དེ་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པ་རེད། རྒྱབས་འགར་བདེ་བ་སྦྱིང་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱབས་འགར་སྟུག་བསྐྱལ་ཡང་མ་ཡིན་པ། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་བཏང་
 སྟོམས་འདྲ་བོ་ཡོད་རེད། ཡིན་ན་ཡང་དེ་དངོས་གནས་བྱས་ན་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་རང་བཞིན་རེད། དཔེར་ན་ལོངས་སྦྱིད་ལུན་སུམ་ཆོག་ས་པ་དང་། བདེ་སྦྱིད་ལུན་སུམ་ཆོག་ས་པ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་།

དེ་ལ་རྟག་པ་བརྟན་པོ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། བདེ་སྲིད་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཡང་ལོ་ཉི་ཤུ་དང་སུམ་ཅུ་དང་བཞི་བརྒྱའི་མཚམས་ནས་བདེ་སྲིད་སྲོང་མཁན་ཁོ་རང་ཡང་ན་བ་དང་། ཡང་ན་རྒྱས་
 པ་དང་། ཡང་ན་གི་བའི་སྒོ་ནས་བདེ་སྲིད་དེ་རྒྱན་ཆད་འགོ་གི་ཡོད། ཉམས་འགོ་གི་ཡོད་རེད། བྲིད་ཡིག་རྣམས་ལས། བསགས་པའི་ཐ་མ་འཛད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན། ལོངས་སྲོད་ལུན་སུམ་ཚོགས་
 པ་ཡོད་ན་ཡང་ཐ་མ་འཛད་འགོ་རྒྱ་རེད། དེ་བཞིན་བརྟེན་པའི་ཐ་མ་འགྲེལ། །ཞེས་ཁང་པ་ལ་སོགས་པ་དཔེ་མཐོན་པོ་བརྒྱབ་ཡོད་ན་ཡང་ཐ་མ་འགྲེལ་འགོ་གི་རེད། འདུས་པའི་ཐ་མ་འབྲལ། །ཞེས་
 མང་པོ་ཞིག་འདུས་ཡོད་ན་ཡང་དེ་ཐ་མ་འབྲལ་རྒྱ་རེད། སྒྲེས་པའི་ཐ་མ་འཆི། །ཞེས་སྒྲེ་བ་ཞིག་སྒྲངས་ནས་བཟུང་སྟེ་ཐ་མ་གི་འགོ་རྒྱ་རེད། གནས་སྐབས་བདེ་སྲིད་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོད་ན་ཡང་རིམ་
 གྲིས་འགྱུར་འགོ་གི་ཡོད། འགྱུར་འགོ་བའི་སྐབས་ལ་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་འགྱུར་འགོ་བ་མ་གཏོགས་བདེ་སྲིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་འགྱུར་འགོ་གི་མ་རེད། དེ་ལྟར་གནས་སྐབས་བདེ་སྲིད་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་
 ལ་སོགས་པ་གང་བྱུང་ན་ཡང་ཐ་མ་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་འགྱུར་འགོ་བའི་བྱིར་ན། ཟག་བཅས་འཁོར་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྟུག་བསྐྱེལ་འདི་

གད་མྱོན་	<p>༡༡། །རྒྱ་གང་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཕ་བ་རང་གིས་ལས་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་གི་ཡོད། ལས་འདི་ཡང་ཕ་བ་ཉོན་མོངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསག་གི་ཡོད། ཉོན་མོངས་པ་ཡང་ཕ་བ་བདག་འཛིན་མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསག་གི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ན་འཁོར་བའི་རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་། འཁོར་བའི་འབྲས་བུ་སྒྲུག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་སྟེ། འཁོར་བས་བསྐྱས་པའི་རྒྱ་འབྲས་གྱི་ཆོས་འདི་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་ཀུན་རྫོབ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཟིགས་པ་དང་མཐུན་པར། རོན་དམ་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཀུན་འབྱུང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྱུབ་པ། སྒྲུག་བསྐྱལ་གྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྱུབ་པར་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་ན། སྒྲུག་བསྐྱལ་བདེན་པ་དང་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་གནས་ལུགས་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་འབྱུང་གི་ཡོད། དེ་ཡིས་འཁོར་བའི་རྒྱ་འབྲས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྗེས་སུ་མ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱ་འབྲས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། སྦྱིར་ང་ཆོ་མི་ལ་དཀའ་ངལ་དང་སྒྲུག་བསྐྱལ་མང་པོ་ཡོད་རེད། འགའ་ཞིག་ལ་རང་གི་གཟུགས་པོ་ནད་གྱིས་མནར་བའི་དཀའ་ངལ་དང་། འགའ་ཞིག་ལ་བཟའ་</p>	337
རབ་དུན་		
བསྐྱེད་དོན།		

༣༡ ། ཡང་རྒྱ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་གི་རེད་ཅེ་ན། ལམ་གཤམ་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་གི་རེད། དེ་ཡང་ཚས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་གཤམ་པའི་གཤམ་རབ་རང་གི་རྒྱད་ལ་སྐྱེས། དེ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་མཐར་ཐིེ་ལྟ་བུ་བཞིན་མཛོན་དུ་གྱུར་ནས་ཐར་པ་འཕྱོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་རྒྱ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཐོབ་པ་དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྟན་པ་རེད། རྟོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྒྱ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། འབྲས་བུ་འགོག་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་མཐོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་བདེན་པ་བཞིའི་གནས་ལུགས་ཐིེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་ལ་མཐོང་ལམ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིར། བན་ཡོན་བཅས་པ་འདི་བཤད་དོ། །ཞེས་བདེན་པ་བཞིའི་གནས་ལུགས་དེ་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན་བན་ཡོན་དང་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་དཔེར་ན་ས་དང་པོའི་མཚན་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བརྗོད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་སྐབས་སུ་གིན་ཏུ་དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་གི་ཡོད། དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རང་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཚས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་རེ་བ་བྱེད་པ་བཞིན་ཚས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་མ་འོངས་པར་

གང་ལྟར་	<p>༡༡། །བའི་དོན་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྒྲུབས་ནས་མངོན་དུ་འགྱུར་དགོས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། དེ་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ལ་སྒྲུབ་ལམ་ཞེས་བརྗོད། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་</p>	
ང་དག་	<p>ཀྱིས་དང་པོ་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་། མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དོན་དག་འགྱུར་གྱི་ཡོད་མ་རེད། དེ་ལ་ངེས་པར་དུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་གོང་དུ་དཔེ་སྤྱར་ནས་ཞུས་</p>	
བསྒྲུབ་དོན།	<p>པ་ལྟར་རེད། དཔེར་ན་ཐག་ཁྲ་ལ་སྦྱུལ་དུ་འབྲུལ་པའི་སྐབས་སུ་ཐག་པ་ལ་ཐག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་འགྲིག་འགྲོ་གི་ཡོད། དེ་ལ་ནན་ཏན་དུ་བསྒྲུབ་དགོས་མ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། འབྲུལ་པ་དེ་</p>	
	<p>སྒྲོ་བུར་དུ་བྱུང་བ་ཙམ་ཡིན་པས། དེ་ལ་གོམས་པ་ཏ་ཅང་འགྲོ་དགོས་མ་རེད། འོན་ཀྱང་ང་རང་ཚོས་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མ་ཤེས་ནས་འབྲུལ་པ་དེ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་འབྲུལ་</p>	
	<p>སོང་བ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་ལ་སྒྲོངས་པའི་འབྲུལ་པ་མཐའ་དག་བསྒྲོག་བྱུང་གྱི་ཡོད་མ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འབྲུལ་པ་ལ་གོམས་པའི་</p>	
	<p>ཤུགས་ཀྱིས་འབྲུལ་པ་དེ་ཡང་བསྦྱར་དུ་སྒྲིབ་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། དེའི་སྤྱིར་ན་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དེ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྒྲུབས་ནས་སྒྲུབ་པའི་ལམ་ལ་བརྩོན་དགོས། དེ་ལྟ་བུའི་</p>	

སྒོམ་ལམ་དེ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད། མཐོང་ལམ་གྱིས་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཟིགས་པ་དེ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་གྱིས་རྒྱན་བསྐྱངས་ནས་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་དང་། གནས་སྐབས་རྗེས་ཐོབ་གྱི་སྟེང་དུ་ལྷང་ནས་འབྲུལ་བའི་དྲི་མ་དང་འབྲུལ་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། རང་གི་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་བར་བྱེད་པ་ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་སྟེ། སྤྱིར་སྒོམ་ལམ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་བསྟན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་ལ་ཡང་། སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་། མོས་པ་སྒོམ་ལམ་དང་། བསྐྱོ་བ་སྒོམ་ལམ་དང་། རྗེས་སྤྱི་ཡི་རང་བའི་སྒོམ་ལམ་སྟེ། སྒོམ་ལམ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་བཞི་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཡོད། གཉིས་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དངོས་ནི། ཀུན་ནས་ཞི་དང་ཐམས་ཅད་ལ། །འདུད་དང་ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་དང་། །གནོད་པས་བརྗེ་བ་མེད་ཉིད་དང་། །བྱང་ཆུབ་དང་ནི་རྟོན་མཆོད་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་སྒོམ་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་གང་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་ལ་རྣམ་པ་དུག་གསུངས་པ་ནི། དང་པོ་ཉོན་མོངས་པ་དང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྲིབ་པ་སོགས་སྤང་བྱར་གྱུར་པ་མཐའ་དག་ཀུན་ནས་ཞི་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་ནི།

གད་ཕྱིན་		
རྟག་ཏུ་	<p>༡༡། །ཐམས་ཅད་ལ་འདུད་ཅེས་ང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་བྱས་ནས་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟམས་བཅོས་སོགས་མེད་པར་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཞེ་ས་དང་བཅས་པ། གྲུས་པ་དང་བཅས་པ། འདུད་པ་དང་བཅས་པའོ། །བྱེད་པ་གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ང་རྒྱལ་དང་རྫོམ་སེམས་མེད་པར་ཐམས་ཅད་ལ་འདུད་པར་བྱེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒྲུང་གཏི་མུག་ང་རྒྱལ་ཕྱག་དོག་སོགས་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་བག་ཉལ་དང་བཅས་པ་རྩ་བ་ནས་སྤོང་བ་དང་། སུང་ནས་འབྱེན་པར་བྱེད་པས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱིབ་པ་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པའོ། །བྱེད་པ་བཞི་པ་ནི། དེ་ལྟར་ནང་གི་ཉོན་མོངས་པ་ལས་རྒྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་ཡི་བདུད་དང་དགྲ་ལ་སོགས་པས་གཞོད་པས་བརྩི་བ་མེད་པ་སྟེ་གཞོད་པ་བྱེད་མི་རུས་པའོ། །དེ་ཡང་ནང་གི་ཉོན་མོངས་པ་མ་སྤངས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་དགྲ་དང་བགེགས་དང་གདོན་ལ་སོགས་པའི་བར་ཆད་ཀྱིས་གཞོད་པས་བརྩི་བ་ཡོང་གི་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། དགྲ་དང་གདོན་དང་བགེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནང་གི་ཉོན་མོངས་པའི་རང་གཟུགས་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །བྱེད་པ་ལྔ་པ་ནི། རིམ་གྱིས་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་སྟེ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའོ། །བྱེད་པ་དུག་པ་ནི། སྒོམ་</p>	343
བརྟམས་དོན།		

༣༡། བྱིར་དུ་ལམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྐྱབ་པ་ལ་མོས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་འཕྲོག་བྱིར་དུ་ལམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྐྱབ་པ་ལ་མོས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཚོས་སྐྱེ་འཕྲོག་བྱིར་དུ་ལམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་སྐྱབ་པ་ལ་མོས་པ་དང་ལྡན་པ་འོ། །མདོར་ན་མོས་པ་སྒྲིམ་ལམ་ཞེས་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དེ་རང་དོན་དང་། རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་དང་། གཞན་དོན་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་འཕྲོག་པའི་འབྲུང་གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་དད་པ་འོ། །སྤྱིར་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤྲེལ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྐྱབ་པ་སོགས་རང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་སྤེལ་བ་དང་། སྤང་བྱ་སྤྲོང་བ་དང་། མཐོང་སྒྲིམ་གྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་རག་ལས་ཀྱི་ཡོད། ང་རང་གིས་བརྩོན་འགྲུས་ཡང་དག་པ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་ན་འབྲས་བུ་དེ་ངེས་པར་དུ་འོང་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དེ་ཙམ་ཞིག་བྱེད་མ་ཐུབ་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་འང་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡོང་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དེའི་བྱིར་ན་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བརྩོན་འགྲུས་ལ་རག་ལས་ཀྱི་ཡོད། བརྩོན་འགྲུས་ལ་ཡང་གཉིས་ཡོད། ཏྲག་སྦྱོར་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། གུས་

སྦྱོར་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །དང་པོ་རྟག་སྦྱོར་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། ཡུན་བྱང་དུ་བདུན་ཕྲག་གཅིག་ཙམ་དང་། ཟླ་བ་གཅིག་ཙམ་དང་། ལོ་གཅིག་ཙམ་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་མ་ཡིན་པར། ཡུན་རིང་པོ་འཐོབ་བྱའི་
 འབྲས་བྱ་དེ་མ་ཐོབ་གྱི་བར་དུ་བརྩོན་འགྲུས་མ་སྟོང་པར་བྱས་ནས་སྐྱབ་པ་དེ་ལ་རྟག་སྦྱོར་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་ཞེས་བརྗོད། གཉིས་པ་གྲུས་སྦྱོར་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་ནི། དེ་ལྟ་བུས་ལམ་སྐྱབ་པ་དེ་ཡང་སྦྱོ་བ་མེད་
 པ་ལེ་ལོ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོ་ནས་མ་ཡིན་པར། དད་ཅིང་གྲུས་པ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོ་ནས་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་བརྩམས་པ་ལ་གྲུས་སྦྱོར་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་ཞེས་བརྗོད། བརྩོན་འགྲུས་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དེ་
 ཡང་གང་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི། རང་དོན་སྤུན་སྤུམ་ཆོག་པ་ལ་འཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་བརྩོན་འགྲུས་བྱེད་པ་དང་། གཞན་དོན་སྤུན་སྤུམ་ཆོག་པ་ལ་འཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་བརྩོན་འགྲུས་བྱེད་པ་དང་། རང་
 གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་སྤུན་སྤུམ་ཆོག་པ་ལ་འཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་སྟེ་བརྩོན་འགྲུས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་རྟག་སྦྱོར་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། གྲུས་སྦྱོར་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་གཉིས་
 པོ་ཡང་དག་པ་ཞིག་སྐྱབ་བྱབ་མི་བྱབ་དེ་གང་ལ་རག་ལས་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། གཙོ་བོ་རང་གི་མོས་པ་ལ་རག་ལས་ཀྱི་ཡོད། སེམས་ཀྱི་མོས་པ་དེ་ཆེན་པོ་དང་བདུན་པོ་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྩོན་

༡༡། །འགྲུས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོང་གི་ཡོད། གལ་ཏེ་སེམས་ཀྱི་མོས་པ་དེ་བརྟན་པོ་དང་ཡང་དག་པ་ཞིག་མེད་ན་རང་གིས་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་ཀྱང་བརྩོན་འགྲུས་དེ་ཡུན་ཐུང་དུ་ཞིག་དང་།
 རྒྱས་པ་ཆུང་དུ་ཞིག་མ་གཏོགས་བརྩོན་འགྲུས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོང་ཐུབ་གྱི་ཡོད་མ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་སྤྱིར་ལམ་ཐམས་ཅད་དང་། ལྷག་པར་དུ་སྒྲོམ་ལམ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་རྩ་བ་མོས་པ་ལ་རག་ལས་
 གྱི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ན་འདིར་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཞེས་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་དེ་ལ་ཡང་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཤེར་ཕྱིན་དོན་གསུམ་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་མོས་པ་འི་མོས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་
 ཡོད། རོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མོས་པ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཡང་ནང་གསེས་གྱི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་དགྲ་ཡོད། དེ་ཡང་ལས་དང་པོ་བའི་སྐབས་སུ་མོས་པ་ཆུང་དུ་དང་ལྡན་པ་དང་། མོས་པ་གོང་
 ནས་གོང་དུ་སྤེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མོས་པ་འབྲིང་དང་ལྡན་པ་དང་། མོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་སྤེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མོས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་དབྱེ་བ་གཙོ་བོ་
 གསུམ་དང་། དེ་ལ་ནང་གསེས་གསུམ་རེ་ཕྱེ་བས་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་རྣམ་པ་དགྲ་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་རང་དོན་ཡུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྐྱབ་པ་ལ་མོས་པ་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་གསུམ། རང་གཞན་

གཉིས་ཀྱི་དོན་སྤྲོད་སྤྲོད་ཆོག་པ་སྐྱབ་པ་ལ་མོས་པ་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་གསུམ། གཞན་དོན་སྤྲོད་སྤྲོད་ཆོག་པ་སྐྱབ་པ་ལ་མོས་པ་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་གསུམ་སྟེ། མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ལ་རྣམ་པ་དགུ་ཡོད། མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་རྣམ་པ་དགུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཡང་། ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་དུ་སྟེ་བས་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ལ་རྣམ་པ་ཉི་ལུ་ཅུ་བདུན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲོད་བྱ་སྒྲོམ་སྤྲོད་གི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱང་མོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤྲོད་གི་ཡོད་པ་དང་། ཉོགས་བྱའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་མོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་གྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་མོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་བྱུང་བ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱབ་བྱུང་བ་དང་། འབྲས་བུ་ཡང་རང་དོན་སྤྲོད་སྤྲོད་ཆོག་པ་དང་། གཞན་དོན་སྤྲོད་སྤྲོད་ཆོག་པ་དང་། རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་སྤྲོད་སྤྲོད་ཆོག་པ་སྐྱབ་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་དེ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་སྒྲོམ་ལམ་ཟག་བཅས་བསྟན་པ་ལ། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་། མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་དང་། བསྟོ་བ་སྒྲོམ་ལམ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་སྒྲོམ་ལམ་བཅས་ཡོད་པའི་ནང་ནས། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་མོས་

གད་ཕྱིན་

ར་གསུམ་

བསྐྱེད་དོན།

༡༡། །པ་སྒོམ་ལམ་གཉིས་ཞུས་ཟིན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་བསྟོད་བཀུར་བསྐྱགས་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། །མོས་པའི་གནས་སྐབས་རྣམས་ལ་ནི། །དགྲ་ཚན་གསུམ་གྱིས་བསྟོད་པ་དང་། །བཀུར་བ་དང་ནི་བསྐྱགས་པར་འདོད། ། ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་མོས་པ་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ། །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་གྱིས་བསྟོད་པ་དགྲ་དང་བཀུར་བ་དགྲ་དང་བསྐྱགས་པ་དགྲ་མཛད་གནང་གི་ཡོད། ཡུམ་ལ་མོས་པ་ལ་བསྟོད་པ་སོགས་གནང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། །མོས་པ་ལྷན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་སེམས་ལ་དགའ་བ་དང་སྟོོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་བསྟོད་པ་སོགས་གནང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་ཡུམ་ཤེས་ཕྱིན་ལ་མོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་སྤུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྐྱབ་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱིས་བསྟོད་པ་གནང་བ་རེད། བསྟོད་པ་བརྗོད་པའི་ཡུལ་དེ་ཡང་བསྟོད་པར་འོས་པ་ཞིག་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་བསྟོད་པར་འོས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ན། བསྟོད་བཀུར་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་པ་དེ་ཁོ་རང་ལ་ང་རྒྱལ་དང་ཕྱག་དོག་འཕེལ་བའི་རྒྱ་རུ་འགྲོ་གི་རེད། འོན་ཀྱང་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་

ནམས་ནི་བརྟོད་བཀྱར་བསྐྱགས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་སྒྲོམ་ལམ་ལ་ནམ་པ་མང་པོ་གསུངས་ཡོད་པའི་ནང་ནས། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་ནི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་གདུལ་བྱ་
 ནམས་སྒྲོམ་ལམ་ལ་སྒྲོ་བ་སྐྱེ་བའི་བྱིར་དུ་གསུངས་པ་དང་། བརྟོད་བཀྱར་བསྐྱགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱ་བ་དང་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གསུངས་
 པའོ། །གསུམ་པ་བརྩོ་བ་སྒྲོམ་ལམ་ནི། ཡོངས་སུ་བརྩོ་བ་བྱེད་པར་ཅན། །དེ་ཡི་བྱེད་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་དམིགས་མེད་ནམ་པ་ཅན། །བྱིན་ཅི་མ་ལོག་མཆོན་ཉིད་དོ། །དབེན་དང་སངས་རྒྱས་བསོད་ནམས་ཆོག་ས། །རང་བཞིན་དྲན་
 པའི་སྒྲོད་ཡུལ་ཅན། །ཐབས་བཅས་མཆོན་མ་མེད་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་། །ཁམས་གསུམ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་དང་། །ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡི། །བརྩོ་བ་གཞན་ནི་ནམ་གསུམ་པོ། །བསོད་ནམས་ཆེ་འབྱུང་བདག་ཉིད་
 དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་དང་། བརྩོ་བ་སྒྲོམ་ལམ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་སྒྲོམ་ལམ་ནམ་པ་གསུམ་པོ་ནི་ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་ལྟ་བུ་རེད། དེའི་ནང་ནས་མོས་པ་ནི་སྒྲོམ་

༡༡། །ལམ་ཡང་དག་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དང་ཡང་དག་པར་འཕེལ་བའི་རྒྱ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་བསྟོ་བ་སྟོམ་ལམ་གསུངས་པ་ནི། མོས་པ་དང་ལྟན་པའི་སྟོ་ནས་ལམ་སྟོམ་པ་དེ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་བསྐྱར་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཤིག་རེད། དེ་ཡང་དཔེ་བཞག་ནས་གསུངས་ཡོད། དཔེར་ན་གཏེར་ནས་གསེར་བཏོན་པ་བཞིན་དུ་ཡུམ་ཤེར་བྱིན་ལ་མོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 སྟོམ་ལམ་འབྱུང་བ་དང་། གསེར་དེ་མགར་བ་མཁས་པས་རྒྱན་དུ་བསྐྱར་བ་བཞིན་དུ་བསྟོ་བ་དེ་ཡིས་མོས་པ་ལ་སོགས་པས་བསགས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དེ་སྤྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དུ་བསྐྱར་
 བྱི་ཡོད། དེ་ཡང་། ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་བྱུང་པར་ཅན། །དེ་ཡི་བྱེད་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྟོ་བ་བྱུང་པར་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་ངོ་བོ་ནི། ཉན་
 རང་གི་བསྟོ་བ་ལྟར་རང་ཉིད་རྒྱང་པ་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་འཕྲོ་བའི་ཆེད་དུ་བསྟོ་བ་མ་ཡིན་པར། དེ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚྭ་གས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོ་བ་
 པའི་ཆེད་དུ་བསྟོ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་བསྟོ་བ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་བྱེད་པ་ནི་མཐར་ཐུག་སྤྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་འཕྲོ་བ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བསྟོ་བ་བྱུང་པར་ཅན་འདི་ལ་སྐབས་འདིར་མཆོན་ཉིད་

གང་ལྟར་

རྒྱ་

བཟུང་ནས།

༡༡། །མཐར་ཐུག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོག་པའི་རྒྱུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་འགྲུར་བའི་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་དེ་བསྡོམ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། བསྡོམ་བ་དེ་བྱེད་པའམ་དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་དང་། འབྲས་བུ་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མཚན་ཉིད་གཉིས་པ་བསྡོམ་བའི་སྒྲུའི་རྣམ་པ་ནི། དེ་ནི་
དམིགས་མེད་རྣམ་པ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཁོར་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ། །དེ་ཡང་བསྡོམ་བ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་བསྡོམ་རྒྱུའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་། བསྡོམ་བ་བྱེད་པ་པོ་སྒྲིམ་ལམ་ལ་ཞུགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། བསྡོམ་བ་བྱེད་པའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་སོགས་གང་ཡིན་ན་ཡང་དེ་དང་དེ་ལ་འཛིན་པ་དང་དམིགས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་བཏབ་ནས་བསྡོམ་
བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། དམིགས་པ་མེད་པའམ་འཁོར་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་བསྡོམ་བ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། གསུམ་པ་བསྡོམ་བ་དེའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཡང་དག་པར་བསྡོམ་
བའོ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་བསྡོམ་བ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲིམ་ལམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་བརྒྱབ་བཞག་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་པ་དང་། གཞོད་པའི་རྒྱ་རུ་འགྲུར་བའི་

༡༡། །ཅན་ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་སྤྲུལ་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། ད་ལྟ་འབྱོན་བཞིན་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་། མ་འོངས་པར་འབྱོན་པར་འགྱུར་བའི་སངས་རྒྱས་ཏེ། ཉུམ་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གང་འདྲ་བསགས་དང་བསག་པར་འགྱུར་ཡོད་པ་དེ་དག་ཀྱན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོག་པའི་དོན་དུ་བསྐྱོ་བ་གང་འདྲ་གནང་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྒྲོམ་ལམ་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དགོ་བ་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་དུ་བྱན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱོ་བར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རང་བཞིན་བྱན་པའི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དུག་པ་ཐབས་དང་བཅས་པའི་བསྐྱོ་བ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་དམིགས་པ་མེད་པའི་བསྐྱོ་བ་དེ་ཡང་བསྐྱོ་བ་རྒྱང་པ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱོ་བ་དང་མཉམ་དུ་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་དང་། ཚུལ་བྱིམས་བསྐྱུངས་པ་དང་། བཅོད་པ་བསྒྲོམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་དུག་གི་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསགས་ནས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོ་བར་མཛད་པ་ཡིན་པས་ན། ཐབས་དང་བཅས་པའི་བསྐྱོ་བ་ཞེས་བརྗོད། བདུན་པ་མཚན་མ་མེད་པའི་བསྐྱོ་བ་ནི། བསྐྱོ་བ་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། བསྐྱོ་བྱེད་དང་། བསྐྱོ་རྒྱུའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་

མར་འཛིན་པ་དང་དངོས་འཛིན་ཡོད་ན་བསྟོ་བ་རྣམ་པར་མ་དག་པར་འགྲོ་གི་ཡོད། དེས་ན་དངོས་འཛིན་སོགས་མཚན་འཛིན་གྱི་སྟོས་པ་མེད་པར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་བཏབ་ནས་བསྟོ་བར་མཛད་པ་
 རི་མཚན་མ་མེད་པའི་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་ཞེས་བརྗོད། བརྒྱད་པ་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་བསྟོ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་འགྱུར་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱད་ཀྱི་
 དགེ་བ་བྱུང་པར་ཅན་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའོ། །དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དགེ་བ་བསྟོ་བ་དེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་ཐུགས་མཉེས་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟོ་བ་ལྟ་བུ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། བསྟོ་བ་
 བྱུང་པར་ཅན་འདི་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ལམ་ཡང་དག་པར་འགྲོ་བའི་རྒྱ་རུ་གྱུར་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ན། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱང་ཐུགས་དགའ་བས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཐུགས་དགེས་པ་དང་སྟོ་བ་སྟེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་
 ཡི་རང་བའི་བསྟོ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ལོ། །དགྲུ་པ་ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་བསྟོ་བ་ནི། འདོད་ཁམས་དང་གཟུགས་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་ཁམས་ཀྱི་བདེ་སྦྱིད་འཕྲོག་པའི་ཆེད་དུ་

༡༡། །དགེ་བ་བསྐྱོས་ན། དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོ་བ་པའི་རྒྱ་རུ་མི་འགྱུར་བར་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱར་འགྲོ་གི་ཡོད། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟ་ན་
 འདས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོ་བ་པའི་རྒྱར་བསྐྱོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱོ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །བཅུ་པ་བསྐྱོ་བ་ཆུང་དུ་ནི། བསྐྱོ་རྒྱའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དགེ་བ་བཅུ་ལ་
 སོགས་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ་རྣམས་སྤྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱར་བསྐྱོ་བའོ། །བཅུ་གཅིག་པ་བསྐྱོ་བ་འབྲིང་པོ་ནི། བསྐྱོ་རྒྱའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་
 ལ་སོགས་པ་ཉན་རང་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་དགེ་བ་རྣམས་སྤྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱར་བསྐྱོ་བའོ། །བཅུ་གཉིས་པ་བསྐྱོ་བ་ཆེན་པོ་ནི། བསྐྱོ་རྒྱའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
 པའི་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་དགེ་བ་རྣམས་སྤྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོ་བའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བསྐྱོ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་ཆུ་ལ་གྱི་སྒོ་ནས་སྤྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱོ་བ་
 བྱུང་པར་ཅན་མཆོན་ཉིད་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་དང་ལྟ་ན་པའི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱོ་བ་སྒོམ་ལམ་ཞུས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒོམ་ལམ་ནི། ཐབས་དང་མི་དམིགས་པ་དག་གིས། །

དག་བའི་རྩ་ལ་ཡི་རང་བ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཡིད་བྱེད་པ། །བསྐྱོམ་པ་ཡིན་པར་འདིར་བཟོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་གིས་དག་བའི་རྩ་བ་བསགས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། གཞན་གྱིས་དག་བའི་རྩ་བ་བསགས་
 པ་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་སྟེ་ཐབས་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དག་བའི་རྩ་བ་མཐའ་དག་ལ་འཁོར་གསུམ་དུ་ནུམ་པར་མི་རྟོག་པའམ་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱིས་རྒྱས་བཏབ་
 པ་སྟེ། ཐབས་ཤེས་བྱུང་དུ་འཇུག་པའི་སྒྲོ་ནས་རང་གཞན་གྱི་དག་བའི་རྩ་བ་མཐའ་དག་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་སྐྱོམ་ལམ་ཞེས་བཟོད། སྤྱིར་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ནི་ཉོན་
 མོངས་པ་ཕྱག་དོག་གི་གཉེན་པོ་རེད། ཕྱག་དོག་ནི་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་གཞོད་པའི་རྒྱར་གྱུར་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱག་དོག་དེ་ལ་རང་གི་ཡོན་ཏན་ལ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་གྱི་མཚན་ཉིད་
 དང་ལྡན་པ་དང་། གཞན་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ལ་མི་དགའ་བའི་ཞེ་སྤང་གི་རང་བཞིན་དང་ལྡན་པ་དང་། རང་ཉིད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པར་བསམ་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་དང་ལྡན་པ་དང་།
 དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་ནས་གནས་ཚུལ་ཡང་དག་པ་མི་ཤེས་པའི་གཏི་མུག་གི་རང་བཞིན་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ཕྱག་དོག་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པའི་གོང་བུ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད། དེ་ལྟར་ཉོན་

༡༡། མོངས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པའི་གོང་བུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། སྤག་དོག་ནི་གཞན་ལ་གཞོད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། རང་ཉིད་ལ་ཡང་ཉེས་དམིགས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། དེ་
 བཞིན་དུ་རང་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་མང་པོ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན། དེས་ན་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་བསྒྲུབས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤག་དོག་གི་
 གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་བྱིར་ན། རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་། ཞེ་སྤང་མེད་པ་དང་། གཏི་སྤྱུག་མེད་པ་དང་། ང་རྒྱལ་མེད་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་
 ཞིག་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ནི་རང་གཞན་ལ་ཕན་པ་ཡོང་བའི་ཐབས་དང་། རང་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྒྲེལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། དེ་ལ་
 རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མོས་པ་དང་བསྒྲོ་བ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་སྟེ་ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །སྦྱིར་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 མཉམ་བཞག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ལྡང་སྟེ། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་སོགས་ལ་བརྩོན་ནས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་གི་ཡོད། ལྟག་པར་དུ་ལམ་གོང་

ནས་གོང་དུ་སྒྲེལ་བའི་ཐབས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། ལམ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཐབས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི་མོས་པ་དང་བསྐྱོ་བ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་སྒྲོམ་ལམ་གསུམ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ན། སྐབས་འདིར་ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་བསྟན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་ལ་གསུམ། སྐབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་དངོས། དག་པ་སྒྲོམ་ལམ་དུ་མོས་མི་མོས་
 གྱི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ཆང་མ་ཆང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒྲོམ་ལམ་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་མཆོག་ཉིད། །ཀྱན་ལ་མཛོན་པར་འདུ་མི་བྱེད། །ཆོས་རྣམས་དམིགས་སུ་མེད་པར་ནི། །གཏོད་
 པར་བྱེད་པ་དོན་ཆེན་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་རྣམས་བསྟན་ཟིན་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་བསྟན་པ་ལ། སྐབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་དང་། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་བཅས་རྣམ་
 པ་གཉིས་གསུངས་ཡོད། དང་པོ་སྐབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཞེས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་འདི་ནི་མ་
 འོངས་པ་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལོན་འདས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྱོང་བྱེད་ཀྱི་ལམ་གཞན་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ནི། མཛོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་འབད་

༣༡། །མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོམ་པ་དང་། དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གཟིགས་པའི་རྫོགས་པ་ཡང་དག་པ་རྒྱུད་ལ་
 གཏོད་ཅིང་ནུམ་པར་སྒྲེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ནི་དོན་ཆེན་པོ་སྟེ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོབ་པར་བྱེད་པ་
 ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དག་པ་སྒྲོམ་ལམ་དུ་མོས་མི་མོས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ཚང་མ་ཚང་ལ་གཉིས། ནུམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་སྟེ་བའི་རྒྱ་རང་གིས་བསྟེན་དགོས་པ། མི་སྟེ་བའི་རྒྱ་སྤང་དགོས་པར་བསྟེན་པའོ། །
 དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་བསྟེན་དང་སྟེན་སོགས་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་པ། །འདི་ལ་མོས་པའི་རྒྱ་དག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ནུམ་པར་དག་པའི་སྒྲོམ་ལམ་སྟེ་བའི་རྒྱ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྲུམ་
 དག་བའི་བཤེས་གཉེན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་བསྟེན་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་ནས་མོས་པ་འབྱུང་བ་དང་། མོས་པ་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྩོན་
 འགུས་འབྱུང་བ་དང་། བརྩོན་འགུས་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ནུམ་པར་དག་པའི་སྒྲོམ་ལམ་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་ནི། སྟེན་སོགས་ཕར་བྱིན་དུག་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་པ་དང་།

གསུམ་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྒོ་ནས་ནི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། རྒྱ་རྒྱུ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ནི་རྒྱུ་པར་དག་པའི་སྒོམ་ལམ་འདི་ལ་མོས་པ་སྟེ་བའི་རྒྱ་དག་ཡིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་རྒྱུ་པ་དག་སྒོམ་ལམ་མི་སྟེ་བའི་རྒྱ་སྤང་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་ཀྱིས་ཐོངས་པའི་རྒྱ་དག་ནི། །བདུད་ཀྱི་ཐིབས་ཀྱིས་ནོན་པ་དང་། །ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་མི་མོས་དང་། །ཡུང་པོ་ལ་སོགས་མངོན་ཞེན་དང་། །སྤྲིག་པའི་
 གྲོགས་པོས་ཡོངས་ཟིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུ་པ་དག་སྒོམ་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱིས་ཐོངས་པའི་རྒྱ་རྒྱེན་རྒྱུ་པ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་བདུད་ཀྱི་ཐིབས་ཀྱིས་ནོན་པ་ནི། རང་གི་སྒོ་
 དམ་པའི་ཆོས་སུ་མི་འགོ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་ལ་མི་མོས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཀྱན་རྫོང་གི་
 ཆོས་དང་། རང་གི་ལུས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའོ། །བཞི་པ་ནི། རང་ཉིད་སྤྲིག་པའི་གྲོགས་པོས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་རྒྱུ་པ་བཞི་པོ་དང་ལྡན་ན་རྒྱུ་པར་དག་པའི་སྒོམ་ལམ་མི་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར་ན། རྒྱུ་པ་དག་སྒོམ་ལམ་མི་སྟེ་བའི་རྒྱེན་ངན་པ་བཞི་པོ་རྒྱུ་པ་སྤང་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱུ་པར་དག་པའི་སྒོམ་ལམ་དངོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་པ་སྤྱིར་བསྟན་པ།

གད་ཕྱིན་

བདུན་ཏུ་

བརྒྱུ་དོན།

༡༡།   རྣམ་དག་ཁྱད་པར་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་དག་པ་གཟུགས་ལ་སོགས། །དག་པ་ཉིད་དེ་གང་གི་ཕྱིར། །དེ་གཉིས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ནིང་། །བཅད་དུ་མེད་པས་དག་པར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ།
སྒྱིར་དག་པ་རང་གི་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བྲལ་བྱ་སྒྲིབ་བྱར་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་རྣམ་པར་དག་པའི་འབྲས་བུའི་དག་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཆོས་ཉིད་དེ་དང་། ཀུན་རྫོབ་སྒྲིབ་བྱར་གྱི་ཆོས་གཟུགས་ལ་སོགས་
པ་རང་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆ་དེ་གཉིས་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆ་ནས་ཁྱད་པར་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་དག་
པའི་ཆ་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་དབྱེར་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྣམ་དག་ཁྱད་པར་དུ་བསྟན་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱིས། །ཉམས་སྦྱིར་སྒྲིབ་
མ་བསེ་རུ་དང་། །རྒྱལ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་དག་པ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་རྣམ་ཀུན་གྱི་ཉེ་ཏུ་བ། །ས་དགུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། །ཆེན་པོ་ལ་སོགས་དྲི་མ་ཡི། །གཉོན་པོ་རྩེ་རུའི་རྩེ་རུ་ལ། །སོགས་པའི་ལམ་ནི་དག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོན་ཀྱང་
ཀུན་རྫོབ་གྱི་དབང་བྱས་ན། སྤང་བྱ་སྒྲིབ་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་གི་ཡོད་རེད། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་

༡༡། །གཞི་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྒྲུབ་བསྟན་པ། རོ་བོ་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས།
 ཉེ་རིང་གི་བྱད་པར་བསྟན་པ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་གཞི་ཤེས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་གསུམ་པ་གཞི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། གཞི་ཤེས་ཞེས་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། ལམ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། ཉན་རང་དགྲ་བཙུག་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་
 གཞི་ཤེས་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཀྱི་ཡོད། གཞི་ཤེས་དེ་ལ་སྒྲུབ་སྤང་བྱའི་གཞི་ཤེས་དང་། སྤང་བྱའི་གཞི་ཤེས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད། ཡང་ན་གཞི་ཤེས་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་དང་མཐུན་པ་
 གཉེན་པོའི་གཞི་ཤེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་དང་མི་མཐུན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་བཙུག་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་དང་མི་
 མཐུན་པའི་སྤང་བྱ་ཡིན་ནའང་ཉན་རང་དགྲ་བཙུག་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཤེས་རབ་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ལམ་ཤེས་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པར་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཁོངས་

སུ་གཏོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ངོ་བོ་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་ནི། ཚུ་རོལ་ཕ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། །དེ་དག་བར་ན་མི་གནས་པ། །དུས་རྒྱུ་མས་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པར་འདོད། །ཅེས་
 གསུངས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚུ་རོལ་སྤྱིད་པའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པ་དང་། ཐུགས་བརྩེ་བ་སྤྱིད་རྗེ་ཆེན་པོས་ཕ་རོལ་ཞི་བའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པ་གཉིས་བསྟན་ཡོད། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་
 གྱི་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཏོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་རྒྱུ་མས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིད་པ་འཁོར་བ་ལ་མི་གནས་པའོ། །སྤྱིར་འཁོར་
 བ་ལ་གནས་པའི་རྒྱ་ནི་མ་རིག་པ་དང་མ་ཤེས་པ་དང་འབྱུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བར་འབྱུམས་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་སྤངས་ནས་མ་རིག་
 པའི་འགལ་བློར་གྱུར་པའི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་སྤྱིར་ན་འཁོར་བར་དབང་མེད་དུ་གནས་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་ཉན་རང་
 དབྱ་བཙལ་བ་རྒྱུ་མས་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ན། དབྱ་བཙལ་བ་རྒྱུ་མས་ཀྱང་ཆོས་རྒྱུ་མས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བར་མི་གནས་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤྱིད་པ་ལ་མི་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །

༣༡། སྤྱིང་རྒྱུ་ཞི་བ་ལ་མི་གནས་པ་ནི། ཉན་རང་དག་བཙུམ་པ་རྣམས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤྱིང་པ་ལ་མི་གནས་པ་ཡིན་པས་ཐར་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱིང་རྒྱུ་ཞི་བ་ལ་མི་གནས་པ་
 ཆགས་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་ཉན་ཐོས་རྣམས་རང་ཉིད་གཅིག་ཕུ་ཞི་བའི་གོ་འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་པས། དག་བཙུམ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ནས་འགོག་པའི་གནས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་མཛད་
 པར་ཡུན་རིང་པོ་བཞུགས་ཀྱི་ཡོད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤྱིང་ཉིད་ཉོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིང་པར་མི་གནས་པ་དང་། སྤྱིང་རྒྱུ་ཞི་བ་དབང་གིས་རང་ཉིད་གཅིག་ཕུ་ཞི་བ་དེ་དོན་
 དུ་གཉེར་བ་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་སྐྱབ་པར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་སྤྱིང་རྒྱུ་ཞི་བ་ལ་མི་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྤྱིང་རྒྱུ་ཞི་བ་ལ་མི་གནས་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤྱིང་པ་
 ལ་མི་གནས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། སྤྱིང་ཞི་གཉིས་ཀྱི་བར་ལའང་མི་གནས་པ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཉོགས་ནས་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་བྱེན་པ་
 བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤྱིང་པ་ལ་མི་གནས་པའི་ཉན་རང་རྣམས་ལ་གཞི་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་དངོས་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་དང་བཙུམ་

༡༡། །ལ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོབ་པ་ལ་ཐག་
 ཉེ་པོ་ཡོད་རེད། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས་ཞེས་བརྗོད། གོང་དུ་སྟོང་རྗེས་ཞི་བ་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་དེ་བསྟན་དགོས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤྱིད་པ་ལ་
 མི་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ་སྤང་བྱ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ལྟར། སྐབས་འདིར་ཡང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་མ་ཡིན་པའི་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་འདི་སྤང་དགོས་པ་དང་། ཐབས་
 ལ་མཁས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས་དེ་རྒྱུད་ལ་བསྟན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་གཞི་ཤེས་བསྟན་པ་ལ་བཞི། གཞི་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྤང་བྱ་མི་མཐུན་
 ཕྱོགས། དེ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ། འབྲས་བུ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྤང་བྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས། དེ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་སོགས་སྤང་པོ་སྤྱོད་ཉིད་དང་། །དུས་གསུམ་གཏོགས་པའི་
 ཆོས་རྣམས་དང་། །སྤྱོད་པའི་འདུ་ཤེས་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་བསྟན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་། རིང་བའི་གཞི་ཤེས་རྣམས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་

ཤེས་ཡིན། དེ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ཚུལ་གང་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་པོ་སྟེ། ཆོར་བའི་སྤང་པོ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་རྣམས་ལ་ཞེན་པ་ཡོད་པ་དང་། སྟོང་
 པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་དུ་ཞེན་པ་ཡོད་པ་དང་། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟ་བ་སྟེ། དུས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་རྫས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་པ་ཡོད་པ་དང་། སྦྱོར་སོགས་
 བར་སྦྱོར་དུག་ལ་བརྩོན་ན་ཡང་མངོན་ཞེན་དང་བཅས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྦྱོར་པ་བཏང་ཡིན། ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱེདས་ཡིན་སྟེ་མ་པའི་ཞེན་པ་ཡོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
 སྐབས་སུ་ཡང་དེ་ལ་ཞེན་པ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྦྱོད་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེ་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་གཉིན་པོ་ནི། སྦྱོར་ལ་སོགས་
 ལ་ངར་འཛིན་མེད། །གཞན་དག་དེ་ལ་སྦྱོར་བྱེད་པ། །དེ་ནི་ཆགས་པའི་མཐའ་འགོག་པས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྦྱོར་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱོར་པ་དུག་ལ་བརྩོན་པར་བྱས་ན་ཡང་། དེ་ལ་ངས་སྦྱོར་པ་བཏང་བ་
 ཡིན། ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱེདས་པ་ཡིན། བཟོད་པ་བསྒྲོམས་པ་ཡིན་སྟེ་མ་པའི་ངར་འཛིན་དང་རྫོམ་སེམས་ང་རྒྱལ་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བཟོད་པ་བརྩོན་འགྲུས་བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་སྟེ། གང་ཉམས་

༡༡། །སྤྱུ་སྤྱུངས་ན་ཡང་དེ་དང་དེ་ལ་འཛིན་པ་མེད་པ་མི་དམིགས་པའི་ངང་ནས་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དུག་ལ་སྦྱོད་པར་བྱེད་པ་ནི། མི་མཐུན་སྤྱོད་གས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལ་འགོ་གི་ཡོད། མི་
 མཐུན་སྤྱོད་གས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ་སྤྱང་གི་ཡོད་རེད། རང་ཉིད་གཉེན་པོའི་ལམ་ལ་བརྩོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དག་གྲང་དེ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རང་གིས་ཞེན་པ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱིན་པ་བཏང་
 བ་མ་ཟད་གཞན་དག་གྲང་ཞེན་པ་མེད་པའི་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ལ་བརྩུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་གིས་ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱུངས་པ་མ་ཟད་གཞན་དག་གྲང་ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱུང་བ་ལ་དགོད་པ་དང་། དེ་ཡང་
 མངོན་ཞེན་གྱི་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་ཚུལ་བྲིམས་བསྐྱུང་དུ་བརྩུག་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་བཟོད་པ་བསྒྲུམས་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་བརྩུམས་པ་མ་ཟད་གཞན་དག་གྲང་བཟོད་པ་ལ་སོགས་
 པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དུག་ལ་བཀོད་པ་དང་། དེ་ཡང་ཞེན་པ་དང་འཛིན་པ་དང་བཅས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དུག་ལ་བཀོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་དང་རང་བཞིན་སྦྱོང་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་དང་།
 དམིགས་པ་མེད་པའི་ངང་ནས་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དུག་ལ་བརྩོན་པའི་ཐབས་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གཉེན་པོའི་སྤྱོད་གས་དེ་ཡིས་ཆགས་པ་དང་ཞེན་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་འགོག་གི་ཡོད། ཆགས་

པ་དང་ཞེན་པ་སོགས་ཡོད་ན། རང་ཉིད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུ་མ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོ་བ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འཕྲོ་བ་པའི་གོགས་
 སུ་འགྱུར་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་གོགས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཆགས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་འགོག་པར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྤང་བུ་
 མི་མཐུན་སྟོགས་ནི། རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་སྤྲ། ཆོས་ཀྱི་ལམ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས། །དབེན་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ཟབ་ཉིད། ། ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྦྱོན་པ་དང་ཚུ་ལ་བྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཕར་སྦྱོན་དུག་གི་ལམ་ལ་མངོན་པར་
 ཞེན་པ་སྤང་དགོས་པར་མ་ཟད། རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུ་མ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གོ་འཕང་དང་། ལ་སོགས་པས་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་དེ་འབྲས་བུ་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན། དེ་ངེས་
 པར་དུ་འཕྲོ་བ་དགོས་ཀྱི་འདུག་སྟུམ་པའི་ཞེན་པ་ཡོད་ན། དེ་ཡང་ཆགས་པ་སྤྲ་མོ་འབྲས་བུ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྤང་དགོས་ཀྱི་ཡོད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་སྐྱའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་
 བྱེད་པའི་ལམ་འདི་ལ་ནི། ཆགས་པ་སྤྲ་མོ་ཙམ་ཡང་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆགས་སོགས་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའམ་དབེན་པའི་ཕྱིར་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་

༣༡། །ལམ་ཤེས་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་ཉིད་ཡིན་ལོ་གསུངས་པའོ། །བཞི་པ་དེ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གཅིག་པར་ནི། །ཤེས་པས་ཆགས་པ་སྤྱོད་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
 ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་བདེན་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་བ་ཡིན་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་འབྲས་བུ་ལ་
 མཚན་མར་འཛིན་པའི་ཆགས་པ་སྤྱང་དགོས་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་ལམ་ཡང་དག་པ་ལ་བརྩོན་ན་ཡང་དེ་ལ་འཛིན་པ་དང་ང་རྒྱལ་མེད་པར་གནས་དགོས་པ་དང་། སྤྱང་བྱ་ཞིག་སྤྱངས་ན་ཡང་དེ་ལ་
 ངས་སྤྱང་བྱ་སྤྱངས་པ་ཡིན་སྟུམ་པའི་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་གནས་དགོས་པའི་བྱེད་ན། འདིར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་གཉེན་པོའི་གཞི་ཤེས་རྣམས་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་གཞི་
 ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་དང་། གོགས་སེལ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་སོགས་དེ་མི་རྟག་སོགས་དང་། །དེ་མ་རྫོགས་དང་རབ་རྫོགས་དང་། །དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད་ཉིད་ལ། །སྦྱོང་
 བ་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། །མི་འགྱུར་བྱེད་པོ་མེད་ཉིད་དང་། །བྱ་དཀའ་རྣམ་གསུམ་སྦྱོར་བ་དང་། །སྐལ་བ་ཇི་བཞིན་འབྲས་ཐོབ་པས། །འབྲས་ཡོད་འདོད་པ་དེ་དང་ནི། །གཞན་ལ་རག་ལས་མིན་གང་དང་། །སྤྱང་བ་རྣམ་བདུན་ཤེས་བྱེད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་གཞི་གཤམ་གྱི་སྒྱུར་བ་ཞེས་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སྒྱུར་བ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྒྱུར་བའི་ཚུལ་བསྟན་གྱི་ཡོད། དེའི་རྗེས་སུ་སྒྱུར་བ་དེ་ཡང་ཐ་དད་དུ་མེད་པར་མཉམ་པ་
 ཉིད་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་མཉམ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྒྱུར་བ་དེ་གང་ལ་སྒྱུར་བ་ཡིན་ཞེ་ན། མིག་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་དང་། རྩའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་དང་། རྣའི་
 ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བྲི་དང་། ལྗེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རོ་དང་། ལུས་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རེག་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་དངོས་པོར་འཛིན་པའི་ཞེན་པ་བཀག་ནས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་
 དུ་མ་གྱུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྱུར་བ་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་སྒྱུར་བ་འོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་གཟུགས་སོགས་མི་རྟག་པ་དང་སྒྲུག་བསྐྲུལ་བ་ལ་
 སོགས་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་བཀག་ནས་དེ་དང་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པར་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་སྒྱུར་བ་དང་། གསུམ་པ་ལམ་གྱི་དམིགས་རྟེན་དེར་མ་རྗེས་གསུམ་པ་ཀྱན་
 བརྟགས་དང་གཞན་དབང་གི་གཟུགས་དང་། ལམ་གྱི་དམིགས་རྟེན་དེར་རབ་དུ་རྗེས་གསུམ་པ་ཡོངས་གྱུབ་གྱི་གཟུགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་བཀག་པའི་སྒྱུར་བ་དང་། བཞི་པ་གཟུགས་སོགས་ལ་ཆགས་པ་

༡༡། །མེད་པ་ཉིད་ལའང་ཞེན་པ་བཀག་པའི་སྒྱུར་བ་དང་། ལྷ་པ་ག་ཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་རྟོགས་ནའང་འདྲ། སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་མ་རྟོགས་ནའང་འདྲ་
 གྱེ། དེའི་ངོ་བོ་འཕ་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་བཀག་ནས་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་སྒྱུར་བ་དང་། དུག་པ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་ཟབ་
 མོ་འདི་ལ་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་པ་བཀག་ནས་བྱེད་པོ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒྱུར་བ་དང་། བདུན་པ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་ཟབ་མོ་ལ་སེམས་མི་ཞུམ་པ་བྱ་དགའ་བ་དང་། བརྩོན་པར་བྱ་དགའ་
 བ་དང་། མི་ལྷོག་པར་བྱ་དགའ་བ་སྟེ། བྱ་དགའ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་ཞེན་པ་བཀག་པའི་སྒྱུར་བ་དང་། བརྒྱད་པ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབས་པས་འབྲས་བུ་མང་པོ་ཐོབ་པ་ལ་ཞེན་པ་བཀག་པའི་སྒྱུར་བ་དང་།
 དགུ་པ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་ཟབ་མོ་སྒྲོམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་གཞན་ལྟ་ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱུང་མི་དགོས་པའཕ་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་མེད་པ་ལ་ཞེན་པ་བཀག་པའི་སྒྱུར་བ་དང་། བཅུ་པ་ནི། ཤེར་
 ཕྱིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཡིས། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་དང་། ལྷིག་རྒྱ་དང་། མི་ལམ་དང་། རྩ་བརྟན་དང་། མིག་ཡོར་དང་། ལུ་ཟླ་དང་། ལྷུ་ལ་པའི་སྣང་བ་སྟེ་

རྣམ་པ་བདུན་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་པ་དང་། རྟོང་པ་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་དང་མི་གཞོད་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་ཡང་ཆགས་པ་ལམ་ཞེན་པ་འི་སྤྱོད་པ་བཀག་པ་འི་སྤྱོད་པ་སྟེ་སྤྱོད་པ་རྣམ་པ་བདུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གོགས་སེལ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་རྫོམ་མེད་པར། རྣམ་བཞི་དེ་ཡི་མཉམ་པ་ཉིད། ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སྤྱོད་པ་དེའི་འོག་དུ་མཉམ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་རེད། དེ་ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་རྫོམ་སེམས་མེད་པ་སྟེ། འདིར་རྟོང་ཉིད་བཞི་སྤྱོད་གྱི་དགོངས་པ་ལྟར་བྱས་ན། དང་པོ་གཟུགས་རྟོང་པ་འོ། །ཞེས་པ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་རྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་གཟུགས་རྟོང་པ་འོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཉིས་པ་རྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ། །ཞེས་པ་ནི། རྟོང་པ་ཉིད་འདི་ག་རང་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་ཤར་བ་རེད་མ་གཏོགས་རྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་གཞན་ཞིག་འཆར་གྱི་ཡོད་མ་རེད། དེ་ལྟར་གཟུགས་དང་རྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་པོ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་གནས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་གཟུགས་རྟོང་པ་འོ། །རྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འོ། །གསུམ་པ་གཟུགས་ལས་ཀྱང་རྟོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན།

༡༡། །ཞེས་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་ག་ཟུགས་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་རེད་མ་གཏོགས་ག་ཟུགས་ལས་ཐ་དད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོད་མ་རེད་གསུངས་པ་འོ། །བཞི་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་
 གུང་ག་ཟུགས་གཞན་མ་ཡིན། ཞེས་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ག་ཟུགས་སུ་ཤར་བ་རེད་མ་གཏོགས་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་ག་ཟུགས་ཤིག་ཡོད་མ་རེད་གསུངས་པ་སྟེ་རྣམ་པ་བཞི་གསུངས་ཡོད།
 སྐབས་འདིར་ཡང་། རྣམ་བཞི་དེ་ཡི་མཉམ་པ་ཉིད། །ཅེས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ག་ཟུགས་གཉིས་པོ་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །ག་ཟུགས་ཙམ་དུ་མ་བཟང་ཆོར་བ་དང་
 འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུང་པོ་སྟེ། ཡུང་པོ་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་གུང་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲོམ་དགོས་པ་ཡིན་གསུངས་པ་
 ཡིན་ལོ། །གསུམ་པ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་མདོར་བསྟན་པ། རྟོགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། ལྷག་བསྐལ་ལ་སོགས་བདེན་པ་ལ། །ཆོས་ཤེས་རྗེས་སུ་
 ཤེས་པ་དང་། །བཟོད་ཤེས་སྐད་ཅིག་བདག་ཉིད་འདི། །ཀུན་ཤེས་ཚུལ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྦྱིར་གོང་དུ་རྣམ་མཁུན་གྱི་སྐབས་དང་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་མཐོང་ལམ་བསྟན་ཡོད། འདིར་གཞི་

ཤེས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་འང་མཐོང་ལམ་བསྟན་གྱི་ཡོད། འོ་ན་དེ་ལྟར་མཐོང་ལམ་གསུམ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་གང་ཡོད་ཅེ་ན། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྐྱབས་སུ་རྣམ་མཁྱེན་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་པོ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་
 རྒྱར་བསྟན་པ་ཡིན་པས། མཐོང་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་མཁྱེན་འཕྲོ་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱུ་རྣམ་པ་ལ་བསྟན་པ་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ཆོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མངོན་
 སུམ་དུ་ཤེས་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐོང་ལམ་འཕྲོ་དགོས་པ་དང་། མཐོང་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོམ་ལམ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་མཐོང་ལམ་
 བསྟན་པ་དང་། སྐྱབས་འདིར་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་མཐོང་ལམ་བསྟན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྐྱབས་འདིར་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བསྟན་གྱི་ཡོད་རེད། འོ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལ་ག་རེ་སྒྲོམ་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོག་ལམ་དང་། སྦྱོར་ལམ་དང་། མཐོང་ལམ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་དང་། མི་སྦྱོབ་པའི་ལམ་སྟེ།
 ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་གཙོ་བོ་བདེན་པ་བཞིའི་གནས་ལུགས་སྒྲོམ་གྱི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ན་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་བདེན་པ་བཞིའི་གནས་ལུགས་གསར་དུ་མཐོང་བ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་

༡༡། །བདེན་པ་བཞིའི་གནས་ལུགས་སྤར་མཐོང་བ་དེ་ནན་ཏན་དུ་སྒྲོམ་གྱི་ཡོད། བདེན་པ་བཞི་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་སྤར་མཐོང་ལམ་དུ་ཇི་ལྟར་གཟིགས་པ་ལྟར་དམིགས་ཚུལ་རྣམ་པ་བཅུ་
 རྟག་གི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྟོགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཉན་ཐོས་གྱི་མཐོང་ལམ་བསྟན་པ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་མཐོང་ལམ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་རྣམས་
 གྱིས་བདེན་པ་བཞིའི་གནས་ལུགས་གཟིགས་པའི་སྐབས་སུ་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་རྟག་ཇི་ལྟར་གཟིགས་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། བདེན་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་ནི། དེ་ལ་རྣམ་པ་བཞི་
 ཡོད་པའི་ནང་ནས། དང་པོ་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ནི། འཁོར་བ་འདི་རྟག་པ་དང་བརྟན་པ་གང་ཡང་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་འགྱུར་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་པ་སྤྱུག་བསྐྱེད་
 པའི་རྣམ་པ་ནི། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་། འགྱུར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་། བྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཏེ། སྤྱུག་བསྐྱེད་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་སྤྱུག་བསྐྱེད་
 བ་ཡིན་པ་དང་། གསུམ་པ་སྟོང་པའི་རྣམ་པ་ནི། མི་རྟག་པ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་བོ་བདེན་པ་དང་སྟོང་པོ་གང་ཡང་མེད་པར་སྟོང་པ་ཡིན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་

སྟིང་པོ་མེད་པ་གསོབ་གྱི་རྣམ་པ་དང་ཚུའི་ལྷ་བ་ནང་བཞིན་རེད། བྱི་ཡི་རྣམ་པ་ལ་དེ་དངོས་གནས་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་མཐོང་གི་ཡོད་ཀྱང་དོན་ངོ་མ་ལ་སྟིང་པོ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བཙུམ་ལྷན་འདས་
 གྱིས་ཉན་ཐོས་ལ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། གཟུགས་ནི་དབུ་བ་དོས་པ་འདྲ། །ཚོར་བ་ཚུ་ཡི་ཚུ་བུར་འདྲ། །འདུ་གཤམ་སྟེག་རྒྱ་འདྲ་བ་སྟེ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་ཚུ་གིང་བཞིན། །རྣམ་པར་གཤམ་པ་སྦྱ་མ་ལྟར། །
 ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་བཀའ་བསྟུ་ལ་དྲོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཟུགས་ནི་དཔེར་ན་ཚུའི་ལྷ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཚོར་བ་ནི་ཚུའི་ཚུ་བུར་ལྟ་བུ་སྟེ། ཚུའི་ལྷ་བ་དེ་ལམ་སང་ཡལ་འགོ་བ་ནང་བཞིན་ཚོར་བ་བདེ་
 སྟུག་གང་ཡིན་ནའང་བརྟན་པོ་མེད་པ་ཡལ་འགོ་གི་ཡོད་རེད། དེ་བཞིན་དུ་འདུ་གཤམ་ནི་མིག་སྦྱ་ལྟ་བུ་བདེན་པ་མེད་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ནི་ཚུ་གིང་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟིང་པོ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་གཤམ་
 པ་ཡང་སྦྱ་མ་དང་མི་ལམ་ལྟར་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་པ་ལ་བལྟ་དགོས་གསུངས་པ་རེད། བཞི་པ་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ནི། དངོས་གནས་སྟིང་པོར་གྲུབ་པ་མེད་པ་དང་། བདག་ཏུ་གྲུབ་པ་
 མེད་པ་དང་། དམིགས་པ་པོ་དང་། ལོངས་སྟོན་པ་པོར་གྲུབ་པ་མེད་པས་བདག་མེད་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་སྒོ་མ་གྱི་ཡོད། གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ནི།

༣༡། །ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་ཡང་རྒྱ་དང་ཀུན་འབྱུང་དང་རབ་སྐྱེ་དང་རྒྱེན་བཅས་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད། དང་པོ་རྒྱའི་རྣམ་པ་ནི། སྤྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་རང་གི་རྒྱ་ཞིག་ལས་
 འབྱུང་གི་ཡོད། དཔེར་ན་མེ་ཏྲོག་ཡིན་ན་ཡང་མེ་ཏྲོག་གི་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་གི་ཡོད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་གི་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་རྒྱ་ནི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་ཙམ་རེད་མ་
 གཏོགས་རྒྱ་དེ་རང་རང་གི་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་འང་འགག་པ་མེད་པར་འོངས་སྟོང་རྒྱ་ཡོད་པ་རྟག་པ་བརྟན་པོ་ཞིག་ཡོད་མ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་སོ་སོའི་བདེ་བ་དང་སྦྱག་བསྐྱེད་ལ་དང་། དངོས་པོ་
 གང་དང་གང་ལ་འོངས་སྟོང་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་གང་ལ་བརྟན་ནས་འབྱུང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། རང་རང་གི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་ལ་བརྟན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་
 པ་དེ་གཉིས་ནི་སྦྱག་བསྐྱེད་བདེན་པའི་རྒྱའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ནི། ལས་ཉོན་དེ་གཉིས་རྒྱའི་རྣམ་པ་ཡིན་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །གང་ཡིན་ཞེ་
 ན། འཁོར་བའི་གནས་ཀྱི་བདེ་སྦྱག་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བའི་སྤང་བ་སྤྲོ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་ཕྱིའི་རྒྱ་རྒྱེན་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་བརྟན་ནས་སྤང་གི་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གཞི་གཙོ་

བོ་ལྷ་བྱ་ནི་ནང་གི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ནི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཀྱན་འབྱུང་བའི་གནས་ལྷ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རྒྱ་དང་ཀྱན་འབྱུང་ཞེས་བརྗོད་གྱི་ཡོད། གསུམ་
 པ་རབ་སྦྱེ་དང་། བཞི་པ་རྒྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ནི། དེ་ལྷ་བྱའི་ཀྱན་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་རབ་ཏུ་སྦྱེ་བ་སྟེ། སྐབས་འགར་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་དང་། སྐབས་འགར་མི་འབྱུང་བ་ལྷ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ལས་དང་ཉོན་མོངས་
 པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་ལྟུར་དུ་འབྱུང་བ་དང་། འུགས་ཆེན་པོ་དང་རུས་པ་ཆེན་པོར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རབ་ཏུ་སྦྱེ་བ་དང་། དེ་ཡང་གནས་སྐབས་རྒྱེན་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་ན་
 རྒྱེན་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ། ཀྱན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཡང་རྣམ་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་བསྒྲོམ་གྱི་ཡོད། གསུམ་པ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི། འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་འགོག་པའི་རྣམ་པ་
 ནི། སྤང་བྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་བའི་རྣམ་པ་ནི། སྤང་བྱ་སྤངས་ནས་སྤྲུག་བསྐྲུལ་མཐའ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བ་དང་འགལ་རྒྱེན་མཐའ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཞི་བའོ། །གསུམ་པ་གྲུ་ལོམ་པའི་རྣམ་པ་ནི། དེ་ལྷ་བྱའི་ཞི་བའི་རྣམ་པ་དེ་ཡང་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱི་རྣམ་པ་མེད་པ་དང་འབྱུར་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་གྲུ་ལོམ་པའོ། །

༡༡། །བཞི་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་འགོག་པའི་བདེན་པ་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེ་ཡང་འཁོར་བའི་གནས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའམ་ངེས་པར་ཐར་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་
 ངེས་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་སྟེ། འགོག་པའི་བདེན་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་བསྒྲོམ་གྱི་ཡོད། བཞི་པ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ། ལམ་དང་རིགས་པ་དང་སྐྱབ་པ་དང་ངེས་འབྱེན་དང་
 བཞི་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ལམ་ནི། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་དུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་ལམ་མོ། །གཉིས་པ་རིགས་པ་ནི། སྤྱིར་ལམ་ལ་ཡང་དག་པའི་ལམ་དང་། ཡང་
 དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ལམ་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་འོས་པ་དང་མི་འོས་པའི་ལམ་སོགས་ཡོད་པའི་ནང་ནས། ལམ་གྱི་བདེན་པ་འདི་ནི་རིགས་ཤིང་འོས་པའི་ལམ་བཟང་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་རིགས་པ་འོ། །གསུམ་
 པ་སྐྱབ་པ་ནི། ཡོན་ཏན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པའམ་ཡོན་ཏན་རིམ་གྱིས་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་སྐྱབ་པ་འོ། །བཞི་པ་ངེས་འབྱེན་ནི། གཉིན་པོའི་ལམ་
 བསྐྱབས་ནས་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱེན་པའམ་ངེས་པར་ཐར་བར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ན་ངེས་འབྱེན་འོ། །དེས་ན་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡང་རྣམ་པ་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་བསྒྲོམ་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་རྣམས་

༡༡། །བར་གཟིགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་བདེ་བའི་འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བར་གཟིགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོ་འདོགས་སོ་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་
 སྒྲོ་ནས་གཟིགས་ཀྱི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ན་སྒྲོ་འདོགས་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་དང་། སྒྲོ་འདོགས་བཅུ་དྲུག་དང་བྲལ་བའི་སྒྲོ་ནས་མི་རྟག་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྟོང་བདག་མེད་
 སོགས་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གི་རང་བཞིན་དུ་བསྒྲོམས་པ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐོང་ལམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་སྐབས་
 སུ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་དང་མ་འདས་པ་དང་། རྒྱུས་པ་དང་མ་རྒྱུས་པ་དང་། འགག་པ་དང་མི་འགག་པ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཀྱན་དང་བྲལ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཇི་ལྟར་གཟིགས་
 པའི་ཚུལ་ནི། ཅུ་བའི་ནང་དུ། གཟུགས་རྟག་མ་ཡིན་མི་རྟག་མིན། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྦྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་ལ་གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་དུ་དངོས་
 པོ་བརྒྱད་ཡོད། དངོས་པོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཡང་། ཡུལ་མཁྱེན་པ་གསུམ། ཐབས་སྦྱོར་བ་བཞི། འབྲས་བུ་ཚོས་སྐྱེ་སྟེ། རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱེས་ནས་བསྟན་ཀྱི་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་དང་པོ་མཁྱེན་པ་

གསུམ་ལ། རྣམ་མཁུན་དང་། ལམ་ཤེས་དང་། གཞི་ཤེས་གསུམ་པོ་བསྟན་པ་རེད། གོང་དུ་ལེན་དང་པོའི་སྐབས་སུ་རྣམ་མཁུན་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་བཅུ་བསྟན། དེའི་རྗེས་སུ་སྐབས་གཉིས་པར་ལམ་ཤེས་
 མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་བསྟན། དེ་ནས་སྐབས་གསུམ་པར་གཞི་ཤེས་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་དགུ་བསྟན་པ་སྟེ། མཁུན་པ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཤེར་བྱིན་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་གྱི་བརྗོད་བྱ་དོན་
 བདུན་ཅུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སུམ་ཅུ་ཐམ་པ་ཞུས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ། །སྐབས་བཞི་པ་རྣམ་རྗོགས་སྦྱར་བ་བསྟན་པ། གཉིས་པ་ཐབས་སྦྱར་བ་བཞི་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ལྟའི་སྐབས་སུ་གང་ཞུ་གི་ཡོད་ཅེ་ན། སྦྱར་བ་བཞི་ཞུ་གི་ཡོད། དེ་ཡང་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཞུ་རྒྱུ་ལས། དང་པོ་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྗོགས་པར་རྟོགས་པའི་སྦྱར་བ་ནི།
 ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེམས་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའོ། །དེའི་རྗེས་སུ་ཅེ་མོའི་སྦྱར་བ་ཞེས་པ་ནི། རྣམ་ཀུན་མངོན་པར་རྗོགས་པར་རྟོགས་པའི་སྦྱར་བ་བསྐྱེམས་ནས་དེ་ཅེ་མོར་
 སོང་བའི་སྦྱར་བའོ། །མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱར་བ་ནི། ལམ་རིམ་གྱིས་སྐྱེམ་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱར་བ་ནི། མཐར་ཐུག་ས་བཅུ་རྒྱུ་གྱི་མཐའ་མ་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐབས་

༡༡། །སུ་སྦྱེས་པའི་སྦྱོར་བའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། རྣམ་ཀུན་མངོན་རྫོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ། ཅེ་མའི་སྦྱོར་བ། མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱོར་བ། སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བའོ། །དང་པོ་ལ་བརྟེན་གཅིག་ །རྣམ་པ། སྦྱོར་བ། ཡོན་ཏན། སྦྱོན། མཚན་ཉིད། ཐར་པ་ཆ་མཐུན། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན། བྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས། སྤྱི་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ། ཞིང་དག་པའི་སྦྱོར་བ། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྦྱོར་བའོ། །དང་པོ་རྣམ་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱེ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་ནས། སྐབས་འདིར་དང་པོ་རྣམ་ཀུན་མངོན་རྫོགས་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་ཀྱི་ཡོད། རྣམ་ཀུན་མངོན་རྫོགས་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་ཡང་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། སྦྱོན་དང་། མཚན་ཉིད་སོགས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་གནང་གི་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་དང་པོ་རྣམ་པ་བསྟན་པ་ནི། ཅུ་བ་ལས། གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས། །རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་མཚན་ཉིད་དེ། །ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་སྦྱིར། །དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཞི་བདེན་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་བྱེ་བྲག་གམ་བྱེད་པར་རྣམས་ལ་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཀུན་མཁྱེན་པའི་

ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་ཤེས་པའི་ཤེས་པ་ལའང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད། དེ་ཡང་རྣམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་།
 རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅས་གསུམ་ཡོད། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་བྱ་ཅ་བདུན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་ཅ་དུག། རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་ལྔ། །
 དང་པོ་ནི། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། །མི་གཡོ་བ་ཡི་རྣམ་པའི་བར། །བདེན་པ་སོ་སོ་ལ་བཞི་དང་། །ལམ་ལ་དེ་ནི་བཙོ་ལྔ་བཤད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་ནང་ནས་དང་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ། རྟུག་བསྐྱལ་
 བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི། ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི། འགོག་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ་བཅུ་གཉིས། དེའི་སྟེང་དུ་ལམ་ཀྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཙོ་ལྔ་སྟེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་བྱ་ཅ་བདུན་
 གསུངས་ཡོད། དེས་ན་རྣམ་པ་ནི་བྱ་ཅ་བདུན་དང་ལྔ་ན་པའི་སྒྲོ་ནས་གཞི་ཤེས་པ་དེ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་ཅ་དུག་ནི། རྒྱ་དང་ལམ་དང་རྟུག་བསྐྱལ་དང་། །འགོག་པ་ལ་ནི་གོ་རིམ་
 བཞིན། །དེ་དག་བརྒྱད་དང་བདུན་དང་ནི། །ལྔ་དང་བཅུ་དུག་ཅེས་བསྒྲགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་ཀྱན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ་རྣམ་པ་བརྒྱད། རྒྱ་ལམ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་རྣམ་པ་བདུན། འབྲས་བུ་རྟུག་བསྐྱལ་ཀྱི་བདེན་

༣༣། །པ་ལ་རྣམ་པ་ལྷ། འབྲས་བུ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་སྟེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྲུམ་ཅུ་ཙྰ་དྲུག་གསུངས་ཡོད། དེས་ན་རྣམ་པ་སྲུམ་ཅུ་སྟེ་དྲུག་དང་ལྷན་པའི་སྟོན་ནས་ལམ་
 ཤེས་པ་དེ་སྟོམ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཞུན་པ་ནི། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ནས་བཟུང་སྟེ། །སངས་རྒྱས་རྣམ་པའི་མཐར་ཐུག་རྣམས། །ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྗེས་མཐུན་པར། །ཀྱན་མཁུན་གསུམ་
 དུ་ཕྱེ་བས་ན། །སྟོབ་མ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་དུ། །སྲུམ་ཅུ་བདུན་དང་སྲུམ་ཅུ་བཞི། །སྲུམ་ཅུ་ཙྰ་དགུ་དག་ཏུ་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ།
 །སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་གྱི་རྣམ་པ་རྣམས་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །རྗེས་པའི་སངས་རྒྱས་ཏེ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་གསུམ་གྱི་ལམ་དང་རྗེས་སུ་
 མཐུན་པར་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁུན་པ་ལའང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཕྱེས་ནས་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་སྟོབ་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཀྱན་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་ལ་སྲུམ་ཅུ་ཙྰ་བདུན་དང་། །བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཤེས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་ལ་སྲུམ་ཅུ་ཙྰ་བཞི་དང་། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་ལ་སྲུམ་ཅུ་ཙྰ་དགུ་དག་ཏུ་བཞེད་པ་སྟེ། །རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྒྱ་

དང་བརྟུ་གསུངས་ཡོད། མདོར་ན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་ཅུ་གསུམ་གྱིས་གཞི་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲོམ་པ་དང་། ལམ་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲོམ་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲོམ་ཚུལ་བཅས་
 རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྦྱར་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྦྱར་མཁན་གང་ཟག་དང་། སྦྱར་བ་ཉི་ཤུ་དངོས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེའི་རྗེས་སུ་སྦྱར་བ་ཉི་ཤུའི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་
 བདུན་ཅུ་ཅུ་གསུམ་བསྒྲོམ་དགོས་པར་གསུངས་ཡོད། དེས་ན་སྦྱར་བ་བཤད་པ་ལ་འདྲ་། སྦྱར་བ་སྒྲོམ་མཁན་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དང་། སྦྱར་བ་དངོས་བཤད་པ་གཉིས་གསུངས་ཡོད། དང་པོ་སྦྱར་བ་སྒྲོམ་
 མཁན་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་གསུམ། ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉན་པའི་སྟོང་། ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་དུ་ལེན་པའི་སྟོང་། ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འཛིན་པའི་སྟོང་དོ། །དང་པོ་ནི།
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བྱས། །དེ་ལ་དག་བའི་རྩ་བ་བསྐྱུན། །དག་བའི་བཤེས་གྱི་མགོན་བཅས་པ། །འདི་མཉན་པ་ཡི་སྟོང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་དད་པ་དང་མོས་གུས་བསྐྱེད་ནས་ལྷག་པར་
 སུལ་དུ་བྱུང་བའི་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པའི་སྟོབས་གྱིས་རང་གི་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་དེ་དག་ལ་དག་བའི་རྩ་བ་བསྐྱུན་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་དང་མོས་གུས་

༣༡། །བསྐྱེད་ཅིང་། ཕྱག་འཆལ་བ་དང་མཆོད་བ་ལུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་དགོ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་རྒྱུད་སྐྱུངས་ཤིང་རྣམ་པར་དག་
 པར་གྱུར་པ་ལ། ཏྲག་པར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མགོན་དང་བཅས་པ་སྟེ། མཆོན་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་དང་ལྷན་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་ཟབ་མོ་འདི་མཉན་
 པའམ་ཐོས་པའི་སྒོ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་དུ་ལེན་པའི་སྒོ་དེ་ནི། སངས་རྒྱས་བསྟན་དང་ཀུན་འདྲི་དང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒོན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དགོ་
 བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་བསྟན་པའི་མཐུ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་མ་ཤེས་པ་རྣམས་འདྲི་བར་བྱེད་པ་སྟེ། མཆོན་ཉིད་
 དེ་གཉིས་དང་ལྷན་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ད་ལྟ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་ཟབ་མོ་ལ་མི་སྐྱག་ཅིང་དང་དུ་ལེན་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་ནི།
 སྐྱིན་དང་ཚུལ་བྱིམས་སོགས་སྒྱུད་པས། །ལེན་དང་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི། །སྒོ་དུ་དམ་པ་རྣམས་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒོན་བསྐྱེད་པ་མང་པོ་ལ་སྐྱིན་པ་བཏང་བ་དང་། ཚུལ་བྱིམས་བསྐྱུངས་པ་དང་། བཟོད་པ་

༣༡། །བསྟན་ཡོད་པ་ལས། སྦྱོར་བ་དང་པོ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་གནས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། སྦྱོར་བ་གཉིས་པ་ནི། སྟོང་པ་
 ཉིད་དེ་ལ་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པ་བཀག་པ་སྟེ། མཚན་མར་མི་འཛིན་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། སྦྱོར་བ་གསུམ་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དེའི་དོན་གིན་ཏུ་ཟབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཟབ་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། དེ་བཞིན་
 ཉིད་གིན་ཏུ་ཟབ་པའི་དོན་ནི། སྐབས་འགར་ལམ་བསྐྱབ་རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྐབས་འགར་ལམ་བསྐྱབ་རྒྱ་མེད་པ་ལྟ་བུ་གསུངས་པ་དང་། ཡང་སྐབས་འགར་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་དགོས་པ་ལྟ་བུ་
 དང་། སྐབས་འགར་སངས་རྒྱས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱབ་པར་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་གིན་ཏུ་གོ་དགའ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུ་གོ་དགའ་བ་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་བྱེས་ནས་གོ་བ་བྲལ་ས་
 ན་གོ་བ་ལེན་རྒྱ་རྟོག་ཙམ་དགའ་མོ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལམ་ལ་བརྩོན་དགོས་པ་དང་ལམ་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཡིན། དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལམ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་
 གང་ཡང་མེད་པ་དང་། བརྩོན་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། བརྩོན་པ་པོ། གང་ཞིག་བརྩོན་པར་བྱ་བ་སོགས་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཟབ་མོ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་

བ་ཡིན་པས་ན་ཟབ་པའི་སྒྱུར་བའོ། །སྒྱུར་བ་བཞི་པ་ནི། ཟབ་པའི་དོན་འདི་ཡང་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དགའ་བ་ཡིན་པའི་སྒྱུར་ན་གཏིང་དཔག་དགའ་བའི་སྒྱུར་བ་དང་། སྒྱུར་བ་ལྔ་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་
 ཟབ་མོ་དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་པའི་ཆད་ནི་འདིའོ་ཞེས་ཆད་བཟུང་དུ་མེད་པའི་སྒྱུར་ན་ཆད་མེད་པའི་སྒྱུར་བ་དང་། སྒྱུར་བ་དྲུག་པ་ནི། ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་དོན་རྣམས་དགའ་ཆོག་ས་ཆེན་པོ་དང་དུས་ཡུན་རིང་པོར་
 བསྐྱེམས་ནས་རྟོགས་དགོས་པ་ཡིན་པས་ཆོག་ས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་པའི་སྒྱུར་བ་དང་། སྒྱུར་བ་བདུན་པ་ནི། རང་གིས་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཟབ་མོ་བསྐྱེམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིན་
 ཏུ་ཟབ་པ་དང་། ཆོས་ཟབ་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དགའ་བའི་དོན་རྣམས་རྟོགས་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མ་འོངས་པར་བྱེད་རང་དུས་དེའི་ཆོ་འཚང་རྒྱ་གི་རེད། སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ་མིང་འདི་
 ཞེས་བྱ་བ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལུང་སྟོན་པའི་སྒྱུར་ན་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་སྒྱུར་བ་དང་། སྒྱུར་བ་བརྒྱད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པས་སྤྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་
 ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་མ་གཏོགས་ལམ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྒྱུར་ལྟོག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྱུར་ན་སྒྱུར་མི་ལྟོག་པའི་སྒྱུར་བ་དང་། སྒྱུར་བ་དགུ་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་ལ་བརྩོན་པར་བྱས་ནས་འཁོར་བ་

༣༡། །ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྟེ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྒྱུར་བ་དང་། སྒྱུར་བ་བཅུ་པ་ནི། ངེས་པར་བྱུང་ནས་ལམ་ལ་བར་ཆད་མེད་པ་སྟེ་བར་ཆད་མེད་པ་དང་བཅས་པའི་སྒྱུར་བ་དང་། སྒྱུར་བ་
 བཅུ་གཅིག་པ་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཉེ་བ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོ་བ་ལ་ཉེ་བར་འབྱུང་བའི་སྒྱུར་བ་དང་། སྒྱུར་བ་བཅུ་གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལྷུང་དུ་
 འཕྲོ་བ་པར་འབྱུང་བ་སྟེ་ལྷུང་བའི་སྒྱུར་བ་དང་། སྒྱུར་བ་བཅུ་གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལྷུང་དུ་ཕྱོད་ནས་གཞན་དོན་དུ་བསྐྱུ་བ་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་དམ་པའི་ཚོས་གསུངས་པའི་སྒྱུར་བ་དང་། སྒྱུར་
 བ་བཅུ་བཞི་པ་ནི། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་འབྱུང་བ་
 མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོན་ཏན་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ལྟར་སྒྲུང་མོད་ཀྱང་། དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་འཕེལ་བ་མེད་པ་དང་། སྒྱུན་གྱི་ཆ་འགྲིབ་
 པ་མེད་པ་སྟེ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒྱུར་བ་དང་། སྒྱུར་བ་བཅུ་ལྔ་པ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་དབྱེར་མེད་པར་མཐོང་བས་འདི་ཡང་དག་པ་ཡིན་པ་དང་། འདི་ཡང་

༣༡། །པ་བཅུ་བཞིའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་ང་རང་ཚོས་ཤེར་བྱིན་གྱི་དོན་ཟབ་མོ་ཉམས་སུ་སྤངས་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཞུགས་ནས་ཡོན་ཏན་རྣམས་འབྱུང་གི་
 ཡོད། དེས་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཞུགས་ཞེས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཐུགས་དགེས་ནས་བྱིན་རླབས་གནང་བཞག་པ་ལྟ་བུ་མ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་བརྩེ་བའི་
 དགོངས་པ་འདི་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བུ་གཅིག་པུའི་མ་བཞིན་དུ་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་དགོངས་པ་མ་གཏོགས་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་སེམས་ཅན་འགའ་
 ཞིག་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་དགོངས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ལ་མ་དགོངས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཁོ་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་འདྲན་པའི་སྟོབས་ཡོང་བུ་བྱི་ཡོད་མ་རེད།
 གདུལ་བྱ་རང་གི་ངོས་ནས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་དད་པ་དང་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་པ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ལ་དད་པ་དང་ཡིད་ཆེས་ཡོད་
 ན་དེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་ཐུབ་པ་དང་། དད་པ་དང་ཡིད་ཆེས་མེད་ན་དེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བྱིན་རླབས་གནང་མོད་ཀྱང་། བྱིན་རླབས་འཇུག་

༡༡། །རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོར་བ་མ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་དགོངས་ནའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ང་རང་ལ་འཇུག་མི་
 ཐུབ་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་ག་ཟེགས་པ་འདི་ཡང་ང་རང་ལ་ཡོང་མི་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་ལ་སྦྱོར་བས་ཉམས་སུ་སྒྲུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགོངས་
 པ་དང་མངོན་སུམ་དུ་ག་ཟེགས་པའི་ཡོན་ཏན་སོགས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡིས་ཡོན་ཏན་གསུམ་བསྟན་པ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་བཞི་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་དང་།
 ལྷ་པ་དོན་ཆེན་པོ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ས་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། རྒྱག་པ་ཡུལ་དམ་པར་སྐྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། བདུན་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་དང་།
 བརྒྱད་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་རིམ་གྱིས་འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། དགུ་པ་ཤེར་ཕྱིན་བསྐྱོམ་པ་ལ་ཡང་དག་མིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གིས་མི་སྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། བཅུ་པ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པ་སྐྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། བཅུ་གཅིག་པ་དམ་བཅས་པའི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྐྱུབ་ཐུབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། བཅུ་གཉིས་པ་གཞན་དག་གྱུང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་ཟབ་མོ་ལ་གཞུག་པར་རུས་པའི་

ཡོན་ཏན་དང་། བཅུ་གསུམ་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། བཅུ་བཞི་པ་གཞན་གྱི་ཡུན་ཆོགས་སྐྱབ་པའི་སྦྱོར་བ་ངེས་པར་འཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་བཅས་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཅུ་
 བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་གོང་དུ་བསྟན་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་སྦྱོན་བཞི་བཅུ་ཙ་དུག་བསྟན་པ་ནི། སྦྱོན་ནི་བཅུ་ཆེན་བཞིར་
 བཅས་པ། །དུག་ཏུ་ངེས་པར་རྟོགས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྦྱོན་དེ་ལ་འགའ་ཞིག་དབང་པོ་རྩལ་པོ་ལ་འབྱུང་བའི་སྦྱོན་དང་། འགའ་ཞིག་དབང་པོ་རྣམས་པོ་ལ་འབྱུང་བའི་སྦྱོན་དང་། ཡང་ལུས་པོ་མི་བདེ་བའི་
 སྦྱོན་དང་། སེམས་བཟང་པོ་མ་ཡིན་པའི་སྦྱོན་ལ་སོགས་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དབང་པོ་རྩལ་པོ་ལ་འབྱུང་བའི་སྦྱོན་ནི། དཀའ་ཆོགས་ངལ་དུབ་ཆེན་པོའི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་དགོས་པ་དང་འཐོབ་དགོས་པ་ལྟ་བུའོ། །
 ཤེར་ཕྱིན་ཉམས་སུ་སྤངས་ནས་འབྲས་བུ་འཐོབ་དགོས་ན་དཀའ་བ་ཆེན་པོ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་བྱས་ནས་འཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། ང་རང་ཆོས་སྤྲོ་བས་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ཅིང་དཀའ་བ་སྤྱད་ནས་
 སྐྱབ་དགོས་རེད་མ་གཏོགས། སྤྲོ་བས་པ་ཏ་ཅང་བུལ་བའི་སྦྱོན་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་སྐྱབ་མི་བྱབ་པ་དང་། དཀའ་སྤྱད་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་མི་བྱབ་པ་བྱུང་ན་འགྲིག་གི་ཡོད་མ་རེད། ཡང་འགའ་ཞིག་

༡༡། །དབང་པོ་རྣོ་བས་མྱུར་དུ་གཤམ་བྱལ་བ་དང་མྱུར་དུ་འབྲས་བུ་འཕྲོབ་བྱལ་བ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། དེའི་སྐབས་སུ་ང་གཤམ་རབ་ཆེན་པོ་ཡིན། ང་ཡང་དག་པ་ཡིན་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་
 ནས་ལེ་ལོ་སོགས་འབྱུང་གི་ཡོད་པས་དེའི་དབང་དུ་མི་བཏང་བར་མུ་མཐུད་ནས་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་བར་ཆད་དམ་སྐྱོན་ལུས་
 གྱི་གནས་ངན་ལེན་བྱུང་བ་སྟེ། ལུས་མི་བདེ་བ་དང་། ལུས་གྱིས་ཆོས་སྐྱབ་མི་བྱལ་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་སྐྱོན་དེའི་དབང་དུ་མི་གཏོང་བར་དམ་པའི་ཆོས་གྱི་ཕན་ཡོན་དྲན་ཞིང་དད་པ་བསྐྱེད་ནས་ལམ་ལ་སྦྱོར་
 དགོས་པའོ། །སེམས་གྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོམ་པའི་སྐབས་སུ་སེམས་བྱིང་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་མི་བྱལ་བ་དང་། ཡང་སྐབས་འགར་སེམས་སྐྱོད་ནས་ཏིང་ངེ་
 འཛིན་ལ་འཇུག་མི་བྱལ་བ་དང་། སྐབས་འགར་སེམས་མྱུགས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་མི་བྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐྱོན་མང་པོ་འབྱུང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་སེམས་གནས་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་
 པ་དང་། སེམས་གསལ་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པ་དང་། སེམས་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པ་འབྱུང་ན་ཡང་དེ་རྣམས་སྐྱོན་ཡིན་པ་ལ་སྐྱོན་ཡིན་པར་གཤམ་ནས་སྐྱོན་དེའི་དབང་དུ་

མི་གཏོང་བར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་སྦྱོན་དང་། རག་གི་སྦྱོན་དང་། ཤེས་རབ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཆེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་སྦྱོན་དང་། ཤེས་བརྩོན་ཆུང་བའི་སྦྱོན་ལ་སོགས་པ་སྦྱོན་མང་པོ་ཞིག་འབྱུང་གི་ཡོད་རེད། སྦྱོན་གང་བྱུང་ན་ཡང་སྦྱོན་ལ་སྦྱོན་དུ་འཛིན་པ་མ་གཏོགས་སྦྱོན་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་ན་རང་ཉིད་ལོག་པའི་ལམ་དུ་འགོ་
 རེས་པ་ཡིན་པས་སྦྱོན་ལ་སྦྱོན་དུ་ཤེས་ནས་སྦྱོན་དེ་དག་སྤང་བའི་ཆེད་དུ་བརྩོན་དགོས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གོང་དུ་ཡོན་ཏན་བཅུ་བཞི་བསྟན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོན་ཏན་ལ་སྦྱོན་དུ་མཐོང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་
 ལ་ཡོན་ཏན་དུ་མ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་ཡོན་ཏན་དེ་དག་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་མི་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ན། ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་ཤེས་ནས་སེམས་དགའ་བ་དང་སྦྱོ་བའི་ངང་ནས་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་
 དུ་སྤེལ་དགོས་པ་དང་། སྦྱོན་ལ་སྦྱོན་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་སྦྱོན་གྱི་ཚོགས་དེ་དག་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བརྩོན་དགོས་པ་མ་གཏོགས་སྦྱོན་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་འཛིན་ན་སྦྱོན་དེ་དག་སྦྱོང་མི་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །
 ལྷ་པ་མཆོན་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གིས་མཆོན་དེ་མཆོན་ཉིད་དུ། །ཤེས་བྱ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ། །ཤེས་པ་བྱད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །ངོ་བོ་ཉིད་གང་མཆོན་བྱ་ཡང་།

༣༡། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ངོས་གཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མཆོན་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་དེ་མཆོན་པའི་ཆེད་དུ་མཆོན་ཉིད་རྣམ་པ་བཞི་བསྟན་ཡོད། མཆོན་ཉིད་རྣམ་པ་བཞི་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ངོ་བོ་གང་འདྲ་ཡིན་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལམ་གཞན་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པར་མཆོན་པའི་ཆེད་དུ་བྱུང་བར་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཡིས་གཞི་དང་ལམ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་ཞིང་རྟོགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་བསྒྲོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་ལས་སྟོན་སུམ་ཆོག་གས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་བྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་བཞི་སྟེ་མཆོན་ཉིད་རྣམ་པ་བཞིའི་སྟོན་ནས་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། བྱུང་བར་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད། བྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། འཁོར་བའི་གནས་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་དཀའ་ངལ་སོགས་བྱུང་བ་འདི་ཅུ་བ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་

ན། ཤེར་བྱིན་གྱི་དོན་ཤེས་པ་དང་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསལ་དགོས་རེད། ང་རང་ཆོ་གང་ལ་འབྲུལ་ཡོད་པ་དང་། འོར་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། མ་འོར་བའི་གནས་ལུགས་གང་ཡིན་པ་དང་། མ་འབྲུལ་པའི་ངོ་བོ་ཅི་འདྲ་ཡིན་པ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་ན། འབྲུལ་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལས་གྲོལ་བྱུང་པ་འབྲུང་གི་ཡོད། དེས་ན་གནས་ལུགས་མ་འོར་བར་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བྱུང་པར་གྱི་མཆོན་ཉིད་ནི། སྦྱིར་འཁོར་བའི་བྱ་བ་གང་དང་གང་ཡིན་རུང་གཙོ་བོ་མ་ཤེས་པ་དང་མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟུམས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་པའི་དབང་དུ་ཤོར་བ་ཡིན་པ་དང་། འབྲུལ་པའི་དབང་དུ་ཤོར་བ་དེ་ལ་གང་བྱས་ནའང་སྒྲིང་པོ་མེད་པ་ཡིན། དེས་ན་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་གང་རྟོགས་པ་འདི་མ་འབྲུལ་པ་དང་། གནས་ཚུལ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། མ་འབྲུལ་པ་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་

༡༡། །སྒོ་ནས་བྱ་བ་གང་བྱས་ཀྱང་སྒྲིང་པོ་དང་ལྡན་པ་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་འགྱུར་གྱི་ཡོད། དེས་ན་འབྲུལ་པའམ་ནོར་ནས་བྱེད་པའི་འཛིག་རྟེན་འཁོར་བའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིང་པོ་མེད་པ་དང་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ལམ་བསྐྱོམས་པ་འདི་ནི་སྒྲིང་པོ་མེད་པའི་འཁོར་བའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཞི་བ་མྱང་འདས་ཀྱི་གནས་སུ་བགྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་ཀྱང་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ཉམས་སུ་མ་སྒྲུངས་ན་བྱ་བ་གང་བརྩམས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལམ་དམན་པ་དང་འབྲུལ་བའི་བྱ་བར་འགྱུར་བས་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ལམ་འདི་ནི་ལམ་གཞན་ཀྱན་ལས་ཆེས་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཤེས་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་གཞི་ཀྱན་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། ལམ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཀྱན་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། མ་རྟོགས་པ་དང་མི་གསལ་བའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་དང་གསལ་བར་རྟོགས་

པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་དང་། མ་ནོར་བར་ཤེས་པ་དང་། གསལ་བར་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་བྱེད་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་ལ་སྒྱུར་བ་ནི་བྱེད་ལས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རང་གི་སྤྱད་བསྐྱེད་སྤངས་བར་བྱ་དགོས་ནའང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤངས་དགོས་པ་དང་། བདེ་བ་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྲོག་དགོས་རེད། དེ་བཞིན་དུ་སྤངས་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བར་བྱེད་པའང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤོང་གི་ཡོད། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྲོག་དགོས་པ་དང་། གདུལ་བྱ་གཞན་ཀྱི་དོན་བསྐྱབ་དགོས་ནའང་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་དགོས་པ་དང་། གདུལ་བྱ་ལ་ཕན་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་སྡིང་རྩེ་ལ་སོགས་པའང་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་བྱེད་ལས་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་སྒྱུར་བ་བཞིའི་དང་པོ་རྣམ་

༡༡། །རྫོགས་སྒྱུར་བའི་སྐབས་སུ་དོན་ཚན་བཅུ་གཅིག་གསུངས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་རྣམ་པ་དང་སྒྱུར་བ་དང་ཡོན་ཏན་དང་སྒྱོན་དང་མཚན་ཉིད་བཅས་རྣམ་པ་ལྔ་ཞུས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདྲེན་པ་
 ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་མེད་རབ་རྩ་སྒྱེན་ལ་སོགས། །ཡང་དག་སྒྲུབ་ལ་མཁས་པ་ནི། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་འདི་ལ། །ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པར་འདོད། །
 ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ཉམས་ལེན་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ལམ་དང་པོ་གང་ནས་འཇུག་དགོས་ཤེ་ན། ལམ་ལྔའི་ནང་ནས་དང་པོ་ཚོགས་བསགས་པའི་ལམ་ཡིན་པས་ཚོགས་ལམ་ནས་འཇུག་དགོས། །
 ཚོགས་ལམ་འདི་ལ་མིང་གཞན་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཞེས་བརྗོད། སྒྱུར་ཐར་པ་ཞེས་པ་ནི། འཁོར་བ་དང་སྒྲུག་བསྐྱེད་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལས་དངོས་སུ་ཐར་པ་ལ་གོ་གི་ཡོད། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་
 བྱས་ན་དགྲ་བཙུམ་པའི་གོ་འཕང་འཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་ཐར་པ་འཐོབ་ཀྱི་ཡོད། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་ཐར་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་འདིར་ཐར་པ་ཞེས་པ་
 ནི། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཐར་པ་ཉོན་མོངས་པ་མགོ་མནན་པ་དང་། ངན་སོང་དུ་སྒྱེ་མ་དགོས་པའི་ཐར་པ་སྒྱུར་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཐོབ་པ་དེ་ལ་གོ་བ་ཡིན་ནོ། །སྒྱུར་ལམ་དེ་དང་ཆ་མཐུན་པའམ་ཕལ་ཆེར་

༡༡། །པའམ་ཚོགས་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པར་གསུངས་ནས་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ། དབང་པོའི་དབྱེ་བའོ། །
 དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་སོགས་དམིགས་དད་པ་དང་། སྦྱིན་སོགས་སྦྱོད་ཡུལ་བཙུན་འགྱུས་དང་། །བསམ་པ་ལུན་ཚོགས་དྲན་པ་དང་། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཏིང་འཛིན་དང་། །ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་
 ལྔ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཅི་དགོས་ཤེ་ན། དད་པ་དང་། བཙུན་འགྱུས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཏིང་འཛིན་དང་། ཤེས་
 རབ་བཅས་དགོས་རེད། དང་པོ་དད་པ་ནི། གང་ལ་དད་པ་བྱ་བའི་ཡུལ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་སོགས་དམིགས་དད་པ་དང་། །ཞེས་གཙོ་བོ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལ་དད་པ་བྱ་
 དགོས། སོགས་གྱི་སྒྲས་དམ་པའི་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ལ་དད་པ་སྦྱེ་དགོས་རེད། དེ་ཡང་སྦྱིར་ཆོས་གྱི་ཕྱོགས་ནས་དད་པ་སྦྱེ་དགོས་རེད་གསུངས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། ད་རང་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་འཕྲོག་དགོས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་འདི་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡིན་པར་མཐོང་ནས་དེ་སྐབས་འདོད་གྱི་སྒོ་དང་། དེ་སྐབས་པའི་ཆེད་

༡༡། །པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོད་དགོས། གཉིས་པ་བརྩོན་འགྲུས་ནི། ཚོགས་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ཡིས་དེ་ལྟར་དད་པ་བསྐྱེད་དགོས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་བརྩོན་འགྲུས་
 ཀྱང་བསྐྱེད་དགོས། དད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྟན་པའི་སྒོ་ནས་ལམ་ཡང་དག་པ་ཞིག་བསྐྱབ་དགོས། ལམ་ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པ་དེ་ཡང་ཞག་ཁ་ཤས་དང་བདུན་ཕྲག་ཁ་ཤས་རིང་ལ་བརྩོན་འགྲུས་
 བྱས་ནས་འབྲས་བུ་འཐོབ་བྱུང་གི་ཡོད་མ་རེད། སྤྱིར་ཆོ་འདིའི་དོན་དག་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཞག་དང་བདུན་ཕྲག་ཁ་ཤས་ཀྱི་ནང་ལ་འབྲས་བུ་འཐོབ་སྤྱིད་ཀྱི་རེད། འོན་ཀྱང་འདི་ནི་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་འཁོར་
 བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་ལས་དང་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་དག་ཅིང་འབྲུལ་སྒྲིང་ཐམས་ཅད་བྲལ་ནས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་འཐོབ་དགོས་པ་ཡིན་པས་ན། དུས་ལུན་རིང་པོ་ལ་བརྩོན་
 འགྲུས་བྱགས་ཆེན་པོ་གནང་དགོས་རེད། གསུམ་པ་དྲན་པའམ་བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི། དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་ཀུན་སྒྲོང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དགོས་རེད། དེ་
 ཡང་གཞོད་པའི་རྒྱ་རུ་བསམ་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཕན་པའི་བསམ་པ་ཁོ་ན་དང་ལྟན་དགོས། རང་ག་ཞན་ལ་ཕན་པའི་བསམ་པ་དེ་ཡང་ཆུང་དུ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་

༡༡། །རང་དབང་ཡོད་པ་དང་། གཏང་དགོས་བསམས་ནའང་རང་དབང་ཡོད་པ་དང་། བཟང་པོའི་ཕྱོགས་ལ་འབྲིད་དགོས་བསམས་ཀྱང་རང་དབང་ཡོད་པ་དང་། ངན་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པ་དགག་དགོས་བསམས་ཀྱང་རང་དབང་ཡོད་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རང་དབང་འཕྲོག་པ་ལ་གཙུག་པོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡག་པོ་བསྒྲུམ་དགོས། སེམས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུམ་པའི་རྩོལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་སེམས་འདུལ་བྱའི་ཕྱིར་ན། རྒྱུན་དུ་བྱུང་བའི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ནི། དང་པོ་ཆོག་ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་སོགས་པའི་དོན་ལ་ཐོས་པ་བྱས་ནས་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། གང་ཐོས་པའི་དོན་རྣམས་ལ་བསམ་སྟོན་ན་ཏན་དུ་བཏང་ནས་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་ཡག་པོ་བཅད་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་དོན་ངེ་ལྟ་བུ་བཞེད་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྒྲུམས་ནས་སྒྲུམ་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེས་པ་སྟེ། ཐོས་བསམ་སྒྲུམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་

༡༡། །དམ་པ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་རྣམས་ཤུགས་ཆེན་པོ་དང་། གསལ་པོ་དང་། བརྟན་པོ་ཡོད་ན་དབང་པོ་རྣོན་པོའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་ཞིག་རེད་ལ། གལ་ཏེ་ང་རང་ལ་དེ་རྣམས་
 དེ་ཙམ་ཡག་པོ་མེད་པ་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་ཡིན་ན་ཡང་ང་དབང་པོ་བརྟུལ་པོ་ཡིན་བསམས་ནས་སྒྲོབས་པ་ཞུམ་ནས་བསྐྱད་ན་འགྲིག་གི་མ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། ལྷ་པོ་དེ་རྣམས་ཡག་པོ་མེད་ན་ཡང་དེ་ལ་
 བཟོ་བཅོས་བརྒྱག་རྒྱ་མེད་པ་མ་རེད། དཔེར་ན་དད་པ་ཆེན་པོ་མི་འདུག་སྟམ་ན་དད་པ་ཆེ་རུ་གཏོང་བའི་ཐབས་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བྱས་ན་དད་པ་ཆེ་རུ་འགྲོ་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱང་རང་
 གིས་བརྩོན་འགྲུས་ཡག་པོ་བརྩམས་ན་བརྩོན་འགྲུས་ཆེ་རུ་འགྲོ་བ་དང་། དམ་པ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་རྣམས་ཀྱང་རང་གིས་གཟབ་གཟབ་བྱས་ནས་བརྩོན་ན་རིམ་གྱིས་རང་གི་སེམས་རང་ལ་
 རང་དབང་དང་ལྷན་པར་འགྱུར་གྱི་རེད། དེ་ལྟར་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་ཡིན་ཀྱང་འབད་བརྩོན་བྱས་ན་དབང་པོ་རྣོན་པོར་འགྱུར་ཐུབ་པ་ཡིན་པས་ན། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོབ་སྤྱོད་པར་བྱེད་
 པ་ལ་དད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་པོ་འདི་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤྲེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱ་དགོས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བདུན་པ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བསྟན་པ་ནི། རྩོམ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

༡༡། །ཅད་ལ་དམིགས་གྱི་ཡོད། དེ་ཡང་དཔེར་ན་ང་རང་ཚོ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྩེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་གྱི་ཡོད་མ་རེད། འགའ་ཞིག་ནི་རང་དང་རང་གི་པ་མ་སོགས་ལ་དམིགས་གྱི་ཡོད། འགའ་ཞིག་ནི་རང་གི་གཉེན་ཚན་དུ་གཏོགས་པ་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྩེ་སྒྲོམ་པ་ལས། དེ་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྩེ་སྐྱེ་གི་ཡོད་མ་རེད། ཡང་འགའ་ཞིག་དེ་ལས་ཅུང་ཟད་རྒྱ་ཆེ་བ་རང་སྟོད་པའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། རང་གིས་ངོ་ཤེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྩེ་སྒྲོམ་གྱི་ཡོད། ཡང་འགའ་ཞིག་དེ་ལས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་རྒྱ་ཆེ་བ་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་གནས་པའི་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྩེ་སྒྲོམ་པ་ལས་དེ་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྩེ་སྒྲོམ་བྱེད་གྱི་མེད། དེ་བཞིན་དུ་ཡང་འགའ་ཞིག་ནི་དེ་དག་ལས་ཅུང་ཟད་རྒྱ་ཆེ་བ་རང་གི་སྟོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་མི་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྩེ་སྐྱེ་གི་ཡོད་ཀྱང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་བྱ་དང་ཁྱི་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་རིགས་གཞན་དག་ལ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྩེ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་དུ་བྱེད་མ་བྱེད་པ་ལྟ་བུའི་བྱམས་སྙིང་རྩེ་ཕྱོགས་རེ་བ་སྐྱེ་གི་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་དེ་

ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་སྤྱིང་ཉེ་བ་ལ་མ་སྤྱོད་མཆོད་ངོ་ཤེས་སོགས་དང་། སེམས་ཅན་བྱ་དང་ཉ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཡང་རུང་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པ་བྱས་ནས་དམིགས་གྱི་
ཡོད་རེད། དེས་ན་འདིར། དེདག་ཉིད་ལ་སེམས་མཉམ་སོགས། །ཞེས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་ན་སེམས་མི་མཉམ་པ་ཁ་གསལ་བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྗེ་སྒྲིམ་པ་དང་། ཁ་གསལ་ལ་མི་སྒྲིམ་པ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། སྦྱར་
ལམ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་དེ་ལྟ་བུ་འགའ་ཞིག་ལ་བྱམས་པ་བྱུགས་ཆེ་བ་དང་། འགའ་ཞིག་ལ་བྱུགས་ཆུང་བ་དང་། འགའ་ཞིག་ལ་བྱམས་སྤྱིང་རྗེ་ཡོད་པ། འགའ་ཞིག་ལ་མེད་
པ་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡང་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་མཉམ་པར་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ལས་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་སྐྱེ་གི་ཡོད་རེད། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྒྲིམ་ཚུལ་བརྟུ་གསུངས་ཡོད།
བརྟུ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་མེད་པའི་སེམས་མཉམ་པའོ། །གཉིས་པ་བྱམས་པའི་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བ་ལྡན་འདོད་ཀྱི་
སྒྲོ་བྱམས་པའི་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བ་མ་གཏོགས་འགའ་ཞིག་ལ་བདེ་བ་ལྡན་འདོད་ཡོད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ལ་བདེ་བ་ལྡན་འདོད་མེད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའོ། །གསུམ་པ་ཕན་པའི་སེམས་མཉམ་

༡༡། ཉིད་དུ་སྒྲོམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་བྱམས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོ་ནས་ངེས་པར་དུ་ཕན་གདགས་དགོས། གཞོད་པ་ལས་བསྐྱབ་དགོས་ཞེས་ཕན་པའི་སེམས་ཡོད་ཀྱང་། འགའ་
 ཞིག་ལ་ང་རང་གིས་གཞོད་པ་ལས་སྐྱབ་བྱུང་གི་མ་རེད། ཕན་པ་ལ་སྐྱོར་བྱུང་གི་མ་རེད་སྟམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཕན་གདགས་འདོད་དང་གཞོད་པ་ལས་བསྐྱབ་འདོད་
 གི་སྒོ་གང་ཡང་མེད་པར་བཏང་སྒྲོམས་སུ་ལུས་སོང་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ཡིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ཁྱོ་
 བ་མེད་པའི་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་གཉེན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་ཁྱོ་བ་མེད་ན་ཡང་དགའི་ཕྱོགས་ལ་ཁོང་ཁྱོ་སྐྱེ་བ་དང་། ཁོང་ཁྱོ་སྐྱེས་པའི་སྐབས་སུ་དག་པོ་དེ་ལ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་
 ལྡན་འདོད་དང་། གཞོད་པ་བྱེད་འདོད་གྱི་སྒོ་སོགས་འབྱུང་གི་ཡོད་རེད། དེ་ལྟར་དག་པོ་ལ་ཁོང་ཁྱོ་སྐྱེས་ནས་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ལ་བཀོད་ན་རང་གཞན་སུ་ལ་ཡང་ཕན་པ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། གཞན་སྤྲུག་
 བསྐྲུལ་ལ་བཀོད་པ་ནི་དོན་མེད་པ་དང་ཕན་པ་མེད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟེད། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་གཞོད་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་གི་ཡོད། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་གཉེན་དང་དགའ་དང་

གཞན་དུང་འགྲོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནའང་རུང་སྟེ། སེམས་ཅན་སྤྱ་ལ་ཡིན་ན་ཡང་ཁོང་ཁྱོད་བ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་རྣམ་པར་འཛོལ་མེད་པའི་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་གཞན་ལ་ཁོང་ཁྱོད་བ་མེད་པས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷས་ཀྱིས་སྒྲིམ་ནས་གཞོན་པ་མི་བྱེད་པའམ་མཐོ་མི་འཆོམ་པ་དང་། ངག་གིས་སྒྲིམ་ནས་ཀྱང་ཆོག་རྩལ་སོགས་མི་སྤྲོ་བ་སྟེ། གཞན་
ལ་གཞོན་འཆོའི་སྒྲོ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྒྲིམ་པའོ། །དུག་པ་ནི། ཆོགས་སྦྱོར་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཡིས་རང་ལས་ལང་ཆོ་རྒན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བཀའ་དྲིན་གིན་ཏུ་ཆེ་བ་པ་དང་
མ་ལྟ་བུའི་འདུ་གེས་སྒྲིམ་པའོ། །བདུན་པ་ནི། རང་དང་ལང་ཆོ་མཉམ་པ་རྣམས་ལ་བརྟེ་བ་དང་ལྡན་པ་རང་གི་སྤིང་མོ་དང་སྦྱན་ལྟ་བུའི་འདུ་གེས་སྒྲིམ་པའོ། །བརྒྱད་པ་ནི། རང་ལས་ལང་ཆོ་གཞོན་པ་
རྣམས་ལ་བྱམས་པས་བསྐྱུང་དགོས་པ་བྱ་དང་བྱ་མོ་ལྟ་བུའི་འདུ་གེས་སྒྲིམ་པའོ། །དགུ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་གྲོགས་དང་བཤེས་ཀྱི་འདུ་གེས་སྒྲིམ་པའོ། །བཅུ་པ་
ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སེམས་ཀྱི་སྤྲིང་ནས་མི་འདོར་བར་རང་གི་གཉེན་ཉེ་བའི་འདུ་གེས་སྒྲིམ་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འདུ་གེས་རྣམ་པ་བཅུའི་སྒྲིམ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

༡༡། །སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ནོ། །མཉམ་པ་ཉིད་བཅུ་པོ་དེ་དག་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བྲོད་ཆུང་དུ་འི་རྣམ་པ་གཉིས། བྲོད་འབྲིང་གི་རྣམ་པ་གསུམ། བྲོད་ཆེན་
 པོ་འི་རྣམ་པ་ལྔ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་རྗེས་སུ་ཅེ་མོ་དང་བཟོད་པ་དང་ཆོས་མཆོག་གསུམ་གྱི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་གང་དག་ཡིན་ཟེར་ན། དང་པོ་དམིགས་པ་ནི། གོང་དུ་བྲོད་གྱི་དམིགས་པ་
 གསུངས་པ་ལྟར། འདི་གསུམ་གྱི་དམིགས་པ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་དགོས། རྣམ་པ་ནི། རྩ་བ་ལས། བདག་ཉིད་སྤྲིག་པ་ལས་ལྡོག་ཅིང་། སྤྲིན་ལ་སོགས་ལ་གནས་པས་གཞན། །དེ་དག་
 ལ་ནི་འགོད་པ་དང་། །བསྐྱུགས་པ་བཟོད་དང་མཐུན་པ་ཉིད། །ཅེར་གྱུར་དེ་བཞིན་བཟོད་པ་ནི། །རང་གཞན་རྟེན་ཅན་བདེན་ཤེས་པ། །ཆོས་མཆོག་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་རྣམས། །སྤྲིན་བྱེད་སོགས་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །བརྒྱད་པ་སྒྲོབ་མ་བྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཆོགས་བཤད་པ་ནི། དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ། །མཐོང་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་དག་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་གནས། །དེ་འདིར་བྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཆོགས།
 །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །སྒྲོབ་མ་བྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཆོགས་ཞེས་པ་ནི། །སྒྲོབ་ལམ་དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་འཐོབ་གྱི་ཡོད། །དེས་ན་སྒྲོབ་ལམ་པའི་བྱིར་མི་ལྡོག་པའི་གང་ཟག་དང་།

མཐོང་ལམ་པའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་གང་ཟག་དང་། སྒོམ་ལམ་པའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་གང་ཟག་བཅས་ལམ་གསུམ་པོ་དག་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་དང་
 ལྡན་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས། དཔེར་ན་སྒྱུར་ལམ་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་ན་མ་གཏོགས་རང་གི་ལས་གྱི་དབང་གིས་ངན་སོང་གི་
 གནས་སུ་སྐྱེ་མི་དགོས་པ་དང་། རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་འགྱུར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྱུར་ལམ་པ་ལ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་
 ལམ་ཐོབ་པའི་སྐྱབས་སུ་ཚོས་ཉིད་གྱི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་ན་འཕགས་པའི་ས་འཐོབ་གྱི་ཡོད། འཕགས་པའི་ས་ཐོབ་ནས་སྤར་ཡང་སོ་སྐྱེའི་གནས་སུ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཡིན་པས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་
 པའི་རྟགས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒོམ་ལམ་ལ་བཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གིས་ལམ་སྒོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤངས་ཏོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་སྤར་མ་ཐོབ་པ་རེ་རེ་བཞིན་གསར་དུ་ཐོབ་ནས་
 སྤང་བྱའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས་སྤར་ཡང་ལམ་འོག་མ་ལ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྒྱུར་ལམ་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཕྱིར་མི་བསྐྱོག་པའི་རྟགས་

༡༡། །ཐོབ་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པ་མངོན་རྟོགས་རྒྱལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དགྲ་པ་སྤྱི་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། གྲུག་ཀ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་རྣམས་མི་ལམ་འདྲ་
 བའི་ཕྱིར། །སྤྱི་དང་ཞི་བར་མི་རྟོག་པ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱི་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་དངོས་ནི་བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པའི་སྐྱབས་སུ་འཆར་བ་ཡིན་ཀྱང་། འདིའི་སྦྱོར་བ་ཙམ་ནི་སྦྱོར་ལམ་
 ཀྱི་སྐྱབས་སུ་འཐོབ་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལ་སྤྱི་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཅེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྱི་པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་ལ་སྦྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་རང་བཞིན་དང་དམན་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། ཞི་བ་ཕྱ་ངན་
 ལས་འདས་པ་ལ་མཆོག་གི་འདུ་ཤེས་དང་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྤྱི་པ་དང་ཞི་བའི་ཆོས་ཀྱན་དབྱེར་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའོ། །ང་རང་ཆོ་སོ་སོ་སྦྱེ་བོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་
 སྤྱི་པའི་སྦྱུག་བསྐྱེལ་དང་འཁོར་བ་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྦྱོ་སྦྱེ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཞི་བ་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྦྱོ་དེས་པར་དུ་སྦྱེ་དགོས་རེད། གང་ཡིན་
 ཞེ་ན། ད་ལྟའི་བར་དུ་འཁོར་བའི་འབྲུལ་སྤང་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་འབྲུལ་ནས་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། སྦྱོར་དུ་འབྲུལ་པ་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཐར་པ་འཐོབ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་མཐར་ཐུག་གནས་

ལྷགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བའི་ཚེས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་དང་འདྲ་བ་རེད། དེ་དག་ཡེ་གཏོད་མ་ནས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་སྤིང་པ་འཁོར་བའི་ཚེས་འདི་དམིགས་བསལ་དུ་བྱས་ནས་སྤང་
 མི་དགོས་པ་དང་། ཞི་བ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ན་ཡང་འཁོར་བ་འདི་བཞག་ནས་གཞན་ཞིག་ཏུ་དངོས་གནས་གསར་དུ་རྟོགས་ཡག་ཅིག་མེད་པའི་སྤྱིར་ན། སྤིང་པ་དང་ཞི་བའི་ཚེས་ཀུན་ངོ་བོ་གཉིས་
 སྤྱ་གྲུབ་པ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་རེད། དེ་ལྟར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། ཐག་ཁྲ་ལ་སྦྱལ་དུ་འབྲུལ་པའི་སྐབས་སུ་འཛིགས་སྒྲག་སྦྱེ་གི་རེད། འོན་ཀྱང་ཐག་ཁྲ་ལ་ཐག་ཁྲ་རུ་
 ཤེས་ན་འཛིགས་སྒྲག་སྦྱེ་གི་མ་རེད། དེ་ཡང་ཐག་ཁྲ་ལ་སྦྱལ་དུ་འབྲུལ་པ་སྤངས་ནས་ཐག་ཁྲ་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་རེད་མ་གཏོགས་སྦྱལ་ཞིག་ཨར་སྤང་དགོས་མ་རེད། དེས་ན་དངོས་གནས་བྱས་ན་སྦྱལ་
 དུ་འབྲུལ་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཐག་ཁྲ་ཡིན་པ་དང་ཐག་ཁྲ་ཐག་ཁྲར་ཤེས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཐག་པ་རེད་མ་གཏོགས། དེ་ལ་སྦྱལ་དུ་འབྲུལ་པའི་སྐབས་སུ་ཐག་པ་མ་རེད། སྦྱལ་རེད་ཟེར་ནས་མར་གཡུག་
 གཞག་རྒྱ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལྷགས་རྟོགས་པའི་སྐབས་སུ་སྤིང་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཀྱི་ཡོད་རེད་མ་གཏོགས། སྤིང་པ་སྤང་བུ་དང་ཞི་བ་འཐོབ་བུ་

༡༡། ཁྱིམ་ཏུ་གྲུབ་ཡོད་མ་རེད། གཉིས་པ་གྲུབ་ཀྱིས་ལས་མེད་ལ་སོགས་གྲུབ་ཀྱི་ཡི། །ལན་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པར་ཟད། ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱི་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱོམས་
 རས་ཅི་བྱེད། འཁོར་བ་སྤངས་ནས་ཅི་བྱེད། ཞི་བ་སྤངས་ལས་འདས་པ་བསྐྱབས་ན་ག་རེ་ཡོད་གི་རེད་ཅེས་གྲུབ་ཀྱིས་ལམ་གྱི་ཚུལ་ལྟར་བ་ཡིན་ན། དེའི་ལན་ནི་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལྟར་རེད། དེ་
 ཡང་གནས་སྐབས་འབྲུལ་སྤངས་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། འཁོར་བ་སྤངས་ནས་ཐར་པ་འཕྱོང་བ་ལྟར་ཡོད་རེད། མཐར་ཐུག་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྤྱི་ཞི་གཉིས་སོ་སོར་ཡེ་གདོད་མ་ནས་མ་གྲུབ་པ་
 ཡིན་པས་ན་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའོ། །དཔེར་ན་ཐག་ཁྲ་ལ་སྐྱུལ་དུ་འབྲུལ་པའི་འཛིགས་སྒྲག་དེ་ལས་གྲོལ་ཡག་ཡོད་རེད། དེའི་སྐྱེ་མཆོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཐག་པ་ཁྲ་བོའི་སྤྱི་ཞི་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་
 འཛིགས་སྒྲག་ལས་གྲོལ་ཡག་ཡོད་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་འདི་ཡང་དངོས་གནས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། འཁོར་བ་འདི་སྤངས་ཡག་མེད་པ་དང་། ཐར་པ་ཕྱོང་ཡག་མེད་པ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་
 འཁོར་བ་ནི་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་འབྲུལ་པ་ཡིན་པས་ན། ང་རང་ཚོ་འབྲུལ་པ་འདི་ལས་འབྲུལ་ཡག་ཡོད་པ་དང་། འཁོར་བ་འདི་སྤངས་ཡག་ཡོད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤངས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་པས་དེ་

ལ་སྟོན་དང་མི་རུང་བ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཙུ་བ་ཞིང་དག་པའི་སྟོར་བ་ནི། སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་དེ་བཞིན་དུ། །སྟོན་གྱི་འཇིག་རྟེན་མ་དག་པ། །དེ་ལ་དག་པར་སྐྱབ་པ་ཡི། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ནི་དག་
 པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། རང་བཙུད་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་རྣམས་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒྲང་ང་རྒྱལ་ཕྱག་དོག་སོགས་གྱི་རང་བཞིན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པས་མ་དག་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལྟ་
 བུའི་མ་དག་པ་དེ་རིམ་གྱིས་སྐྱངས་ནས་དག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྗེ་ལྡན་པ། བརྩོན་འགྲུས་དང་མོས་གུས་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་དགོས་རེད། དེ་བཞིན་
 དུ་སེམས་ཅན་ཀུན་ཉོན་མོངས་པ་སྟོབས་དང་ལྡན་ཞིང་མ་དག་པའི་སྒྲང་བ་དང་ལྡན་པའི་དབང་གིས་སྟོན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཀྱང་མ་དག་པ་ལ་ཤར་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་མ་དག་པ་དེ་སྟོང་བའི་ཐབས་སུ་
 སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ལ་བརྩོན་གནང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། མ་དག་པ་འབྲུལ་སྒྲང་དུ་འཆར་བའི་རྒྱ་ནང་སེམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྐྱངས་ནས་དག་པ་ཡེ་ཤེས་
 གྱི་སྒྲང་བ་ལ་འགྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་གསུང་གི་ཡོད། དེས་ན་རང་བཙུད་གྱི་སེམས་ཅན་དང་སྟོན་གྱི་འཇིག་རྟེན་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྐྱངས་ནས། དག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་འགྱུར་བར་བྱེད་པའི་

༡༡། བྱིར་ན་ཞིང་དག་པའི་སྐྱོར་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །བཙུ་གཅིག་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྐྱོར་བ་ནི། ཡུལ་དང་སྐྱོར་བ་ཅན་འདི་ནི། །དག་རྣམས་ལས་ནི་འདས་པ་དང་། །མི་གནས་ཇི་བཞིན་ཤུགས་དང་
 ནི། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་མཚན་ཉིད་དང་། །མ་ཆགས་པ་དང་མི་དམིགས་དང་། །མཚན་མ་སྒྲོན་ལམ་བཟང་པ་དང་། །དེ་ཡི་རྟགས་དང་ཚད་མེད་པ། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་རྣམ་པ་བཙུ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡུལ་མཁུན་པ་གསུམ་དང་། དེ་
 མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་བྱུང་པར་ཅན་འདིའི་སྟོབས་ཀྱིས་དག་པོའི་བར་ཆད་སོགས་ལས་རྒྱལ་ཐུབ་པ་དང་གཅིག་ །སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཟོ་མོ་ཉམས་སུ་སྟོང་ཡང་དེ་ལ་མི་གནས་པ་
 དང་གཉིས། ཇི་སྤྱིད་རྫོགས་བྱང་མ་འཕྲོག་ཀྱི་བར་དུ་བྱ་བ་གང་བརྩམས་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་ཕན་ཐོགས་པར་བྱེད་ཅིང་། གཞན་ཕན་གྱི་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གོམས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་
 མཐར་ཐུག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་ཆོགས་མེད་པ་དང་གསུམ། ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཤུགས་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་མི་གཏོང་བ་དང་བཞི། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའམ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་ལྷ། གང་བཟག་གི་བདག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མི་དམིགས་པའམ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་ཐུག་ །སྟོན་པའི་མཚན་མ་མཐའ་དག་བཟང་པ་དང་བདུན།

۱۱۵

ॐ
ॐ

二五九

༡༡། །བཞི་ཡོད། སྒྱུར་དོན་བདུན་ཅུའི་ནང་ནས་ཅེ་མོའི་སྒྱུར་བ་མཚོན་བྱེད་གྱི་ཚོས་ལ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ནང་ནས། དང་པོ་དྲོད་གྱི་ཅེ་མོ་རྟགས་གྱིས་མཚོན་པ་ནི། མི་ལམ་ན་ཡང་ཚོས་རྣམས་
 ཀྱན། མི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་ལ་སོགས། ཅེ་མོར་བྱིན་པའི་སྒྱུར་བའི་རྟགས། རྣམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་དག་ཏུ་བཞེད། ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྒྱུར་ལམ་དྲོད་གྱི་ཅེ་མོ་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཐོབ་པའི་རྟགས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གང་འདྲ་ཡོད་གི་རེད་
 ཅེ་ན། དེ་ལ་མི་ལམ་གྱི་རྟགས་དུག་དང་། སང་པའི་རྟགས་དུག་སྟེ་རྟགས་རྣམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་གསུངས་ཡོད། དང་པོ་མི་ལམ་གྱི་རྟགས་དུག་ནི། གཉིད་སང་པའི་སྐབས་ཉིན་མོར་ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་
 དང་འདྲ་བར་ལྟ་བར་མ་ཟད། མཚོན་མོའི་མི་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ཡིན་སྟེ་མ་པའི་འདུ་ཤེས་ཡོད་གི་ཡོད། དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཀྱན་རྫོབ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་
 སྟོང་ཉིད་དུ་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་སྤུལ་དུ་བྱིན་པའམ་ཅེ་མོར་བྱིན་པའི་རྟགས་རེད། དེ་ཡིས་མི་ལམ་གྱི་རྟགས་དང་པོ་བསྟན་ནས་སོགས་ཁོང་གི་ནང་ལ་གང་བསྟན་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་བཞིན་དུ་མི་ལམ་གྱི་སྐབས་
 སུའང་རང་ཉིད་ཁོ་ན་ཞི་བདེ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ས་ལ་དགའ་བའི་སེམས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྷན་འདས་གྱི་ཞལ་མཛོན་སུམ་དུ་

མཇལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྩུ་འཕྱལ་སྟོན་པ་མཇལ་བ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་སྒོ་སྒྲེ་བ་དང་། རང་ཉིད་གང་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་ཞིང་དུ་ངན་སོང་སྟོང་བ་རྗེས་སུ་བྱན་པ་བཅས་སོ། །གཉིས་
 པ་སང་པའི་རྟགས་དུག་ནི། བདེན་ཚིག་གྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་ཀྱང་ང་རྒྱལ་མེད་པ་དང་། མི་མ་ཡིན་གྱི་གཞོན་པ་མེད་པར་བྱེད་པའི་བདེན་ཚིག་གྲུབ་པ་དང་། བར་དུ་གཙོན་པའི་གོགས་དང་རྒྱུན་ངན་པ་
 ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཞིང་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། དུས་ཀྱན་ཏུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ལ་སྟོབ་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་དང་། རྫོགས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པ་བཅས་སོ། །དྲོད་ཀྱི་ཕྱེ་མོའི་སྦྱར་བ་འཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟ་བུའི་རྟགས་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཕྱེ་མོའི་ཕྱེ་མོ་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ནི། འཛམ་བུའི་གླིང་
 གི་སྒྲེ་བོ་སྟེད། །སངས་རྒྱས་མཆོད་པའི་དགོ་ལ་སོགས། །རྣམ་མང་དུ་ནི་དཔེར་མཛད་ནས། །རྣམ་འཕེལ་བཅུ་དུག་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྦྱར་ལམ་ཕྱེ་མོ་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་གོང་ནས་གོང་དུ་
 རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་བྱད་ཆོས་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེའི་ཆེ་བསོད་ནམས་གཙུག་བསགས་ན་ཡང་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། དཔེར་ན། འཛམ་བུ་

༣༡། གླིང་དུ་གནས་པའི་སྤྱི་བོ་ཇི་སྤྱིད་པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་པ་ལ་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གིས་ཁོ་རང་ཇི་སྤྱིད་འཛོལ་བའི་བར་དུ་མཆོད་པ་ལུལ་བ་ཡིན་ན། སྤྱིར་ཁོ་རང་གིས་དགོ་བའི་
 ཕྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ཕྱི་མོའི་སྤྱིར་བ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུར་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་རང་ཉིད་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་ཟབ་མོ་སྒྲུལ་ཞིང་། གཞན་
 ལ་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་ཟབ་མོ་སྒྲུལ་པའི་དགོ་བའི་ཕྱ་བ་ནི། དགོ་བ་སྤྲུལ་མ་ལས་ཀྱང་དགོ་བའི་རྣམ་པ་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་བ་ཡོང་གི་ཡོད་གསུངས་པའོ། །དེ་ཡིས་དགོ་བ་རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་ཚུལ་བཅུ་
 སྟག་གསུངས་ཡོད་པ་ལས་དང་པོ་དེ་བརྟན་པ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་དགོ་བ་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ཆེས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་དཔེ་གཞན་དག་རྣམས་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གཞུང་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །གསུམ་པ་བཟོད་པའི་ཕྱི་མོ་བརྟན་པ་ནི། ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྤྲུལ་པ། །སེམས་ཅན་དོན་ཡོངས་མི་གཏོང་བ། །བརྟན་པ་ཞེས་ནི་མངོན་པར་བརྗོད། ། ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཀུན་
 མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་ཞེས་པ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་དང་། ལམ་ཤེས་དང་། གཞི་ཤེས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡོངས་སུ་

རྫོགས་པ་སྤྱ་ན་མེད་པའི་རྫོགས་པ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་སྟོབས་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཅེ་མོའི་འབྲས་བུ་བཟོད་
 པ་འཕྱོང་བའི་ཆོ་ལམ་འགྱུར་བ་མེད་པ་རྟག་པ་དང་བརྟན་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པར་མངོན་པར་བརྫོད་ཅེས་དེ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པའམ་སྦྱོན་གྱིས་གོས་པ་ཡོང་གི་མ་རེད་
 གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ཆོས་མཆོག་གི་ཅེ་མོ་སེམས་ཀྱན་ཏུ་གནས་པ་ནི། གླིང་བཞི་པ་དང་སྟོང་དག་དང་། །སྟོང་གཉིས་གསུམ་དག་དཔེར་མཛད་ནས། །བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་གྱིས་ནི། །ཏིང་འཛིན་ཡོངས་སུ་བསྐྱགས་
 པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡིས་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་གི་སྐྱབས་སུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐོབ་པར་བསྟན་པའོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན་གླིང་བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྟོང་ནས་ཆངས་
 པའི་འཇིག་རྟེན་སྟོང་གི་བར་ནི་སྟོང་དང་པོ་སྟེ་ཡུད་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་དང་། །སྟོང་དང་པོ་སྟོང་ལ་སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་དང་། །སྟོང་བར་མ་སྟོང་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་དཔེར་བཞག་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་དག་ལ་ཡོད་པའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེའི་ཆད་གལ་ཏེ་ང་རང་ཆོས་བརྟེན་ན་གཟུང་བར་རུས་གྱུང་། ཡིན་ན་

༡༡། །ཡང་སྦྱོར་ལམ་ཚས་མཚེག་གི་ཅེ་མོའི་སྦྱོར་བ་ཐོབ་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་ཇི་ཙམ་བགྲང་ཡང་ཚད་གཟུང་མི་རུས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། ཤིན་ཏུ་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱབ་པ་འཐོབ་གྱི་ཡོད་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། སྐབས་དེར་ཐོབ་པའི་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་
 བརྟེན་ནས་འབྱུང་གི་ཡོད། དེས་ན་སྐབས་དེར་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་པོ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་
 ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཅེ་མོ་ལ་གསུམ། སྤང་བྱ་རྣམ་པར་རྟོག་པ། མཐོང་ལམ་གྱི་ཅེ་སྦྱོར་དངོས། སྒོམ་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྤང་བྱའི་སྒོར་སྦྱིར་བསྟན་པ། གཟུང་རྟོག་
 མདོར་བསྟན་པ། འཛིན་རྟོག་མདོར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐབས་འདིར་གཙོ་བོ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་གྱི་ཡོད། སྦྱིར་མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཉོན་མོངས་པའི་
 སྒྲིབ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སྤོང་གི་ཡོད། སྒོམ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ལྟན་སྦྱེས་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་གཉིས་སྤོང་གི་ཡོད། ལྟན་སྦྱེས་ཞེས་པ་ནི། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་

བ་དང་། གཞན་གྱིས་སློབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གསར་དུ་སློབ་པ་གས་ནས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའོ། །དཔེར་ན། ཉོན་སྐྱབ་ལ་མཆོན་ན་འདོད་ཆགས་དང་
 ཞེ་སྤང་དང་ཕྱག་དོག་དང་ཐེ་ཆོམ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཤེས་སྐྱབ་ལ་མཆོན་ན་རང་བཞིན་གྱིས་དངོས་པོར་གྱུབ་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ལྟན་སྐྱེས་གྱིས་ཡོང་གི་ཡོད། དེས་ན་ལྟན་སྐྱེས་ནི་འཁོར་བ་ཐོག་
 མ་མེད་པ་ནས་གོམས་སོང་བ་ཡིན་པས་ན་སྐྱོམ་ལམ་གྱིས་རིམ་བཞིན་སློང་བ་མ་གཏོགས། མཐོང་ལམ་དུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ལམ་སངས་སྤང་བྱུབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། ཉོན་མོངས་པ་ཀྱན་
 བཏགས་ཀྱི་ཆ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སློང་གི་ཡོད། ཉོན་མོངས་པ་ཀྱན་བཏགས་ཞེས་པ་ནི། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ལོག་པའི་བཤེས་
 གཉེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གྱུབ་མཐའི་བསམ་སློབ་གཏོང་སྤངས་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡང་ན་གནས་སྐབས་རང་གི་བསམ་ཚུལ་གྱི་སྟངས་ནས་གསར་དུ་རྟོག་པའི་སློབ་འདོགས་པ་དང་
 སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལ་གོ་གི་ཡོད། དཔེར་ན། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟན་འདས་ཡང་དག་པ་མ་རེད་སྟུམ་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཡང་དག་པ་མ་རེད་སྟུམ་པ་དང་། བདག་ཏྲག་པའོ་

༡༡། །སྒྲུལ་པ་དང་། རྒྱུ་བ་སྒྲུ་ཕྱི་ཡོད་མ་རེད། ལས་རྒྱ་འབྲས་ཡོད་མ་རེད་སྒྲུལ་པ་དང་། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་སྒྲུལ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་རྣམས་ནི་འདོད་ཆགས་
 དང་ཞེ་སྤང་ལྟར་ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར། གནས་སྐབས་རང་གི་སྒྲོབ་སྒྲོང་དང་བསམ་ཚུལ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲོས་གསར་དུ་བཟོས་བཞག་པའམ་སྒྲོས་སྒྲོ་བཏགས་
 པའི་ཆ་ཡིན་པས་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྤང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་རྣམས་ཀྱང་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་རང་བཞིན་
 གྱིས་སྤང་གི་ཡོད། སྤྱིར་རྟོགས་བྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་འགོ་བའི་སྐབས་སུ་སྤང་བྱ་སྒྲོན་གྱི་ཆ་རྣམས་རིམ་བཞིན་འགྲིབ་འགོ་གི་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ན་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་པ་དང་སྤང་བྱ་སྤངས་པ་
 གཉིས་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་གཅིག་ཡོང་བ་ནི་ཚོས་ཉིད་ལྟ་བུ་རེད། དཔེར་ན་སྤང་བྱ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་སྤོང་བ་ལ་རྟོགས་བྱ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་མཐོང་ལམ་རྒྱད་
 ལ་སྒྱེ་དགོས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱད་ལ་ཡེ་ཤེས་སྒྱེས་པས་སྤང་བྱ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་སྤང་བྱ་ལྟན་སྒྱེས་ཀྱི་ཆ་སྤོང་བ་ལ་གཉིན་པོ་སྒྲོམ་ལམ་ཡེ་

ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་གོས། སྒོམ་ལམ་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་རིམ་བཞིན་སྦྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་བྱ་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་འགག་འགྲོ་གི་ཡོད། དེས་ན་གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་དང་སྤང་བྱའི་སྦྱིབ་པ་རྣམས་གཅིག་སྦྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གཅིག་འགག་འགྲོ་གི་ཡོད། གཅིག་འགག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཅིག་འཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཕལ་ཆེར་དེ་ལྟ་བུ་བྱས་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱིབ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱིབ་པ་ནི། བདེན་བཞི་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པ་དང་། ལོག་པར་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་གཙོ་བོ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་སྦྱིབ་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་མཐོང་སྤང་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་ནི། རྒྱུད་སྒྲ་མར། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན། འཁོར་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲོ་གཙོ་བོ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེས་པའི་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་ཤེས་སྦྱིབ་ཅེས་བརྗོད། སྐབས་འདིར་ཤེས་སྦྱིབ་ལ་དབྱེ་ན། རྣམ་པ་བཞི་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དང་། ལྷོག་པ་གཟུང་རྟོག་དང་། རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པའོ། །རྣམ་པ་བཞི་པོ་འདིའི་དབྱེ་སྒོ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གཟུང་རྟོག་དང་། འཛིན་རྟོག་གོ། །

༡༡། །དང་པོ་གཟུང་རྟོག་ཟེར་བའི་དོན་ནི། ཤེས་པས་དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། རྟོག་པས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་ཕྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་ཞེས་བརྗོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ལ་རྩ་ས་
 སུ་འཛིན་པ་དང་། དངོས་པོར་འཛིན་པ་དང་། བདེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་གཟུང་རྟོག་ཅེས་བརྗོད། གཉིས་པ་འཛིན་རྟོག་ཟེར་བའི་དོན་ནི། ཕྱི་གཟུང་བའི་ཡུལ་བདེན་པར་
 མ་གྲུབ་ནའང་ནང་འཛིན་པའི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་བདེན་པར་གྲུབ་ཡོད་སྟུང་ནས། ནང་འཛིན་པའི་སེམས་བདེན་པར་གྲུབ་པའམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་འཛིན་རྟོག་ཅེས་
 བརྗོད་པའོ། །དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སྤྱེས་ནས། དབྱེ་སྒྲིག་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་ནང་གསེས་དབྱེ་བ་གཉིས་རེ་སྤྱེ་བས་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཟུང་རྟོག་
 མདོར་བསྟན་པ་ནི། འཇུག་པ་དང་ནི་ལྷོག་པ་དང་། །གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་སོ་སོར་དེ། །དགྲ་ཡི་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་ཡུལ། །མིན་པའི་བདག་ཉིད་དག་ཤེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡུལ་སྐྱབ་པར་མཐོང་བའི་སྒྲིག་ནས་དངོས་པོ་
 ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། ཀུན་ཉོན་འཁོར་བ་ལ་འཇུག་པའི་གཟུང་རྟོག་དང་། ཡུལ་དགག་པར་འདུ་ཤེས་པའི་སྒྲིག་ནས་ལྷོག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། འཁོར་བ་ལས་ལྷོག་པར་འདོད་ནས་འདི་

འཁོར་བའི་རྒྱ་རེད། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བ་འབྱུང་གི་ཡོད། འདི་ངེས་པར་དུ་སྤང་བྱ་ཡིན་སྟེ་མ་དུ་འཛིན་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །དེས་ན་འདི་ལ་འཁོར་བ་ལས་ལྷོག་པའི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་བརྗོད། དེ་ལྟར་ཀུན་ཉོན་འཁོར་བ་ལ་འཇུག་པའི་གཟུང་རྟོག་དང་། འཁོར་བ་ལས་ལྷོག་པའི་གཟུང་རྟོག་སྟེ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །ཆོག་བསྐྱུས་ན་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དང་། ལྷོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཅེས་བརྗོད། གཟུང་རྟོག་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་དགུ་དགུ་དབྱེ་རྒྱ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་འཛིན་རྟོག་མདོར་བསྟན་པ་ནི། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་འཕགས་དབྱེ་བས། །སེམས་ཅན་རྣམས་དང་བཏགས་ཡོད་པར། །རྣམ་རྟོག་འཛིན་པ་དག་ཏུ་འདོད། །དེ་དག་སོ་སོར་དགུ་བདག་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། འཛིན་རྟོག་ལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་ཡོད་པའི་འཛིན་རྟོག་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་དངོས་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་པའམ་རྣམས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་སྟེ་མ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའོ། །དེ་ལ་རྣམས་འཛིན་རྟོག་པ་ཞེས་བརྗོད། གཉིས་པ་ནི། རྟོན་གྱི་གང་ཟག་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་རྣམས་རྣམས་སུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲོས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་ལ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཞེས་བརྗོད།

༡༡། |ཆོག་བསྐྱུས་ན་གང་ཟག་རྩལ་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཞེས་བརྗོད། འཛིན་རྟོག་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་དགུ་དགུ་དབྱེ་རྒྱ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཟུང་
 རྟོག་གཉིས་དང་། འཛིན་རྟོག་གཉིས་ཏེ་སྤང་བྱ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་སྤང་བྱ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་འདི་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་ལམ་གྱི་ཅེ་མོའི་སྦྱོར་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཅེ་སྦྱོར་དངོས་བཤད་པ་ནི། སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེར་ནི། །དེ་དག་ཕན་ཚུན་བསྐྱུས་པ་གང་། །སྐྱད་ཅིག་གཅིག་པའི་བཟོད་པ་ཡིས། །བསྐྱུས་པ་དེ་འདིར་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཐོང་
 ལམ་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་རྣམ་པས་སྦྱོན་སོགས་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱོན་པ་དུག་པོ་རེ་རེ་ལ་འང་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱོན་པ་རང་རང་ལས་གཞན་པ་ལྟ་བུ་པོ་དེ་དག་ཕན་ཚུན་དུ་བསྐྱུས་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཡང་དབེར་ན་
 སྦྱོན་པ་བཏང་བ་ན་དེར་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱོན་པ་དུག་ག་ཚང་བའི་རྣམ་པ་དང་ལྟན་པ་དང་། ཚུལ་བྱིམས་བསྐྱུངས་པ་ན་ཡང་ཕ་རོལ་ཏུ་སྦྱོན་པ་དུག་ག་ཚང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མཐོང་
 ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་པ་སྦྱག་བསྐྱུས་ལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ཡིས་བསྐྱུས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་འདིར་མཐོང་ལམ་གྱི་ཅེ་མོའི་སྦྱོར་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་

བསྟན་པ་ནི། དེ་ནས་སང་གི་རྣམ་བསྐྱེདས་པའི། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་ལྷགས་ནས། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་ལྷགས་མཐུན་དང་། །ལྷགས་མི་མཐུན་ལ་རྟོག་པར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྦྱིར་དུ་མཐོང་ལམ་ལ་ཐེག་པ་ཆུང་དུའི་
 མཐོང་ལམ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་ཐེག་པ་ཆུང་དུའི་མཐོང་ལམ་ལ་མཉམ་བཞག་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་མ་གཏོགས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་
 བ། མཐོང་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་དེའི་རྗེས་སུ་སྟོམ་ལམ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གི་ཡོད། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་ལ་མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཡོད་རེད། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་
 རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་ལ་སེལ་རྣམ་པར་བསྐྱེདས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྟོམ་ཀྱི་ཡོད། སེལ་རྣམ་པར་བསྐྱེདས་པའི་སྐབས་གཙན་གཟན་གཞན་སུ་ལ་ཡང་ཉམ་
 ང་བ་དང་འཛིགས་སྒྲག་མེད་པར་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཡིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ནས་
 བསྐྱེདས་པའི་སྐབས་སུ། འཁོར་བའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་འཁོར་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སོགས་ལ་འཛིགས་སྒྲག་མེད་པར་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་མནན་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

༣༡། །དེ་ལྟར་བྱའི་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱེད་ས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ལྷང་བ་ན་འཁོར་བའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལུགས་མཐུན་དང་། ལྷང་འདས་ཀྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལུགས་མི་
 མཐུན་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །ལུགས་མཐུན་འཁོར་བའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ནི། མ་རིག་པ་ལས་འདུ་བྱེད་དང་། འདུ་བྱེད་ལས་རྣམ་ཤེས། རྣམ་ཤེས་ལས་མིང་ག་ཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཤིའི་བར་དུ་
 རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་པོ་སྡུ་མ་སྡུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱི་མ་བྱི་མ་འབྱུང་བའོ། །ལུགས་མི་མཐུན་པ་ལྷང་འདས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ནི། མ་རིག་པ་འགག་པས་འདུ་བྱེད་འགག། འདུ་བྱེད་འགག་པས་རྣམ་ཤེས་
 འགག་པ་སོགས་ནས་སྐྱེ་བ་འགག་པས་རྒྱ་ཤི་འགག་པའི་བར་སྡུ་མ་སྡུ་མ་འགག་པས་བྱི་མ་བྱི་མ་རྣམས་འགག་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ནས་ལུགས་འབྱུང་འཁོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ལུགས་མི་མཐུན་པ་
 ལྷང་ན་ལས་འདས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོ་ནས་འཁོར་བ་དང་ལྷང་ན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྦྱིར་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་འདི་ཡོང་གི་
 ཡོད། འཁོར་བ་དང་ལྷང་ན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་རྣམས་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་གཅིག་འབྱུང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་དངོས་གནས་བདེན་པར་གྱུ་བ་པ་དང་། སྦྱིང་པོ་ཡོད་པ་ལྟ་

༡༡། །དེའི་རྗེས་སུ་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་བར་དུ་ཡར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སོང་ནས་སྟོམ་པ་དང་། ཡང་མར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འོངས་ནས་
 གཟུགས་མེད་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞི་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཚུལ་དེ་ནི་འདི་སྐབས་གྱི་སེང་གོ་རྣམ་བསྐྱེདས་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྗེས་སུ་
 ཐོད་རྒལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཉམ་བཞག་མིན་པས་མཚམས་བབུང་སྟེ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞི་རྣམས་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའོ། །དེ་
 ཡང་དཔེར་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་མཉམ་བཞག་མ་ཡིན་པའི་ད་ལྟའི་སེམས་གྱི་སྟེང་དུ་ཚུར་ལྡང་། ཡང་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། ཡང་ད་ལྟའི་
 སེམས་གྱི་སྟེང་དུ་ཚུར་ལྡང་བ་སོགས་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་སྟོམས་པར་འཇུག་རིམ་ནས་བརྒྱལ་ནས་མཐར་འགོག་པའི་བར་དུ་འདོད་སེམས་སམ་ད་ལྟའི་སེམས་གྱིས་
 སྟེལ་ནས་མི་འདྲ་བར་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྩལ་སྦྱོང་བའི་ཆེད་དུ་སྒྲིམ་གྱི་ཡོད། དེ་ཡིས་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་ཕྱི་མོའི་སྦྱོར་བ་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །བདུན་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཕྱི་

༡༡། །འཛིན་ཅེས་བརྗོད། །དེས་ན་སྒྲིབ་པ་གིན་ཏུ་སྤང་དགའ་བ་ཕྱ་ཞིང་ཕྱ་བ་རྣམས་རྡོ་རྗེ་ལྷ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སྤྲོང་གི་ཡོད་རེད། བརྒྱད་པ་སྤང་བུ་ལོག་སྒྲིབ་བསྟན་པ་ནི། ་་་འདི་ལ་ནི། །
 རབ་ཏུ་སྒྲིབ་རྣམས་བརྒྱད་མར་གློ་ལ། །དམིགས་པ་འབྲང་དང་འདི་ཡི་ནི། །རོ་བོ་ཉིད་ངེས་གཟུང་བ་དང་། །རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དང་། །དམ་པའི་དོན་དང་ཀུན་རྫོབ་དང་། །སྦྱོར་དང་དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དང་། །ཐབས་བཅས་བུ་བུ་པའི་
 རྟོགས་པ་དང་། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་ལམ་བཅས་དང་། །གཉེན་པོ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དག་དང་། །མཚན་ཉིད་དང་ནི་སྒྲོམ་པ་ལ། །སྒྲིབ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་པ། །རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་རྟེན་ཅན། །རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་དག་ཏུ་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་
 ཏེ། །སྤང་བུ་ལོག་སྒྲིབ་ཅེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། །ལམ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབས་སུ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའི་ཚུལ་འདི་ལ། །སྒྲོ་གྲོས་ཚུང་བ་དངོས་པོར་འཛིན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་རྒྱུད་རབ་ཏུ་བསྤྲད་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་གལ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་བདེན་པ་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་ཡིན་ན། །ང་རང་ཆོས་ལམ་སྒྲིབ་པ་དང་འབྲས་བུ་འཕྲོབ་པ་སོགས་གང་ཡང་མི་འབྲང་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གློ་ལ་བར་
 བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་གཞན་གྱིས་དེ་ལྟར་གློ་ལ་བའི་གཞོན་པ་སོགས་གང་ཡང་ཚུགས་བུ་བུ་གི་མ་རེད། །གང་ཡིན་ཞེ་ན། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་འདི་ནི་གིན་ཏུ་ཞི་བའི་རང་བཞིན་དང་

༡༡། །བསྟན་པ་ནི། སྤྱིན་པ་གཤམ་རབ་བར་དག་དང་། །སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་ཏེ་དང་ཆོས། །དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དེ། །མཐར་གྱིས་པ་ཡི་བྱ་བར་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡི་རྗེས་སུ་དངོས་པོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ནང་ནས་དྲུག་པ་མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། སྦྱོར་བ་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གསུམ་པ་མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱོར་བ་བཞེད་པའི་སྐབས་སུ་འབབ་པ་རེད། མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱོར་བ་དེ་ལ་ཡང་རྩ་བའི་ཆོག་ཟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྣམ་པ་བཅུ་གསུམ་བསྟན་གནང་ཡོད། སྦྱོར་བ་བཞིའི་ནང་ནས་རྣམ་རྗོགས་སྦྱོར་བ་དང་རྩ་བའི་སྦྱོར་བ་གཉིས་ནི་ལམ་བཟོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་གཉིས་ནི་ལམ་བཟོད་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པའོ། །སྦྱོར་ལམ་བཟོད་ཚུལ་ལ་རིམ་གྱིས་སམ་མཐར་གྱིས་བཟོད་པ་དང་། སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་བཟོད་པ་སྟེ་རྣམ་པ་གཉིས་གསུངས་ཡོད་པའི་ནང་ནས། དང་པོ་མཐར་གྱིས་བཟོད་པའི་ཚུལ་འདི་ལ་རྣམ་པ་བཅུ་གསུམ་གྱི་སྟོན་སྟེན་བསྟན་པར་མཛད་ཡོད། དེ་ཡང་སྤྱིན་པ་ནས་གཤམ་རབ་ཀྱི་བར་ལ་ལོ་རྒྱུས་པ་དྲུག་དང་། སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དག་འདུན་དང་། ཚུལ་བྱིས་དང་། གཏོང་བ་དང་། ལྷ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་བཅས་དྲུག་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་མཐར་གྱིས་པ་

བཅས་བཅུ་གསུམ་མོ། །རྗེས་སུ་དྲན་པ་དུག་ལས་གཙོ་བོ་ནི་དགོན་མཆོག་གསུམ་རྗེས་སུ་དྲན་དགོས། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། ཆོས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། དག་འདུན་རྗེས་སུ་དྲན་པ་འོ། །
 དང་པོ་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ནི། དད་པ་དང་མོས་གུས་དང་དག་སྦྱང་གི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་དགོས་པ་ཡིན། ང་རང་གིས་དག་བའི་བྱ་བ་བསྐྱབ་ན་ཡང་རུང་། མི་དག་བའི་བྱ་བ་བསྐྱབ་
 ན་ཡང་རུང་། བྱ་བ་གང་བསྐྱབ་ན་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་དག་སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་ངེས་པར་དུ་རྗེས་སུ་དྲན་དགོས། དཔེར་ན་དག་བའི་བྱ་བ་ཞིག་སྐྱབ་པའི་ཆེ་འདི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུ་
 ལྟན་འདས་གྱིས་མཆིན་ཡོང་། སངས་རྒྱས་བཙུ་ལྟན་འདས་ནི་ཐམས་ཅད་མཆིན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་དུ་བཞག་པ་ལྟ་བུ་མཆིན་གྱི་ཡོང་རེད། དེས་ན་ང་
 རང་གིས་དམ་པའི་ཆོས་སྐྱབ་པ་འདི་ཡང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུ་ལྟན་འདས་གྱིས་མཆིན་གྱི་རེད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་ཅིང་སྐྱབ་པ་འདི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུ་
 ལྟན་འདས་ལ་ཐུགས་དགེས་པའི་མཆོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་འགྲོ་གི་རེད་སྟེ་ནམ་ནས་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་ནས་དག་བ་བསྐྱབ་དགོས། དེ་བཞིན་དུ་མི་དག་བའི་ལས་གསོག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་སྦྱེ་བའི་

༡༡། །སྐབས་སུ་ཡང་དྲན་ཤེས་དང་བག་ཡོད་འབྱུང་བའི་རྟེན་ལྟ་བུ་ལ་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་དགོས། དཔེར་ན་ང་རང་གིས་བྱ་བ་ངན་པ་སྐྱབ་མི་རུང་། རྣམ་རྟོག་ངན་པ་སྐྱེ་མི་རུང་། རྫོགས་
 བའི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། །ཁོང་གིས་མཁྱེན་ཡོང་སྒྲུལ་ནས་དྲན་ཤེས་དང་བག་ཡོད་ཡག་པོ་གནང་དགོས། དེ་ལྟར་དྲན་ཤེས་བག་ཡོད་ཀྱི་
 རྟེན་དུ་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དམ་པའི་ཆོས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ནི། དམ་པའི་ཆོས་ནི་རང་ཉིད་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་འཕྲོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་དག་པ་ཞིག་
 དང་། འཁོར་བའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ལ་ལས་སྒྲོལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་དག་པ་ཞིག་དང་། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ནན་ཏན་དུ་དྲན་ནས་ང་
 རང་གིས་སྤང་བྱ་དགེ་བའི་དངོས་པོ་སྐྱབ་པ་འདི་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཡང་དག་པ་ཡིན་པ་དང་། རང་ཉིད་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་སྐྱབ་པའི་ལམ་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས།
 སྤང་བྱ་མི་དགེ་བ་སྤྲོད་བ་འདི་ཡང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཕྲོག་བྱེད་དང་། འཁོར་བའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ལ་ལས་སྒྲོལ་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་ལམ་ཡང་

༡༡། ཁྱུ་ཚུ་ལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྲོ་བ་དགོས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་ཚུ་ལ་བྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ནི་ཚུ་ལ་བྲིམས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གཏོང་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ནི། གཞན་ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་ལ་སོགས་པ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་རྗེས་སུ་དྲན་པའོ། །དཔེར་ན་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ལ་མཆོན་ན། ཟང་ཟིང་ནོར་གྱི་སྦྱིན་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་དང་། མི་འཇིགས་པ་སྦྱབས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་ལ་ཕན་པ་སྦྱབ་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཐབས་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་སྦྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྗེས་སུ་དྲན་པའོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཕན་བདེ་བསྦྱར་པ་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་ནས་ཡང་དུ་དྲན་པ་ནི་གཏོང་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པའོ། །གསུམ་པ་ལྟ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ནི། རང་གི་ལྟ་གཤམ་པའི་ལྟ་ལ་སོགས་པ་རང་ཉིད་ཆོས་སྦྱབ་པའི་དཔང་པོ་ལྟ་བུ་ལ་བཞག་ནས་དགོ་སྒྲིག་བྱང་དོར་གྱི་ལམ་ཡང་དག་པ་ལ་བརྩོན་པའོ། །དེ་ཡང་མཐར་ཐུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཆོས་དགོ་འདུན་གསུམ་དཔང་པོ་ལྟ་བུ་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱས་ནས་རྗེས་སུ་

༡༡། །པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དཔེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྱུན་པ་ལ་སོགས་པའི་པེས་ཀྱང་། །ཟག་མེད་ཆོས་ཀྱང་། །བསྐྱེད་པའི་སྒྱུར་བ། །ཐུབ་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་པ་ཡི། །རྟོགས་པ་འདི་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་སྒྱུར་བ་བཞིའི་ནང་ནས་ཐ་མ་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་རེད། སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་དེ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་གནང་ཡོད། སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་འདི་སྒྲོ་བ་པའི་ལམ་ཀྱན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་ཆེས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་དབང་དུ་བྱེད་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་མཐུག་ཐོག་དུ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པ་རེད། མཐར་གྱིས་པའི་སྐབས་སུ་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་བརྩོན་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་བསྟན་གྱི་ཡོད། དཔེར་ན་པ་ལ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན་སྒྱུན་པ་བཏང་བ་དང་། ཚུལ་བྱིམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བཟོད་པ་བསྒྲོམས་པ་ལ་སོགས་པ་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཡོད། སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་ནི། ས་བཅུ་ཟུན་གྱི་མཐའ་མའི་ཆོ་གང་ཟག་དབང་པོ་ཆེས་རྩོན་པོ་ཡིན་པས་སྒྲོ་བ་པའི་ལམ་མཐར་ཐུག་པའི་སྒྲོ་བས་གྱིས་བྱ་བ་གང་དང་གང་ཡིན་ན་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་སྐྱབ་ཐུབ་པ་ཡོད་གི་ཡོད། དེས་ན་

སྒྱུན་སོགས་པར་བྱེན་དུག་གིས་བསྐྱས་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་ཀྱན་ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་སྐྱབ་བྱབ་པའི་སྒྱུར་བ་དེ་ལ་སྐྱད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་ཞེས་བརྗོད། གཉིས་པ་དཔེ་བསྟན་པ་
 བློ་རིམ་སྒྱུས་བྱས་ཟོ་ཆུན་ཆུད། འདྲིལ་ཐབས་གཅིག་གིས་བསྐྱོད་པ་ན། ཐམས་ཅད་གཅིག་ཅེར་འགྲུལ་བ་ལྟར། སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ཤེས་དེ་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་དཔེར་ན་ཆུ་གྲེན་དུ་འཐེན་པའི་འཕྲུལ་འཁོར་
 དེའི་ཆ་ཤས་གཅིག་བསྐྱོར་ནས་བྱ་བ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ། འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་གཞན་ཀྱན་ཀྱང་འཁོར་ནས་ལས་ཀ་བྱེད་གྱི་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུན་སོགས་པ་རོལ་དུ་བྱེན་པ་དུག་པོ་རེ་རེ་ལ་
 བརྩོན་ཡོང་བའི་སྐབས་སུ་ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་དང་མཉམ་དུ་བསྐྱས་ཡོད་པའི་བྱེར་ན། ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བརྩོན་འགོ་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་གཅིག་སྐྱད་ཅིག་མ་
 གཅིག་གིས་རྟོགས་པས་ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་བྱེར་ན་སྐྱད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་ཞེས་བརྗོད། དེས་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གཅིག་བསགས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་མང་པོ་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ལ་མཉམ་དུ་བསགས་བྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་སྐྱད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་ནི། གང་ཆོ་ཆོས་དཀར་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རང་བཞིན་ཤེས་

༡༡། །རབ་པ་ལོ་ལྷོ་སྒྲུབ་། །རྣམ་སྤྲིན་ཆོས་ཉིད་གནས་སྐབས་སྒྲེས་། །དེ་ཆོ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཡེ་ཤེས་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་སྐྱེས་མཐར་བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་གང་གི་ཆོ་བཀའ་མེད་ཀྱི་
 ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྒྲེས་པའི་སྐབས་སུ་དེ་དང་མཉམ་དུ་བཀའ་མེད་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་དག་མཁུན་ཐུབ་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་རི་ལྷོ་སྒྲུབ་ལོ་ལྷོ་སྒྲུབ་པའི་དོན་རི་ལྷོ་སྒྲུབ་པའི་ཐོབ་པ་ལོ་ལྷོ་སྒྲུབ་
 མཐོན་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤྲོད་པའི་གཉེན་པོ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལོ་ལྷོ་སྒྲུབ་པའི་དོན་བཅའ་མོ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྒྲེ་བའི་སྐབས་སུ་དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་མུག་ང་རྒྱལ་ཕྱག་དོག་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲོད་གི་ཡོད། ཤེས་བྱའི་སྤྲོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་དུ་གཟུང་བའི་རྟོག་པ་དང་
 འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་གི་ཡོད་རེད། སྤང་བྱ་དེ་རྣམས་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་ཆོ་ཡང་སྤྲོད་སྐྱེས་མཐོགས་པ་འཐོབ་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་
 ཆགས་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་དང་། ཞེ་སྤང་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་དང་། ང་རྒྱལ་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་།

ཐུག་དོག་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། གཏི་མུག་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ལྷ་བྱ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་དང་སྐྱ་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་
 དག་འཕྱོང་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྒྱན་མཐའི་སྐབས་སུ་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་དོན་ཟབ་མོ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཆེ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་རང་
 བཞིན་ཡང་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་སྦྱིབ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་བྱའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་
 ས་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡེ་ཤེས་མང་པོ་རྒྱས་བྱུང་བ་དང་། སྤང་བྱ་མང་པོ་སྤྱོད་བྱུང་བ་འདི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་སྤྱིང་དུ་སྦྱུང་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ཡིས་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་དང་པོས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མཐར་ཕྱིན་པར་བསྟན་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་གཉིས་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མཐར་ཕྱིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མཚན་
 ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་ནི། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་སྦྱོད་པ་ཡིས། །ཚོས་ཀུན་མི་ལམ་འདྲར་གནས་ནས། །ཚོས་རྣམས་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད། །སྐད་ཅིག་མ་ནི་གཅིག་གིས་རྟོགས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་སྐད་

༡༡། ཁྱིམ་མའི་སྒྱུར་བ་གསུམ་པས་ཚོགས་གཉིས་བྱང་འཇུག་ཏུ་བསྟན་པ་རེད། དེ་ལྟར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མང་པོ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་བསགས་བྱུང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་
 ཀྱང་གིན་ཏུ་མང་པོ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་བསགས་བྱུང་བ་མ་ཟད། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཀ་ཡང་བྱང་འཇུག་བྱས་ནས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་བསགས་བྱུང་བ་ཡོང་
 གི་རེད་གསུངས་པའོ། །དཔེར་ན། སྒྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བཏང་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་པའི་སྐབས་སུ་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་པོ་རེ་རེའི་ནང་དུ་ཕར་བྱིན་དུག་ཀ་ཡོངས་སུ་ཚང་བའི་སྒོ་ནས་
 རྣམ་པར་སྒྱུད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་གི་སྒྱུད་པ་ལ་སྒྲོབ་པ་དེ་ཡང་ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་དང་འདྲ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྱུབ་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་
 རས་དེའི་ངང་ནས་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་དང་ལྟན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པའང་ཡིན་པས་ཚོགས་གཉིས་ཀའང་སྐད་ཅིག་མ་
 གཅིག་གི་སྟེང་དུ་སྒྱུབ་བྱུང་བ་དང་། ཚོགས་གཉིས་བྱང་འཇུག་ཏུ་སྒྲོབ་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་ནི། མི་ལམ་དང་ནི་དེ་མཐོང་ཉིད། །གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མི་མཐོང་ལྟར། །ཚོས་རྣམས་

གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡི། །དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་མཐོང་། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྱུར་བ་བཞི་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་སྒྲུང་ཚུལ་གཉིས་པོ་སོ་སོར་གཉིས་སུ་དབྱེར་མེད་པ་ཡིན་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཚུལ་མི་ལམ་གྱི་དཔེ་ཡི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་རེད། དཔེར་ན་མི་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་མཐོང་བའི་ཡུལ་མི་ལམ་གྱི་མཐོང་བ་དང་། གཉིད་སད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མཐོང་བའི་ས་ཆ་དང་ཡུལ་གྱུ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རྣམ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཚོལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཅིག་མི་ལམ་གྱི་སྒྲུང་ཚུལ་དང་། གཅིག་དངོས་གནས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་ཡོད་རེད། གཉིད་སད་པའི་གནས་སྐབས་དང་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་གཉིས་ཅུ་བ་ནས་འདྲ་གི་ཡོད་མ་རེད། འོན་ཀྱང་དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་། སད་པའི་གནས་སྐབས་གཉིས་ཀ་འབྲུལ་པ་ཡིན་པ་ལ་གཅིག་པ་རེད། གཉིས་ཀའང་གནས་ལུགས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་མཚུངས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལ་གཅིག་འབྲུལ་པ་དང་གཅིག་མ་འབྲུལ་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་མཐོང་རྒྱ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲུང་ཚུལ་དང་དོན་དམ་པའི་གནས་ཚུལ་གཉིས་པོ་དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་

༡༡། །གཉིས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཅིག་མ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་ན་གཉིས་
 སུ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒྱུར་བ་ཞེས་བརྗོད། དེ་དག་གིས་མཁྱེན་པ་གསུམ་དང་སྒྱུར་བ་བཞི་ཞུས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེར་སྤྱིན་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དོན་བདུན་ཅུའི་ནང་ནས་དུག་ཅུ་རེ་དུག་བསྟན་
 ཟེན་དོ། །སྒྲིབ་སྤྱིར་བཞུ་ལ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྒྲིབ་བསྟན་པ། གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། སྒྲིབ་བཞི་སྤྱིར་བསྟན་པ། སྒྲིབ་བཞི་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 ས་རོལ་དུ་སྤྱིན་པའི་ནང་དུ་དངོས་པོ་བཞུད་བསྟན་ཀྱི་ཡོད། དངོས་པོ་བཞུད་པོ་དེ་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་པ་གསུམ་དང་། སྒྱུར་བ་བཞི་དང་། འབྲས་བུ་ཆོས་སྒྲིབ་པས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་ཡོད་པའི་
 ནང་ནས་མཁྱེན་གསུམ་དང་སྒྱུར་བ་བཞི་གོང་དུ་ཞུས་ཟེན་ནས། དེ་རིང་གི་སྒྲིབ་སྤྱིར་འབྲས་བུ་ཆོས་སྒྲིབ་ཞུ་བརྟུ་རེད། འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་ནི། ལམ་ཡང་དག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ས་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་ལ་ཞུགས་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན། འབྲས་བུའི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་ནི་ཆོས་སྒྲིབ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་ཆོས་སྒྲིབ་དེ་ལ་ནང་ཆོན་དུ་དབྱེ་ན་འབྲས་བུ་སྒྲིབ་བཞི་ཡོད་པ་གསུངས་ཡོད། འབྲས་བུ་སྒྲིབ་བཞི་ནི། རོ་བོ་

ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཚེས་ཀྱི་སྐྱ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྩོགས་པའི་སྐྱ་དང་། སྐྱ་ལ་པའི་སྐྱ་དང་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད། དེ་རྣམས་ཀྱང་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྐྱ་བཞི་དང་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཡེ་
 ཤེས་ལྔ་ནི། དང་པོ་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། གཉིས་པ་མེ་ལོང་ལྷ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་། གསུམ་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། བཞི་པ་སོ་སོར་རྩོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ལྔ་པ་བྱ་བ་བྱུང་པའི་
 ཡེ་ཤེས་སོ། །ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ལྔ་པོ་དེ་ཡང་བསྐྱས་ན་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བསྐྱ་གི་ཡོད། དེ་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དང་པོ་ཚེས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་དང་། གཉིས་པ་མེ་ལོང་ལྷ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་། གསུམ་
 པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བཅས་གསུམ་ནི། གཙོ་ཆེ་བ་ཇི་ལྷ་བ་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྩོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་ཇི་ལྷ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བསྐྱ་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་བཞི་པ་སོ་སོར་
 རྩོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ལྔ་པ་བྱ་བ་བྱུང་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ནི། ཚེས་ཅན་ཇི་སྟེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བསྐྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། ཡེ་ཤེས་ལྔ་པོ་དེ་དག་བསྐྱས་ན་ཇི་ལྷ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་
 ཤེས་དང་ཇི་སྟེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བསྐྱ་གི་ཡོད། དེ་ལྷ་བུ་ཇི་ལྷ་ཇི་སྟེད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་དག་ཀྱང་འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ན།

۱۱۵

ਮੁਕਤੀ

二五九

༡༡། །འབྲས་བུ་རང་དོན་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོག་པ་དང་། འབྲས་བུ་གཞན་དོན་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བསྟུག་གི་ཡོད། དེ་ལས་རང་དོན་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོག་པ་འདི་དབང་དུ་བྱས་ན།
 རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་བཅས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད། གཞན་དོན་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོག་པ་འདི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཁོངས་སྟོན་རྣམས་པའི་སྐྱེ་དང་། སྤྱུ་ལ་པའི་སྐྱེ་བཅས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད། དེ་
 ལས་དང་པོ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ནི། རོ་བོ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དང་དུ་གྲོལ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་པ་དང་། གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ཞེས་པ་ནི། གནས་ལུགས་ཀྱི་དང་དུ་གྲོལ་
 བ་འདི་ཡང་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ་ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཡེ་ཤེས་ལྡེའི་རང་བཞིན་དང་ལྡན་པ་དང་། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྟེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་ལྡན་
 པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་པའི་བདག་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད། དེ་གཉིས་པོ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་ཀྱི་ཡོད། སངས་རྒྱུ་
 རྣམས་གདུལ་བྱ་གཞན་དོན་དུ་བྱོན་པའི་སྐྱབས་སུ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དེ་གདུལ་བྱ་གཞན་གྱིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་བྱབ་ཀྱི་

ཡོད་མ་རེད། དེའི་ཕྱིར་གདུལ་བྱ་གཞན་གྱི་ངོར་སངས་རྒྱལ་རྣམས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱའི་རྣམ་པ་ལ་བསྟན་གནང་གི་ཡོད། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱའི་རྣམ་པར་བསྟན་པ་དེ་ཡང་གདུལ་བྱ་ལས་དག་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་ལ་
 བསྟན་པ་སངས་རྒྱལ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ་དང་། གདུལ་བྱ་ལས་དག་པ་དང་། ལས་མ་དག་པ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་བསྟན་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་སྐྱ་སྟེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད། དེ་ལྟར་མཐར་
 ཐུག་གི་འབྲས་བུ་དེ་སྐྱ་བཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་སྐྱ་བཞི་སོ་སོར་བསྟན་པ་ལ་བཞི། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ། སྐུ་ལ་པའི་སྐྱ་
 བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་ནི། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག །ཐོབ་གྱུར་རྣམ་ཀྱན་རྣམ་དག་པ། །དེ་དག་རང་བཞིན་མཆོན་ཉིད་ཅན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱིར་ངོ་བོ་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 དང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་གོ་བ་ཡིན། གོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ལ་དབྱེར་མེད་པ་རེད། སྟོན་འདས་པའི་སྐྱབས་སུ་འདུག་གནས་ལུགས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་
 འགྱུར་བ་སོང་ཡོད་མ་རེད། མ་འོངས་པ་ལ་ཡང་འགྱུར་བ་འགོ་གི་མ་རེད། ད་ལྟོ་འདུག་གནས་ལུགས་འདི་ག་རང་འགྱུར་བ་མེད་པ་དབྱེར་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ང་རང་ཆོ་དངོས་པོའི་

གད་ཕྱིན་

བརྒྱ་ཉི་ལྔ་

བརྒྱུ་དྲུག་

༡༡། །གནས་ལུགས་ལས་བྱུང་དུ་ཐོན་ནས་འབྲུལ་པའི་དབང་དུ་ཤོར་བ་རེད། འབྲུལ་པའི་དབང་དུ་ཤོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་འཐོབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་ང་རང་ཚོས་
ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་ཟབ་མོ་བསྒྲུབ་ས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུལ་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་ནས་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སམ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་འམ་རང་བཞིན་མཐར་ཐུག་པའི་ངང་དུ་སླེབས་པ་ལ་
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད། དཔེར་ན་ཐག་ཁྲ་ལ་སྐྱུ་ལ་དུ་འབྲུལ་པའི་ཚེ་དང་པོ་ཐག་པ་ཁྲ་མོ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་རང་གི་སེམས་འབྲུལ་ནས་སྐྱུ་ལ་དུ་བསམ་པ་རེད། སྐྱུ་ལ་དུ་བསམས་ནས་རང་ལ་འཛིགས་
སྒྲུག་དང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྒྲུ་ཚོགས་པ་ཡོང་གི་ཡོད། འབྲུལ་པ་དེ་དང་བྲལ་བའི་སྐྱབས་སུ་ཐག་པའི་སྟེང་དུ་སླེབས་ནས་གནས་ཚུལ་ངོ་མ་མཐོང་བ་རེད་མ་གཏོགས་དེ་ལས་གཞན་སྐྱར་
སྐྱུ་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཕྱིས་སུ་སྐྱུ་ལ་མེད་པ་ཆགས་པ་མ་རེད། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་ཡང་སྐྱེ་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཟག་མེད་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མ་
ནོར་བ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡེ་གདོད་མ་ནས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་ང་རང་ཚོ་འབྲུལ་ནས་གནས་ལུགས་དེའི་ངང་དུ་སླེབ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དེས་ན་ཤེས་

རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པའི་དོན་ཟབ་མོ་བསྒྲམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུལ་པ་མཐའ་དག་རྣམ་པར་དག་ཅིང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་བདག་ཉིད་མཐར་ཐུག་གི་གནས་ལུགས་དེའི་ངང་
 དུ་སྒྲེབས་པའམ་གྲོལ་སྤང་བ་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཐིན་ལས་འཇུག་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་
 ཐུགས་མཐུན་ཆད་མེད་དང་། རྣམ་པར་ཐར་དང་མཐར་གྱིས་ནི། སྒྲོམས་འཇུག་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། ཟབ་པར་བརྩུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནི། རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་རྣམ་བརྟུན་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་དང་སྒྲོན་
 མཁུན་དང་། མངོན་ཤེས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་ རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་བཞི་དང་། དབང་བརྩུ་དང་ནི་སྟོབས་བརྩུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་ནི་བཞི་དག་དང་། བསྐྱེད་བ་མེད་པ་རྣམ་གསུམ་དང་། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་རྣམ་གསུམ་དང་། བསྐྱེལ་
 བ་མི་མངའི་ཆོས་ཉིད་དང་། བག་ཆགས་ཡང་དག་བཅོམ་པ་དང་། སྐྱེ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། ཐུབ་པ་ཁོ་ནའི་མ་འདྲེས་ཆོས། བཙོ་བརྟུན་བཤད་པ་གང་ཡིན་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་ཉིད་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོའི་ནང་དུ་སྐྱབས་འགར་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པ་དང་། སྐྱབས་འགར་བསྐྱས་པ་ལྟ་བུ་གསུངས་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་

༡༡། །བཙུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། བསྟན་བཙུམ་ཆེན་པོ་རྒྱད་སྟེ་མའི་ནང་དུ། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ཡོན་ཏན་ལ་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་སྐུ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་སྟོབས་བཙུ་
 དང་། མི་འཛིགས་པ་བཞི་དང་། མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་བཙུ་བརྒྱད་དོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་དེ་ལས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་མང་བ་གསུངས་ཡོད། དེ་ཡང་སྡེ་ཆོན་གྱི་དབང་དུ་
 བྱས་ན། ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་སྡེ་ཆོན་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་ཅེས་སྡེ་ཆོན་མི་འདྲ་བ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་གི་སྟོན་སྟེ་བསྟན་གནང་ཡོད། ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་སྡེ་ཆོན་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་ནི། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སོ་བདུན་
 དང་། ཆོད་མེད་བཞི་དང་། རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་། མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་དང་། ཟད་པར་བཙུ་དང་། ཟེལ་གཞོན་བརྒྱད་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྟོན་གནས་མཁུན་
 པ་དང་། མདོན་ཤེས་དུག་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་། རྣམ་ཀུན་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་དང་། དབང་བཙུ་དང་། སྟོབས་བཙུ་དང་། མི་འཛིགས་པ་བཞི་དང་། སྐྱང་བ་མེད་པ་རྣམ་
 གསུམ་དང་། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་རྣམ་གསུམ་དང་། བསྟེལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་། བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཙུམ་པ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་བཙུ་བརྒྱད་དང་།

༡༡། །ཞིག་འདུལ་བའི་དུས་ལ་བབ་ཡོད་པ་དེར། ཐབས་ཇི་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་ཕན་གྱི་ཡོད་པ་ལྟར་གསུལ་བྱ་དེ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་གསུངས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཕྱིན་ལས་གནང་གི་ཡོད་པ་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ཞེས་པ་ནི། འབད་པ་དང་རྩེ་ལ་བ་མེད་པ་རང་བཞིན་ལྟར་གྱིས་འགྲུབ་པ་འབྱུང་གི་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ལ་འབད་པ་མེད་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། གཞན་དག་འགའ་ཞིག་གི་བསམ་འཆར་ལ། དཔེར་ན། ཀལ་མག་སེ་(Karl Marx)ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། ཁོ་རང་གིས་ལོ་རྒྱུས་གསར་པ་བྲིས་ནས་བསམ་འཆར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིར་དུ་དེ་བ་བྲིས་ནས་ཁོ་རང་གི་བསམ་སྦྱོང་དེ་འཛམ་བུ་གླིང་ལ་བྱུང་སྤེལ་བྱས་པ་དེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཀལ་མག་སེ་ནས་དམར་ཤོག་གི་ལྟ་བ་དར་བ་དེ། ཁོ་རང་གི་ལུགས་སྒྲིལ་དེ་དར་བའི་ཆེད་དུ་དམག་མི་འབུམ་ཕྱག་ནས་འབུམ་ཕྱག་བེད་སྦྱོང་བཏང་བ་དང་། མཆོན་ཆའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཨ་སྒོར་(dollar)དུང་ཕུར་ནས་དུང་ཕུར་འགྲོ་སོང་བཏང་ནས། ཁོ་རང་གི་ལུགས་སྒྲིལ་དེ་འཛམ་བུ་གླིང་ཡོངས་རྫོགས་ལ་དར་སྤེལ་བྱས་པ་དེ། དེ་ལྟར་ཁོ་རང་གི་ཆོས་ལུགས་དེ་དར་བ་དང་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དུ་དམག་གི་རྒྱབ་རྟེན་དང་། མཆོན་ཆའི་རྒྱབ་རྟེན་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྒོ་བས་བྱུགས་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤེལ་བ་

རེད། འོན་ཀྱང་ཁོ་རང་གི་ཆོས་ལུགས་དེ་ཁོ་རང་གི་ཆོ་ཆད་དེའི་རིང་ལ་མ་གཏོགས་ཡུན་རིང་པོ་དང་འཇམ་གླིང་ཡོངས་རྫོགས་ལ་སྤེལ་བྱལ་ཡོད་མ་རེད། འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐིན་ལས་དེ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་འབྱུང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། དཔེར་ན་རྒྱལ་བ་ཤུག་གྱུ་བྱལ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་དར་བའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་ཁོང་རང་གིས་འགྲོ་སོང་ཨ་སྒོར་གཅིག་ཀྱང་བཏང་ཡོད་མ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་མཆོན་ཆའི་ཆ་ནས་དཔེར་ན་མདུང་གཅིག་ཀྱང་ཁྱེར་ནས་བེད་སྤྱོད་བཏང་ཡོད་མ་རེད། གང་འདྲ་གནང་ཡོད་ཅེ་ན། ཁོང་རང་གི་ཕྱག་ལ་བསོད་སྟོམས་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་ལྷུང་བཟེད་ཅིག་བསྐྱམས་ནས། ཁོང་རང་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་དགོངས་ནས་ཕན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཐིན་ལས་ཤིག་སྤེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། དཔེར་ན། རྒྱ་གར་ནས་རྒྱ་ནག་དང་བོད་དང་བྱི་ལླ་ལ་སོགས་པ་འཇམ་བུའི་གླིང་དུ་ཁོང་གིས་གསུངས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་དེ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དར་བ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་དུས་ལ་བབ་ནས་དཔེར་ན་ད་ལྟ་ཡིན་ན་ཡང་རྒྱབ་སྟོགས་ཡུ་རོབ་དང་ཨ་རི་ལ་སོགས་པ་འཇམ་བུའི་གླིང་མང་པོ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དར་ཡོང་གི་ཡོད། ཡང་སྐབས་སྐབས་ལ་ལུང་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐིན་ལས་དེ་ཕར་བསྐྱབས་བཞག་པ་ཡང་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེར་ན་ལུང་པ་

༣༡། །འགའ་ཞིག་ཏུ་ཁ་ཆེའི་ཆོས་དར་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡར་བསྐྱབས་བཞག་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ལུང་པ་འགའ་ཞིག་ཏུ་དམར་ཤོག་གིས་རྒྱ་བཅུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བསྐྱབས་
 བཞག་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་སྐྱབས་འགར་ལུང་པ་འགའ་ཞིག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་དེ་མར་ཉམས་ནས་ཡལ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་འདྲ་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་སྒྲོན་ལམ་
 དང་། གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་གྱི་བསོད་ནམས་ལ་བརྟེན་ནས་ས་ཕྱོགས་གང་ལ་ཡན་པ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱོགས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱོན་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་འབད་ཚུལ་མེད་པ་དར་ནས་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་བསྐྱོན་པ་མ་ཉམས་པ་ཡོང་གི་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱོན་པ་དར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་མང་པོ་ལ་ཡན་པ་དང་བདེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་འབྱུང་གི་ཡོད་པ་དེ་རང་རང་ཆོས་བསམ་སྒོ་ཡག་
 པོ་བཏང་ན་དངོས་གནས་རེད་འདུག་བསམས་ནས་ཉ་གོ་བྱུང་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ཐམས་ཅད་གཙོ་བོ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱའི་བདག་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལོངས་
 སྒྲོད་རྫོགས་པའི་སྐྱབས་པ་ལ་གཉིས། སྒྱིར་གཟུགས་སྐྱའི་སྒྲོར་བསྐྱོན་པ། ལོངས་སྐྱེ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་བསྐྱོན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱབས་འདིར་དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་མཐའ་མ་འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱབས་

༡༡། །ཀྱི་སྐྱ་ཞེས་བཟློད། གཟུགས་སྐྱ་དེ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས། གདུལ་བྱ་ལས་དག་པ་ས་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཇུག་བཟུང་། ས་ལ་
 བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་དེ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ་ཞེས་བཟློད། འོ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་མ་ཐོབ་པ་ཉན་རང་འཕགས་པའི་གང་
 ཟག་དང་། ཚོགས་ལམ་དང་སྦྱོར་ལམ་ལ་གནས་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དང་། ཡང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལམ་ལ་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་མཇུག་རྒྱུའི་སྐྱལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནམ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོ་ལ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་མི་འཇུག་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུ་མ་རེད། དེ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་མཇུག་རྒྱུའི་སྐྱལ་བ་ཡོད། དེ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་འཇུག་གི་ཡོད་རེད། འོ་ན་ཀྱང་དེ་རྣམས་ལ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་འཇུག་པ་དེ་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱུའི་སྒོ་ནས་འགྲོ་དོན་ཡོང་གི་ཡོད་མ་རེད། འོ་ན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ་དེ་དང་མཐུན་པའི་སྐྱལ་པའི་སྐྱ་
 ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་མཚོག་གི་སྐྱལ་པའི་སྐྱ་ཞེས་བཟློད། དེས་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་ལ་ས་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་མཇུག་བཟུང་།

༡༡། །པོ་དེ་སངས་རྒྱལ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ་དང་། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་རེད། འོན་ཀྱང་ཡོན་ཏན་སྤུངས་སྤུངས་ཆོགས་པ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་ལྷན་པ་དེ་སངས་རྒྱལ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ་ལ་ཡོད་རེད། དེའི་སྤྱིར་ན་འདིར་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱའི་ཡོན་ཏན་ལ་མཆོན་བཟང་པོ་སྤུངས་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱུང་བཟང་པོ་བརྒྱུད་ཅུ་བརྒྱུན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ་ལ་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་གང་ལྷན་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྱིར་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ་ལ་ལེགས་སྤྱོད་ཀྱི་སྐྱེད་དུ་སམ་སྟོག་ག་ཀྱ་ཡ་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད། དེ་བོད་སྐད་དུ་བསྐྱེད་ན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ་ཞེས་བརྗོད། དེ་ལ་སྤྱིར་ལོངས་སྤྱོད་ཅེས་བ་ནི། རང་གིས་ལོངས་སྤྱོད་པར་འོས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་སྤུངས་སྤུངས་ཆོགས་པ་འདྲ་པོ་ཞིག་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཟེར་གྱི་ཡོད། རྫོགས་པ་ཞེས་བ་ནི། ཆ་ཆོད་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་གོ་གི་ཡོད། འོན་སངས་རྒྱལ་བཙུམ་ལྷན་འདས་ལ་ཁོང་གི་ལོངས་སྤྱོད་དེ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་ཆ་ཆོད་བ་རྫོགས་ཡོད་ཅེ་ན། སངས་རྒྱལ་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བྱུགས་ཀྱི་བཞེད་པའམ་ཁོང་རང་གི་དགོངས་པ་ལྟར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡོད་རེད། སངས་རྒྱལ་ཀྱི་བྱུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་ནི། དུས་དང་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ནས་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་

༡༡། །འདྲ་ཡོད་ཅེ་ན། འོངས་སྐྱ་ངེས་པ་ལྷ་ལྷན་ཞེས་ངེས་པ་ལྷ་ལྷན་ཡོད། ངེས་པ་ལྷ་ནི། གནས་ངེས་པ་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་ཁོ་ན་ལ་བྱོན་པ་དང་། སྐྱ་ངེས་པ་མཆན་དཔེ་གསལ་ཚྭ་གས་ཀྱི་སྐྱ་
 ཞེས་འོངས་སྐྱ་དུ་ཚྭ་གས་པའི་སྐྱ་ངེ་མཆན་དང་དཔེ་བྱད་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་ལྷན་པ་ཁོ་ན་འབྱུང་བ་དང་། ཆོས་ངེས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཁོ་ན་གསུངས་པར་མཛད་པ་མ་གཏོགས་གཞན་ཐེག་
 པ་དམན་པ་དང་དྲང་དོན་གྱི་ཆོས་འཁོར་མི་བསྐྱར་བ་དང་། འཁོར་ངེས་པ་ས་བཅུ་ལ་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁོ་ན་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་ནས་དེ་རྣམས་ལམ་གོང་མ་གོང་མར་བཀོད་
 པར་མཛད་པ་དང་། དུས་ངེས་པ་རྟག་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་སྟེ། དཔེར་ན་སོ་སོ་སྟེ་བོ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ན་ཉིན་མོ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་ཞིང་། མཆན་མོ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མི་བསྐྱར་བ་དང་། སྐབས་འགར་ཆོས་
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་ཞིང་། སྐབས་འགར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མི་བསྐྱར་བ་ལྷ་བྱ་ཡོད་པེད། འོན་ཀྱང་དེ་ལྷ་བྱ་མ་ཡིན་པར་དུས་ངེས་པ་རྟག་པ་རྒྱན་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་ནས་གདུལ་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འོངས་སྐྱ་དུ་ཆ་ཆང་བ་ཚྭ་གས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྷ་ར་ངེས་པ་ལྷ་དང་ལྷན་པའི་སྒྲོ་ནས་འོངས་སྐྱ་དུ་ཚྭ་གས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འོངས་སྐྱ་དུ་ཚྭ་གས་པའི་

སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད། འོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའི་སྐབས་འདིར་གཙོ་བོ་ག་རེ་བསྟན་ཡོད་ཅེ་ན། དེས་པ་ལྷའི་ནང་ནས་སྐྱེ་དེས་པ་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྒྱས་པར་བསྟན་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱེ་བསྟན་པ་ནི། གང་གིས་སྤོང་པ་རི་སྤོང་བར། །འགྲོ་ལ་ཕན་པ་སྣ་ཚོགས་དག །མཉམ་དུ་མཛད་པའི་སྐྱེ་དེ་ནི། །བྱུ་པའི་སྐྱུ་ལ་སྐྱེ་རྒྱུ་མི་འཆད། ། ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་རྒྱུ་མི་འཆད་པའི་ཚུ་ལ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་གསུངས་ཡོད། ཚོས་སྐྱེ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་རྟག་པ། འོངས་སྐྱེ་རྒྱུ་ཀྱི་རྟག་པ། སྐྱུ་ལ་སྐྱེ་རྒྱུ་མི་ཆད་པའི་རྟག་པ་གསུང་གི་ཡོད། ཚོས་སྐྱེ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དང་། འོངས་སྐྱེ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་དེ་ལྟ་བུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་རྟག་པར་ཡོད་མ་རེད། འོན་ཀྱང་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དེས་པ་ལྷ་ལྷན་གྱི་ཚུ་ལ་གྱིས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་འོངས་སྐྱེ་རྒྱུ་ཀྱི་རྟག་པ་དང་། སྐྱུ་ལ་སྐྱེ་རྒྱུ་མི་ཆད་པའི་རྟག་པ་ཟེར་གྱི་ཡོད་རེད། སྐྱུ་ལ་སྐྱེ་ནི་དཔེར་ན་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ལྷ་ཀྱུ་བྱུ་པ་ལྷ་བྱུ་ཞིག་ཡིན་ན་རྩ་མཚོག་གོང་དུ་དགོངས་པ་ལྟ་ངན་ལས་འདས་ནས་རྒྱུ་ཀྱི་རྟག་པར་ཡོད་མ་རེད། འོན་ཀྱང་

༡༡། །ཁོང་གི་མཛད་པ་ཕྱིན་ལས་དེ་ས་ཆ་གཅིག་ལ་རྒྱུ་ན་ཡང་གཅིག་ལ་དར་བ་སོགས་ཁོང་གི་གདུལ་བྱ་དང་ཕྱིན་ལས་རྒྱུ་མི་ཆད་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ན། སྤྱུལ་སྤྱུ་རྒྱུ་མི་ཆད་པའི་
 ཏྲག་པ་གསུང་གི་ཡོད། དཔེར་ན་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དགོངས་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་ཆར་བ་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོང་གི་མཛད་པ་ཕྱིན་ལས་ད་ལྟའི་དུས་སུ་ཡང་རྒྱུ་མི་ཆད་པ་བྱུང་ནས་འགོ་བ་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡན་ཐོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྱུང་གི་ཡོད། གཞན་ལ་ཡན་པ་སྤྱབ་པ་དེ་ཡང་ཐབས་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྤྱབ་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་དཔེར་ན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱུ་ལྷ་ར་ཏྲག་ཏུ་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འབའ་ཞིག་གསུངས་བསྐྱད་པ་མ་ཡིན་པར། སྤྱབས་འགར་ཐེག་པ་ཆུང་དུའི་ཆོས་གསུངས། སྤྱབས་འགར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་ངེས་དོན་གྱིས་གདུལ་བར་འོས་
 པ་རྣམས་ལ་ངེས་དོན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་། ངེས་དོན་གྱིས་འདུལ་བར་མི་རུས་པ་རྣམས་ལ་དྲང་དོན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ནས་རིམ་གྱིས་ངེས་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མོས་པ་མེད་མཁན་གྱི་གང་ཟག་ལྟ་བུ་ལ་དང་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བདག་མེད་པ་ལ་མི་མོས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་

བདག་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་ངེས་དོན་གྱིས་གདུལ་བར་འོས་པ་རྣམས་ལ་དང་པོ་ནས་བདག་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། ལྷོང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་རྣམ་པ་སྣ་
 ཚོགས་པའི་སྒོ་ནས་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཕན་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་གྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་པ་སྣ་ཚོགས་པ་སྒྲུབ་པ་དེ་ཡང་གདུལ་བྱ་གང་ལ་གང་འདུལ་དུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་
 བྱིར་ན་བྱུང་པའི་སྒྲུལ་སྒྲུ་དེ་རྒྱན་མི་ཆད་པ་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། སྒྲིར་སྒྲུལ་སྒྲུ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་མཆོག་གི་སྒྲུལ་སྒྲུ་ལ་གསུང་གི་ཡོད། སྒྲུལ་པའི་སྒྲུའི་མཛད་པ་དེ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་
 མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་དམ་པའི་ཚས་གསུངས་པའི་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་དོན་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་ཐབས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་མོས་པ་དང་མཐུན་པར་འགྲོ་
 བའི་དོན་མཛད་པ་ནི། དཔེར་ན་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་འོད་སྤང་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན་དེའི་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ལ་བྲམ་ཟེའི་རིགས་མཆོག་ཏུ་འཇིན་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་ན་ཐོག་མར་སྒྲུ་འབྲུངས་
 པའི་སྐབས་ལ་ཡང་བྲམ་ཟེའི་རིགས་སུ་སྒྲུ་འབྲུངས་པར་མཛད་པ་དང་། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ལྷ་ཀྱ་བྱུང་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་དེའི་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་འདིར་རྒྱལ་རིགས་མཆོག་ཏུ་འཇིན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན།

༡༡། །སྐྱ་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ་ཡང་རྒྱལ་རིགས་སུ་སྐྱ་སྐྱེ་བ་བཞེས་པར་མཛད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པར་རྒྱལ་ཚབ་བུམས་པ་མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་སྐྱབས་སུ་
 འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་དེར་རྒྱལ་རིགས་དང་བུམ་ཟེའི་རིགས་ལ་མཆོག་ཏུ་མི་འཛིན་པར་མི་དམངས་དགུས་མཉམ་དམངས་རིགས་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རྒྱལ་ཚབ་བུམས་པ་མགོན་
 པོ་དེ་དམངས་རིགས་ལ་སྐྱ་སྐྱེ་བ་བཞེས་པར་མཛད་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་སྐྱ་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་ཚུལ་ལ་བཏེན་ནས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་མང་པོའི་དོན་མཛད་གནང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་མཆོག་གི་
 རྒྱལ་པའི་སྐྱས་ཐབས་ནམ་པ་སྣ་ཆོགས་ལ་བཏེན་ནས་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་པ་དང་། མཆོག་གི་རྒྱལ་པའི་སྐྱ་དངོས་སུ་མ་བྱོན་པའི་སྐྱབས་སུ་ཡིན་ན་ཡང་སྐྱེ་བ་རྒྱལ་པའི་སྐྱ་དང་། སྣ་ཆོགས་རྒྱལ་
 པའི་སྐྱ་དང་། བཟོ་རྒྱལ་པའི་སྐྱ་ལ་སོགས་པས་འགྲོ་དོན་རྒྱན་མི་ཆད་པར་མཛད་པའི་ཚུལ་རྒྱད་སྟེ་མའི་ནང་ལ་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་འགྲོ་དོན་རྒྱན་མི་ཆད་པར་མཛད་པའི་སྐྱ་དེ་ནི་རྒྱལ་
 པའི་སྐྱ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡིས་དངོས་པོ་བརྒྱད་གྱི་ནང་ནས་འབྲས་བུ་ཆོས་གྱི་སྐྱ་ལུས་ཀྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་བར་པ་ལ་མོས་པའི་གང་ཟག་ལ་དོན་དུག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི། མཆོན་ཉིད་དེ་ཡི་སྦྱར་བ་དང་། །

༡༡། །ཞིག་ལ་ཤེར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་དོན་བདུན་ཅུ་རྣམས་ཅུ་བའི་དགོངས་དོན་ལྟར་ཆོས་བྲིད་བྱས་པ་སྒྲ་སྒྲམ་དུ་བཅུག་ཡོད་པ་དེ། རང་དགོན་གྱི་སྤྱ་མ་ཆོ་དབང་རྒྱལ་མཚན་དང་།
 སྒྲོབ་དཔོན་བསྟན་པ་དོན་གྲུབ། བཙུན་མ་ཐུབ་བསྟན་སྒྲོལ་དཀར་བཙས་ནས་ཡིག་ཐོག་དུ་ཕབ་འདུག་པ་དེ་ལ། ཅུ་བ་དང་ཀུན་མཁྱེན་མི་བསྐྱོད་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དགོངས་དོན་ལྟར་ས་
 བཙད་སྦྱར་ནས་བཙོས་བསྐྱར་ཕྱན་བུ་བྱས་པ་འདིས་བསྟན་འགྲོ་ལ་ཕན་པའི་རྒྱར་འགྲོ་བའི་སྒྲོན་འདུན་བཙས། རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ཅུ་ལྷག་ལོར་གནས་མཆོག་སྟག་མོ་ལུས་སྦྱིན་བཀྲ་ཤིས་ཡང་ཅེ་
 དགོན་དུ་སྦྱི་ལོ་༡༠༡༡ ཟླ་༩ ཆོས་༡༠ ཉིན་ཁ་འགྲུ་སྦྱུལ་མིང་པས་བྲིས་པ་དག་ལེགས་འཕེལ། །། (ཤེར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་དོན་བདུན་ཅུའི་བསྐྱེད་དོན་ཕལ་སྐད་དུ་བཀྲལ་བ་བུམས་པའི་ཞལ་ལུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ལྷ་སྦྱབས་
 རྩེ་ཡོངས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དགྲུང་གྲངས་དགྲུ་བཅུ་ལ་ཕེབས་པའི་སྐབས་སུ་མགོན་པོ་གང་གི་ཞལ་སྤྲུ་ནས། གནས་མཆོག་སྟག་མོ་ལུས་སྦྱིན་ཁ་འགྲུ་བཀྲ་ཤིས་ཡང་ཅེ་དགོན་དུ། སྦྱི་ལོ་༡༠༡༡ ལོར། སྦྱི་ཟླ་༥ ཆོས་༡༢ ནས། སྦྱི་ཟླ་༥ ཆོས་༡༩ བར། ཆོས་
 ཐུན་ཐེངས་བཞི་གསུངས་ནས་བྲིད་ལུང་བཀའ་དྲིན་བསྐྱེད་པ་ལོ། །དེ་ཡང་རེས་གཟའ་མིག་དམར་དང་ཕུར་བུ་དང་སྤོན་པ་རྣམས་ལཱོ།)

